

νεολαία
Κομμουνιστική Απελευθέρωση

ΘΕΣΕΙΣ

του Κεντρικού
Συμβουλίου για το

4^ο

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ιανουάριος 2017

νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση

ΘΕΣΕΙΣ

του Κεντρικού Συμβουλίου
για το

4ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ιανουάριος 2017

Νέοι αγωνιζόμαστε Νέοι θα νικήσουμε!

Η νεολαία στην πρώτη γραμμή για:

- Μόρφωση – Δουλειά – Ελευθερία
- Την αντικαπιταλιστική ανατροπή της επίθεσης και της καπιταλιστικής ανασυγκρότησης
- Την επανάσταση και τον κομμουνισμό της εποχής μας

Έκδοση του Κεντρικού
Συμβουλίου
της νεολαίας
Κομμουνιστική
Απελευθέρωση

Οκτώβριος 2016

Κλεισόβης 9, Πλ. Κάνιγγος,
106 77 Αθήνα
Τηλ.: 210 3826 922
www.nka.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή 5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

Το διεθνές σκηνικό

A.1 Ο σύγχρονος καπιταλισμός, η κρίση του και η στρατηγική υπέρβασής της.....	7
A.1.1 Ο δομικός χαρακτήρας της κρίσης και η μεγάλη αυταπάτη του τέλους της	7
A.1.2 Η κρίση σφραγίζει τις εξελίξεις στην παγκόσμια οικονομία και στην ΕΕ	9
A.1.3 Η πολλαπλή «τρομοκρατική» εκστρατεία του κεφαλαίου	11
A.2 Τα κεντρικά διακυβεύματα των διεθνών αγώνων και η δική μας θέση	12

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

Το τοπίο στην Ελλάδα

B.1 Το πολιτικό σκηνικό και οι πολιτικές δυνάμεις στην Ελλάδα	16
B.1.1 Επιστροφή στη σταθερότητα;	16
B.1.2 Βασικά στοιχεία του νέου πολιτικού σκηνικού	17
B.1.3 Οι πολιτικές δυνάμεις	18
B.2 Η σημερινή καμπή των αγώνων, η αποτίμηση των προηγούμενων φάσεων του κινήματος, τα ερωτήματα για την κομμουνιστική και την ευρύτερη Αριστερά	21
B.2.1 Από τις εκλογές του 2012 στην εκλογή του ΣΥΡΙΖΑ	21
B.2.2 Από την εκλογή του ΣΥΡΙΖΑ στο δημοψήφισμα και στο Τρίτο Μνημόνιο	23
B.2.3 Από τις εκλογές του Σεπτεμβρίου του 2015 μέχρι σήμερα	24
B.2.4 Συνοπτικά συμπεράσματα και	

προϋποθέσεις για την επόμενη μέρα των αγώνων 25

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

Κοινωνικά, πολιτικά και ιδεολογικά χαρακτηριστικά και τάσεις στη νέα γενιά

Γ.1 Σκιαγραφώντας κοινωνικά τη νέα γενιά	27
Γ.2 Η νεολαία στη δίνη του εργασιακού μεσαίωνα	29
Γ3. Αλληλαγές στην εκπαίδευση: Από το επιχειρηματικό πανεπιστήμιο στο νέο σχολείο	32
Γ.3.1 Ολοκληρωτικός καπιταλισμός και επιχειρηματική εκπαίδευση	32
Γ.3.2 Εκπαιδευτικό σύστημα και βαθμίδες εκπαίδευσης.....	33
Γ4. Βασικά στοιχεία της ιδεολογικής αντιπαράθεσης και των πολιτικών ρευμάτων εντός της νέας γενιάς	38
Γ.4.1 Κοινωνικές τάσεις και συμπεριφορές στη νεολαία	38
Γ.4.2 Τα πολιτικά ρεύματα στη νεολαία ...	39
Το κίνημα της νεολαίας και η συμβολή της νΚΑ.....	43

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

Το κίνημα της νεολαίας και η συμβολή της νΚΑ

Δ.1 Για την ανασυγκρότηση του νεολαιίστικου κινήματος. Γενικός πολιτικός στόχος της νΚΑ ...	43
Δ.1.1 Η νεολαία μπροστά σε νέες αναμετρήσεις	43
Δ.1.2 Η πολιτική μας πρόταση στο νέο τοπίο για τη νεολαία. Η νεολαία στην πρώτη γραμμή για:	44
Δ.1.3 Ο κομμουνιστικός μετασχηματισμός της νΚΑ.....	45

Δ.2 Κριτήρια για το περιεχόμενο των αγώνων. Για ένα σύγχρονο αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης.....	48
Δ.3 Οι εξελίξεις στα διάφορα μέτωπα των αγώνων και η παρέμβαση της νΚΑ.....	51
Δ.3.1 Η παρέμβασή μας στους νέους εργαζόμενους (ανεργία, επισφάλεια, εργατική νεολαία).....	51
Δ.3.2 Το φοιτητικό κίνημα και η ΕΑΑΚ.....	60
Δ.3.3 Το μαθητικό κίνημα και η παρέμβαση του Ανυπόταχτου Μαθητή	67
Δ.3.4 Η παρέμβασή μας στην πόλη.....	70
Δ.3.5 Η παρέμβασή μας στο αντιπολεμικό κίνημα και στο στρατό.....	72
Δ.3.6 Για την παρέμβασή μας στο μεταναστευτικό ζήτημα	74
Δ.3.7 Η ιδεολογική μας δουλειά	76
Δ.3.8 Η πολιτιστική μας παρέμβαση και το εγχείρημα των Αναιρέσεων ...	78

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

Το αντικαπιταλιστικό μέτωπο και η σύγχρονη κομμουνιστική οργάνωση νεολαίας

Ε.1 Για ένα αντικαπιταλιστικό-επαναστατικό ρεύμα στη νεολαία	79
Ε.2 Το αντικαπιταλιστικό εργατικό μέτωπο στη σύγχρονη εποχή.....	82

Ε.2.1 Το αντικαπιταλιστικό πολιτικό μέτωπο/πόλος και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ	83
Ε.3 Το κόμμα της Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης και η συμβολή της νΚΑ	86
Ε.4 Η νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση... 90 α. Το μέλος της νΚΑ, έκφραση των επαναστατικών ιδεών και δυνατοτήτων στο σήμερα.....	90
β. Η λειτουργία και η δομή της νΚΑ.....	90
Ε.5 Η αποτίμηση της νΚΑ από την 4η Συνδιάσκεψη στο 4ο Συνέδριο	94

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα Γ.1 Συμπληρωματικά στοιχεία για την κοινωνική σύνθεση της νέας γενιάς	97
Α. Εκπαίδευση	98
Β. Φτώχεια – κοινωνικός αποκλεισμός	98
Γ. Νέος εργασιακός μεσαίωνας.....	99
Δ. Ανεργία	100
Ε. Μετανάστευση.....	101

Παράρτημα Γ.2 Ολοκληρωτικός καπιταλισμός και επιχειρηματική εκπαίδευση.....	102
Α. Εκπαιδευτικό σύστημα και βαθμίδες εκπαίδευσης.....	102
Β. Το επιχειρηματικό πανεπιστήμιο	103
Γ. Τεχνική εκπαίδευση και προγράμματα επανακατάρτισης.....	104

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στον κόσμο αυτό αν ήρθες μόνο για να μετρήσεις τα χρόνια σου και να ζήσεις μian ήσυχη και φρόνιμη ζωή, δεν έχεις να φοβηθείς τίποτα. Ποτέ τους φρόνιμους ανθρώπους δεν τους πείραξε κανείς. Μα αν είναι να χαθεί κάποτε ο κόσμος, θα χαθεί από τους φρόνιμους. Αυτοί με τη φρονιμάδα τους, βοήθησαν τους ισχυρούς να γίνουν ακόμα ισχυρότεροι.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΛΟΥΝΤΕΜΗΣ

Οι θέσεις του απερχόμενου ΚΣ εν όψει του 4ου Συνεδρίου της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση είναι η δική μας συμβολή στην αναγκαία ανασυγκρότηση των κοινωνικών και πολιτικών αντιστάσεων, της αντικαπιταλιστικής και επαναστατικής Αριστεράς που θα πηγαίνει τους αγώνες και τα «ΟΧΙ» μέχρι τέλους, και πάνω από όλα εκείνης της συλλογικής απειθαρχίας που απέναντι στις προτροπές περί σύνεσης και «φρονιμάδας» για την επίτευξη των εθνικών στόχων θα βροντοφωνάζει: Δεν θα υπακούσουμε! Η δημοσίευση των θέσεων του ΚΣ επιδιώκει να αποτελέσει το εναρκτήριο ριάκτισμα ενός πραγματικά πλούσιου και γόνιμου διαλόγου, μιας ζωντανής και «εφ' όλης της ύλης» συζήτησης, όχι μόνο εντός της ΝΚΑ αλλά ευρύτερα εντός του αντικαπιταλιστικού δυναμικού και της νεολαίας της ριζοσπαστικής δράσης και της νέας κομμουνιστικής αναζήτησης, με κορύφωση τις τριήμερες εργασίες του συνεδρίου μας στις 13, 14 και 15 Ιανουαρίου 2017. Συμμετέχοντας ταυτόχρονα και στην ευρεία διαδικασία προετοιμασίας του 4ου Συνεδρίου του ΝΑΡ επιδιώκουμε να διαβάσουμε βαθύτερα την εποχή, να αποτιμήσουμε την συλλογική εμπειρία, να ανοίξουμε ξανά τη συζήτηση για την προοπτική του κινήματος της νεολαίας.

Η εποχή της κρίσης και των δυνατοτήτων

Σε μια εποχή όπου η ανθρωπότητα παράγει αμύθητο πλούτο, η φτώχεια, η ανεργία, ο εργασιακός μεσαίωνας, οι πόλεμοι και η ανελευθερία είναι το συνώνυμο της λεγόμενης «ανάπτυ-

ξης» του καπιταλισμού. Ενώ με την εφαρμογή των νέων τεχνολογιών είναι απόλυτα ρεαλιστική και αναγκαία μία γενναία μείωση των ωρών εργασίας με παράλληλη εξασφάλιση των εργασιακών δικαιωμάτων και αύξηση των αποδοχών, το σύστημα διατηρεί και εκσυγχρονίζει την υπερεκμετάλλευση και εντατικοποίηση της δουλειάς, αυξάνοντας ταυτόχρονα υπέρογκα την ανεργία. Σε μια κοινωνία, η οποία υποτίθεται ότι έχει ως κορωνίδα της την ιδιωτική ιδιοκτησία, η μεγάλη πλειοψηφία δεν κατέχει, όχι μόνο μέσα παραγωγής, αλλά ούτε και τα αναγκαία προς το ζην. Σε μια κοινωνία, η οποία υποτίθεται ότι στηρίζεται στην «αξιοκρατία» της επιβράβευσης του κόπου, όσοι δουλεύουν είναι κυρίως φτωχοί, όσοι είναι πλούσιοι βασικά δε δουλεύουν και εκατομμύρια πετιούνται στην ανεργία με την ταμπέλα του άχρηστου. Σε μια κοινωνία που εξυμνεί την «δημοκρατία» και την «ελευθερία», η νεολαία έρχεται αντιμέτωπη με έναν καθολικό κατασταλτικό μηχανισμό και έναν ασφυκτικό κλοιό γύρω από κάθε βήμα, κάθε σκέψη κάθε δικαίωμα του σημερινού ανθρώπου.

Απέναντι σε αυτό τον γενικευμένο ανорθολογισμό, «σε ένα κόσμο ανάποδα» που έλεγε και ο Γκαλιέανο, η επιλογή της κομμουνιστικής απελευθέρωσης είναι αναγκαία όσο ποτέ άλλοτε. Κόντρα στην κυριαρχία της ρεβανσιστικής και αθαζονικής διακήρυξης περί «τέλους της Ιστορίας», έχουμε την τόλμη να ξαναπροσπαθήσουμε «από την αρχή». Δεν ακολουθούμε τις προτροπές όσων δήθεν «έβαλαν μυαλό». Άλλωστε όσο κι αν ψάξουμε στις διάφορες «ρεαλιστικές» πολιτικές προοπτικές για τη «διέξοδο από την κρίση», δεν πρόκειται να βρούμε ούτε ίχνος ρεαλισμού. Η επανάσταση και ο κομμουνισμός είναι το δικό μας ΤΙΝΑ!

Νέοι αγωνιζόμαστε! Νέοι θα νικήσουμε!

Σπόρος οργής πέφτει στο χώμα. Μήνυμα πάλης τρέφει φτερά. Σπίθα φεγγίζει μέσα στο σκοτάδι. Νέοι αγώνες σε προσκαλούν.

Στην Ελλάδα ζούμε εδώ και πολλά χρόνια την επέλαση του δόγματος του σοκ που συνοδεύεται από την προκλητική αναδιανομή του πλούτου υπέρ των ισχυρών, την πεμπτουςία δηλαδή της πολιτικής του κεφαλαίου για την αξιοποίηση της «κρίσης ως ευκαιρία». Με μόνιμη επωδό την «ανάπτυξη» παρελαύνουν οι θρασυδελιοί της επίσημης πολιτικής σκηνής επάνω στα συντρίμια των εργασιακών σχέσεων και των δικαιωμάτων της κοινωνικής πλειοψηφίας, την ώρα που ο κοινοβουλευτικός ολοκληρωτισμός αναδεικνύει την πιο βάρβαρη ευθυγράμμιση οικονομικής, πολιτικής και κρατικής βίας. Το δίλημμα όμως της εποχής μας δεν είναι να διαλέξουμε ποιος θα διαχειριστεί καλύτερα μια ήδη προαποφασισμένη πολιτική, αλλά η αποδοχή ή η απόρριψή της. Η ίδια η πραγματικότητα εξάλλου, θέτει τα ερωτήματα καθαρά: είτε συνέχιση της βαρβαρότητας της καπιταλιστικής ανασυγκρότησης, είτε αντικαπιταλιστική ανατροπή της! Τρίτος δρόμος δεν υπάρχει!

Όλη η προηγούμενη περίοδος σφραγίστηκε από μεγάλους αγώνες, με κορυφώσεις και υφέσεις. Οφείλουμε να σταθούμε στην αποτίμηση του πολύμορφου κινήματος, να αναγνωρίσουμε τις δυσκολίες και τα όρια που έχει επιδείξει οι αγώνες, ειδικά απέναντι σε ένα ιστορικό μεταίχμιο όπως το σημερινό όπου η έκβαση του θα σφραγίσει τον συσχετισμό δυνάμεις για τα επόμενα χρόνια. Γίνεται όλο και πιο φανερό ότι η επίθεση του κεφαλαίου δεν μπορεί να ανατραπεί παρά μόνο με ένα ριζικά ανασυγκροτημένο κίνημα αντικαπιταλιστικής ανατροπής που θα κλονίσει συθέμελα την αστική κυριαρχία. Πιο ειδικά, θέλουμε να σταθούμε στον ρόλο της νέας γενιάς σε αυτή την υπόθεση. Η κατάσταση στο νεολαιίστικο κίνημα αντικατοπτρίζει τη δεινή θέση που βρίσκεται το σύνολο σχεδόν των νέων ανθρώπων και συνδέεται με τη δυστοκία στη διαμόρφωση πολιτικών στόχων και μορφών αγωνιστικής συγκρότησης και πάλης. Σήμερα η νεολαία βιώνει πιο έντονα από ποτέ την γιγαντιαία αναντιστοιχία μεταξύ των δυνατοτήτων της εποχής και της πραγματικότητας που ζει. Από την άλλη, πρόκειται για μια γενιά που προσεγγίζει με νέο τρόπο το κίνημα, την Αριστερά και την

πολιτική της χειραφέτησης. Θεωρούμε πως σήμερα υπάρχουν δυνατότητες για μια ποιοτική στροφή στο κίνημα και στην οργάνωση της νεολαίας, η οποία μπορεί να επιδράσει πολλαπλασιαστικά στον γενικότερο συσχετισμό δυνάμεις.

Η νεολαία αποτελεί εκείνη την εύφλεκτη ύλη, όπου αντί να καταβαθρώνεται μέσα στη βαρβαρότητα του καπιταλισμού και της κρίσης του, μπορεί μέσα από την κομμουνιστική οργάνωση και στράτευση, να αποτελέσει κινητήρια δύναμη για τις νέες επαναστατικές απόπειρες και τον κομμουνισμό της εποχής μας. Δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε πως ένα βασικό και ακλόνητο ιστορικό συμπέρασμα από τις επαναστατικές απόπειρες του παρελθόντος είναι πως η νεολαία έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην έκβασή τους και πως το μέλλον ήρθε πιο «κοντά» όταν αυτοί που μέλλονταν για να το ζήσουν μπήκαν αποφασιστικά στη μάχη.

Η αναγκαία αλλαγή σελίδας στο κίνημα της νεολαίας, θέτει νέα και αναβαθμισμένα καθήκοντα στη vKA αλλά και συνολικά στην ανατρεπτική και αντικαπιταλιστική αριστερά. Προκειμένου να μπορέσουμε να συμβάλουμε από αναβαθμισμένη σκοπιά σε αυτή την κατεύθυνση θεωρούμε πως απαιτείται η εργατική στροφή και ο κομμουνιστικός μετασχηματισμός της ίδιας της vKA, προκειμένου να αφουγκραστεί και να επικοινωνήσει με τις ανάγκες και τις αναζητήσεις της νεολαίας της «μουτζούρας», της νεολαίας των κακοπληρωμένων και περιστασιακών δουλειών, της νεολαίας της στραγγαλισμένης παιδείας, της νεολαίας της σύγχρονης μετανάστευσης. Η σύγχρονη επαναστατική κομμουνιστική οργάνωση μπορεί να αποτελέσει «πολιτικό νεύρο» και καταλύτη των συλλογικών αντιστάσεων της νέας γενιάς, να δώσει μορφή, περιεχόμενο και κατεύθυνση στα όνειρα της νεολαίας.

Με αυτά τα ερωτήματα αναμετράται το πολιτικό κείμενο των θέσεων του 4ου Συνεδρίου της vKA στα κεφάλαια που ακολουθούν, με επιδίωξη την αναβαθμισμένη συμβολή των δυνάμεων της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης σε μια υπόθεση όπου ο πρωταγωνιστικός ρόλος δεν μπορεί παρά να είναι υπόθεση των ίδιων των αγωνιστών και των εργαζόμενων, καταστάλαγμα των εμπειριών και της ωριμότητάς τους και όχι στενή υπόθεση κάποιων κομματικών επιτελείων.

**Το Κεντρικό Συμβούλιο της
νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση
Οκτώβριος 2016**

το διεθνές σκηνικό

A.1 Ο σύγχρονος καπιταλισμός, η κρίση του και η στρατηγική υπέρβασής της

A.1.1 Ο δομικός χαρακτήρας της κρίσης και η μεγάλη αυταπάτη του τέλους της

Η ρητορική του «τέλους της κρίσης» μοιάζει σήμερα με ένα επικαιροποιημένο ισοδύναμο του «τέλους της ιστορίας». Όσο περισσότερο πληθαίνουν τα σημάδια μιας νέας υφεσιακής βουτιάς τόσο πιο απερίφραστα το αστικό πολιτικό προσωπικό και τα διεθνή think tank καθουσιάζουν ότι όλα λειτουργούν κανονικά. Αυτό που αποκρύπτουν βέβαια είναι ότι η κρίση του καπιταλιστικού συστήματος δεν προκύπτει από τη δήθεν παραβίαση των κανόνων λειτουργίας του, αλλά αντίθετα από την πιστή εφαρμογή τους. Το όνειρο της σχετικής καπιταλιστικής σταθερότητας ή/και ανάπτυξης, της φυσιολογικής, «ισορροπημένης» κατάστασης -το οποίο αποτέλεσε τη βάση για ένα ολόκληρο δίκτυο πολιτικών, συνδικαλιστικών και κοινωνικών δομών διαμεσολάβησης για την απόσπαση της κοινωνικής συναίνεσης- συντρίβεται από τις «μυλόπετρες» του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, της κρίσης του και της εξελισσόμενης αστικής απάντησης. Η ουσία του ολοκληρωτικού καπιταλισμού (στο επίπεδο των σχέσεων εργασίας αλλά και γενικά), η αδυναμία του να παρέχει έστω και τα ψιχουλά

μιας προηγούμενης περιόδου, η κοινωνική αγριότητα της ακολουθούμενης πολιτικής και η απαξίωση των δομών συγκρότησης της κοινωνικής συναίνεσης έχουν άμεσες συνέπειες στο πολιτικό σύστημα και στις μορφές διακυβέρνησης ενισχύοντας με πρωτόγνωρο τρόπο τη ροπή προς την αντίδραση και την κατάπνιξη των λαϊκών ελευθεριών. Παράλληλα, εντείνεται η ιδεολογική κρίση και υπονομεύεται η δυνατότητα μιας πειστικής και ελκτικής αστικής αφήγησης πέραν της επίκλησης της «έκτακτης ανάγκης», της καταστροφολογίας και του δόγματος «Δεν υπάρχει εναλλακτική».

Ποτέ βέβαια δεν θα μπορούσε να καταστεί συνθήκη ύπαρξης του καπιταλισμού η ισορροπία, καθώς βασικό χαρακτηριστικό του είναι, από τη μια, η εγγενής αντίφαση μεταξύ ορθολογισμού σε επίπεδο επιχείρησης και ανορθολογισμού σε συνολικό επίπεδο και, από την άλλη, ο βαθιά ανταγωνιστικός του χαρακτήρας. Η «φυσιολογική» του κατάσταση είναι η συνεχής παραγωγή ενός υπερπροϊόντος, το οποίο καρπώνονται οι κεφαλαιοκράτες με τη μορφή της απόσπασης υπεραξίας και του κέρδους, και μοναδικός τρόπος να υπάρχει είναι να επεκτείνεται διαρκώς. Οι «ειδικές καπιταλιστικές μέθοδοι παραγωγής» και η αύξηση της παραγωγικότητας που χαρακτηρίζουν την καπιταλιστική συσσώρευση έχουν ως αποτέλεσμα την πτωτική τάση του μέσου ποσοστού κέρδους.

Η κρίση υπερσυσσώρευσης, λοιπόν, προκύπτει από την άνοδο της οργανικής σύνθεσης του κεφαλαίου (δηλ. της αναλογίας ανάμεσα στο σταθερό και το μεταβλητό κεφάλαιο) και οδηγεί σε πτώση του ποσοστού κέρδους (ή αλλιώς σε αδυναμία αξιοποίησης των συσσωρευμένων κεφαλαίων με αξιόλογα και σταθερά ποσοστά κέρδους). Άρα, η «επιτυχία» του συστήματος σε μια φάση (η διευρυμένη αναπαραγωγή και η υπερβολική συσσώρευση κεφαλαίου) είναι αυτή που οδηγεί σε ύστερο χρόνο στο ξέσπασμα της κρίσης, δημιουργώντας έναν φαύλο κύκλο.

Η παρούσα κρίση διέπεται από αυτή την εσωτερη για τον καπιταλισμό λογική. Δεν είναι, όμως, μια βραχυπρόθεσμη ή μεσοπρόθεσμη κυκλική διακύμανση αλλά μια **δομική κρίση του σύγχρονου καπιταλισμού** με πολύπλευρες εκφάνσεις (οικονομική, πολιτική, πολιτισμική, οικολογική). Γεννήθηκε στον σκληρό πυρήνα του καπιταλιστικού συστήματος, στη σφαίρα της παραγωγής, απ' όπου «μετανάστευσε» στη σφαίρα της κυκλοφορίας και της διανομής, και αποτέλεσε κρίση του κοινωνικοπολιτικού «μείγματος» με το οποίο το κεφάλαιο και οι κυβερνήσεις του επιδίωκαν μετά το 1980 σε διεθνές επίπεδο να στηρίξουν τους διδυμούς πύργους του κεφαλαιοκρατικού συστήματος: την καπιταλιστική κερδοφορία (οικονομικά) και την αστική κυριαρχία (πολιτικά). Η εκτίμηση αυτή έχει κεντρική σημασία, καθώς, αν η πηγή της κρίσης αναζητηθεί σε αναλύσεις όπως του καζινοκαπιταλισμού, των διεφθαρμένων χρηματοπιστωτικών οίκων κτλ., αφενός, θα καταλήξουμε σε άλλη πολιτική πρόταση «υγιούς» διαχείρισης του συστήματος και, αφετέρου, δεν θα μπορούσαμε να εξηγήσουμε γιατί αποτυγχάνουν όλες οι παραλλαγές της αστικής στρατηγικής οκτώ χρόνια μετά το ξέσπασμα της κρίσης. Επομένως, τόσο η σημερινή υπερανάπτυξη του χρηματοπιστωτικού τομέα, η σχετική αυτονόμησή του και οι νέες μορφές σύμπλευσής του με την παραγωγή, όσο και τα υπαρκτά φαινόμενα διαφθοράς οφείλουν να ερμηνευτούν υπό το πρίσμα των συστημικών αιτιών που τα γεννούν.

Το παγκόσμιο κεφαλαιοκρατικό σύστημα διανύει ένα νέο στάδιο αντιδραστικής ανάπτυξης και κρίσης, το οποίο με βάση τα σύγχρονα και ουσιαστικά γνωρίσματά του, το προσεγγίζουμε με τον όρο «ολοκληρωτικός καπιταλισμός». Η σημερινή κρίση είναι κρίση του νέου σταδίου του ολοκληρωτικού καπιταλισμού αλλά και της πορείας διαμόρφωσής του. Ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός σημαίνει ποιοτικό μετασχηματισμό του μονοπωλιακού καπιτα-

λισμού-ιμπεριαλισμού, άρνηση κάποιων χαρακτηριστικών του, ποιοτική ανάπτυξη ή επανεμφάνιση ορισμένων, τροποποίηση άλλων. Δεν ταυτίζεται απλώς με την άρνηση του ιμπεριαλισμού (η οποία ενίοτε οδηγεί σε υποτίμηση της ουσίας της αντιιμπεριαλιστικής πάλης) ούτε απλώς με την υπερανάπτυξη των χαρακτηριστικών του ιμπεριαλισμού (η οποία υποβαθμίζει την ανάγκη και την προσπάθεια της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης και της ταξικής ανασυγκρότησης του εργατικού κινήματος στις σύγχρονες συνθήκες). Αποτελεί μια ποιοτική τομή μέσα στη «συνέχεια» της εξέλιξης των καπιταλιστικών σχέσεων, μια διαλεκτική αλληλοσυσχέτιση παλιών και νέων χαρακτηριστικών, όπου ο τόνος πέφτει στα χαρακτηριστικά της αντιδραστικής τομής. Η αντιδραστική τομή έχει συγκεκριμένο ταξικό πρόσημο, προωθείται ενιαία ως προς τις βασικές της κατευθύνσεις, μεταφράζεται σε μια γιγαντιαία επιχείρηση στρατηγικής ανασυγκρότησης του σύγχρονου καπιταλισμού, επηρεάζεται τόσο από την ταξική πάλη (κοινωνική, πολιτική, ιδεολογική) όσο και από τους ενδοκαπιταλιστικούς ανταγωνισμούς και τις γεωπολιτικές ανακατατάξεις και εγκυμονεί (ή/και εμπεριέχει) πολεμικές συρράξεις και την ανοικτή φασιστική απειλή.

Κάθε παραλλαγή της αστικής απάντησης στην κρίση συνεπάγεται άγρια επίθεση στην εργαζόμενη πλειονότητα (ανεργία, μειώσεις μισθών, τσάκισμα κοινωνικών δικαιωμάτων, ελαστική εργασία, ιδιωτικοποιήσεις κ.λπ.), επίθεση στις λαϊκές-δημοκρατικές ελευθερίες και αντιδραστική αναμόρφωση του πολιτικού συστήματος, όξυνση των ενδοκαπιταλιστικών αντιθέσεων, σοβαρούς κινδύνους πολέμου, οικολογική καταστροφή, πολιτισμική κατάρπωση. Η αντιδραστική τομή είναι ο τρόπος με τον οποίο το κεφάλαιο και οι εκφραστές του συνεχίζουν να κερδίζουν τη στιγμή που η συντριπτική πλειονότητα βυθίζεται σε ολοένα και πιο σκληρές μορφές εκμετάλλευσης και βιώνει τις συνθήκες της φτώχειας με άμεσες συνέπειες στη σίτιση, στη στέγαση και στις στοιχειώδεις συνθήκες αξιοπρεπούς διαβίωσης διαμορφώνοντας έναν Τέταρτο Κόσμο, μια ζώνη αποκλεισμένων-εξαθλιωμένων μέσα στις χώρες του αναπτυγμένου καπιταλισμού. Σήμερα, 1 στους 9 ανθρώπους δεν έχει αρκετή τροφή για να ζήσει, ενώ την ίδια στιγμή το πάμπλουτο 1% του παγκόσμιου πληθυσμού είδε το μερίδιό του στον παγκόσμιο πλούτο να αυξάνεται καταμεσής της κρίσης από 44% το 2009 στο 48% το 2014. Όπως αναφέρουν και πολλά κινήματα παγκοσμίως, το 1% κατέχει πλέον περισσότερο πλούτο από το 99%.

Με την αντιδραστική τομή επιχειρείται να επι-

λυθεί από τη σκοπιά της αναπαραγωγής του συστήματος η αντίφαση ανάμεσα στον όλο και πιο κοινωνικό χαρακτήρα της εργασίας και της παραγωγής, από τη μια, και στην ατομική ιδιοποίηση του παραγόμενου κοινωνικού πλούτου από την άλλη. Η ίδια η κοινωνική μορφή (καπιταλιστικές σχέσεις) που σήμερα περισσότερο από ποτέ αρνείται-καταπιέζει το αίτημα της χειραφέτησης, την ίδια στιγμή το θέτει στην ημερήσια διάταξη, αναδεικνύοντας σε ευρύτερα στρώματα την αναγκαιότητα-δυνατότητα-τάση της επαναστατικής χειραφέτησης-κομμουνιστικής απελευθέρωσης. Η τεράστια όσο και αντιφατική ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων δημιουργεί την τάση να σπάσει το περίβλημα των εκμεταλλευτικών σχέσεων, τις οποίες το κεφάλαιο πασχίζει με κάθε τρόπο να διατηρήσει λειτουργώντας καταστροφικά απέναντι στον άνθρωπο και στη φύση και ιδιοποιούμενο -με άξονα πάντα το κέρδος- ένα τμήμα των εν λόγω παραγωγικών δυνάμεων. Σε κάθε περίπτωση, η επιστήμη και η τεχνολογία για πρώτη φορά σε τέτοια κλίμακα μπορούν να συνεισφέρουν στην απελευθέρωση του ανθρώπου από τα δεσμά της εκμετάλλευσης, της ανεργίας και της στέρξης. Η ανάδειξη και η τεκμηρίωση αυτής της πλευράς αποτελούν σοβαρό πλεονέκτημα για την ανασυγκρότηση του κομμουνιστικού κινήματος, παρά τον συντριπτικά αρνητικό διεθνή συσχετισμό δύναμης και την κατίσχυση του δόγματος ΤΙΝΑ.

A.1.2 Η κρίση σφραγίζει τις εξελίξεις στην παγκόσμια οικονομία και στην ΕΕ

Σήμερα, η συσσώρευση εκρηκτικών αντιθέσεων σε παγκόσμιο επίπεδο προμηνύει σημαντικές εξελίξεις και οι πιθανότητες μιας νέας υφεσιακής βουτιάς της παγκόσμιας οικονομίας ισχυροποιούνται. Πίσω από τον καταγισμό δημοσιογραφικών αναφορών για «μίνι κραχ» στα χρηματιστήρια, την πτώση της τιμής του πετρελαίου, τους καχεκτικούς ρυθμούς ανάπτυξης, τις νέες και παλιές «φούσκες» κρύβεται ο φόβος ότι δεν φαίνεται να υπάρχουν αποτελεσματικοί μηχανισμοί ανάσχεσης της εξάπλωσης της κρίσης (κάτι που άλλωστε αποδείχτηκε περίτρανα το 2008) ούτε ικανότητα να μετατίθεται στο χρόνο και στο χώρο η κρίση και οι επιπτώσεις της· πολύ περισσότερο, δεν φαίνεται να υπάρχει δρόμος ουσιώδους και σταθερής από άποψη κερδοφορίας υπέρβασής της, ακόμα και στην νγέτιδα δύναμη του σύγχρονου καπιταλισμού, τις ΗΠΑ. Οι εξελίξεις στην Κίνα (τη βιομηχανική «καρδιά» και τον μεγαλύτερο «πάγγο συναρμολόγησης» όλου του πλανήτη) είναι απ' αυτή την άποψη ενδεικτικές. Η επιβράδυνση των ρυθμών ανάπτυξης της Κίνας, η ωρολογιακή βόμβα του χρέους, ο ρόλος του γιουάν στις εύθραυστες νομισματικές ισορροπίες και οι συνέπειες της υποτίμησής του δείχνουν ότι ο πανικός από τις εξελίξεις στο χρηματιστήριο της Σαγκάης του καλοκαιριού του 2015 είναι περισσότερο σκηνή από «ταινία προσεχώς». Και αν η Κίνα απέχει πλέον από το ρόλο της «ατμομηχανής» της παγκόσμιας οικονομίας, οι ευρύτερες εξελίξεις στις αναπτυσσόμενες οικονομίες (στις λεγόμενες BRICS) δείχνουν πόσο έωλη ήταν η εκτίμηση ότι οι οικονομίες αυτές θα είναι το μέσον της εξόδου της παγκόσμιας οικονομίας από τον κύκλο της κρίσης. Η ύφεση της οικονομίας της Ρωσίας, της Βραζιλίας αλλά και όλης της Λατινικής Αμερικής είναι ενδεικτικές εξελίξεις του παγκόσμιου χαρακτήρα της κρίσης, που επιμένει και θα επιμένει όσο το κεφάλαιο δεν βρίσκει ουσιαστική λύση στο πεδίο της παραγωγής και η εργασία δεν απαντά με όρους απαλλοτρίωσης από το καθεστώς της εκμετάλλευσης, της ιδιωτικής ιδιοκτησίας και της καταπίεσης.

Οι εξελίξεις στην ΕΕ σφραγίζονται από άγρια λιτότητα, οικονομική στασιμότητα, κίνδυνο αποπληθωρισμού, παροξυσμό των αντιθέσεων και των ανταγωνισμών στο φόντο, από τη μια, της μεγαλύ-

τερης οξύτητας που έχει η κρίση και, από την άλλη, της προσφυγικής κρίσης και των ρατσιστικών πολιτικών της Ευρώπης-φρούριο (βλ. συμφωνία Ε.Ε.-Τουρκίας κτλ.). **Το βάθος και η έκταση της καπιταλιστικής κρίσης αλλά και η γραμμή υπέρβασής της** (γραμμή Συμφώνου για το ευρώ, Μνημονίων, δημοσιονομικού σφαγείου, επιτροπείας, κοφτών κ.λπ.) **δοκιμάζουν την ευρωπαϊκή καπιταλιστική ολοκλήρωση**, η οποία με τη μορφή που έχει σήμερα φαίνεται να έχει εισέλθει σε βαθιά κρίση. Η αποτυχία των προγραμμάτων ποσοτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ και των συνταγών «φθηνού δανεισμού» καθιστά εμφανές ότι δεν πρόκειται για κρίση ρευστότητας. Αποκαλύπτεται διαρκώς το μέγεθος και το βάθος αυτής της κρίσης και ο εύθραυστος και αναιμικός χαρακτήρας της «άνεργης καπιταλιστικής ανάπτυξης». Ο ευρωπαϊκός καπιταλισμός απάντησε στο οικονομικό κόστος της λιτότητας (πτώση της κατανάλωσης) με εξαγωγές προς τις αγορές των ΗΠΑ και της Κίνας. Η εξαγωγική βιομηχανία στις χώρες της Ε.Ε. είναι η πρώτη που πλήττεται με τις εξελίξεις στην Κίνα. Οι ευρύτερες επιπτώσεις της κρίσης της Κίνας αλλά και των εξελίξεων στην πετρελαιοκή αγορά στη Γερμανία και σε όλη την Ευρωζώνη είναι ήδη εμφανείς. Η Ντόιτσε Μπανκ, για παράδειγμα, είναι εκτεθειμένη σε παράγωγα συνολικής αξίας 55 τρισ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί σε κάτι παραπάνω από τα δύο τρίτα (69%) του παγκόσμιου ΑΕΠ, το οποίο ανέρχεται περίπου σε 80 τρισ. Στις εξελίξεις στην ΕΕ θα επιδράσει επίσης πολυπληθώς και η κατάληξη των διαπραγματεύσεων για τις αντιδραστικές συμφωνίες TIPP και CETA (Διεθνείς Συμφωνίες για το Εμπόριο και τις Υπηρεσίες).

Την ίδια στιγμή, παροξύνονται οι αντιθέσεις εντός Ε.Ε., ακόμα και εντός των ίδιων των αστικών κρατών (τοπικά και αποσχιστικά κινήματα κ.λπ.), ενώ διευρύνεται ο λεγόμενος «ευρωσκεπτικισμός», ο οποίος άλλοτε εμφορείται από εργατικές, αριστερές και διεθνιστικές τάσεις αμφισβήτησης του ιμπεριαλιστικού-εκμεταλλευτικού οικοδομήματος, άλλοτε χρωματίζεται από εθνικιστικά-ακροδεξιά-αντιδραστικά ρεύματα και άλλοτε αντανάκλα σχέδια τμημάτων των αστικών τάξεων κρατών (π.χ. στη Γαλλία, στην Ιταλία κ.α.) να κλονίσουν τη γερμανική ηγεμονία και να διαπραγματευτούν τη θέση τους στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης. Σε αυτό το τοπίο, η νίκη του «Μπρέξιτ» στο δημοψήφισμα στη Βρετανία είναι πολύ σημαντική ήττα του ευρωπαϊσμού και της στρατηγικής της λεηλασίας των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των ευρωπαϊκών λαών από κεφάλαιο και τράπεζες, με ή δίχως μνημόνια. Χωρίς να υποτιμάμε τις εθνικιστικές-αντιδραστικές πηλურές του «ευρωσκε-

πτικισμού», αυτό που πρέπει να κρατήσουμε είναι ότι αποδεικνύεται πως όποτε η ΕΕ και οι επιλογές της μπήκαν στη δοκιμασία ευρύτερης λαϊκής κρίσης (δημοψηφίσματα κ.λπ.) αποδοκίμαστηκαν μαζικά από τα λαϊκά στρώματα, παρά την απόπειρα τρομοκράτησης των λαών από τους κυρίαρχους που επιχειρούν με κάθε μέσο να διαφυλάξουν τη συνέχεια του αντιδραστικού οικοδομήματος της ΕΕ. Οι μικρές δυνάμεις του Lexit, της αριστερής πρότασης για αποδέσμευση από την ΕΕ, έσωσαν την τιμή της Αριστεράς και δίνουν μια πρόσθετη δυνατότητα στη νέα κατάσταση να συνδεθεί η Αριστερά και το εργατικό κίνημα στη Μεγάλη Βρετανία με τη λαϊκή δυσσάρεσκια και τις αντισυστημικές τάσεις του Μπρέξιτ, αντιπαλεύοντας ταυτόχρονα την ξενοφοβία, το ρατσισμό και τον εθνικισμό, αλλά και συνολικά την αντεργατική πολιτική.

Στο πλαίσιο αυτό, στην Ελλάδα επιχειρείται μια στρατηγική τομή, **μια αντιδραστική καπιταλιστική αναδιάρθρωση μακράς πνοής**, η σημαντικότερη που επιχείρησε ο αστικός συνασπισμός εξουσίας στην Ελλάδα μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και τον Εμφύλιο. Στην Ελλάδα, που βρέθηκε εξ αρχής στο μάτι του κυκλώνα, εκτυλίσσεται με πρωτοφανή σφοδρότητα μια γιγαντιαία βουτιά εκμετάλλευσης και ανακατανομής του κοινωνικά παραγόμενου πλούτου υπέρ του κεφαλαίου. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το ελληνικό ΑΕΠ συρρικνώθηκε κατά 0,3% το 2015, και, αν λάβει κανείς υπόψη την τεράστια ζημιά στην παραγωγική δομή της χώρας (βιομηχανικός τομέας, λιανεμπόριο, εξαγωγές κ.ά.), τα «κόκκινα δάνεια» και το δημόσιο χρέος της χώρας, φαντάζουν αστείες οι δηλώσεις των αξιωματούχων της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ ότι η ελληνική οικονομία θα είναι η έκπληξη του επόμενου διαστήματος. Αντίθετα, οι προσδοκίες της κυβέρνησης ότι με ένα σχέδιο τύπου Ομπάμα ή με νεοσοσιαλδημοκρατικές προτάσεις θα βγούμε από τη λιτότητα εντός Ευρωζώνης και ΕΕ κατέρρευσαν παταγωδώς. Αυτό που προκύπτει από όλα τα δεδομένα της συγκυρίας –από τον ειδικό τρόπο με τον οποίο συμπυκνώνονται τα γενικά χαρακτηριστικά της κρίσης στον ελληνικό καπιταλισμό, αλλά και από την περιπλοκή, την όξυνση και την περαιτέρω σύνδεση του κοινωνικού ζητήματος, του δημοκρατικού προβλήματος, του προσφυγικού και των πολεμικών συγκρούσεων, που πυκνώνουν και στη γειτονιά μας– είναι ότι η κατάσταση όχι μόνο δεν βαίνει προς κάποια σταθεροποίηση και υπέρβαση της κρίσης ικανή να βελτιώσει τη θέση των εργαζομένων και των νέων, αλλά αντίθετα είμαστε μπροστά σε νέους γύρους επίθεσης και πολώσεων σε όλα τα επίπεδα.

A.1.3 Η πολλαπλή «τρομοκρατική» εκστρατεία του κεφαλαίου

Οι λαοί βρίσκονται αντιμέτωποι με την πολλαπλή «τρομοκρατική» πολεμική εκστρατεία του κεφαλαίου σε διεθνή και εθνική κλίμακα. Ειδικά τα τελευταία χρόνια, σε χώρες της Αφρικής, της Αραβίας, της πρώην ΕΣΣΔ, της Ασίας κ.α. εξελίσσονται διαρκείς πόλεμοι χωρίς τέλος, με διάλυση κρατών, λεηλασία πλουτοπαραγωγικών πηγών, πόλεμοι δι' αντιπροσώπων. Συγκροτούνται αντιμαχόμενες γεωπολιτικές «τεκτονικές πλάκες» (ΗΠΑ-ΕΕ από τη μια, Ρωσία-Κίνα από την άλλη) με κίνδυνο όξυνσης της αντιπαράθεσης σε υπερτοπικές συγκρούσεις. Ιστορικές γεωπολιτικές ανακατατάξεις είναι σε εξέλιξη σε Μέση Ανατολή και Ειρηνικό. Οι εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής και της Τουρκίας αποτελούν το πιο εμφανές δείγμα όξυνσης των ενδοαστικών αντιθέσεων στην περιοχή μας. Διατηρείται και ενισχύεται ο επεμβατικός ρόλος των ΗΠΑ στην περιοχή, ενώ ιδιαίτερους κινδύνους προκαλεί η παρουσία του ΝΑΤΟ στη νοτιοανατολική Μεσόγειο. Ο ρωσικός καπιταλισμός επιχειρεί να διατηρήσει και να ενισχύσει τα προγεφυρώματά του στη Μέση Ανατολή, ενώ ιδιαίτερα αρνητικός είναι ο ρόλος ισχυρών τοπικών αστικών τάξεων (της Τουρκίας,

της Σαουδικής Αραβίας κ.λπ.) και βεβαίως του κράτους-τρομοκράτη, του Ισραήλ. Η κατάπνιξη των δικαιωμάτων των λαών (Σύριοι, Κούρδοι, Παλαιστίνιοι κ.ά.) αποτελεί προϋπόθεση για να εξασφαλιστούν τα συμφέροντα των ηγετικών ιμπεριαλιστικών χωρών και των τοπικών ολιγαρχιών. Ειδικά στην περιοχή μας, αναβαθμισμένος είναι ο κίνδυνος επέκτασης του πολέμου, που ήδη διαλύει τη Συρία, έχει κατακερματίσει το Ιράκ, έχει μετατρέψει σε έρημο βίας τη Λιβύη κ.λπ. Η εμπόλεμη σύρραξη των παγκόσμιων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων στην περιοχή της Συρίας αλλά και ευρύτερα, το τεράστιο προσφυγικό κύμα, η τερατογένεση του ισλαμοφασιστικού ISIS, το χτύπημα των λαών από τα δικτατορικά καθεστώτα αποτελούν τις συνέπειες των αντιθέσεων αυτών, που μόνο δεινά και θανάτους έχουν να προσφέρουν στους λαούς.

Αν η μια πλευρά του πολέμου είναι η λειτουργία του ως βαλβίδα εκτόνωσης της κρίσης και των ενδοκαπιταλιστικών ανταγωνισμών (ξαναμοίρασμα των ζωνών επιρροής και των πλουτοπαραγωγικών πηγών, ανοικοδόμηση των κατεστραμμένων περιοχών, μαζική κατανάλωση των προϊόντων του στρατιωτικοβιομηχανικού συμπλέγματος κ.ά.), από την άλλη, λειτουργεί ως μηχανισμός πειθάρχησης του «εσωτερικού εχθρού», του «εχθρού λαού». Υπό το πρόσχημα της παροχής ασφάλειας, είμαστε αντιμέτωποι με το τσαλαπάτημα των λαϊκών ελευθεριών και των δημοκρατικών δικαιωμά-

των, την υπεραντιδραστική θωράκιση του αστικού πολιτικού συστήματος, την απογύμνωση από τις όποιες δημοκρατικές κατακτήσεις, τη διαρκή ενίσχυση των τάσεων για εδραίωση του κοινοβουλευτικού ολικληρωτισμού, την οιονεί κατάσταση έκτακτης ανάγκης (βλ. Γαλλία, Βέλγιο αλλή και Τουρκία). Στην πορεία αυτή αξιοποιείται και αναμορφώνεται αντιδραστικά το αστικό κράτος-στρατηγείο, με την κατάργηση κάθε δυνατότητας λαϊκής κυριαρχίας από τη συνασπισμένη δύναμη των πολυεθνικών και των ηγεμονικών καπιταλιστικών κρατών, με τη δημιουργία ενός παγκόσμιου αστυ-

νομικού «Μεγάλου Αδελφού», δημιουργώντας ένα είδος «καπιταλιστικής απολυταρχίας» της ηλεκτρονικής εποχής – τέτοιο που δικαιολογεί απολύτως τον όρο «ολικληρωτικός» για τον σύγχρονο καπιταλισμό (πέραν όλων των άλλων πλευρών του που δικαιολογούν επίσης το επίθετο αυτό). Δεν πρόκειται για «εκτροπή» αλλή για **την αστική «δημοκρατία» της σύγχρονης καπιταλιστικής εποχής**, η οποία επιφυλάσσει τρόμο, ανασφάλεια και άγρια καταστολή, προκειμένου να διαφυλαχθεί η καπιταλιστική κυριαρχία και να διευκολυνθεί η καπιταλιστική εκμετάλλευση-κερδοφορία.

A.2 Τα κεντρικά διακυβεύματα των διεθνών αγώνων και η δική μας θέση

Τα βασικά χαρακτηριστικά του σύγχρονου καπιταλισμού, η διεθνοποιημένη κρίση του και ο δομικός της χαρακτήρας, η συντεταγμένη –από άποψη ουσίας– απάντηση της αστικής τάξης σε διεθνές επίπεδο, οι ιμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί που αναδύονται μέσα στο πλέγμα των σχέσεων αλλή και της ανισόμετρης ανάπτυξης γεννούν όχι μόνο τον «πόνο» των λαών από τις οβίδες και τα «μέτρα» των καπιταλιστών, αλλή και την αναπόφευκτη δυνατότητα αντίστασης. Το παζλ των διεθνών αντιστάσεων γενιεύεται σε τέτοιο βαθμό, εμφανίζοντας –και κυρίως απαιτώντας– μια νέα προοπτική, μια νέα ποιότητα απέναντι στην καπιταλιστική τάξη πραγμάτων, μια νέα υπόσταση, που συγκροτείται από τους πολύμορφους αγώνες της εργατικής τάξης, από το αντιιμπεριαλιστικό, αντιρατσιστικό και αντιπολεμικό κίνημα διεθνώς, και κυρίως από την τάση και την ανάγκη ταξικής, διεθνιστικής ανασυγκρότησης του κινήματος, ώστε να αρθεί στο ύψος των σύγχρονων απαιτήσεων της ταξικής πάλης.

Ειδικότερα σε σχέση με **την κοινωνική και την πολιτική δράση της νεολαίας**, ιδιαίτερα σημαντικά είναι νεολαιίστικα εργατικά παραδείγματα όπως των δικών μας πεντάμηνων ή των Γάλλων νέων κατά του πρόσφατου αντεργατικού νομοσχεδίου, από τη μια, και, από την άλλη, η τάση για συγκρότηση μιας ιδιότυπης νεολαιίστικης ταυτότητας, η οποία δεν μπορεί να εκφραστεί από τα καθιερωμένα πολιτικά σχήματα ή συνδικαλιστικά πρότυπα, διαδηλώνει με σχετικά διακριτό τρόπο σε μια σειρά

χώρες παγκοσμίως, με τρόπους ίσως πρωτότυπους ή ανοργάνωτους, αλλή σε κάθε περίπτωση μαχητικούς, ειδικά στις «μητροπόλεις» (π.χ. Φρανκφούρτη, Φέργκιουσον και Βαλτιμόρη, Παρίσι κ.α.) είτε πιο οργανωμένα και αποφασιστικά στις περιφέρειες (π.χ. Ανατολική Ουκρανία). Υπαρκτό, αν και όχι με πρωταγωνιστικό ρόλο, είναι και το φοιτητικό κίνημα σε διάφορες χώρες (π.χ. Ιταλία, Γαλλία, Χιλή), η πάλη ενάντια στα δίδακτρα σε Ηνωμένο Βασίλειο, ΗΠΑ κ.α. Πρόκειται για μια «ενότητα στη διαφορά», ποικίλων τάσεων και ρευμάτων, που δημιουργεί δεσμούς αλληλεγγύης, εμπνέει κοινές διεκδικήσεις και αγώνες, αλλή κυρίως αναδεικνύει νέες δυνατότητες, προκλήσεις και απαιτήσεις και –πάνω απ' όλα– την ανάγκη ριζικής ανασυγκρότησης/αναγέννησης του νεολαιίστικου κινήματος.

ΣΥΡΙΑ – ΚΟΥΡΔΙΣΤΑΝ – ΤΟΥΡΚΙΑ

Η απόπειρα πραξικοπήματος στην Τουρκία καταδεικνύει την κορύφωση των αντιθέσεων εντός της τουρκικής αστικής τάξης, με βάνουσες επιπτώσεις για το λαό, οι οποίες γίνονται ήδη φανερές με την επιβολή του καθεστώτος έκτακτης ανάγκης, το ξήλωμα κάθε εργατικού και δημοκρατικού δικαιώματος, που φτάνει πλέον στο ζενίθ της από την κυβέρνηση ΑΚΡ-Ερντογάν, την καθοδήγηση ενός τεράστιου πλήθους κόσμου υπό τη σημαία των συμφερόντων ενός τμήματος της αστικής τάξης, σε μια προσπάθεια για ένα νέο ανατολικό «Μαϊντάν».

Εκτός από εκδήλωση της όξυνσης των εσωτερικών αντιθέσεων, μόνιμο στόχο βέβαια αποτελεί το εργατικό, το δημοκρατικό, το αντιπολεμικό κίνημα των λαών της περιοχής, το οποίο παρ' ότι βρίσκεται στο στόχαστρο της αντίδρασης καταφέρνει και πετυχαίνει ελπιδοφόρες κατακτήσεις. Ο κουρδικός αγώνας με χαρακτηριστικά εθνικής και κοινωνικής απελευθέρωσης, με εμπροσθοφυλακή τα ένοπλα τμήματα YPG-J, συγκροτεί ένα αντίπαλο στρατόπεδο προς τους ιμπεριαλιστές της Μ. Ανατολής, καταφέρνοντας να απελευθερώσει σημαντικά κομμάτια της Συρίας και της Τουρκίας από τον ισλαμιστικό και νεοοθωμανικό ζυγό. Ταυτόχρονα, μέσα από τον αγώνα εκφράζονται τάσεις χειραφέτησης των λαών της περιοχής, που παλεύουν για τον σοσιαλιστικό μετασχηματισμό, τη γυναικεία χειραφέτηση, αλλά και τις δημοκρατικές ελευθερίες και την ειρήνη, ζητήματα που αφορούν βασικούς πυλώνες του αστικού εικοδομήματος στις ανατολικές χώρες. Δεν μπορούν να αγνοηθούν τα όρια αυτών των αγώνων, οι αντιφατικές σχέσεις με τις ΗΠΑ και το έλληιμμα κομμουνιστικής πρωτοπορίας, τα οποία όμως μπορούν να αρθούν από την ίδια την έκβαση της ταξικής πάλης. Σημαντική μνεία πρέπει να γίνει και στο τουρκικό εργατικό κίνημα, με το οποίο έχουμε έρθει σε σημαντική επαφή και ανάδραση, με τα συνδικάτα, τις πολιτικές οργανώσεις, αλλά και τη νεολαία, να έχουν παίξει καθοριστικό ρόλο στην επιβολή εργατικών και δημοκρατικών κεκτημένων απέναντι στο καπιταλιστικό σύστημα, κεκτημένων που η κυβέρνηση του Ερντογάν προσπαθεί να ξηλώσει πλήρως.

ΟΥΚΡΑΝΙΑ – ΝΤΟΝΜΠΑΣ

Τρία χρόνια μετά το πραξικόπημα του «Μαϊντάν» η κατάσταση στην Ουκρανία και στις Λαϊκές Δημοκρατίες του Ντονμπάς παραμένει σταθερά τεταμένη. Μπορεί μετά την ολοκλήρωση της δεύτερης φάσης του πολέμου και την υπογραφή της Συμφωνίας Μινσκ-II να μην έχουμε ανοιχτό πόλεμο, όμως η πραγματικότητα τόσο στο εσωτερικό της Ουκρανίας, όσο και στα σύνορα με τις Λαϊκές Δημοκρατίες του Ντονμπάς συνεχίζει να είναι ουσιαστικά ένας πόλεμος χαμηλής έντασης. Ο νεοφιλελεύθερος οδοστρωτήρας της πολιτικής του ΔΝΤ και της Συμφωνίας Σύνδεσης με την ΕΕ συνεχίζει να διαλύει τα ελάχιστα εργατικά δικαιώματα του ουκρανικού λαού εκτοξεύοντας τη φτώχεια σε ύψη ρεκόρ. Παράλληλα, το μείγμα εθνικισμού και φασισμού, η στρατηγική συμφωνία των νεοφιλελεύθερων αντιδραστικών κύκλων με τα φασιστικά κομμάτια της αντίδρασης λειτουργούν ως

εγγύηση για την εξόντωση κάθε αντιπολιτευτικής, αγωνιστικής φωνής, η οποία με ευκολία ονομάζεται «ρωσική» και ως τέτοια καταπνίγεται. Η διαδικασία της «αποκομμουνιστικοποίησης» (κήρυξη των κομμουνιστικών ιδεών και συμβόλων ως παράνομων) που ακολουθεί το ουκρανικό καθεστώς στοχεύει, αφενός, στη νομιμοποίηση της γεωπολιτικής πρόσδεσης της χώρας στο άρμα του δυτικού ιμπεριαλισμού και, αφετέρου, στην καταστολή κάθε εργατικής-λαϊκής αντιπολίτευσης που συνδέεται με ένα διαφορετικό κοινωνικό πρόταγμα.

Από την άλλη πλευρά, οι Λαϊκές Δημοκρατίες του Ντονμπάς, αφού κατάφεραν να φρενάρουν την επέλαση του ουκρανικού εθνικισμού/φασισμού και την ολική επικράτηση των σχεδίων του αμερικανικού και ευρωενωσιακού ιμπεριαλισμού στην περιοχή δείχνουν σημάδια στασιμότητας όσον αφορά την αντι-ολιγαρχική δυναμική που είχε αρχικά εκδηλωθεί. Η καθημερινή πολεμική απειλή από τον ουκρανικό στρατό και τα φασιστικά παραστρατιωτικά τάγματα που δρουν στο πλάι του, η περιορισμένη γεωγραφική τους έκταση (αποτέλεσμα της μη επέκτασης ή ήττας της αντι-Μαϊντάν εξέγερσης στην υπόλοιπη Ουκρανία) και η σχεδόν απόλυτη οικονομική, πολιτική, αμυντική εξάρτησή τους από τη Ρωσία καθορίζουν ταυτόχρονα και τα όρια μέσα στα οποία μπορούν προς το παρόν να κινηθούν. Αν και για την ώρα η κατάσταση στην Ανατολική Ουκρανία μοιάζει στάσιμη, μια ανάφλεξη στην περιοχή δεν πρέπει να θεωρείται απίθανη και εξαρτάται εν πολλοίς από τη γενική πορεία των σχέσεων Ρωσίας-Δύσης.

ΕΥΡΩΠΗ – ΓΑΛΛΙΑ

Στην Ευρώπη, όπως φάνηκε και με το Μπρέξιτ, αναπτύσσεται ένα πλατύ ταξικό ρεύμα αγανάκτησης και εναντίωσης –όχι χωρίς αντιφάσεις– απέναντι στο «τέρας» της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και της διεθνοποιημένης επίθεσης των αστικών τάξεων της γηραιάς ηπείρου. Οι επαναστατικές δυνάμεις οφείλουν να δώσουν μια διπλή μάχη (και όχι απλώς να αποτελούν αριστερή πτέρυγα του εν λόγω ρεύματος): από τη μια να συνεισφέρουν αυτοτελώς στο ξεδίπλωμα αντιΕΕ-διεθνιστικών τάσεων και από την άλλη να συμβάλουν στην ηγεμονία της εργατικής πολιτικής εντός του ευρύτερου αντι-ΕΕ ρεύματος. Η ανερχόμενη ακροδεξιά, εκμεταλλευόμενη τη φιλο-ΕΕ στάση του μεγαλύτερου τμήματος της Αριστεράς, φορά το μανδύα της «αντισυστημικότητας» και της πάλης ενάντια στην ΕΕ συνιστώντας έναν σημαντικό κίνδυνο.

Στη Γαλλία, οι πρωτοφανείς εργατικές και νεολαιίστικες κινητοποιήσεις που αναπτύχθηκαν με αφορμή την κατάθεση και την ψήφιση του αντεργατικού νόμου «El Kohmri» δημιούργησαν έντονο πολιτικό τριγμό – από τους μεγαλύτερους που έχει βιώσει η Γαλλία τις τελευταίες δεκαετίες. Από τη «σπίθα» των κινητοποιήσεων της μαθητιώσας και της σπουδάζουσας νεολαίας, καθώς από και τις κινητοποιήσεις της νέας εργατικής βάρδιας στις ολονύκτιες κινητοποιήσεις και συνελεύσεις του «Nuit Debout» μέχρι την ταξική «φλόγα» των απεργιών στην πλειονότητα των στρατηγικών τομέων της οικονομίας (πετρέλαιο, πυρηνικά, ηλεκτρισμός, δημόσια κ.α.), οι αγώνες της εργατικής τάξης στη Γαλλία γενικεύτηκαν τόσο, ώστε να απειλούν όχι μόνο το νόμο αλλιά και την πολιτική σταθερότητα, με σημαντική επίδραση στο συσχετισμό δύναμης σε μια υπερδύναμη της Ευρώπης. Σημασία έχει να αναφερθούμε εδώ στον καταλυτικό ιδιαίτερο ρόλο του νεολαιίστικου κινήματος που ήταν αυτό ο οποίο έπαιξε το ρόλο του πυροδότη, θραυόντας μάλιστα μια εικόνα πλήρους «θωράκισης» και σταθεροποίησης του πολιτικού συστήματος μετά την επιβολή της κατάστασης έκτακτης ανάγκης στο γαλλικό κράτος αλλιά και την άνοδο της ακροδεξιάς στις τελευταίες εκλογές. Μέσα από τις τοπικές επιτροπές και τους συλλόγους της σπουδάζουσας νεολαίας, μέσα από τις ομοσπονδίες (ξεπερνώντας τις γραφει-

οκρατικές ηγεσίες), μέσα και από αυθόρμητες μορφές οργάνωσης του πιο υποτιμημένου κομματιού της νέας εργατικής βάρδιας, οι κινητοποιήσεις είχαν «άρωμα» γαλλικού Μάη – κυρίως όμως ήταν σκηνές από ταινία προσεχώς, προϊδεάζοντάς μας για τις εργατικού χαρακτήρα αναμετρήσεις με τον σύγχρονο ολοκληρωτικό καπιταλισμό. Τέλος, ειδική μνεία πρέπει να γίνει στο γεγονός ότι το ρεύμα που εξέφρασε κυρίως το παραπάνω κοινωνικό τμήμα δεν μπορεί να χαρτογραφηθεί κάπου στα εκλογικά αποτελέσματα ούτε ακόμη και στις υπάρχουσες μορφές συγκρότησης αντικαπιταλιστικών οργανώσεων, μπορεί όμως να αποτελέσει μια από τις δεξαμενές στις οποίες θα κυφορηθεί και θα ανασυγκροτηθεί η επαναστατική πρωτοπορία στη Γαλλία.

ΗΠΑ

Ταυτόχρονα στις ΗΠΑ φαίνεται ότι το κίνημα του Occupy, και τα όρια στα οποία προσέκρουσε κάθε άλλο παρά μείωσαν τη δυναμική του εργατικού κινήματος, καθώς αυτό εμφανίζεται με νέες πανεθνικές μορφές, είτε αποκτώντας κρουστάλλινες εργατικές διεκδικήσεις μέσω του κινήματος των 15\$ ή του ριζοσπαστικότερου 15\$ NOW είτε στην πάλη κατά των διακρίσεων και του ασφυκτικού τρόπου ζωής για τις μειονότητες, με το κίνημα του Black Live Matters αλλιά και τις δεκάδες κινητοποιήσεις

της αφροαμερικανικής κοινότητας. Είναι εμφανές ότι στην καρδιά του πάληι πότε «κτήνους» εμφανίζονται σημαντικές ρωγμές αποσταθεροποίησης, οι οποίες αναζητούν διαρκώς ριζοσπαστική πολιτική έκφραση. Στην προσπάθεια ενσωμάτωσής τους, το αστικό πολιτικό σύστημα των ΗΠΑ δεν διστάζει καθόλου να χρησιμοποιήσει κακέκτυπες παραλλήλες των παλιών σοσιαλδημοκρατικών εργαλείων (μιας και απομιμήσεις των πρωτότυπων μορφών δεν χωρούν στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό και ιδιαίτερα στο περιβάλλον της κρίσης), όπως η πολιτική που πρεσβεύει ο Μπέρνι Σάντερς και το Δημοκρατικό Κόμμα, καθώς φοβάται μια αυτοτελή συγκρότηση του εργατικού κινήματος, και ακόμη περισσότερο την ανάδειξη μιας ισχυρής αντικαπιταλιστικής και κομμουνιστικής τάσης εντός των μεγαλύτερων καπιταλιστικών μητροπόλεων, που θα ήταν καταστροφική για τα σχέδιά τους.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΣ

Χαρακτηριστικό όλων των αντιστάσεων, του εργατικού και του αντιιμπεριαλιστικού-αντιπολεμικού κινήματος διεθνώς, είναι η μικρή συγκέντρωση και παρέμβαση δυνάμεων με αντικαπιταλιστική, επαναστατική, κομμουνιστική κατεύθυνση και η αδύναμη αναζήτηση μιας κομμουνιστικά επαναθεμελιωμένης πρότασης σε επίπεδο προγράμματος και κόμματος. Η κατάσταση αυτή παρουσιάζεται ως ιστορική απόληξη, από τη μια, των ανατροπών στον πρώην «υπαρκτό σοσιαλισμό», του εκφυλισμού του υπάρχοντος ΚΚ και της επέλασης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού της προηγούμενης περιόδου, και, από την άλλη, της μη ανάδειξης στα χρόνια αυτής της επέλασης μιας υπολογισιμής σύγχρονης αντίληψης, πρότασης, πρακτικής και οργάνωσης κομμουνιστικής απελευθέρωσης. Παράλληλα, αυτή η έλλειψη αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για τη γενίκευση, το βάθεμα και την αποτελεσματικότητα των κινητοποιήσεων, για τη ριζική αλλαγή του συσχετισμού δυνάμεων σε διεθνές επίπεδο. Έτσι εντός των δυνάμεων που συγκροτούνται γύρω από τα εργατικά συμφέροντα συχνά φαίνονται να ηγεμονεύουν οι λογικές του εθνικού/πατριωτικού ή του αριστερού μετώπου, με προσαρμογές ανά περίπτωση, αφήνοντας ανοιχτό το πεδίο για την επικράτηση της τάσης υποταγής, με το ζήτημα της ΕΕ να αποτελεί τη λιυδία λίθο.

Η τάση της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης διεθνώς εμφανίζεται ισχυρή, εμποδιζόμενη από την ιστορική υποχώρηση του εργατικού κινήματος και του κομμουνιστικού ρεύματος, τους κυρίαρχους

διεθνείς πόλους της «διαχειριστικής ευρω-αριστεράς» (βλ. Κ.Ε.Α.) αφενός και αφετέρου του «κομμουνιστικού» ρεφορμισμού (βλ. συνάντηση ΚΚ, διεθνή ΚΟΜΕΠ), καθώς και τη θεωρητική «ξηρασία» στη δημιουργική ανάπτυξη του επαναστατικού μαρξισμού. Δεν πρέπει να αγνοείται όμως ότι οι αντικαπιταλιστικές τάσεις χειραφέτησης πραγματοποιούν μια νέα –αντιφατική και ανοηλοκλήρωτη για την ώρα– εξόρμηση σε κάθε αντίσταση που συγκροτείται. Έτσι, κερδίζουν έδαφος μέσω της δημιουργίας νέων (επιμέρους ή συνολικών) πολιτικών χώρων ή και τη ριζοσπαστικοποίηση των ήδη υπάρχοντων. Ωστόσο, συνήθως μένουν στη μέση, καθώς δεν απαντούν με ποιότητα και βάθος σε πιεστικά ερωτήματα του παρόντος και της πάλης, που αφορούν την επόμενη μέρα και την ίδια τη δυναμική της. Παράλληλα, μια σειρά από πολιτικές οργανώσεις, στον ευρωπαϊκό χώρο αλλήλα και διεθνώς, όπως είναι το γαλλικό ΝΡΑ, το τουρκικό ΕΜΕΡ, το καταλανικό Endavant, παρ' ότι προέρχονται από διαφορετικά ρεύματα –ίσως μη τεμνόμενα με αυτό της «επαναθεμελίωσης»– εκφράζουν μια μαζική συγκρότηση πολιτικής πρωτοπορίας σε χώρες με οξυμένο επίπεδο ταξικής πάλης, και δυνάμει ριζοσπαστικοποιούνται από την εξέλιξή της.

Η διεθνιστική δράση της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση και του ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση το προηγούμενο διάστημα ύψωσε τον πήχη σε πολλές περιπτώσεις, αν αναλογιστούμε την κατάσταση των εγχώριων αλλήλα και των διεθνών αντικαπιταλιστικών εργατικών δυνάμεων. Με κόμβους τα δύο караβάνια αλληλεγγύης στο λαό της Ουκρανίας και της αντιφασιστικής πάλης, το караβάνι στο Κουρδιστάν, αλλήλα και την αποστολή αλληλεγγύης μετά τις πολύνεκρες βομβιστικές επιθέσεις στους λαούς της Τουρκίας και στους συντρόφους του ΕΜΕΡ, τη διαρκή επικοινωνία και ανάδραση με τα κινήματα που ξεσπούν και τους εκπροσώπους τους (π.χ. Γαλλία, ΗΠΑ, Αλβανία) ξεδιπλώθηκαν δυνατότητες ενός νέου συντονισμού των διεθνών εργατικών αντιστάσεων, καθώς και όρια που δημιουργεί η μέχρι σήμερα συγκρότηση της επαναστατικής πρωτοπορίας. Η παρέμβασή μας στα διεθνή, πρέπει να αναβαθμιστεί ώστε να παρακολουθεί την ταχύτητα των αλυσιδωτών διεθνών εξελίξεων, ταυτόχρονα όμως πρέπει να οργανώσει μια πιο συστηματική και σχεδιασμένη απεύθυνση και συσπείρωση νεολαιίστικων δυνάμεων της επαναστατικής αντικαπιταλιστικής και κομμουνιστικής Αριστεράς, με απώτερο στόχο τη συγκρότηση μιας νέας Διεθνούς του 21ου αιώνα.

το τοπίο στην Ελλάδα

B.1 Το πολιτικό σκηνικό και οι πολιτικές δυνάμεις στην Ελλάδα

B.1.1 Επιστροφή στη σταθερότητα;

Συμπληρώθηκε μια εξαετία από την υπογραφή του Πρώτου Μνημονίου, με τα αποτελέσματα της επιδρομής της ευρωμνημονιακής καπιταλιστικής βαρβαρότητας να βαραίνουν στη ζωή και στη συνείδηση του λαού και της νεολαίας. Ένα χρόνο μετά την πραξικοπηματική ακύρωση του λαϊκού ΟΧΙ και την υπογραφή του Τρίτου Μνημονίου από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ (από κοινού με ΝΔ – ΠΑΣΟΚ – Ποτάμι) και με πρόσφατο επεισόδιο την ψήφιση του αντιδραστικού πακέτου για το πρώτο μέρος της πρώτης αξιολόγησης (ασφαλιστικό, φορολογικό, κόκκινα δάνεια κ.ά.), με ποιοτικά κατώτερες των περιστάσεων εργατικές και λαϊκές αντιδράσεις, οι δυνάμεις της κυβέρνησης και ευρύτερα του συστήματος μιλούν για **σταθερότητα** και ακόμη περισσότερο για **επιστροφή στον «ενάρετο κύκλο» της ανάπτυξης**.

Η λεγόμενη «σταθερότητα» αποτελεί έναν ευφημισμό για τη στρατηγικής σημασίας ανασυγκρότηση του ελληνικού καπιταλισμού (πάντα στο πλαίσιο της ΕΕ) που προωθείται. Με μια πρώτη ματιά φαίνεται να τα καταφέρνουν, καθώς οι αντιστάσεις μοιάζουν υποτονικές, η απογοήτευση και το «δεν υπάρχει εναλλακτική» κυριαρχεί σε πλάτιά τμήματα των εργαζομένων, η νεολαία ασφυ-

κτιά ανάμεσα στις συμπληγάδες της ανεργίας και της μετανάστευσης, η χρεωκοπία του αστικοποιημένου συνδικαλισμού είναι οριστική και επιπλέον το δυναμικό του κινήματος και της μαχόμενης Αριστεράς δείχνει να κλονίζεται. Πίσω όμως από τη φαινομενική ηρεμία, τα σύννεφα νέων κοινωνικών θυελλών που συγκεντρώνονται, η εργατική λαϊκή οργή που συσσωρεύεται και η αναζήτηση βαθύτερων απαντήσεων από μειοψηφικά, αλλά κρίσιμα για την προσπάθεια ανασυγκρότησης του εργατικού κινήματος και της Αριστεράς τμήματα, κάνουν τους αρχιτέκτονες αυτού του «θαυμαστού νέου κόσμου» να θυμίζουν εκείνους τους ήρωες του Μαγιακόφσκι που έκαναν πικ νικ καθισμένοι πάνω σε μια πυριτιδαποθήκη!

Προφανώς η επίθεση του συστήματος έχει προχωρήσει, έχουν επιφέρει βαριά κοινωνικά, οικονομικά αλλά και πολιτικά πλήγματα στους εργαζομένους, αλλά από την άλλη δεν έχουν πετύχει μια στρατηγική ήττα του εργατικού κινήματος. Παρά τους αρνητικούς συσχετισμούς, που έχουν βαθύνει, **υπάρχει η δυνατότητα απάντησης** σε αυτή την απειλή, με μια στροφή, μια τομή του εργατικού κινήματος και της Αριστεράς με όρους αντικαπιταλιστικής ρήξης και ανατροπής της κανιβαλικής επιδρομής κεφαλαίου – ΕΕ – ΔΝΤ και των αντιδραστικών αστικών αναδιρθρώσεων. Με πεποίθηση πως στις νέες αυτές συγκρούσεις δεν

αρκούν τα παλιά καύσιμα του ρηχού αντιμνημονιακού αγώνα με στόχο μια κυβερνητική αλλαγή εντός της ΕΕ και του συστήματος, οι σημαίες του παλιού φθαρμένου κινήματος και οι ιδέες μιας πτημένης Αριστεράς της διαχείρισης ή της διαμαρτυρίας, που έχουν δείξει τα όριά τους.

B.1.2 Βασικά στοιχεία του νέου πολιτικού σκηνικού

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ αποτελεί –στη φάση αυτή– την κύρια επιλογή του κεφαλαίου και της ΕΕ για το πέρασμα των αντιδραστικών καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων και καθορίζει σε μεγάλο βαθμό τον πολιτικό συσχετισμό. Με την ψήφιση του νέου πακέτου αντιδραστικών μέτρων από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ εμπεδώνεται πλέον ένα καθεστώς μόνιμης σφαγής των δικαιωμάτων και των ελευθεριών της εργατικής τάξης και του λαού, προς όφελος του κεφαλαίου, πολυεθνικού και ντόπιου, με στόχο την αντιδραστική αναδόμηση του καπιταλισμού για την υπέρβαση της κρίσης του. Τα μέτρα αυτά αποτελούν σοβαρό βήμα για την ολοκλήρωση ενός κύκλου επειγόντων και βίαιων μετασχηματισμών υπέρ του κεφαλαίου, που στην Ελλάδα συμπυκνώνονται σε μεγάλο βαθμό στα ευρωμνημόνια. Πρόκειται για έκφραση του ολοκληρωτικού και καθολικά αντεργατικού και αντιλαϊκού χαρακτήρα της ΕΕ (ο «κόφτης» αποτελεί τυπικό εργαλείο του Δημοσιονομικού Συμφώνου, που ισχύει και για τις 28 χώρες της ΕΕ) και της υπεραντιδραστικότητας του σύγχρονου ολοκληρωτικού καπιταλισμού, όπως εκφράζεται και με τις αντεργατικές αναδιαρθρώσεις στη Γαλλία και αλλού. Πρόκειται για μια ενιαία και βάρβαρη επίθεση του κεφαλαίου σε όλες τις χώρες, με μοχλούς σήμερα τα ευρωμνημόνια, δεκάδες οδηγίες των ΕΕ, ΔΝΤ και ΟΟΣΑ, διεθνείς και διατλαντικές συμφωνίες. Ειδικά στην περίπτωση της Ελλάδας –αδύναμου κρίκου του ευρωσυστήματος–, εκφράζεται με τον πιο αποκρουστικό, απροκάλυπτο και αντιδημοκρατικό τρόπο. Ο συνασπισμός πολυεθνικού και ντόπιου (από υποδεέστερες θέσεις) κεφαλαίου επιχειρεί να εντάξει μεσοπρόθεσμα τον ελληνικό καπιταλιστικό σχηματισμό στον σύγχρονο μεσαίωνα («ανάπτυξη» το ονομάζουν) της εκτίναξης της εργατικής εκμετάλλευσης και της καταστροφής των μικρομε-

σαίων στρωμάτων, να αναμορφώσει το πολιτικό σύστημα και το αστικό κράτος. Από αυτή την ανισότιμη αλληλεξάρτηση που διαμορφώνεται ωφελείται συνολικά το ελληνικό κεφάλαιο (παρά το γεγονός ότι «κλαδεύονται» τμήματά του), καθώς, παρόλο που εκχωρεί εθνική κυριαρχία, εξυπηρετεί καλύτερα την ταξική του κυριαρχία, σφραγίζει τη στρατηγική του πρόσδεση στην ΕΕ και εξασφαλίζει ένα (έστω μικρότερο) κομμάτι από την πίτα της εκμετάλλευσης.

Παράλληλα, προωθείται η υπεραντιδραστική **θωράκιση του αστικού πολιτικού συστήματος**, με την απογύμνωσή του από τις όποιες δημοκρατικές κατακτήσεις και τη διαρκή ενίσχυση του κοινοβουλευτικού ολοκληρωτισμού. Πολύ σημαντική πλευρά (που συχνά ξεχνιέται) αυτής της τάσης αποτελεί η άνευ προηγουμένου εμπέδωση της εργοδοτικής δεσποτείας και της προστασίας της από το αστικό νέο εργατικό «Δίκαιο» απέναντι στους εργαζομένους χωρίς φωνή και δικαιώματα. Επίσης, η πιο εξελιγμένη οργανική διαπλοκή του οικονομικού καταναγκασμού με την πολιτική και την ιδεολογική βία. Στην ίδια κατεύθυνση εντάσσονται και οι πρόσφατες κυβερνητικές πρωτοβουλίες για τον εκλογικό νόμο και τη συνταγματική αναθεώρηση. Από τη μια, αποτελούν κλασικές συντηρητικές τομές πολιτικής σταθεροποίησης και αντιδραστικής θωράκισης του αστικού πολιτικού συστήματος (εξουσίες στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, διασφάλιση τετραετίας στις κυβερνήσεις κ.ά.). Από την άλλη, ειδικά με τον εκλογικό νόμο της νόθας αναλογικής, πάντα στο όνομα της αποφυγής της ακυβερνησίας, επιχειρείται αφενός η ενσωμάτωση του συνόλου των πολιτικών δυνάμεων στο πλαίσιο ενός νέου διπολισμού (αντί του κλασικού δικομματισμού), αλλά και αφετέρου η προοδευτική εξοικείωση με την «αναγκαιότητα» ακόμη και ενός μεγάλου συνασπισμού μεταξύ των δύο νέων αστικών πόλων.

Αυτοτελή σημασία έχει η ιδεολογική προσπάθεια της κυβέρνησης να περάσει τα μέτρα με έναν ιδιαίτερο, αλλά πιο επικίνδυνο τρόπο (ευφρολογήματα περί δίκαιης ανάπτυξης και ταξικής μεροληπτικότητας, αναφορά στην Αριστερά κτλ.), πλευρά η οποία χρειάζεται ειδική αντιμετώπιση από την πλευρά μας. Ειδική απεύθυνση γίνεται στη νεολαία, που έχει απόσταση από προηγούμενες στοιχειώδεις κατακτήσεις (ασφάλιση, ωράριο, άδειες κ.λπ.), όπου επιχειρείται επιβολή καθεστώτος μηδενικών δικαιωμάτων, αλλά και δημιουργία κλίματος εχθρότητας προς τις προηγούμενες γενιές και τις εργατικές διεκδικήσεις, οι οποίες

στοχοποιούνται ως βασικοί υπαίτιοι της σημερινής κατάστασης («μισθοί και γενικά κατακτήσεις πάνω από τις πραγματικές δυνατότητες», «υπερβολικές απεργίες» κ.λπ.). Στο πλαίσιο αυτό η κυβέρνηση αναπτύσσει με «προοδευτική» φιλολογία το γνωστό νεοφιλελεύθερο δόγμα «ηλιθότητα για όλους και ελεημοσύνη για τους πλέον φτωχούς». Και πάλι, επιχειρεί ιδιαίτερη απεύθυνση στη νεολαία και στους ανέργους, ενεργοποιώντας αντιδραστικά αντανάκλαστικά («ας δεχτούν μείωση μισθού οι ήδη εργαζόμενοι, ώστε να έχουμε και εμείς κάτι»). Εδώ εντάσσονται τα περί «πυλώνων κοινωνικής πολιτικής» που ανακοινώνονται, σε ένα περιβάλλον απόλυτης καθίζησης και διάλυσης των κοινωνικών κατακτήσεων.

B.1.3 Οι πολιτικές δυνάμεις

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ συνεχίζει και βαθαίνει την αντιλαϊκή αντεργατική επίθεση στα χνάρια όλων των προηγούμενων κυβερνήσεων, επιδιώκει να κατοχυρώσει το «χρίσμα» από ΕΕ και ΗΠΑ, ντόπιο και ξένο κεφάλαιο, ως η μόνη κυβέρνηση που μπορεί να περάσει τα αντιλαϊκά μέτρα, ενισχύει τους δεσμούς της με το κεφάλαιο (εφοπλιστές, ΣΕΒ), θέτει ως κεντρικό κριτήριο την προσέλευση επενδυτών και την ανάπτυξη προς όφελος του κεφαλαίου (π.χ. ιδιωτικοποιήσεις ΟΛΠ – ΟΛΘ, Ελληνικού), με ξαναμοίρασμα του παιχνιδιού σε ορισμένες περιπτώσεις (π.χ. ΜΜΕ). Παράλληλα επιχειρεί να αναδειχθεί σε παράγοντα σταθεροποίησης, αναμόρφωσης και ανανέωσης του συστήματος. Είναι μια κυβέρνηση εχθρική προς το λαό και το μαζικό κίνημα, που καμία σχέση δεν έχει με την Αριστερά.

Πώς όμως φτάσαμε από την αντινεοφιλελεύθερη και ρεφορμιστική περίοδο του ΣΥΡΙΖΑ στη σημερινή περίοδο, που ως κόμμα έχει ήδη περάσει στη σφαίρα της αστικής πολιτικής και η μετατροπή του σε συστημικό κόμμα, μέσα και από τη διαχείριση της κυρίαρχης πολιτικής και του αστικού κράτους, είναι ανεπίστρεπτη; Θεωρούμε μεταφυσική (αλλά και με προφανή πολιτική σκοπιμότητα) τη θεωρία περί αιφνίδιας «μετάλλαξης» του ΣΥΡΙΖΑ. Αυτή η προσέγγιση, αστήριχτη μεθοδολογικά και πολιτικά, αφενός απαλλάσσει από την ανάγκη γενναίας αυτοκριτικής τα ρεύματα που αποκοιλιούνται ρηχά από αυτόν και αφετέρου συνοδεύεται από το αμήχανο ερώτημα: «Μα πώς δεν κέρδισε η αντικαπιταλιστική αριστερά έπειτα

από μια τέτοια απότομη και απρόβλεπτη στροφή;». Έχει σημασία επομένως να επισημάνουμε τα πολιτικά στοιχεία που αποτέλεσαν τις «γέφυρες μετάβασης» του ΣΥΡΙΖΑ από την «αντιμνημονιακή» τοποθέτηση στην αποδοχή του Τρίτου Μνημονίου: Πρώτο, η παραμονή στην Ευρωζώνη και την ΕΕ. Δεύτερο, η διατήρηση του ΣΥΡΙΖΑ στην κυβέρνηση ως αυτοσκοπός, ακόμη κι αν εφαρμόζεται δεξιά πολιτική. Τρίτο, η λογική πως χρειάζεται «παραγωγική ανασυγκρότηση», «νέο παραγωγικό μοντέλο», «ανάπτυξη» στο πλαίσιο του συστήματος για τη «φιλολαϊκή» διέξοδο από την κρίση και όχι ανατροπή των υπεραντιδραστικών αναδιαρθρώσεων και συνολικά του καπιταλισμού με επαναστατικό τρόπο. Τέταρτο, η σχέση με το κράτος και συνολικά με τους αστικούς μηχανισμούς εξουσίας. Αυτά ακριβώς τα πολιτικά στοιχεία έθεσαν και τα όρια της ευθύνης και το πεδίο υποταγής της Αριστεράς εντός του ΣΥΡΙΖΑ, τις μεγάλες ευθύνες της «Αριστερής Πληταφόρμας», ενώ ταυτόχρονα επηρέασαν και την αντιπαράθεση εντός της ΑΝΤΑΡΣΥΑ.

Η ΝΔ, με επικεφαλής τον Κυριάκο Μητσοτάκη, αναδιοργανώνεται ως ένα επιθετικό αντιδραστικό νεοφιλελεύθερο και ακραία υποταγμένο στις επιταγές του κεφαλαίου και της ΕΕ κόμμα, που επιδιώκει να εκφράσει πολιτικά το κοινωνικό μπλοκ του «ΝΑΙ» στο δημοψήφισμα. Αντιμετωπίζει όμως πρόβλημα, καθώς κεφάλαιο και ΕΕ –σε αυτή την φάση– προτιμούν να κάνει τη «βρόμικη δουλειά» η «χρήσιμη Αριστερά» του Τσίπρα. Ταυτόχρονα, γίνεται προσπάθεια για την ανάδειξη της ΝΔ σε έναν πόλο, στο πλαίσιο της επιδίωξης για έναν νέο δικομματισμό – διπολισμό (ΣΥΡΙΖΑ – ΝΔ), μέσω του οποίου θα ελεγχθούν καλύτερα οι λαϊκές αντιδράσεις. Η ΝΔ και οι συστημικοί κύκλοι επιχειρούν επίσης μια μακροπρόθεσμη επένδυση, ταυτίζοντας ψευδώς την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ με την Αριστερά, θέλοντας να πλήξουν τις αξίες και το κύρος της Αριστεράς, να χτυπήσουν μακροπρόθεσμα το εργατικό κίνημα και τη μαχόμενη ανατρεπτική Αριστερά. Παρά το δημοσκοπικό προβάδισμα της ΝΔ, είναι προφανές ότι η αξιωματική αντιπολίτευση, γνωρίζοντας ότι δεν αποτελεί άμεση εναλλακτική λύση, επιχειρεί κυρίως να χτίσει ηγεμονία και θετική υποστήριξη στο πρόγραμμά της και να μην περιοριστεί στη δυσαρέσκεια. Χείρα βοηθείας σε αυτό προσφέρεται βέβαια από την κυβέρνηση και την πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ.

Κινητικότητα επικρατεί στο χώρο της ηγεμόνης κεντροαριστεράς με σοσιαλδημοκρατικά χαρακτηριστικά και άμεση σχέση με την ευρω-

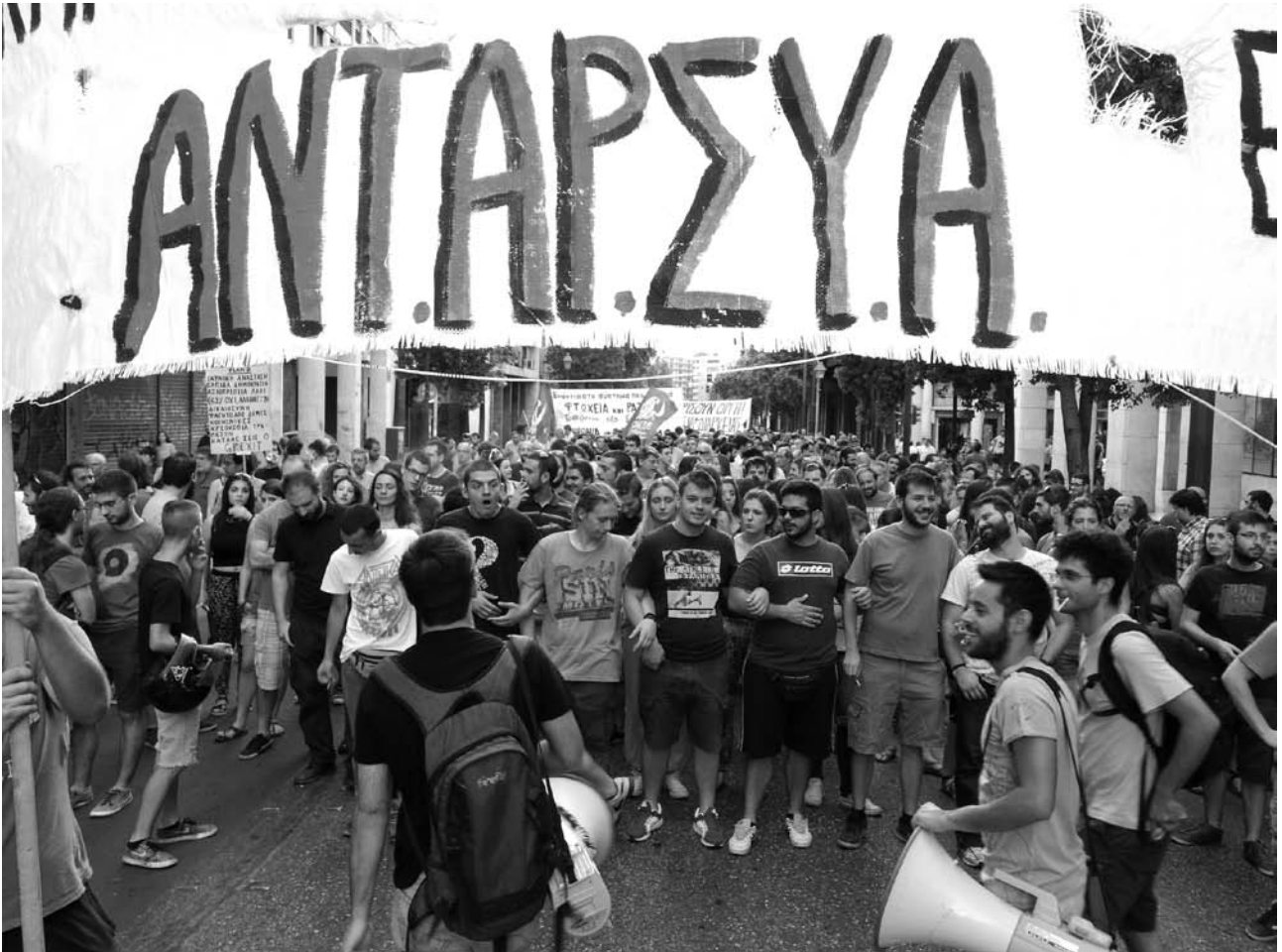
παϊκή σοσιαλδημοκρατία, η οποία προωθείται από τα απομεινάρια του ΠΑΣΟΚ και της ΔΗΜΑΡ, ενώ ισχυρή θα είναι η έλξη και για το τμήμα του Ποταμιού που δεν θα πάει προς τη ΝΔ. Ανακυκλώνουν σενάρια ενοποίησης του χώρου τους, σε μια συζήτηση που μυρίζει ναφθαλίνη και δεν φαίνεται προς το παρόν να αποκτά κοινωνικό και πολιτικό έρεισμα. Επιδιώξή τους είναι να διαμορφωθεί ένας σχετικά υποηλογίσιμος χώρος μπαλάντέρ, που να μπορεί να στηρίξει οποιαδήποτε κυβέρνηση (καταρχήν με κέντρο τον ΣΥΡΙΖΑ εάν χρειαστεί, δίχως να αποκλείονται και άλλες κυβερνητικές λύσεις). Ενοποιητικό τους στοιχείο οι φωνές περί εθνικής συνεννόησης/ομοψυχίας εξού και οι εκκλήσεις περί κυβέρνησης εθνικής σωτηρίας. Οι κυβερνητικές πρωτοβουλίες και το σχέδιο ενός νέου διπολισμού θέτουν σε μεγάλη κρίση την κεντροαριστερά και δυναμώνουν αμφίπλευρες τάσεις δορυφοροποίησης είτε στον πόλο του ΣΥΡΙΖΑ είτε σε αυτόν της ΝΔ. Αντίστοιχα, η Ένωση Κεντρώων, πέρα από τη λογική του αντιδραστικού ηλαγού που έχει ταχθεί να παίξει, προβάλλεται και ως μπαλάντέρ ενδεχόμενων κυβερνητικών σχημάτων.

Επικίνδυνη είναι η **αναθέρμανση της παρέμβασης της Χρυσής Αυγής**, με αιχμή του δόρατος το προσφυγικό αλλά και την υλοποίηση των Μνημονίων από μια «αριστερή κυβέρνηση», στο φόντο μιας γενικότερης ανόδου της εθνικιστικής και ρατσιστικής ακροδεξιάς σε όλη την ΕΕ, η οποία ενισχύει και την εγχώρια δυναμική. Η Χρυσή Αυγή εκμεταλλεύεται το γεγονός ότι η κυβέρνηση και οι «θεσμοί» του κράτους συνεχίζουν να της κάνουν πλάτες, με χαρακτηριστικά παραδείγματα την παρελκυστική τακτική των δικαστικών αρχών (με πολιτική ευθύνη της κυβέρνησης) στη δίκη της Χρυσής Αυγής, που έχει οδηγήσει εκτός των άλλων στην αποφυλάκιση του δολοφόνου Ρουπακιά και όλων των υπόδικων βουλευτών και στελεχών της. Επιχειρεί, υιοθετώντας ένα πιο προσεκτικό (όσον αφορά τη βία) προφίλ παρέμβασης, την αναβάθμιση της παρουσίας της και τη σταθεροποίησή της (φεστιβάλ νεολαίας, εργατική συνδιάσκεψη κ.λπ.). Ταυτόχρονα, αξιοποιεί την παρουσία της στη Βουλή για επικοινωνιακά σόου. Δίχως καμία υποτίμηση πρέπει να δυναμώσει η πολιτική, η ιδεολογική και η αξιακή αντιμετώπιση της Χρυσής Αυγής και όλου του συρφετού της ακροδεξιάς, ο οποίος επιδιώκει να εμφανιστεί με διάφορες μορφές. Είναι χαρακτηριστικό πως επικρατεί κινητικότητα στο δεξιό άκρο του πολιτικού σκηνικού στην Ελλάδα, σε όλες τις πιθανές πα-

ραλληλαγές, στοχεύοντας στην υποδοχή και στην ενσωμάτωση των τάσεων δυσαρέσκειας που γεννιούνται από τη σχέση Ελλάδας-ΕΕ σε αντιδραστική κατεύθυνση. Δεν πρέπει να υποτιμάται η παρέμβαση και των νεότευκτων ακροδεξιών σχηματισμών, όπως η Εθνική Ενότητα (Καρατζαφέρης, Μπαλτάκος), η Νέα Δεξιά (Φ. Κρανιδιώτης) κ.ά., καθώς επιχειρούν να συνδεθούν με το ευρύτερο συντηρητικό «ευρωσκεπτικιστικό» ρεύμα.

Το ΚΚΕ προσπαθεί να εμφανιστεί δικαιωμένο υποστηρίζοντας πως είχε καθαρό μέτωπο απέναντι στον ΣΥΡΙΖΑ και στις αυταπάτες που καλλιεργούσε στο λαό. Η αλήθεια είναι διαφορετική. Το ΚΚΕ έχει μεγάλη ευθύνη για την κυριαρχία της λογικής του ΣΥΡΙΖΑ στο κίνημα και στην Αριστερά γιατί – εκτός των ιστορικών ευθυνών του παρελθόντος – αρνήθηκε σε κρίσιμες καμπές (Δεκ. 2008, πλατείες 2012, δημοψήφισμα 2015 κ.α.) τη λογική του μαζικού πολιτικού αγώνα, της αντικαπιταλιστικής ανατροπής και ενός αγωνιστικού μετώπου ρήξης και ανατροπής πραγματικά επικίνδυνου απέναντι σε κυβέρνηση-ΕΕ- κεφάλαιο. Έχοντας ενσωματώσει πλήρως το διαχωρισμό πολιτικού-οικονομικού αγώνα, περιορίστηκε όλη την προηγούμενη πενταετία, από τη μια, σε οικονομικούς αγώνες διαμαρτυρίας και, από την άλλη, σε κοινοβουλευτική ενίσχυση διά της κάλπης, αφήνοντας έτσι το πεδίο ανοιχτό για τον ΣΥΡΙΖΑ. Είναι εντυπωσιακή η υστέρησή του στην ανάληψη και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών για αποφασιστικούς κοινωνικούς αγώνες, καθώς και αντικυβερνητικό αγώνα, ενώ – στον αντίποδα – ξεχωρίζει η συκοφαντική επίθεση κυρίως στις δυνάμεις που κινούνται στα αριστερά του, όπως η ΑΝΤΑΡΣΥΑ.

Η ΛΑΕ προσπαθεί να ανασυγκροτηθεί οργανωτικά και προγραμματικά, να υπερβεί τις αντιθέσεις της διά του ηλιουραλιστικού, πηλη αρχηγικού, κόμματος-μετώπου. Η εισήγηση του προσωρινού Πολιτικού Συμβουλίου για την πρώτη πανελλαδική της συνδιάσκεψη κινείται στο πλαίσιο ενός ρεφορμιστικού νεοκείνσιανού σχεδίου, με κοινοβουλευτική- θεσμική λογική κυβερνητικής διαχείρισης. Προτείνει μια αντιμνημονιακή, προοδευτική, πατριωτική, δημοκρατική διέξοδο, με **αριστερή κυβέρνηση και παραγωγική ανασυγκρότηση**, αρνούμενη να προτάξει την αναγκαία έξοδο από την ΕΕ και τη ρήξη με το κεφάλαιο. Στο συνδικαλισμό και στην εκπροσώπηση στις δημοτικές και τις περιφερειακές κινήσεις, παρά την όξυνση της αντιπαράθεσης, σε λίγες περιπτώσεις έχει απογαλακτιστεί από τη συνύπαρξη με δυνάμεις του ΣΥΡΙΖΑ, ενώ σε Περιφέρειες και Δήμους

στελέχη της διαχειρίζονται τη διοίκηση μέσω κοινών κινήσεων με το κυβερνητικό κόμμα. Καθιλώνει τη ριζοσπαστικοποίηση των εργαζομένων σε ένα ρηκό αντι-ευρώ και αντιμνημονιακό πλαίσιο, ενώ προγραμματικά και πολιτικά δεν έχει κόψει τις γέφυρες με τη λογική που επικράτησε στην πορεία του ΣΥΡΙΖΑ και που οδήγησε στη σημερινή ενσωμάτωση. Χρειάζεται να ενισχύσουμε το ιδεολογικό μέτωπο απέναντι σε αυτές τις λογικές. Οι διεργασίες στο εσωτερικό της και η αποστασιοποίηση δυνάμεων που έχουν πιο μάχιμη στάση και σχέση με το κίνημα είναι υπαρκτές και σε εξέλιξη.

Με τις δυνάμεις της ΛΑΕ, όπως και του ΚΚΕ, επιδιώκουμε με επιμονή την υπεραναγκαία και πολύτιμη κοινή δράση στο μαζικό κίνημα και τον πολιτικό συντονισμό σε κρίσιμα μέτωπα της ταξικής πάλης και της πολιτικής αντιπαράθεσης, στο πλαίσιο της λογικής του αγωνιστικού μετώπου αντιπολίτευσης, ρήξης και ανατροπής. Δεν υπάρχει όμως, με τις δύο αυτές διαφορετικές δυνάμεις της ρεφορμιστικής Αριστεράς, πολιτική βάση για συνολική πολιτική συνεργασία, πολύ περισσότερο για συνεργασία από τη σκοπιά του πόλου της αντικαπιταλιστικής και επαναστατικής Αριστεράς.

B.2 Η σημερινή καμπή των αγώνων, η αποτίμηση των προηγούμενων φάσεων του κινήματος, τα ερωτήματα για την κομμουνιστική και την ευρύτερη Αριστερά

Η περιγραφή του συνολικού πολιτικού τοπίου στην Ελλάδα θα ήταν ανοηλοκλήρωτη αν δεν περιλάμβανε μια μελέτη της τωρινής κατάστασης των κοινωνικών αγώνων. Ειδικά στη χώρα μας, η κίνηση (ή η απουσία) του λαϊκού παράγοντα άφησε ανεξίτηλο το σημάδι της σε όλες τις πολιτικές εξελίξεις που έλαβαν χώρα. Επιπροσθέτως, ως κομμουνιστική, επαναστατική οργάνωση κατανοούμε ότι καμία μάχιμη πολιτική γραμμή παρέμβασης δεν μπορεί να έχει επιτυχία με μια μηχανιστική επανάληψη των ήδη πεπραγμένων χωρίς την αποτίμηση των θετικών και των αρνητικών της προηγούμενης εμπειρίας, δίχως τον αναστοχασμό για τα μέσα και τους στόχους της, χωρίς την αξιοποίηση των συμπερασμάτων που η ίδια η ζωή γέννησε. Πολλές φορές, η μάχη των συμπερασμάτων είναι εξίσου σημαντική από την ίδια την κινηματική μάχη. Άλλωστε, κάθε νέα κινηματική και επαναστατική απόπειρα είναι ταυτόχρονα τομή και συνέχεια των προηγούμενων προσπαθειών. Έρχεται να συνεχίσει και να αναπτύξει την κληρονομιά τους, αλλά και να αντιπαρεταθεί με τις αδυναμίες και τα όριά τους.

Έτσι θα αντιμετωπίσουμε και εμείς, στο κεφάλαιο αυτό, την εμπειρία των αγώνων του προηγούμενου διαστήματος, την παρέμβαση των δυνάμεων της Αριστεράς σε αυτούς καθώς και τη δική μας συμβολή. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να φωτίσουμε ολόπλευρα την τωρινή περίοδο, η οποία καθορίζεται αφενός από τη σημαντική ύφεση της κοινωνικής αντιπαράθεσης και το –ακόμα υπαρκτό– «σοκ» της κοινωνίας από την κατάρρευση του «σχεδίου ΣΥΡΙΖΑ», και αφετέρου από τις μικρές και τις μεγάλες προσπάθειες ανασυγκρότησης και αντεπίθεσης που γίνονται ορατές στους διάφορους αγώνες και πολύμορφα κινήματα αλληλεγγύης που λαμβάνουν χώρα.

Στο Συνέδριο της νΚΑ το 2010, αμέσως μετά την τετραετία των μεγάλων νεοθαιστικών αγώνων 2006-2009, προσπαθήσαμε να συνοψίσουμε την πρωτόγνωρη αυτή εμπειρία, στην οποία μάλιστα οι δυνάμεις της νΚΑ έπαιξαν σημαντικό ρόλο. Σε αυτή την κατεύθυνση διαμορφώθηκαν οι άξονες

για ενίσχυση και βαθύτερη πολιτικοποίηση των οργάνων του φοιτητικού κινήματος, η πρωταρχική ανάγκη για απεύθυνση στο σύνολο της νεολαίας, και ειδικά στα πιο εργατικά τμήματα, και η συνολική πολιτική πρόταση για το αντικαπιταλιστικό ρεύμα και μέτωπο στη νέα γενιά. Η συνδιάσκεψη του 2013 πραγματοποιήθηκε μετά την εξεγερτική τριετία 2010-2012 και τις τεράστιες κοινωνικοπολιτικές ανακατατάξεις που προκάλεσε η κρίση. Σε αυτή την αποτίμηση θέσαμε ως στόχο το πέρασμα της νέας γενιάς στην πρώτη γραμμή των λαϊκών αγώνων για την αντικαπιταλιστική ανατροπή και τη σύγχρονη κομμουνιστική προοπτική.

Σήμερα, βρισκόμαστε σε μια νέα ποιοτικά στροφή της ταξικής πάλης. Η ταχύτατη εξέλιξη της αστικής συστημικής διαμόρφωσης του ΣΥΡΙΖΑ, το ανοικτό πέρασμα του ΣΥΡΙΖΑ στο μνημονιακό στρατόπεδο και η παταγώδης κατάρρευση του σχεδίου του, μεταβάλλει την κατάσταση στο πεδίο των κοινωνικών αγώνων, προκαλώντας τεράστιες δυσκολίες αλλά ανοίγοντας και νέες δυνατότητες. Στη συνέχεια, θα δούμε συνοπτικά την πορεία μέχρι σήμερα.

B.2.1 Από τις εκλογές του 2012 στην εκλογή του ΣΥΡΙΖΑ

Όπως αναγνωρίζαμε ήδη στη Συνδιάσκεψη του 2013, οι διπλές εκλογές του 2012, με την ανάδειξη της ΝΔ σε κυβέρνηση και την εκλογική εκτίναξη του ΣΥΡΙΖΑ, σηματοδότησαν την έναρξη μιας νέας περιόδου για τους κοινωνικούς αγώνες. Συνολικά το επίπεδο της αναμέτρησης με τις μνημονιακές πολιτικές της κυβέρνησης, της ΕΕ και του ΔΝΤ ήταν κατά πολύ χαμηλότερο από ό,τι τα προηγούμενα χρόνια των πηλατιών, των απεργιών κ.λπ. Αυτή η εκλογική ενίσχυση του ΣΥΡΙΖΑ σχετιζόταν τόσο με την τεράστια δυναμική των αγώνων,

που κατάφερε να αλλιάξει το δικομματικό πολιτικό σκηνικό, όσο και, κυρίως, με τη μεταστροφή τους από την αναζήτηση μιας διαφορετικής ανατρεπτικής διεξόδου στην ενσωμάτωσή τους στα όρια του κοινοβουλευτικού δρόμου εντός των πλαισίων του συστήματος και της ΕΕ – στοιχεία που αποτελούσαν ενδείξεις του παλλαϊκού τους χαρακτήρα αλλά ταυτόχρονα και των ορίων τους. **Η εκλογή του ΣΥΡΙΖΑ αποτέλεσε κατά βάση το όριο της λαϊκής απαιτητικότητας και διεκδικητικότητας της προηγούμενης περιόδου.** Όριο το οποίο δεν μπόρεσε να υπερβεί την ταύτιση της αναγκαίας πολιτικής ανατροπής με την κυβερνητική εναλλαγή και τη λογική της ανάθεσης. Όριο που πολιτικά δεν αναμετριόταν με την αναγκαία σύγκρουση με την ΕΕ ως απαραίτητο κρίκο αποδέσμευσης από τα δεσμά της μνημονιακής πολιτικής.

Τα κυβερνητικά σχήματα υπό την ηγεσία της ΝΔ και του Σαμαρά, που κυβέρνησαν μέχρι και τον Γενάρη του 2015, κινήθηκαν εξαρχής επιθετικά, εκδικητικά απέναντι στο λαϊκό κύμα που είχε κλονίσει το πολιτικό σκηνικό την προηγούμενη τριετία. Μαζί με τη συνέχιση της μνημονιακής πολιτικής και την ολοένα και βαρύτερη αντεργατική πολιτική, συνεχίστηκε και γιγαντώθηκε ο αυταρχισμός, η κρατική καταστολή, η επίθεση στα εργατικά και τα συνδικαλιστικά δικαιώματα, καθώς και η αντι-αριστερή, ρατσιστική και ακροδεξιά ρητορική. Ήταν ουσιαστικά μια προσπάθεια αντεκδίκησης του κινήματος στην προσπάθειά του να παραμείνει αλώβητο. Ειδική σημασία σε αυτή την εξέλιξη είχε η άνοδος της Χρυσής Αυγής και η ανοχή και η στήριξη που έλαβε από το πολιτικό και το μιντιακό κατεστημένο.

Παρά τις σημαντικές μάχες που δόθηκαν, όλο και μεγαλύτερο μέρος του κινήματος συνέδεσε την προοπτική των αγώνων με την ανάληψη της κυβέρνησης από τον ΣΥΡΙΖΑ και την «πρώτη φορά Αριστερά». Αυτό, σε μεγάλο βαθμό, λειτούργησε παραλυτικά για τα κινήματα ενισχύοντας τις τάσεις εκλογικής αναμονής, υποταγής στα κοινοβουλευτικά όρια και αποδοχής ενός ρόλου παρατηρητή των εξελίξεων και όχι πρωταγωνιστή σε αυτές. Όμως, και ο ίδιος ο ΣΥΡΙΖΑ, παρά τη σημαντική οργανωτική του ανάπτυξη από κόσμο του λαϊκού κινήματος, δεν κατάφερε να ανακόψει την όλο και πιο βαθιά συστημική του ένταξη και ολοκλήρωση του περάσματός του στο αστικό στρατόπεδο. Το ΚΚΕ, αν και πρωτοστάτησε σε μια σειρά ταξικών αναμετρήσεων, συνέχισε την τάση απομονωτισμού και το διαχωρισμό από μεγάλες κοινωνικές μάχες. Ουσιαστικά, στην προσπάθειά του να διαχωριστεί από

τον κυβερνητισμό του ΣΥΡΙΖΑ, περιόρισε το ίδιο το μέτωπο ενάντια στην κυβερνητική πολιτική. Παρέμεινε προσκολλημένο στο ρόλο της αποκλιμάκωσης των κοινωνικών αγώνων και του ακρωτηριασμού της αναγκαίας πάλης των εργαζομένων από τις πολιτικές διεκδικήσεις περιοριζόμενο σε στενά οικονομικές διεκδικήσεις και κινητοποιήσεις που δεν έφταναν ως το τέλος, αλλά αρκούσαν στην απλή διαμαρτυρία. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ έπαιξε σημαντικό ρόλο σε μια σειρά από αγώνες και διατήρησε ψηλά τη σημαία της ανατροπής, αλλά δεν μπόρεσε να αντιρροπήσει τη γενική τάση υποχώρησης και μειωμένων προσδοκιών. Για αντικειμενικούς και υποκειμενικούς λόγους, δεν κατορθώθηκε να δημιουργηθεί το αναγκαίο αγωνιστικό μέτωπο ρήξης και ανατροπής που θα συγκρουσθεί με το μαύρο μέτωπο κυβερνήσεων-ΕΕ- ΔΝΤ-κεφαλαίου.

Αυτή η γενική τάση δεν σημαίνει ότι η μνημονιακή πολιτική προχώρησε ανεμπόδιση. Αντιθέτως, ο λαϊκός παράγοντας κράτησε ανοιχτή την υπόθεση της ανατροπής και καθόλου δεν αποδέχτηκε την ήττα όπως περίμεναν οι αστικές δυνάμεις. Αυτό αποδείχτηκε στην πρώτη και ισχυρότερη μάχη μετά τις εκλογές, στον αγώνα ενάντια στο κλείσιμο της ΕΡΤ. Η μάχη που ξεκίνησε αμέσως μετά το κλείσιμο, τον Ιούνιο του 2013, και συνεχίστηκε μέχρι την εκκένωση τον Νοέμβριο του ίδιου χρόνου, έπληξε σε πολύ μεγάλο βαθμό την κυβέρνηση και άνοιξε το δρόμο για τη συνολική αύξηση της δυσάρεσκιας εναντίον της. Αρκετές άλλες μάχες έλαβαν χώρα σε επιμέρους μέτωπα, όπως ο μακροχρόνιος αγώνας των καθαριστριών, η συχνά κινητοποιούμενη εκπαίδευση –με τις προσπάθειες των δασκάλων, του σπουδαστικού και του μαθητικού σώματος, των διοικητικών των ΑΕΙ–, η σημαντική πρωτοβουλία αυτοδιαχείρισης της ΒΙΟΜΕ και πολλές πρωτοβουλίες αλληλεγγύης.

Από πολλές απόψεις, για τη νέα γενιά η πιο σημαντική κινηματική προσπάθεια, ήταν το τεράστιο αντιφασιστικό κίνημα που έκανε την εμφάνισή του μετά τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα, τον Σεπτέμβριο του 2013. Το αντιφασιστικό κίνημα εκείνης της περιόδου, αλλά και μέχρι σήμερα, συνέβαλε στην ενίσχυση μιας συνολικής αντιφασιστικής, αντιρατσιστικής και σπερματικά αντικαπιταλιστικής φυσιογνωμίας σε ευρύτερα λαϊκά και νεολαιίστικα κομμάτια. Ταυτόχρονα, ήταν η βασική αιτία της οργανωτικής και της πολιτικής υποχώρησης της Χρυσής Αυγής και η ανάσχεση, μέχρι στιγμής τουλάχιστον, της επικίνδυνης τάσης που είχε αρχίσει να διαφαίνεται να προσεγγίσουν το φασιστικό ρεύμα ευρύτερα τμήματα της εργατικής τάξης και της νεο-

λίας. Σε αυτή την κατεύθυνση σημαντική είναι και η νεοθλαιστική συμμετοχή σε αγώνες ενάντια στον αυταρχισμό και στην καταστολή, όπως, π.χ., στην απεργία πείνας του Ρωμανού.

B.2.2 Από την εκλογή του ΣΥΡΙΖΑ στο δημοψήφισμα και στο Τρίτο Μνημόνιο

Η επικράτηση του ΣΥΡΙΖΑ τον Ιανουαρίου του 2015 ήρθε μετά την προκήρυξη εκλογών για το θέμα της προεδρίας της δημοκρατίας, αλλά ήταν αρκετά αναμενόμενη βάσει της αναντιστοιχίας της λαϊκής βούλησης με την πολιτική της τότε κυβέρνησης. Η επικράτηση του ΣΥΡΙΖΑ ενέπνευσε έναν άνεμο ελπίδας στην κοινωνική πλειοψηφία, ο οποίος διαμόρφωσε και το μαζικό ρεύμα στήριξης που έλαβε η κυβέρνηση τους πρώτους μήνες. Το ρεύμα αυτό δεν αναιρέθηκε, παρ' ότι ο ΣΥΡΙΖΑ από τις πρώτες κιόλας στιγμές μετά την εκλογική του νίκη έδειξε ουσιαστικά δείγματα γραφής για την πορεία των πολιτικών εξελίξεων (συγκυβέρνηση με ΑΝΕΛ, εκλογή Παυλιόπουλου στην προεδρία της δημοκρατίας, συμφωνία 20ής Φλεβάρη κ.ά.). Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ αναδείχθηκε με πρόγραμμα ενίσχυσης των φτωχών λαϊκών στρωμάτων και άμεσης ελάφρυνσής τους από το ασφυκτικό μνημονιακό πλαίσιο (751 ευρώ βασικό μισθό, κατάργηση ΕΝΦΙΑ κ.λπ.). Η στρατηγική της όμως επιλογή για πάση θυσία παραμονή στο πλαίσιο της ΕΕ και του ευρώ, η αποδοχή και η διαρκής εξυπηρέτηση του χρέους σε συνδυασμό με την απονέκρωση του κινήματος και την ομαλή κυβερνητική διέξοδο ήταν ο καμβάς πάνω στον οποίο σταθερά οι προεκλογικές υποσχέσεις ξεθώριαζαν και αντικαθίσταντο από τις μνημονιακές δεσμεύσεις προς την ντόπια και την ξένη αστική ολιγαρχία. Ουσιαστικά, η λαϊκή ενεργοποίηση επιδιώχθηκε να μετασχηματιστεί σε άβουλη κυβερνητική στήριξη στην προσπάθεια να επιτευχθεί ένας «δίκαιος συμβιβασμός» με την Τρόικα.

Αυτό φάνηκε στην πρωτοβουλία για επανάληψη των πλατειών τον Φεβρουάριο του 2015. Από τη μεριά της κυβέρνησης η επιδίωξη ήταν να διαμορφωθεί ένα ευρύ ρεύμα κινητοποιήσεων προκειμένου να αξιοποιηθεί στη διαπραγμάτευση, αυστηρά ελεγχόμενο και δίχως τη ριζοσπαστικότητα και την αυτενέργεια που είχε γεννήσει τις πλατεί-

ες τέσσερα χρόνια πριν. Το κίνημα εγκλωβίστηκε –παρά τις σημαντικές προσπάθειες από τις δικές μας και άλλες δυνάμεις– στις κυβερνητικές πιρουέτες, στις τηλεοπτικές αντιπαραθέσεις και στην αναμονή, αδυνατώντας να αποτρέψει τα συνεχόμενα και απανωτά επεισόδια αποδοχής του μνημονιακού πλαισίου.

Σημείο τομής ήταν από κάθε άποψη το δημοψήφισμα και στη συνέχεια η αναίρεσή του. Το δημοψήφισμα του Ιουλίου συμπύκνωσε σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα τη δυναμική αλλά και τα όρια όλης της ταξικής και της πολιτικής αναμέτρησης στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Το συντριπτικό ΟΧΙ που επικράτησε ήταν το κορυφαίο σημείο αυτής της περιόδου, ένδειξη της πηλατιάς λαϊκής βούλησης για μια εναλλακτική στον μνημονιακό δρόμο και στο μονόδρομο της ΕΕ, του ευρώ και του χρέους. Δεν ήταν σαφώς ένα πλειοψηφικό αντι-ευρώ ή αντι-ΕΕ ΟΧΙ. Μέσα στο ΟΧΙ συνυπήρχαν πολλές διαφορετικές οπτικές. Ήταν όμως ένα ΟΧΙ που μαζικά αναζητούσε έναν διαφορετικό δρόμο από τη μνημονιακή συνέχιση, εντός του οποίου υπήρχε ένα δυναμικό, αν και σαφώς μειοψηφικό, κομμάτι του «ΟΧΙ μέχρι τέλους», του ΟΧΙ της ρήξης με ευρώ- ΕΕ-ΔΝΤ-χρέος.

Η μάχη του δημοψηφίσματος ήταν μια συνολική, ταξική, πολιτική, ιδεολογική, πολιτισμική και αξιακή αναμέτρηση. Όλες οι δυνάμεις του συστήματος, στους χώρους δουλειάς, στα κανάλια, όλο το πολιτικό προσωπικό κ.λπ. συνασπίστηκαν υπέρ του ΝΑΙ, εξαπολύοντας επίθεση με όλα τους τα όπλα. Έτσι και η μάχη από τη μεριά του λαού δόθηκε πολλαπλώς και σε διαφορετικά επίπεδα. Σημαντική μέσα σε αυτή τη μάχη ήταν η συμβολή, με τη λογική του τριπλού ΟΧΙ, της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, η οποία συμμετείχε στις μεγάλες διαδηλώσεις πρωτοστατώντας παράλληλα σε μια σειρά δράσεις κεντρικά και ανά γειτονιές ενάντια στην ΕΕ, τη μιντιακή τρομοκρατία και την εργοδοτική ασυδοσία. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ αποτέλεσε βασική δύναμη που εξέφρασε την ανάγκη τού να μη «στρίψει» το ΟΧΙ, να

μη γίνει ΝΑΙ στα νέα μνημόνια που εν τέλει έφερε η κυβέρνηση του Τσίπρα. Το ΚΚΕ, με την επιθυγή να απέχει από τη μάχη αυτή, έκανε μια ιστορική επιθυγή να μην επιχειρήσει να αξιοποιήσει και να διευρύνει τη ρωγμή που εμφανιζόταν, μια στάση τελικά στήριξης του συστήματος σε μια κρίσιμη στιγμή.

Παρ' όλη αυτά, καταγράφηκε σχετική αδυναμία να τσακιστεί έμπρακτα και να ακυρωθεί μαχητικά με όρους εργατικής-λαϊκής αυτοάμυνας και μαζικού κινήματος η εργοδοτική τρομοκρατία. Οι δυνάμεις βέβαια της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας έδωσαν και μέσα στους χώρους δουλειάς τη μάχη για το τριπλό ΟΧΙ στο δημοψήφισμα. Η πραξικοπηματική μετατροπή του ΟΧΙ σε ΝΑΙ από τη συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ ήταν η συνέχεια της πολιτικής ρητορείας του ΣΥΡΙΖΑ κατά τη διάρκεια του δημοψηφίσματος περί καλύτερης διαπραγμάτευσης. Είναι αλήθεια πως ο λαϊκός παράγοντας έδειξε μια παραλυτική ολιγωρία, που επέτρεψε να πάρει το πάνω χέρι ένα ρεύμα βαθιάς απογοήτευσης και υποχώρησης, γεγονός που αποτυπώθηκε χαρακτηριστικά στις κινητοποιήσεις της επόμενης μέρας. Οι προσπάθειες που έγιναν με τις καλοκαιρινές διαδηλώσεις και οι πρωτοβουλίες για τις επιτροπές του «ΟΧΙ μέχρι τέλους», στάθηκαν ανεπαρκείς να ανακόψουν την πορεία προς τα νέα μνημόνια.

Ακόμα χειρότερα, όμως, δεν μπόρεσαν να αποτελέσουν τη μαγιά για τη διαμόρφωση ενός μαζικού αγωνιστικού μετώπου ρήξης και ανατροπής το οποίο να αμφισβητήσει τη μνημονιακή συνέχεια τόσο κατά την περίοδο του καλοκαιριού όσο και στις εκλογές του Σεπτεμβρίου. Στο διάστημα που μεσολάβησε από το δημοψήφισμα μέχρι και τις εκλογές δεν αξιοποιήθηκαν αποτελεσματικά οι δυνατότητες ώστε οι δυνάμεις και το κοινωνικό μπλοκ που στήριξε το «ΟΧΙ μέχρι τέλους» να επιδράσουν καθοριστικά για την ταξική ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος και την ανασυγκρότηση της αντικαπιταλιστικής αριστεράς. Οι ευθύνες σαφώς δεν βαραίνουν όλους το ίδιο, ούτε έχουν τον ίδιο χαρακτήρα. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ είχε έγκαιρα αναδείξει τις τάσεις που οδηγούσαν προς την ενσωμάτωση του ΣΥΡΙΖΑ, χωρίς ωστόσο να έχει ακριβή εκτίμηση των επιδράσεών τους στην πολιτική συμπεριφορά του κόσμου και, ακόμη περισσότερο, χωρίς το αναγκαίο βάθος πολιτικής και θεωρητικής προετοιμασίας για τη νέα περίοδο, χωρίς να λείπουν και οι ανοιχτές ταλαντεύσεις από τάσεις της προς τον ΣΥΡΙΖΑ. Ωστόσο, όπως και αν επιμερίζονται οι ευθύνες, η ήττα που υπέστη ο λαϊκός παράγοντας ενισχύθηκε από την έλλειψη παρουσίας ενός αξιόπιστου και μαζικού εναλλα-

κτικού αντικαπιταλιστικού σχεδίου, από τη σαφή απουσία μαζικών μορφών ανεξάρτητης συγκρότησης και δράσης του εργατικού και του ευρύτερου λαϊκού κινήματος, από την έλλειψη αποτελεσματικής και με μαζικούς όρους αποκάλυψης της στρατηγικής ενσωμάτωσης που ακολουθούσε ο ΣΥΡΙΖΑ σταθερά πριν το δημοψήφισμα αλλά και διαμέσου αυτού. Έτσι, ο μνημονιακός ΣΥΡΙΖΑ επικράτησε εκ νέου στις εκλογές του Σεπτεμβρίου και η Αριστερά καθηλώθηκε, με το ΚΚΕ να λαμβάνει χαμηλό ποσοστό και να είναι η μόνη αριστερή δύναμη με κοινοβουλευτική εκπροσώπηση, τη ΛΑΕ να μην επιτυγχάνει καν την είσοδό της στη Βουλή και την ΑΝΤΑΡΣΥΑ να έχει οριακή άνοδο, παραμένοντας όμως σε χαμηλά ποσοστά.

B.2.3 Από τις εκλογές του Σεπτεμβρίου του 2015 μέχρι σήμερα

Στο διάστημα που έχει μεσολαβήσει από τις τελευταίες εκλογές, το κίνημα συνεχίζει να βρίσκεται σε ύφεση και ο λαϊκός παράγοντας φαίνεται να μην έχει ακόμα υπερβεί το «σοκ» της ήττας και της υποταγής. Αυτό που επικρατεί, ωστόσο, δεν είναι η ελπίδα ή η προσμονή στον ΣΥΡΙΖΑ αλλά η αίσθηση απογοήτευσης και αδιεξόδου μαζί με κάποια πρώτα βήματα ανασυγκρότησης. Ο ΣΥΡΙΖΑ έχει πλέον χάσει το μεγαλύτερο μέρος της λαϊκής στήριξης που είχε και επιβιώνει σε ένα θολό τοπίο, κυρίως επικαλούμενος την απειλή επιστροφής της δεξιάς του Κ. Μητσοτάκη. Βρισκόμαστε αναμφίβολα σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι για το κίνημα. Η μνημονιακή λαίλαπα συνεχίζεται και μάλιστα με επιθετικές τομές, καθώς το ξεπούλημα όλης της δημόσιας περιουσίας και η επικείμενη επίθεση στα εργασιακά αποτελούν κλιμάκωση της αστικής στρατηγικής ενάντια στην κοινωνική πλειοψηφία. Οι αντιστάσεις που βρίσκει είναι μέχρι στιγμής αδύναμες. Ολόκληρα κομμάτια του κινήματος παρακολουθούν ακόμα καθηλωμένα ορισμένους από τους συμμετέχοντες στους μεγάλους αγώνες του προηγούμενου διαστήματος να πρωταγωνιστούν στην υλοποίηση των μέτρων που αντιμάχονταν (χαρακτηριστικό παράδειγμα το ξεπούλημα του Ελληνικού, η προοπτική ιδιωτικοποίησης του νερού, η αντι-προσφυγική πολιτική κ.ά.). Η υποχώρηση του λαϊκού παράγοντα και της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, αν συνεχιστεί, δεν θα επιτρέψει απλώς την εφαρμογή των δολοφονικών πολιτικών, αλλά θα

ανοίξει το δρόμο για ακόμα πιο αντιδραστικές εξελίξεις τροφοδοτούμενες από την έλλειψη αγωνιστικής και αριστερής διεξόδου στη λαϊκή αγανάκτηση. Γι' αυτό είναι κρίσιμο να τοιμήσει ο κόσμος της εργασίας και οι πρωτοπόρες δυνάμεις του κινήματος να αντεπιτεθεί στην αντεργατική καταιγίδα και στη λογική του μονόδρομου του ευρώ, τους χρέους και των Μνημονίων. Να ψηλαφίσει ξανά νέα μονοπάτια αγωνιστικής ενότητας, που θα διαμορφώσουν νέες στέρες βάσεις για την ελπίδα της ανατροπής.

Η γενική τάση που περιγράφηκε παραπάνω δεν σημαίνει προφανώς ότι το διάστημα αυτό πέρασε χωρίς κινηματικές μάχες. Υπάρχουν επιμέρους ή και κεντρικές (π.χ. ασφαλιστικό) αναμετρήσεις, ενώ σημαντικές είναι οι προσπάθειες οργάνωσης σε χώρους δουλειάς (π.χ. πεντάμνηνα στους Δήμους, εργαζόμενοι στις τηλεπικοινωνίες), καθώς και οι συλλογικές μάχες στο επίπεδο της αλληλεγγύης (π.χ. ενάντια στους πλειστηριασμούς). Ιδιαίτερα σημαντικό και ελπιδοφόρο είναι το πλατύ λαϊκό κίνημα αλληλεγγύης στους πρόσφυγες, που κορυφώθηκε αυτή τη χρονιά. Σαφώς, στην πολυπληθούς τύπου ενασχόληση με τους πρόσφυγες περιλαμβάνονται πολύ διαφορετικές πρακτικές και στοχοθεσίες, από την αστική φιλανθρωπία και τη «ΜΚΟποίηση» της αλληλεγγύης μέχρι τις κρατικές πολιτικές εγκλεισμού και τη φιλανθρωπία της εκκλησίας. Αυτό δεν αναιρεί όμως το τεράστιο κύμα λαϊκής-ταξικής αλληλεγγύης και κοινού αγώνα με τους πρόσφυγες, που εκφράστηκε και εκφράζεται με κινητοποιήσεις, διαδηλώσεις, καταλήψεις στέγης, συλλογή τροφίμων κ.ά.

B.2.4 Συνοπτικά συμπεράσματα και προϋποθέσεις για την επόμενη μέρα των αγώνων

*Όχι άλλη αναμονή, όχι άλλη απογοήτευση.
Το δρόμο ανοίγουν οι αγώνες*

Ως vKA και NAP ιεραρχούμε ως πρώτιστο στόχο για το επόμενο διάστημα τη συμβολή στην αναζωογόνηση του κινήματος, σε συνδυασμό με τη στρατηγική ανασυγκρότηση της κομμουνιστικής και ευρύτερα της ανατρεπτικής αντικαπιταλιστικής αριστεράς. Είναι καιρός να αφήσει ο λαός πίσω του την απογοήτευση και την αναμονή και να βγει ξανά στους δρόμους του αγώνα. Βασική αφετηρία είναι πως η οργάνωση και η πάλη του λαού

αποτελεί προϋπόθεση για κάθε θετική προοπτική, τόσο για να αμυνθεί απέναντι σε όσα έρχονται όσο και για να διεκδικήσει όσα έχει ανάγκη. Ο φόβος μπροστά στην επόμενη μέρα, το αίσθημα της ανημπόριας και της έλλειψης εναλλακτικής ενισχύεται από την ύφεση του κινήματος και λειτουργεί ως φαύλος κύκλος, που επιχειρεί να δικαιώσει μια αυτοεκπληρούμενη προφητεία για την αδυναμία των αγώνων να νικήσουν σήμερα. Αντιθέτως, ο οργανωμένος λαός με τα όργανά του είναι ο μόνος που μπορεί να εγγυηθεί τη βελτίωση της ζωής του. Κάθε επόμενη μέρα θα είναι χειρότερη όσο το εργατικό-λαϊκό κίνημα είναι αδύναμο, αποδεκατισμένο, γραφειοκρατικοποιημένο και κυβερνητικό.

Αναστοχασμός, αλλά όχι ακύρωση των αγώνων του παρελθόντος

Η ανασυγκρότηση, και ουσιαστικά η επανεκκίνηση, του κινήματος οφείλει να αναγνωρίσει τα νέα στοιχεία της περιόδου. Ο κύκλος που άνοιξε το Μάιο του 2010, ο οποίος καθορίστηκε από τους μεγάλους λαϊκούς αγώνες και από την ανατροπή του πολιτικού σκηνικού που έφερε την άνοδο του ΣΥΡΙΖΑ, σε ένα βαθμό έχει κλείσει. Όχι όμως οριστικά, καθώς η κρίση και η μνημονιακή καταστροφή συνεχίζονται και οι κοινωνικές δυναμικές που δημιούργησαν όλους τους μετασχηματισμούς δεν έχουν εξαφανιστεί. Προφανώς χρειάζεται αναστοχασμός, υπάρχει ανάγκη να βγουν συμπεράσματα σχετικά με τα εύκολα κυβερνητικά μονοπάτια, τη λογική του ευρωπαϊσμού και της ενότητας στο minimum, και το κίνημα να αναλάβει το τεράστιο καθήκον της επιλογής του δύσκολου αλλά αναγκαίου δρόμου της ρήξης και ανατροπής. Χρειάζεται να γίνουν άλματα στην πολιτικοποίηση και την ανατρεπτική κοινή δράση. Όμως, σε καμία περίπτωση, δεν είναι σωστή μια τάση ακύρωσης των τελευταίων χρόνων. Μια τάση που, στη βάση της κατάληξης της κυβερνητικής πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ, επιχειρεί να ακυρώσει όλους τους μικρούς ή τους μεγάλους αγώνες, καθώς και τα πολιτικά ερωτήματα και τις διεκδικήσεις της πενταετίας 2010-2015. Σαφώς, η προσκόλληση στο παρελθόν και η αποθέωση στιγμών, όπως οι πλατείες και το δημοψήφισμα, δεν προσφέρουν πολλαπλά και υποτιμούν την ανάγκη για ανασυγκρότηση του εργατικού και του λαϊκού κινήματος. Ωστόσο, η παραγραφή των τεκτονικών κοινωνικών διεργασιών που συντελέστηκαν στα χρόνια αυτά δεν είναι σωστή παρακαταθήκη για την προετοιμασία των μεγάλων αναμετρήσεων του αύριο.

Αλλήλωστε, μια ματιά που βλέπει μόνο την ήττα

στην αποτίμηση των περασμένων χρόνων, δεν είναι μόνο πολιτικά λανθασμένα, αλλά και παραπλανητική. Και αυτό γιατί πολλοί αγώνες νίκησαν συνολικά ή μερικά. Αν δεν είχαν γίνει όλοι οι περασμένοι αγώνες, η κατάσταση στην κοινωνία θα ήταν κατά πολύ χειρότερη. Ακόμα και αν δεν έχουν ανατραπεί τα μέτρα, σε πολλές περιπτώσεις καθυστέρησε η εφαρμογή τους ή ακυρώθηκε στην πράξη, ενώ οι ίδιες οι κινηματικές συλλογικότητες έχουν συμβάλει στην αλληλεγγύη και στην επιβίωση του λαού. Αγώνες όπως στις Σκουριές και στην Κερατέα, όπου το τοπικό περιβαλλοντικό πρόβλημα συνδέθηκε με κεντρικά πολιτικά ρεύματα και αντιαυταρχικά αισθήματα και συγκρότησε αποφασιστικές μορφές πάλης, έχουν φέρει αποτελέσματα. Η συμβολή του αντικαπιταλιστικού κινήματος στον περιορισμό της Χρυσής Αυγής και του κινήματος αλληλεγγύης στους πρόσφυγες στη σύγκρουση με το ρατσισμό και την ξενοφοβία είναι παραπάνω από εμφανής. Αλλά και προσπάθειες όπου πρωταγωνιστούν δυνάμεις της νΚΑ, στην εκπαίδευση, σε σωματεία όπως το ΣΜΤ, στα πρωτοπόρα βήματα της ATTACK, στη δουλειά στο στρατό του Δικτύου Σπάρτακος κ.α., φέρνουν αποτελέσματα.

Ούτε κινηματισμός ούτε πολιτικαντισμός. Οργάνωση και σχέδιο για την αντικαπιταλιστική ανατροπή της επίθεσης και των καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων

Στο έδαφος της ύφεσης του κινήματος και της κατάρρευσης του κυβερνητικού σχεδίου του ΣΥΡΙΖΑ αναπτύσσονται πολλαπλές λανθασμένες αποχρώσεις για τη σχέση της γραμμής στο κίνημα με τις κεντρικές πολιτικές στοχεύσεις. Από τη μια μεριά, αναδεικνύεται μια τάση άρνησης της πολιτικής, των συμμαχιών, των κεντρικών πολιτικών στόχων στο πλαίσιο της αναγωγής των επιμέρους αγώνων σε μόνη λύση απέναντι στον κυβερνητισμό και την πολιτικολογία. Η τάση αυτή εμφανίζεται με τη μορφή του κινηματισμού ή του αναρχοσυνδικαλισμού ή και με τη γραμμή του ΚΚΕ, που αναφέρεται στη σημασία της ταξικής πάλης και της αντοχής των αγωνιστών επικαλούμενο μια μελλοδική λαϊκή εξουσία, χωρίς όμως στόχους και πρόγραμμα ρήξης. Η τάση αυτή ουσιαστικά αποδέχεται την ήττα και την αδυναμία διατύπωσης ενός επαναστατικού, αντικαπιταλιστικού σχεδίου και του αντικαπιταλιστικού πλαισίου στόχων καθιλώνοντας εν τέλει και τους πρωτοπόρους αγώνες στα όρια του επιμέρους οικονομικού ή άηλου μετώπου.

Από την άλλη, ανθούν τα διάφορα πολιτικά σχέδια που αναφέρονται μονοσήμαντα σε διάφο-

ρες πολιτικές πρωτοβουλίες αδιαφορώντας για το καθήκον της ανασυγκρότησης του εργατικού και του νεολαιίστικου κινήματος. Χειρότερη έκφραση αυτής της τάσης είναι η άρνηση της ενασχόλησης με το κίνημα στο όνομα της αποτυχίας συνολικότερων πολιτικών σχεδίων. Η τάση αυτή εμφανίζεται μαζικά σε κομμάτια του κινήματος και σε αγωνιστικές δυνάμεις που προέρχονταν από τον ΣΥΡΙΖΑ ή έτρεφαν ελπίδες γι' αυτόν. Εκφάνσεις αυτών των τάσεων προφανώς συνυπάρχουν και εντός της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, του ΝΑΡ και της νΚΑ. Άλλωστε αποτελούν διαφορετικές αντιλήψεις οι οποίες χρόνια συναντώνται στο κομμουνιστικό κίνημα. Η λογική που θέτουμε ως νΚΑ προσπαθεί να αρνηθεί αυτούς τους δύο λανθασμένους δρόμους. Ούτε η εμμονή σε επιμέρους αγώνες χωρίς πολιτικό σχέδιο ρήξης και ανατροπής ούτε η απόσυρση από την οργάνωση του λαού για την αναζήτηση μιας έτοιμης πολιτικής λύσης αρμόζουν σε μια σύγχρονη επαναστατική οργάνωση. Η οργάνωση του λαού και η ταξική πάλη είναι όρος για κάθε σχέδιο ανατροπής· ταυτόχρονα, μόνο με ένα πολιτικό σχέδιο ρήξης μπορεί η οργάνωση και οι επιμέρους μάχες να έχουν όραμα, αντοχή και προοπτική. Αυτό που απαιτείται σήμερα δεν είναι μόνο μαχητικοί αγώνες. Δεν είναι μόνο προγραμματικές αναλύσεις. Δεν είναι μόνο πολιτικά προγράμματα. Δεν είναι μόνο μετωπικές πρωτοβουλίες. Είναι όλα αυτά μαζί. Είναι ένα σύγχρονο και συνεκτικό πολιτικό σχέδιο για την ανασυγκρότηση του κινήματος, την αναδιαμόρφωση του οράματος της ανατροπής και τη διαμόρφωση μιας σύγχρονης, μαζικής, δημοκρατικής αντικαπιταλιστικής και κομμουνιστικής Αριστεράς.

Η νέα γενιά στην πρώτη γραμμή

Η βασική στόχευση που είχαμε θέσει στην 4η Συνδιάσκεψη είναι σήμερα ακόμα πιο καθοριστική. Τα χρόνια που πέρασαν, έγινε φανερό ότι για να γείρει η πλάστιγγα υπέρ των τάσεων χειραφέτησης είναι αναγκαίος ο πρωταγωνιστικός ρόλος της νεολαίας στους κοινωνικούς αγώνες. Η πρωτοπόρα στάση των νέων σε πολλές από τις κεντρικές πολιτικές αναμετρήσεις (π.χ. πηλατίες, δημοψήφισμα) φανερώνει τις ανεκπλήρωτες ακόμα τάσεις ανατροπής που διατηρούνται στην πλειοψηφία της νέας γενιάς. Ωστόσο, μια συνολική ανασυγκρότηση του κινήματος της νέας γενιάς, και ειδικά των πιο εργατικών κομματιών της, είναι καθοριστική συνολικά για την αναγέννηση του εργατικού κινήματος.

Κοινωνικά, πολιτικά και ιδεολογικά χαρακτηριστικά και τάσεις στη νέα γενιά

Γ.1 Σκιαγραφώντας κοινωνικά τη νέα γενιά

Σε κάθε περίοδο καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων και ειδικότερα σε εποχές βαθιάς καπιταλιστικής κρίσης, όπως η σημερινή, ο ρόλος της νέας γενιάς και του νεολαιίστικου κινήματος αναδεικνύεται ως ιδιαίτερο και καθοριστικό ζήτημα. Δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε πως μέσα στην τελευταία δεκαετία, στα πλαίσια των συνολικών αλλαγών και επιθέσεων στην εργατική τάξη και τα μεσαία στρώματα, η νεολαία έχει αποτελέσει το πειραματόζωο στο οποίο δοκιμάζονται και εφαρμόζονται σε μεγαλύτερο βαθμό και με σκληρότερο τρόπο όλες οι αντιδραστικές τομές.

Η «γενιά Υ», όπως αποκαλούνται σε διεθνείς έρευνες οι νεοεισερχόμενοι στην παραγωγή, αποτελείται από όσους είναι γεννημένοι από το 1980 μέχρι και το 2000. Αποτελεί μια γενιά μορφωμένη εν μέσω μιας τεχνολογικής έκρηξης, εξοικειωμένη με το διαδίκτυο, τους υπολογιστές και τα κοινωνικά δίκτυα. Ταυτόχρονα, βρίσκεται στο επίκεντρο ενός νέου εργασιακού μεσαίωνα, αποτελώντας την πρώτη και κύρια ηλικία της μάζας της ανεργίας. Πρόκειται για μια γενιά που είδε το παρόν της και το μέλλον της να στιγματίζεται από την κρίση, που αδυνατεί να βρει θετικό όραμα και η ζωή της οποίας διαπερνάται από ανασφάλεια και

αβεβαιότητα. Μια γενιά που βίωσε και βιώνει την κατάρρευση των προσδοκιών της αλλή και μια γιγαντιαία αναντιστοιχία μεταξύ των δυνατοτήτων της εποχής και της πραγματικότητας που ζει.

Συνολικά οι νέοι και νέες υπολογίζονται σήμερα περίπου στο 22% του πληθυσμού της χώρας. Με βάση τα δεδομένα της Eurostat, ο αριθμός των νέων ηλικίας 15-29 χρόνων ανέρχεται στους 1.723.902 για το έτος 2015, δηλαδή περίπου στο 15,9% του πληθυσμού (2.100.118 και 18,7% αντίστοιχα το 2009). Ο πληθυσμός της ηλικιακής αυτής ομάδας μειώνεται κατά 50.000-80.000 άτομα, περίπου, κάθε χρόνο αφενός μεν λόγω της δημογραφικής γήρανσης του πληθυσμού, αφετέρου δε λόγω της μετανάστευσης των νέων στο εξωτερικό.

Εξετάζοντας τη σύνθεση της νέας γενιάς στο κομμάτι της εκπαίδευσης, αξίζει να σημειώσουμε ότι το 2013 φοιτούσαν στα Γενικά Λύκεια της χώρας 245.892 μαθητές/-τριες (μείωση κατά την τετραετία 0,6%). Εξ αυτών το 94,0% φοιτούσε στο δημόσιο τομέα και το 6% στον ιδιωτικό. Το 2013 το σύνολο του φοιτητικού πληθυσμού στην Ελλάδα ήταν 629.619 φοιτητές/-τριες, καταγράφοντας σημαντική αύξηση κατά 50,4% (κατά 211.073 φοιτητές/-τριες) την περίοδο 2001-2013. Το 90,9% του συ-

γκεκριμένου πληθυσμού (572.220 φοιτητές/-τριες) φοιτούσε στον προπτυχιακό κύκλο σπουδών, ενώ το 9,1% (57.399 φοιτητές/-τριες) φοιτούσε στο μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών (μεταπτυχιακοί & διδακτορικοί φοιτητές) (βλέπε και Παράρτημα Γ1Α).

Ταυτόχρονα, ένα εξαιρετικά μεγάλο μέρος της νεολαίας σήμερα παραμένει εκτός κάθε κοινωνικής και επαγγελματικής προοπτικής, ενώ έρχεται αντιμέτωπο με συνθήκες ακραίας φτώχειας. Παράλληλα, τα στοιχεία της Eurostat δείχνουν ότι το ποσοστό των νέων ηλικίας 15-29 ετών που δεν εργάζονται, ούτε σπουδάζουν, ούτε συμμετέχουν στην επαγγελματική κατάρτιση (οι λεγόμενοι «NEETs»- «notinemployment, educationortraining») έφτασε το 2014 στο 29,5% στην Ελλάδα από 17% όπου κυμαίνονταν το 2009. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα ποσοστά σε Δανία και Γερμανία κυμαίνονται στο 6% και 6,3% αντίστοιχα. Από τους οικονομικά ενεργούς νέους που παραμένουν στην Ελλάδα κατά το 2015, το 28% έχει κάποιου είδους εργασία και το 41,3% είναι άνεργοι. Οι νεότερες ηλικιακές ομάδες αντιμετωπίζουν υψηλότερα ποσοστά ανεργίας (15-19 ετών 58,9%, 20-24 ετών 48,8%, 25-29 ετών 36,6%) όπως και οι γυναίκες (45,7% έναντι το 37,4% των ανδρών). Το πρόβλημα της νεανικής ανεργίας κορυφώθηκε το 2013 επηρεάζοντας τα δύο τρίτα περίπου των νέων 15-19 χρόνων που επιθυμούσαν να εργαστούν. Έκτοτε η τάση της είναι καθοδική (λόγω της διεύρυνσης των ελαστικών μορφών εργασίας), παραμένοντας όμως σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα.

Οι τομείς οικονομικής δραστηριότητας στους

οποίους οι νέοι εργαζόμενοι απασχολούνται κατά πλειοψηφία είναι ο η παροχή καταλύματος και εστίασης (22,7%), η μεταφορά και αποθήκευση (20,3%) και η μεταποίηση (10,1%). Υπάρχουν όμως και διαφορές μεταξύ των δυο φύλων: το ένα τέταρτο των γυναικών (24,9%) απασχολείται στη δημόσια διοίκηση και άμυνα, στην Υγεία και τις κοινωνικές υπηρεσίες και στην εκπαίδευση, ενώ σχεδόν ο ένας στους πέντε νέους εργαζόμενους άνδρες εργάζεται σε τομείς που συσχετίζονται περισσότερο με τη χειρωνακτική εργασία (αγροτικές εργασίες, ορυχεία, μεταποίηση, κατασκευές) (βλέπε και Παράρτημα Γ1.Γ).

Τα αυξημένα ποσοστά ανεργίας, όσο και η σύγχρονη πραγματικότητα του εργασιακού μεσαίωνα έχουν δημιουργήσει κύμα μετανάστευσης της νεολαίας, η οποία αδυνατεί να βρει μόνιμη δουλειά με αξιοπρεπείς όρους. Αν και υπάρχει δυσκολία στην καταγραφή όσων μεταναστεύουν, τα πρώτα στοιχεία δείχνουν ότι κατά βάση έχουμε να κάνουμε με μετανάστευση εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού με ανώτατη εκπαίδευση. Ένα μεγάλο ποσοστό των νέων που εγκαταλείπουν την Ελλάδα είναι πτυχιούχοι, οι οποίοι απογοητευμένοι από την ανεργία, την υποαπασχόληση ή την ετεροαπασχόληση φεύγουν για μετεκπαίδευση και εν συνεχεία αναζητούν στο εξωτερικό καλύτερες εργασιακές συνθήκες (βλέπε και Παράρτημα Γ1.Ε). Συνοπτικά, η κατάρρευση ολόκληρων κλάδων (π.χ. μηχανικοί) καθιστά την προοπτική της μετανάστευσης επιλογή επιβίωσης για όλο και πιαλύτερα τμήματα της νεολαίας.

Γ.2 Η νεολαία στη δίνη του εργασιακού μεσαίωνα

Διεθνώς, η αστική απάντηση στην κρίση συνίσταται σε μία πρωτοφανή βουτιά στην εκμετάλλευση των εργαζόμενων και σε μια γιγαντιαία ανακατανομή του παραγόμενου κοινωνικού πλούτου υπέρ του κεφαλαίου, ταυτόχρονα με τη διάλυση πολιτικών, κοινωνικών και συνδικαλιστικών κατακτήσεων των εργαζομένων και τη συντριβή ή απειλή της κοινωνικής τους θέσης για πολυάριθμα μεσαία στρώματα (ιδιαίτερα στις μεγάλες πόλεις), με κλεισιμο ή σημαντική συρρίκνωση χιλιάδων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Ιδιαίτερα στην Ελλάδα τα μέτρα που υιοθέτησαν οι ελληνικές κυβερνήσεις την περίοδο 2009-2015, ως απόρροια των δεσμεύσεων των δανειακών συμβάσεων και των μνημονιακών πολιτικών, είχαν ως αποτέλεσμα μια δραστική μεταφορά εισοδήματος από την πληττόμενη κοινωνική πλειοψηφία στις δυνάμεις του κεφαλαίου.

Κυρίαρχο στοιχείο της υπερεκμεταλλευτικής βουτιάς αποτέλεσε η βίαιη άνοδος των έμμεσων μορφών εκμετάλλευσης (φορολογία, χαράτσια κτλ). Παράλληλα όμως, μεγάλο κομμάτι των προωθούμενων πολιτικών εστιάζει στην τεράστια αύξηση της απόσπασης απόλυτης υπεραξίας). Αυτή η αύξηση αποτυπώνεται στη σχεδόν απόλυτη απειλευθέρωση των όρων πώλησης-εκμετάλλευσης της εργατικής δύναμης, με αναδιαρθρωτικά μέτρα που καταργούν τα δικαιώματα που είχαν κατακτηθεί υπό το βάρος του προηγούμενου συσχετισμού της ταξικής πάλης και οδηγούν στην κοινωνική καταβαράθρωση εκατομμύρια εργαζόμενους και –με ιδιαίτερο τρόπο– τη νέα γενιά, μέσα από ποιοτικές αντιδραστικές αναδιαρθρώσεις στο σύνολο των εργασιακών σχέσεων. *Εν συνεχεία, θα σταθούμε σε κάποιες πλευρές που χαρακτηρίζουν το νέο εργασιακό χάρτη — σημειώνοντας πως η συστηματική μελέτη τους έχει τεράστια πρακτική σημασία καθώς μπορεί να εξοπλίσει την κομμουνιστική πρωτοπορία, το αντικαπιταλιστικό μέτωπο και το κίνημα με συμπεράσματα, συμβάλλοντας με καθοριστικό τρόπο στην ανάπτυξη μιας σύγχρονα αναγκαίας εργατικής πολιτικής.*

1. Μείωση του κόστους εργασίας

Σύμφωνα με μετρήσεις ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέσα στην πενταετία 2010-2015 η

γενική ονομαστική μείωση των μισθών στην Ελλάδα ανέρχεται σε ποσοστό 18,2%, ενώ ταυτόχρονα οι τιμές καταναλωτή αυξήθηκαν κατά 0,4%. Ταυτόχρονα, οι κατώτατες αμοιβές περικόβονται κατά 22% γενικά και κατά 32% για τους νέους κάτω των 25 ετών. Την ίδια περίοδο τα κέρδη των επιχειρήσεων —παρά την παροδική μείωση που καταγράφηκε την τριετία 2010-12— ανακάμπτουν, με αποτέλεσμα το 2014 να έχει ανακτηθεί για το κεφάλαιο όλο το χαμένο έδαφος και με το παραπάνω. Μάλιστα, η αναλογία κερδών, τόκων και προσόδων σε σχέση με τις αμοιβές εργασίας έχει εκτοξευθεί στο 85% (2014) από 60% (2009) (Πηγή: AnnualMacroeconomicDatabase, Ευρωπαϊκή Επιτροπή). Παράλληλα, από τα στοιχεία του συστήματος Εργάνη, μπορεί κανείς να διαπιστώσει μια ιδιαίτερα ισχυρή τάση αύξησης των φτωχών και πολύ φτωχών εργαζόμενων (**inworkpoverty**). Ουσιαστικά πρόκειται για εργαζόμενους (κατά βάση νεολαίους) με συμβάσεις εργασίας μερικής απασχόλησης ή εκ περιτροπής εργασίας 2-3 ημερών την εβδομάδα ή ακόμη και μερικών ωρών την εβδομάδα. Πρόκειται για ύψη μισθών που καθιστούν πραγματικά αδύνατη την ικανοποίηση βασικών αναγκών από μόνο μία δουλειά (βλέπε και Παράρτημα Γ1.Γ). Οι αμοιβές αυτές σπάνε το ιστορικό-ηθικό όριο αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης ενώ, για διευρυμένο τμήμα των εργαζόμενων, δεν υπάρχει τίποτα που να αντισταθμίζει αυτή την κατάσταση, οδηγώντας το στην περιθωριοποίηση και τον κοινωνικό αποκλεισμό. **Τα παραπάνω στοιχεία καταδεικνύουν ότι την κρίση την πληρώνει η εργατική τάξη και ιδιαίτερα η νεολαία.**

2. Ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων

Η συρρίκνωση της πλήρους απασχόλησης καθ' όλη τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης (χάθηκαν 1.136.105, 26,4%, αντίστοιχες θέσεις εργασίας σε σχέση με το 2008), αλληλοτροφοδοτείται με την αύξηση των θέσεων μερικής απασχόλησης που αυξηθήκαν περίπου κατά 52.700 και ποσοστό 19,7%, με πάνω από το 80% της αύξησης να αναλογεί στις με-

ταβολές των δύο τελευταίων ετών (ΙΝΕ-ΓΣΕΕ, *Η ελληνική οικονομία και η απασχόληση, Ετήσια έκθεση 2014*). Η ταχύτερα επεκτεινόμενη ευέλικτη μορφή εργασίας είναι η μερική απασχόληση, αντιπροσωπεύοντας τον Ιούλιο του 2016 το 37,3% των νέων προσλήψεων. Επιπλέον, σύμφωνα με το ΙΝΕ-ΓΣΕΕ την περίοδο 2009-2015 οι μετατροπές συμβάσεων πλήρους απασχόλησης σε μερικής αυξήθηκαν κατά 153,1%. Η τάση αυτή καταγράφεται από την αρχή της κρίσης στην Ελλάδα και έχει οδηγήσει στον υπερ-διπλάσιασμό της έκτασής της στους νέους εργαζόμενους (από 8,1% το 2007 στο 17,9% το 2015) και ιδιαίτερα για τους νέους ηλικίας 15-24 ετών, εκ των οποίων ένας τους τέσσερις ημι-απασχολείται.

Άλλη μορφή εμφάνισης των ελαστικών σχέσεων εργασίας είναι η **συγκεκριαυμμένη πλήρης εργασία**. Χαρακτηριστικά, το ΙΝΕ της ΓΣΕΕ εκτιμά για το 2014 ότι 200.000 εργαζόμενοι δηλώνονται ως μερικώς απασχολούμενοι, ενώ παρέχουν εργασία πλήρους ωραρίου (βλέπε και Παράρτημα Γ1Γ). Αυτό από τη μία μειώνει το μη μισθολογικό κόστος (εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές), ενώ από την άλλη δίνει τη δυνατότητα σε μια αύξηση του εξαιρετικά χαμηλού άμεσου δηλωμένου μισθού. Παράλληλα, δεσπόζον χαρακτηριστικό της αγοράς εργασίας στην Ελλάδα είναι η **αδήλωτη εργασία**. Σύμφωνα με το ΣΕΠΕ (Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας), μεσοσταθμικά το ποσοστό αδήλωτης εργασίας **βρίσκεται πάνω από το 30%**, ενώ εκτοξεύεται σε κλάδους με εποχιακή εργασία. Στα πλαίσια της ίδιας έρευνας το προϊόν της μαύρης εργασίας το 2012 εκτιμάται ότι ανερχόταν στο 24% του ΑΕΠ («Έρευνά του φαινομένου της αδήλωτης εργασίας» Νοε. '12).

Ένα άλλο ιδιαίτερα εκτεταμένο φαινόμενο που συνδέεται, πάλι, με την προσπάθεια του κεφαλαίου να συμπίεσει το εργασιακό κόστος, είναι αυτό της **εργασίας με μπλοκάκι ή και άλλων αντίστοιχων μορφών**. Με αυτό τον τρόπο οι εργαζόμενοι ενώ παρέχουν εξαρτημένη μισθωτή εργασία, παρουσιάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες και έτσι αναλαμβάνουν οι ίδιοι το κόστος της ασφάλισής τους, ενώ εξαιρούνται από την προστασία του εργατικού δικαίου (αποζημίωση απόλυσης, ωράρια, άδειες, δώρα, κτλ). Το φαινόμενο αυτό αφορά κατά βάση κλάδους της μισθωτής διανομής (μηχανικούς, ερευνητές, δικηγόρους). Αν και ξεκίνησε από τον κατασκευαστικό κλάδο την περίοδο των Ολυμπιακών Αγώνων, σήμερα φαίνεται να παίρνει εκτεταμένα χαρακτηριστικά, καθώς εκτιμάται ότι περίπου 300.000 εργαζόμενοι απασχολούνται με δελτίο παροχής υπηρεσιών.

3. Μόνιμα υψηλά ποσοστά ανεργίας

Η μείωση της απασχόλησης κατά τη διάρκεια της περιόδου 2010-2015 οδήγησε όπως ήταν αναμενόμενο και σε δραματική αύξηση της ανεργίας, κατά περίπου ένα εκατομμύριο. Ταυτόχρονα, σήμερα 7 στους 10 ανέργους είναι μακροχρόνιοι άνεργοι, ενώ μόλις το 26,0% των ανέργων έχει διάρκεια ανεργίας από 1 μέχρι 11 μήνες (ΕΡΓΑ-ΝΗ). Τα νούμερα στα τριμηνιαία δελτία τύπου της ΕΛΣΤΑΤ επιβεβαιώνουν περίτρανα πως το φαινόμενο της ανεργίας έχει πάρει εφιαλτικές διαστάσεις με μόνιμα χαρακτηριστικά, ενώ το ποσοστό των ανέργων κλιμακώνεται σταθερά όσο μικραίνουν οι ηλικιακές κατηγορίες — με το υψηλότερο (50,9%) να εμφανίζεται στις ηλικίες 15 έως 24 και το δεύτερο υψηλότερο (35,9%) στις ηλικίες 25 έως 29 σύμφωνα με τα στοιχεία του α' τριμήνου του 2016 (βλέπε και Παράρτημα Γ1.Δ).

Όσον αφορά το επίδομα ανεργίας (360 ευρώ μηνιαίως, ανεξαρτήτως περίπτωσης και με διάρκεια το πολύ έως 12 μήνες) μεταξύ των νέων ανέργων 15-30 ετών, μονό ένα μικρό ποσοστό της τάξης του 15% το λαμβάνει (ΟΑΕΔ, Δεκέμβριος 2013). Η κοινωνική προστασία των ανέργων, επομένως, δεν πραγματοποιείται στο πλαίσιο του «πάλαι ποτέ κοινωνικού κράτους» αλλά στο ιδιωτικό πλαίσιο του ευρύτερου οικογενειακού περιβάλλοντος και σε «άτυπα δίκτυα». Χαρακτηριστική τομή που δείχνει την άμεση σύνδεση επισφάλειας και ανεργίας αποτελεί το πρόσφατο πρόγραμμα του ΟΑΕΔ που μετατρέπει το επίδομα ανεργίας σε επίδομα «εργασίας». Οι άνεργοι που θα προσλαμβάνονται, θα εξακολουθούν να παίρνουν το επίδομα ανεργίας των 360 ευρώ και οι εργοδότες θα οφείλουν να πληρώνουν το υπόλοιπο ποσό μέχρι τη συμπλήρωση του κατώτατου μισθού των 586 ευρώ. Με μόλις 226 ευρώ συνεισφορά του εργοδότη το μήνα, το πρόγραμμα εξασφαλίζει φθηνό εργατικό δυναμικό χωρίς δικαιώματα, ενώ με τη λήξη του ακολουθεί το ξαναπάταγμα στην ανεργία...

4. Υπερεργασία-ελαστικοποίηση του εργάσιμου χρόνου

Η άλλη όψη της αύξησης της ανεργίας, είναι η αύξηση των ωρών εργασίας όσων εργάζονται. Ο μέσος ετήσιος αριθμός ωρών εργασίας ακολουθούσε πτωτική τάση έως το 2008, η οποία στη συνέχεια μεταστράφηκε σε άνοδο. Ως αποτέλεσμα, ο μέσος χρόνος εργασίας αυξήθηκε επί μία

πενταετία και πρόκειται να συνεχιστεί και κατά το 2014-2015 πλησιάζοντας και πάλι το επίπεδο των 2.100 ωρών. Αυτή η επιχείρηση καπιταλιστικής αναδόμησης και ανάταξης από την κρίση φαίνεται να υπακούει στο ανατριχιαστικό δόγμα: «**οι μισοί άνεργοι με την ταμπέλα του άχρηστου και οι άλλοι μισοί εργαζόμενοι ως δουλοπάροικοι ατελείωτες ώρες**» (βλέπε και Παράρτημα Γ1.Γ). Σε αυτή την κατεύθυνση εντάσσεται η προσπάθεια —σε πανευρωπαϊκό επίπεδο αλλά και στην Ελλάδα— για την απελευθέρωση του ωραρίου, την κατάργηση της Κυριακάτικης Αργίας καθώς και την καθιέρωση της εξαήμερης εργασίας. Αιχμή αποτελούν κλάδοι που απασχολούν χιλιάδες εργαζόμενους με ισχυρή παρουσία της νέας γενιάς, όπως αυτός του Εμπορίου (700.000 εργαζόμενοι). Ενώ στον κλάδο του Επισιτισμού-Τουρισμού (300.000 εργαζόμενοι) έχει καθιερωθεί η δήμερη εργασία για τους νεοπροσλαμβανόμενους ήδη από το 2ο Μνημόνιο (2012).

5. Απελευθέρωση των απολύσεων-«οικειοθελείς αποχωρήσεις»

Η νομοθετική διευκόλυνση των απολύσεων συντέλεσε στην εμφάνιση εξαιρετικά μεγάλου αριθμού απολύσεων και προσλήψεων κατά τη διάρκεια του έτους. Χαρακτηριστικά, για το 2015 αναγγέλθηκαν 1.809.552 προσλήψεις και 1.709.852 απολύσεις. Αντίστοιχα, το 2014 οι αναγγελίες προσλήψεων ανήλθαν στις 1.566.139 και οι απολύσεις έφτασαν τις 1.467.017. Ανεξαρτήτως του αν το ισοζύγιο είναι αρνητικό ή θετικό, το μέγεθος του αριθμού των προσλήψεων και απολύσεων είναι και στις δύο περιπτώσεις μεγαλύτερο από τον αριθμό των δηλωμένων εργαζομένων. Ιδιαίτερα όσον αφορά τα στοιχεία που προκύπτουν για τις αποχωρήσεις, εντύπωση προκαλεί ο εξαιρετικά μεγάλος αριθμός των «οικειοθελιών αποχωρήσεων» (βλέπε και Παράρτημα Γ1Γ). Το 2015 καταγράφηκαν 1.004.705 αποχωρήσεις ως αποτέλεσμα καταγγελιών συμβάσεων αορίστου χρόνου ή λήξεων συμβάσεων ορισμένου χρόνου και 705.147 οικειοθελείς αποχωρήσεις. Όλα αυτά τα χρόνια οι εταιρείες ωθούν τους παλαιούς εργαζόμενους και τα στελέχη τους σε προγράμματα οικειοθελιούς αποχώρησης, είτε πριμοδοτώντας την πρόωγη συνταξιοδότησή τους μέσω εφάπαξ καταβολής σημαντικών ποσών εν είδη σύνταξης/παροχής, είτε αξιοποιώντας την πολύ αδύναμη θέση των εργαζομένων, μειώνοντας στο ελάχιστο το κόστος της διαδικασίας ανανέωσης του προσωπικού.

6. Κινητικότητα - ανακύκλωση - εποχικότητα

Όλα τα παραπάνω στοιχεία υπογραμμίζουν την **τεράστια «κινητικότητα» του εργατικού δυναμικού**. Ο ίδιος εργαζόμενος μπορεί κατά τη διάρκεια του έτους να προσλαμβάνεται 2 και 3 φορές στην ίδια ή και σε άλλη εταιρεία, με ή χωρίς μεταβολή των καθηκόντων του. Ακολουθώντας το μοντέλο των minijobs και των one € jobs, πληθώρα ολιγόμηνων συμβάσεων υπογράφεται. Αυτού του τύπου οι συμβάσεις, στην ΕΕ και τον υπόλοιπο δυτικό κόσμο, αποτέλεσαν μορφές νομιμοποίησης της ανασφάλιστης ή μερικώς ασφαλισμένης εργασίας. Ο μη ορισμός του αντίστοιχου νομοθετικού πλαισίου στην Ελλάδα δεν αφαιρεί από την εργοδοσία τη δυνατότητα να υλοποιεί ένα τεράστιο αντεργατικό πρόγραμμα ελαστικοποίησης των σχέσεων εργασίας με άναρχο και εξαιρετικά σκληρό τρόπο. Ταυτόχρονα, αξίζει να δοθεί έμφαση και στο μέγεθος της επίδρασης που έχει η **εποχική εργασία** με τα διαδοχικά κύματα προσλήψεων πριν του θερινού μήνες και τα κύματα απολύσεων μετά το Σεπτέμβρη. Στην ίδια κατεύθυνση, τα ολιγόμηνα προγράμματα κοινωφελούς εργασίας, και τα αντίστοιχα **voucher** στον ιδιωτικό τομέα έρχονται ως βασική κυβερνητική επιλογή για τη δήθεν αντιμετώπιση της ανεργίας ειδικά για τους νέους, συνηγορώντας ουσιαστικά στην ανακύκλωσή της (βλέπε και Παράρτημα Γ1.Γ). Η εμπειρία των προηγούμενων προγραμμάτων έχει βέβαια αποδείξει περίτρανα ότι οι δήθεν «ωφελούμενοι» θεωρού-

νται εργαζόμενοι δεύτερης και τρίτης κατηγορίας χωρίς κανένα δικαίωμα, για τους οποίους δεν ισχύει το εργατικό δίκαιο αλλά ούτε και τα στοιχειώδη μέτρα και κανονισμοί ασφαλείας (βλέπε και εργατικά ατυχήματα σε δήμους).

Συμπερασματικά, θα μπορούσαμε να πούμε ότι οι νέες συνθήκες επισφάλειας συγκροτούν μια ζωή στην ευάλωτη ζώνη. Η λέξη επισφάλεια έρχεται να προσδιορίζει την ολοένα διευρυνόμενη γκριζα ζώνη μεταξύ της μισοανεργίας και της μισοεργασίας που συνεπάγεται ανασφαλείς, ασταθείς συνθήκες εργασίας, απασχόλησης και διαβίωσης. Φαινόμενο όχι μόνο ελληνικό αλλά με διεθνή δυναμική. Στην ελληνική πραγματικότητα, η παρουσία αυτών των μορφών απασχόλησης οξύνθηκε με την εφαρμογή των μνημονιακών νόμων. Αν και ποικίλη στους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον πως οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης είναι ιδιαίτερα διαδεδομένες στους πιο δυναμικούς τομείς για την κερδοφορία και την κυκλοφορία του κεφαλαίου, οι οποίοι και απασχολούν κατά κύριο λόγο την εργαζόμενη νεολαία, όπως ο επισιτισμός, ο τουρισμός, το εμπόριο και οι τηλεπικοινωνίες.

Ο πλήρης εκτοπισμός και η φτωχοποίηση παίρνουν γενικευμένα χαρακτηριστικά, ενώ επισφαλώς εργαζόμενοι και εργαζόμενες βρίσκονται σε μια ιδιόρρυθμη συνθήκη, όπου από τη μία πλευρά, υπάρχει ακόμα στο μυαλό τους η σύνδεση με τη «ζώνη της κανονικότητας» και από την άλλη, δίνουν έναν συνεχή αγώνα προσπάθειας για να αποτρέψουν τη διαρκή κοινωνική περιθωριοποίηση. Το τρίπτυχο **κινητικότητα-ανακύκλωση-εποχικότητα** φαίνεται να κυριαρχεί στο υπό διαμόρφωση εργασιακό τοπίο, δένοντας επί της ουσίας τα διατηρούμενα αυξημένα ποσοστά ανεργίας με τις δεσπόζουσες συνθήκες κακοπληρωμένης υπερεργασίας. Με αυτόν τον τρόπο ανακυκλώνεται επί της ουσίας η στρατιά των ανέργων με τρόπο που δεν επιτρέπει τη θεμελίωση στοιχειωδών δικαιωμάτων στους χώρους δουλειάς. Ως εκ τούτου, οι νέοι και νέες «επισφαλώς εργαζόμενοι και εργαζόμενες» είναι οι πρώτοι που υφίστανται ακραία εργοδοτική αυθαιρεσία και δεσποτισμό στους χώρους δουλειάς, οι πρώτοι που απειλούνται με απολύσεις, ενώ κατά προτίμηση στις πλάτες τους φορτώνεται η «ρίαντζα» του εργασιακού φόρτου.

Γ3. Αλλαγές στην εκπαίδευση: Από το επιχειρηματικό πανεπιστήμιο στο νέο σχολείο

Γ.3.1 Ολοκληρωτικός καπιταλισμός και επιχειρηματική εκπαίδευση

Σύμφωνα με την έκθεση του ΟΟΣΑ «*Πολιτικές Προκλήσεις τα Επόμενα 50 Χρόνια*», διαπιστώνεται ένα χρόνιο πρόβλημα στους ρυθμούς αύξησης της παραγωγικότητας στο σύγχρονο καπιταλισμό, το οποίο μπορεί να αντιμετωπιστεί δυναμικά με την ενίσχυση τριών βασικών παραγόντων, της «*Πολυπαραγωγικής Παραγωγικότητας*» που αφορά τις αυξήσεις παραγωγικότητας που προκύπτουν «εξωγενώς» σε σχέση με την οικονομία (τεχνολογική καινοτομία, διάχυση γνώσης), της «*παραγωγής ανθρώπινου κεφαλαίου*»

μέσω της εκπαίδευσης και με τη βελτίωση των δημογραφικών δεδομένων (ποιοτική βελτίωση της ηλικιακής δομής του πληθυσμού και ποσοτική αύξηση του «παραγωγικού πληθυσμού» έναντι του «μη παραγωγικού»). Ως αντίρροπη τάση στα κρισιακά φαινόμενα, η επιστημονική έρευνα και η εκπαίδευση καλούνται να αντιστρέψουν την κατάσταση και να συμβάλλουν στην ανάκαμψη της κερδοφορίας, μέσα από την «επένδυση και παραγωγή ανθρώπινου κεφαλαίου», με όρους που θα μπορεί να αναστηλώσει τους ρυθμούς αύξησης της παραγωγικότητας της εργασίας. Η επιχειρηματικοποίηση της εκπαίδευσης εκφράζει τη μετατροπή της γνώσης σε άμεση παραγωγική δύναμη ως δομική αναγκαιότητα του ολοκληρωτικού καπιταλισμού και ιστορικό όριο του ταυτόχρονα.

Η εκπαίδευση θεωρείται ότι παίζει σημαντικό

ρόλο στην αυξομείωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, αφενός, και της ανεργίας ή της υποαπασχόλησης, αφετέρου, και συνδέεται άμεσα με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Η γνώση, ως παραγωγική δύναμη, υπόκειται με τη βία στους νόμους των κεφαλαιοκρατικών σχέσεων παραγωγής, την ιδιωτική ιδιοκτησία, τον κατακερματισμό σύμφωνα με τον καταμερισμό εργασίας, τη μοντελοποίηση σύμφωνα με τα κριτήρια αποδοτικότητας και τον επιδιωκόμενο χρόνο περιστροφής του κεφαλαίου. Στον ίδιο τον ορισμό της γνώσης υπεισέρχεται πλέον η ευελιξία, η καινοτομία αλλιά και η προσαρμοστικότητα, ο δια βίου χαρακτήρας της, ο κατακερματισμός αλλιά και η ρηχή διαθεματικότητα των γνωστικών αντικειμένων.

Επιπλέον, η ανάγκη για επιτάχυνση του χρόνου περιστροφής, η ταχύτατη μεταβλητότητα των παραγωγικών-οικονομικών συνθηκών και ο οξύτατος ενδοκαπιταλιστικός ανταγωνισμός δεν επιτρέπουν εύκολα έναν μακροχρόνιο σχεδιασμό της αστικής εκπαιδευτικής πολιτικής και τον μακρόπνοο σχεδιασμό των εργασιακών προσόντων. Αντιθέτως, πιέζουν για άμεσο σχεδιασμό αξιοποιήσιμων-αποδοτικών και εύκολα τροποποιήσιμων δεξιοτήτων, που μπορούν να υπαχθούν στους όρους της ψηφιακά τεύχονικής εργασίας. Καταργούν σε μεγάλο βαθμό (όχι όμως πλήρως) τους βαθμούς ελευθερίας που είχε η βασική έρευνα και επιβάλλουν στο ερευνητικό έργο τη δεσποτεία της εφαρμοσμένης έρευνας.

Γ.3.2 Εκπαιδευτικό σύστημα και βαθμίδες εκπαίδευσης

Στόχος και αναγκαιότητα του σύγχρονου καπιταλισμού, ειδικότερα στην περίοδο της κρίσης του, είναι η κερδοφορία από όλες τις πτυχές της ανθρώπινης ζωής. Έτσι η εκπαίδευση ανασυγκροτείται ριζικά ώστε να υπηρετούνται με αποτελεσματικότερο τρόπο η καπιταλιστική κερδοφορία και η αστική κυριαρχία. Η εξυπηρέτηση του παραπάνω στόχου γίνεται αντιληπτή με την προσπάθεια ένταξης της επιχειρηματοποίησης του συνόλου των βαθμίδων της εκπαίδευσης και την ανασυγκρότηση των ρόλων της προς αυτήν την κατεύθυνση (βλέπε και Παράρτημα Γ2Α). Σε αυτά τα πλαίσια εισάγεται ο οικονομικός ρόλος που καλείται να διαδραματίσει η εκπαίδευση, δηλαδή

η δυνατότητά της να παράγει οικονομικά αποτελέσματα και να αποτελεί πεδίο κερδοφορίας για το κεφάλαιο.

Η τάση της επιχειρηματοποίησης και του νέου ρόλου που έρχεται να διαδραματίσει η εκπαίδευση στον καπιταλισμό, αλλιάζει και τον **κατανομητικό** ρόλο του εκπαιδευτικού συστήματος, δηλαδή τη διαμόρφωση του εμπορεύματος εργατική δύναμη και την κατανομή του. Το κεφάλαιο χρειάζεται να έχει στη διάθεσή του άμεσα αξιοποιήσιμους εργάτες με τις κατάλληλες ικανότητες ή δεξιότητες, την «πρέπουσα εργασιακή κουλτούρα», την κατάλληλη προσαρμοστικότητα και σε τέτοια ποσότητα που να πιέζει τους μισθούς τους προς τα κάτω. Έτσι, αναβαθμίζεται προσθέτοντας στον καταμερισμό εργασιών στα πλαίσια των αναγκών της παραγωγής ένα νέο χαρακτηριστικό, αυτό του περαιτέρω κατακερματισμού των αποφοίτων σε **εργαζόμενους πωλητών ταχυτήτων**, ανάλογα με την κατάρτιση και τα γνωσιοθεωρητικά τους εργαλεία, ακόμα και στα πλαίσια του ίδιου τομέα και κλάδου της παραγωγής, με στόχο την καλύτερη και αποδοτικότερη εκμετάλλευση. Παράλληλα, ως βασικό εργαλείο για την αναδιαμόρφωση της εκπαίδευσης, την κατανομή και εν τέλει τη δημιουργία μιας βεντάλιας εργαζομένων πωλητών ταχυτήτων, χρησιμοποιούνται οι ολοένα και εντεινόμενοι **ταξικοί φραγμοί**.

Τέλος, στα παραπάνω χαρακτηριστικά του εκπαιδευτικού συστήματος προστίθεται ο **ιδεολογικός ρόλος** της εκπαίδευσης που διασφαλίζει την πολιτική και ιδεολογική κυριαρχία του κεφαλαίου. Έτσι δημιουργεί μια συνεκτική αφήγηση των παραπάνω στόχων και συνδέεται τόσο με τον εμποτισμό της συνείδησης συνολικά των φοιτητών και μελλοντικών εργαζομένων με τις «κατάλληλες» για το σύστημα αξίες και πολιτικές απόψεις και την απαιτούμενη από το σύστημα εργασιακή κουλτούρα και «ευελιξία», όσο και με την παραγωγή εκείνου του εργατικού δυναμικού, με εκείνες τις απόψεις και στάση ζωής, που θα στελεχώσει τομείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα με αποδοτικό—πολιτικά και οικονομικά—τρόπο.

Γ.3.2.1 Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (ΑΕΙ-ΤΕΙ)

Ακρογωνιαίος λίθος της αντίληψης της νΚΑ για το πανεπιστήμιο στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό είναι ότι το **πανεπιστήμιο συμβάλει στη διαμόρφωση των συνολικών όρων αναπαραγωγής, κερδοφορίας και κυριαρχίας του κεφαλαίου** με

το σύνολο των λειτουργιών του στην αλληλοδιαπλοκή τους. Έρχεται, επομένως, υποτασσόμενο πλήρως στις ανάγκες της αγοράς, να διαμορφώσει νέα πεδία άμεσης και έμμεσης κερδοφορίας για το κεφαλαίο στο εσωτερικό του. Ταυτόχρονα, συμβάλει παράγοντας **συγκεκριμένο αριθμό και τύπο αποφοίτων**, με συγκεκριμένες γνώσεις και ιδεολογικοπολιτικά πιστεύω, από συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες, μέσα από συγκεκριμένες εκπαιδευτικές δομές, σχέσεις και ρυθμούς και διεξάγοντας το μεγαλύτερο μέρος της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας «κομμένη και ραμμένη» όπως την έχει ανάγκη ο σύγχρονος καπιταλισμός (βλέπε και Παράρτημα Γ2Β).

Το πανεπιστήμιο στην Ελλάδα συγκροτείται με τους όρους του επιχειρηματικού πανεπιστημίου τις τελευταίες δεκαετίες και βρίσκεται σε μια διαρκή διαδικασία ολοκλήρωσης και βαθέματος των πλευρών του, μέσα από τις συνεχείς αναδιαρθρώσεις και τα νομοσχέδια για την παιδεία. Η ανάπτυξη του φανερώνει μια σχετική καθυστέρηση σε σχέση με τα αντίστοιχα ιδρύματα του εξωτερικού, τόσο στο βάθος της επιχειρηματικής λειτουργίας στην ολότητα της, όσο και στην ολοκληρωτική απεμπόληση ψηγμάτων των χαρακτηριστικών που συγκροτούσαν το πανεπιστήμιο στην προηγούμενη ιστορική του φάση. Η εν λόγω καθυστέρηση οφείλεται, κυρίως, στο ρόλο που έχει παίξει ιστορικά το φοιτητικό και εργατικό κίνημα στην ανατροπή και το μπλοκάρισμα της διαδικασίας αυτής, αλλά και στις εγγενείς ιδιαιτερότητες του ελληνικού καπιταλισμού.

Στη σημερινή εποχή, η προσπάθεια ολοκλήρωσης και βαθέματος του επιχειρηματικού Πανεπιστημίου περνάει μέσα από την μεθοδολογία της **επιχειρηματικής ανασυγκρότησης και διάλυσης**. Αυτό επιτυγχάνεται με τη συνεχή απομάκρυνση του κράτους από τη χρηματοδότηση των ιδρυμάτων και την εξώθησή τους να ανακαλύψουν από μόνα τους την «τέχνη του επιχειρείν», είτε με ξεπούλημα-ιδιωτικοποίηση πλευρών τους είτε με πλήρη εναρμόνισή τους στις απαιτήσεις του κεφαλαίου για την εύρεση των αναγκαίων πόρων για τη λειτουργία τους. Έτσι λοιπόν, η διάλυση της υπάρχουσας εκπαιδευτικής δομής και η επιχειρηματική ανασυγκρότηση δεν έχουν μια γραμμική σχέση αλλά βρίσκονται σε συνεχή αλληλοδιαπλοκή, όντας διαφορετικές όψεις του ίδιου νομίσματος, όπου η ιεράρχηση της μίας ή της άλλης πτυχής εξαρτάται από τις ιδιομορφίες του εκάστοτε ιδρύματος-σχολής-τμήματος, κάτω από τη γενική στόχευση της σύνδεσής τους με την αγορά. Τελι-

κά, θα προκύψουν ιδρύματα (α) που η διάλυση δεν θα γίνει ποτέ ορατή, αφού το κεφάλαιο θα έχει επελάσει εντός τους και θα τα έχει ωθήσει σε ένα νέο τρόπο λειτουργίας, (β) αυτά των οποίων η διάλυση θα είναι αναγκαίο στοιχείο για την εισβολή του κεφαλαίου εντός τους και την «ανοικοδόμησή» τους και (γ) αυτά που δεν θα μπορέσουν να αποδείξουν τη χρησιμότητά τους στο κεφάλαιο και η διάλυση ή ο μαρasmus τους θα είναι μονόδρομος.

Λόγω των παραπάνω, η επίθεση στα πανεπιστήμια δεν χαρακτηρίζεται από την ενιαιότητα του παρελθόντος, αποκτώντας χαρακτηριστικά ανισομετρίας (π.χ. σχ. Αθηνά), διατηρώντας όμως συγκεκριμένα και ενιαία κριτήρια ως προς την κατεύθυνσή τους. Μέσα από τους νόμους για τα πανεπιστήμια των τελευταίων χρόνων, αλλά και το διάλογο γύρω από τον επικείμενο νόμο Φίλη, διαφαίνονται οι βασικές πτυχές. Δημιουργία χάρτη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που θα καθορίζει το ρόλο των σχολών, την ύπαρξη, τη συγχώνευση ή το κλείσιμό τους. Διάλυση κάθε εναπομένουσας πτυχής δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα παροχών και μέριμνας προς τους φοιτητές αλλά και προώθηση διδασκτρων. Δημιουργία εθνικού φορέα έρευνας και επιπλέον δυνατότητες στα ιδρύματα για την καλύτερη ανάπτυξη και αξιοποίηση της έρευνας στην αγορά και την εκμετάλλευσή της από τις επιχειρήσεις. Δυνατότητα αξιοποίησης περιούσιων και υποδομών των ιδρυμάτων. Προσωπικό του πανεπιστημίου κυρίως με καθεστώς εργολαβιών. Ένταση των σχέσεων εκμετάλλευσης του ερευνητικού δυναμικού (ερευνητές, διδάκτορες, μεταπτυχιακοί), αλλά και εμφάνιση μειοψηφικών φαινομένων εκμετάλλευσης σε προπτυχιακό επίπεδο. Αλληλαγές στα προγράμματα σπουδών στην κατεύθυνση κατακερματισμού και περισσότερης ευελιξίας και πιστοποίησης μέσω φάκελου προσόντων, αλλά και δημιουργία προγραμμάτων σπουδών δια βίου μάθησης ή και σύντομου κύκλου. Αξιολόγηση των ιδρυμάτων με βάση την αποδοτικότητά τους και τη σχέση τους με την αγορά. Πάνω σε αυτές τις πτυχές θα βασίζονται και τα επόμενα νομοσχέδια με διαφορετικές πιθανά ταχύτητες και ιεράρχηση τους.

Η διάκριση των σπουδών στα ΑΕΙ από τις σπουδές στα ΤΕΙ, συνίσταται στο ότι οι πρώτες είναι συγκροτημένες, κατά κανόνα, στη βάση ενός γενικού θεωρητικού περιεχόμενου, το οποίο δεν οδηγεί σε συγκεκριμένη επιστημονική ειδίκευση, ενώ τα δεύτερα στη βάση μιας επαγγελματικής ειδίκευσης, η οποία στερείται το απαιτούμενο θεωρητικό

υπόβαθρο. Και οι δύο αυτές ταχύτητες σπουδών, δεν καλύπτουν την ανάγκη και τα κριτήρια για μια ολοκληρωμένη επιστημονική αντίληψη πάνω στο αντικείμενο σπουδών, που για εμάς είναι ο στόχος της **Ενιαίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης**. Τα τελευταία χρόνια με την προσπάθεια εναρμόνισης με την αγορά εργασίας, μέσα από την εξειδίκευση των προγραμμάτων σπουδών των ΑΕΙ αλλά και την ταυτόχρονη δημιουργία τμημάτων αντίστοιχου γνωστικού αντικείμενου στα ΤΕΙ, η διάκριση αυτή αρχίζει να θολώνει, στα πλαίσια μιας προς τα κάτω εξίσωσης των σπουδών σε ΑΕΙ και ΤΕΙ. Ανέκαθεν τα ΤΕΙ ήταν τα πρώτα που δέχονταν την επίθεση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης και συνήθως με τον πιο βίαιο τρόπο, αυτό που πολλές φορές αναφέρουμε ως δοκιμαστικό σωλήνα. Χαρακτηριστικά παραδείγματα όπως η συνεχής και έντονη υποχρηματοδότηση, οι αλυσίδες και τα ευέλικτα προγράμματα σπουδών, οι ελλείψεις σε εκπαιδευτικό και διοικητικό προσωπικό, οι συγχωνεύσεις και τα κλεισίματα σχολών, εμφανίστηκαν πρώτα στα ΤΕΙ και με πολύ μεγάλη ένταση. Το γεγονός αυτό συνδέεται με το βασικό ρόλο δημιουργίας και ύπαρξης των ΤΕΙ, δηλαδή των ιδρυμάτων εκείνων που θα παρέχουν αποφοίτους με θραύσματα γνώσης και τεχνικά καταρτισμένους να αντεπεξέλθουν στις άμεσες ανάγκες της αγοράς. Ακριβώς για αυτό, η καθολικοποίηση της πρακτικής ως απευθείας εργασία στον κλάδο του αντικείμενου σπουδών είναι αναγκαστική και βαρύνουσα σημασίας προϋπόθεση για την απόκτηση πτυχίου, φανερώνοντάς μας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αποφοίτου των ΤΕΙ.

Όπως στα ΑΕΙ έτσι και στα ΤΕΙ, ο στόχος βαθέματος και ολοκλήρωσης του επιχειρηματικού πανεπιστημίου παραμένει αναλλοίωτος και η επίθεση ακολουθεί την ίδια μεθοδολογία της επιχειρηματικής ανασυγκρότησης και διάλυσης. Παρόλα αυτά, οι σχετικές ιδιαιτερότητες των ΤΕΙ σε σχέση με τα ΑΕΙ διαμορφώνουν δύο κύριες τάσεις. Από τη μία, έχουμε την «ανωτατοποίηση» των ΤΕΙ με ιδρύματα που μέσα από τη διάλυση ανασυγκροτούνται σε επιχειρηματική κατεύθυνση, αναπτύσσοντας ερευνητικές δραστηριότητες, ιδρύοντας μεταπτυχιακά προγράμματα με καταβολή διδάκτρων, συγχωνεύοντας τμήματα σε ευρύτερα αντικείμενα, αναδιαμορφώνοντας τις σχέσεις εργασίας στο εσωτερικό τους και επιδιώκοντας να αποκτήσουν ευρύτερα επαγγελματικά δικαιώματα στην κατεύθυνση μετεξέλιξης του σε «ΑΕΙ τεχνολογικού τύπου». Από την άλλη, ολόκληρα περιφερειακά ιδρύματα κλείνουν, τμήματα με μη «χρήσιμες»

ειδικότητες καταργούνται ή απορροφούνται από άλλες στο εσωτερικό των υπό διαμόρφωση ιδρυμάτων και πολλή θα «υποτιμηθούν» στο επίπεδο εξειδίκευσης και βαρύτητας των ΙΕΚ και των επαγγελματικών σχολών. Τέλος, η εμφάνιση των ταξικών φραγμών στα ΤΕΙ είναι πολύ πιο έντονη λόγω της πιο ταξικής σύνθεσης των φοιτητών εντός τους και της σχεδόν παντελούς απουσίας δομών μέριμνας. Αποτέλεσμα είναι η πλειοψηφία των φοιτητών να εργάζεται και τα ποσοστά εγκατάλειψης των σπουδών να είναι αρκετά υψηλά.

Γ.3.2.2 Το νέο σχολείο

Η στρατηγική επιδίωξη του κεφαλαίου και της ΕΕ για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι η δημιουργία σχολείων τα οποία θα είναι οργανικά δεμένα με τις ανάγκες της **αγοράς εργασίας** και την ιδέα της **ανταγωνιστικής οικονομίας της γνώσης**. Αυτή η επιδίωξη γιγαντώθηκε στα χρόνια της κρίσης, κάτι το οποίο αποτυπώθηκε σε όλες τις αλλαγές που επιχειρήθηκαν στο χώρο της εκπαίδευσης τα τελευταία χρόνια. Οι προτεραιότητες του **κέρδους** και της **ιδεολογικής κυριαρχίας** των αξιών του κεφαλαίου (επιχειρηματικότητα, προσαρμοστικότητα, ευελιξία) άρχισαν να κερδίζουν χώρο μέσα στα εκπαιδευτικά περιεχόμενα και την εκπαιδευτική διαδικασία, πιο άμεσα και πιο καθαρά σε σχέση με το παρελθόν.

Ήδη πριν από την καπιταλιστική κρίση που ζούμε, το σχολείο πέραγε μια βαθιά κρίση σαν αποτέλεσμα των απανωτών επιθέσεων νεοφιλελεύθερου χαρακτήρα από τις κυβερνήσεις ΝΔ και ΠΑΣΟΚ, οι οποίες είχαν την σφραγίδα της ΕΕ. Το αποτέλεσμα ήταν ένα σχολείο που είχε **απαξιώσει τη γνώση** και είχε αποθεώσει τους τίτλους σπουδών σαν προσόν για το κυνήγι μιας δουλειάς. Στην περίοδο των μνημονίων η γενικευμένη ανεργία στη νεολαία απαξίωσε και τους τίτλους σπουδών και το σχολείο μπήκε σε μια σοβαρή κρίση οράματος και περιεχομένου. Η απάντηση της αστικής πολιτικής στην κρίση του σχολείου συνδέεται, φυσικά, με την κοινωνία που θέλει να οικοδομήσει. Το σχολείο των μνημονίων είναι το σχολείο που στοχεύει στη διαμόρφωση ενός φθηνού εργαζόμενου, χωρίς εργασιακά δικαιώματα και συλλογικούς αγώνες.

Βασικό χαρακτηριστικό της επίθεσης είναι, πρώτα απ' όλα, η διαμόρφωση του «**φθηνού σχολείου**». Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από τη σταδιακή απόσυρση του κράτους από την υποχρέωση του

να παρέχει δημόσια και δωρεάν εκπαίδευση. Με τη ριζική μείωση του προϋπολογισμού για την παιδεία και των κονδυλίων που δίνονται στους δήμους για τη λειτουργία των σχολείων, με το χτύπημα των εργασιακών σχέσεων στο εσωτερικό του και τη μείωση των μόνιμων εκπαιδευτικών, με τη μείωση των δαπανών για τη μεταφορά των μαθητών. Μέσα από όλα αυτά «συγχωνεύθηκαν» —δηλαδή καταργήθηκαν— χιλιάδες σχολικές μονάδες και συνεχίζει η διαρκής προσπάθεια απαξίωσης της δημόσιας δωρεάν εκπαίδευσης και του δημόσιου σχολείου. Στον αντίποδα, προωθείται συνεχώς η οικονομική αυτονομία των σχολικών μονάδων και η εξεύρεση πόρων από ιδιωτικούς φορείς. Στη νέα κατάσταση που έχει δημιουργηθεί, αλλιάζει δραματικά ο ορισμός του τι είναι εκπαίδευση και επαναπροσδιορίζεται ριζικά ο χαρακτήρας της. Η εκπαίδευση από κοινωνικό αγαθό μετατρέπεται σε εμπόρευμα.

Κρίσιμο θέμα είναι το δικαίωμα στην **πρόσβαση στο σχολείο** που εμποδίζεται είτε από το γεγονός ότι δεν υπάρχει σχολείο στη γειτονιά, το χωριό, το νησί, από την κατάργηση της μεταφοράς σε αυτό, είτε από τους αλληπάλληλους και συνεχώς εντεινόμενους εξεταστικούς και άλλους ταξικούς φραγμούς που εμποδίζουν, απαξιώνουν —ή και τα δυο μαζί— την ιδέα της ολοκλήρωσης της σχολικής διαδρομής. Επίσης, εξαιτίας της έντασης των ταξι-

κών φραγμών, συνεχώς αυξάνεται το ποσοστό των μαθητών που εγκαταλείπουν το σχολείο, γεγονός στο οποίο βοηθάει και η απαξίωση του, μέσα από την επικράτηση του ιδεολογήματος ότι η εκπαίδευση δεν σου παρέχει εξασφαλισμένο εργασιακό μέλλον. Τελικά η ένταση των ταξικών φραγμών θα συνεχίζεται όσο βαθιάει η κρίση, καθώς μαζί με τη συνεχή εμπορευματοποίηση των λειτουργιών και των δομών του σχολείου θα πετάξουν ακόμα περισσότερους μαθητές εκτός εκπαίδευσης.

Σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο, επιδιώκεται η αντικατάσταση μιας γενικής γνώσης που είναι βασικό μορφωτικό εφόδιο από τη «στροφή στα βασικά», όπου το κλασικό νεοφιλελεύθερο σύνολο (ανάγνωση, γραφή, αριθμητική) συμπληρώνεται με ξένες γλώσσες και πληροφορική. Παράλληλα επιχειρείται μια συνολική στροφή προς τις δεξιότητες αντί της γνώσης. Σε αυτό το δρόμο μαζί με την τυποποίηση και το πλήγμα στην κριτική σκέψη έρχεται η αποθέωση των εξετάσεων, που ωθούν στην παραμόρφωση του στόχου διεύρυνσης γνωστικού ορίζοντα αλλά είναι και βασικό εργαλείο ταξικών φραγμών.

Το σχολείο που διαμορφώνεται είναι **χώρος περιορισμού της ελευθερίας**, όχι μόνο γιατί η συμμόρφωση με τους σκοπούς του εξαφανίζει τον ελεύθερο χρόνο, την προσωπικότητα και την ελευθερία του μαθητή αλλά και γιατί εχθρεύεται

τη δράση του μαχόμενου μαθητικού και εργατικού κινήματος στο εσωτερικό του, με εισαγγελικές διώξεις, δαιμονοποίηση της πολιτικής δράσης, των αγώνων και των καταλήψεων. Κορυφαίο εργαλείο για την πειθάρχηση και χειραγώγηση του ζωντανού στοιχείου της εκπαίδευσης είναι ο μηχανισμός της αξιολόγησης που επιχειρείται να επιβληθεί εδώ και δεκαετίες, με ιδιαίτερη ένταση στην εποχή του μνημονίου. Βασικό στοιχείο όμως είναι πάντα η θέση ότι οποιαδήποτε αντίρρηση στην εκπαιδευτική πολιτική και στρατηγική της άρχουσας τάξης είναι ακαδημαϊκή και επαγγελματική αποτυχία αλλήλα και πειθαρχικό παράπτωμα για μαθητές και εκπαιδευτικούς. Να σημειώσουμε ότι πλευρές της αξιολόγησης είναι παρούσες στο σημερινό σχολείο αλλήλα αυτό που επιδιώκεται είναι η γενίκευσή τους σε κάθε στιγμή της σχολικής ζωής.

Εξάλλου, επειδή η γνώση έχει απελευθερωτικές δυνατότητες, η αστική τάξη επιδιώκει, μάταια, να ποσοτικοποιήσει τη γνώση και την εκπαιδευτική διαδικασία προκειμένου να ελέγχει τι και πως θα διδάσκεται, γιατί πάντα μπορεί το εργατικό και νεολαϊστικό κίνημα να φέρνει στην αίθουσα τα ερωτήματα που εξηγούν τον κόσμο γύρω μας και εμπνέουν την πάλη για την αλλαγή του. Φυσικά το περιεχόμενο της παρεχόμενης γνώσης είναι πεδίο μιας σημαντικής διαπάλης, γι' αυτό και η άρχουσα τάξη παλεύει με όλα της τα όπλα, νεοσυντηρητικά και νεοφιλελεύθερα, από τον εθνικισμό και το θρησκευτικό σκοταδισμό μέχρι τον ευρωπαϊσμό, την ανταγωνιστικότητα και την επιχειρηματικότητα. Δηλαδή, την ιδεολογική προετοιμασία των μαθητών όχι μόνο να αποδέχονται την κυριαρχία των επιχειρήσεων σαν μόνη δυνατή κοινωνική οργάνωση αλλήλα και την προετοιμασία τους να είναι αποδεκτοί και ανταγωνιστικοί, να βλέπουν τον εαυτό τους σαν επιχείρηση, σαν προϊόν κ.ο.κ.

Γ.3.2.3 Τεχνική εκπαίδευση και προγράμματα επανακατάρτισης

Η ανάπτυξη της τεχνικής εκπαίδευσης αποτελεί ένα από τα πλέον χαρακτηριστικά παραδείγματα σύνδεσης του τρόπου παραγωγής με την εκπαίδευση. Οι εξελίξεις στην ΤΕΕ (Τεχνική-Επαγγελματική Εκπαίδευση) πρέπει να αντιμετωπίζονται ως στοιχείο των γενικότερων αλλαγών-προσαρμογών του αστικού εκπαιδευτικού συστήματος στην καπιταλιστική ανάπτυξη στην Ελλάδα και ως κεντρική στρατηγική της ΕΕ (βλέπε και Παράρτημα Γ2Γ). Κεντρικός στόχος της ΤΕΕ είναι η διαμόρφωση

ενός συγκεκριμένου εργατικού δυναμικού με συγκεκριμένες τεχνικές-χειρονακτικές δεξιότητες και συγκεκριμένα ιδεολογικά χαρακτηριστικά. Βασική ιδέα είναι η διαμόρφωση ενός «διπλού δικτύου», ενός **διαχωρισμού δηλαδή μεταξύ διανοητικών και τεχνικών δεξιοτήτων**, σε διάφορες βαθμίδες και πιο συγκεκριμένα στο διαχωρισμό τεχνικής και γενικής εκπαίδευσης. Πολύ σημαντικό στοιχείο στο πώς διαμορφώνει τους αυριανούς εργαζόμενους, η λογική του διπλού δικτύου είναι ότι συντελείται σε μικρή ηλικία, γεγονός που δημιουργεί αποτελεσματικότερα συγκεκριμένα συνειδησιακά χαρακτηριστικά όπως οι χαμηλές προσδοκίες και η συντήρηση του διαχωρισμού χειρονακτικής-πνευματικής εργασίας.

Παράλληλα, κομβικό στοιχείο για την υλοποίηση των παραπάνω στην Ελλάδα αποτελεί η **ανακοπή του σχετικά εκτεταμένου αριθμού υποψηφίων** (σε σύγκριση με τα άλλα κράτη της ΕΕ) για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, με στόχο «να εκλογικευτεί η εκπαίδευση», μέσα από καταρτίσεις μικρότερης χρονικής διάρκειας, να ανταποκριθεί περισσότερο στις ανάγκες της αγοράς με την προώθηση της επαγγελματικής κατάρτισης ως εναλλακτικής της πανεπιστημιακής. Σε αυτό το μήκος κύματος, πρέπει να «ενισχυθεί» η Τεχνική και Επαγγελματική εκπαίδευση, ως χώρος στον οποίο θα διοχετεύεται το αυξημένο μαθητικό δυναμικό που δεν θα καταφέρει να προχωρήσει στη βαθμίδα του Γενικού Λυκείου. Επιπρόσθετα, βασικό εργαλείο ανάπτυξης της ΤΕΕ αποτελεί η **μαθητεία, εισάγοντας και γαβουχώντας τις νέες μορφές εργασίας ελαστικού τύπου, που κυμαίνονται συνεχώς μεταξύ εργασίας και ανεργίας**. Σύμφωνα με την Κομισιόν, «η μαθητεία είναι μια μορφή της εναλλασσόμενης κατάρτισης και ορίζεται ως «συστηματική και μακρά εναλλαγή περιόδων κατάρτισης στο χώρο δουλειάς και σε ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα ή ίδρυμα κατάρτισης».

Συνοπτικά, η ουσία των εν λόγω κατευθύνσεων συνοψίζεται στο τρίπτυχο **«για τις επιχειρήσεις, από τις επιχειρήσεις, στις επιχειρήσεις»**. «Από τις επιχειρήσεις», οι μαθητές θα αποκτούν την απαραίτητη «μαθητεία» και εν τέλει θα γυρίζουν πίσω «στις επιχειρήσεις» σαν φτηνό, εξειδικευμένο στις ανάγκες τους, αναλώσιμο εργατικό δυναμικό. Εν ολίγοις, αυτό καθορίζει τη μορφή και το περιεχόμενο του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού κομματιού ανά τη χώρα, καθορίζοντας και τις ειδικότητες που θα υπάρχουν σε πλήρη σύνδεση με τις ανάγκες της τοπικής αγοράς.

Γ4. Βασικά στοιχεία της ιδεολογικής αντιπαράθεσης και των πολιτικών ρευμάτων εντός της νέας γενιάς

Οι δυο όψεις της συνείδησης στη νεολαία από την σκοπιά της εργασίας

Οι ποικίλες τάσεις στη νεολαία δεν αποτελούν απλώς καθρέφτισμα της ταξικής διάρθρωσης της κοινωνίας αλλά εκφράζουν την ιδιαίτερη διαδρομή αυτών των αντιθέσεων μέσα από τα ιδιαίτερα ψυχικά, κοινωνικά και βιολογικά χαρακτηριστικά της νεολαίας, την ιδιόμορφη σχέση της με τα μέσα παραγωγής (διαφορετική ταξική καταγωγή και χρονική ένταξη στην παραγωγή), την ιδιαίτερη της σχέση με το μέλλον κ.α. Πάνω στη νεολαία επιδρούν όλες οι πολιτικές δυνάμεις, οι απόψεις και οι ιδεολογίες μιας συγκεκριμένης εποχής. **Το ποιος θα «κερδίσει» τη νεολαία, επομένως, αποτελεί αντικείμενο οξύτατης ιδεολογικής διαπάλης ανάμεσα στο στρατόπεδο της εργατικής και της αστικής πολιτικής.** Η νεολαία λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της βιώνει με τον πιο έντονο τρόπο την αντίφαση ανάμεσα στο εφιαλτικό εργασιακό παρόν και μέλλον που διαμορφώνεται και στις αντικειμενικές δυνατότητες που έχει η εποχή. Αυτή η γιγαντιαία αναντιστοιχία γεννά δύο αντίστοιχες και αλληλοσυγκρουόμενες ιδεολογικοπολιτικές τάσεις στη νεολαία: από τη μία την τάση του **φόβου και της υποταγής** και από την άλλη την τάση του **ριζοσπαστισμού και της «αισιοδοξίας των δυνατοτήτων».**

Αφετηρία οποιαδήποτε σκέψης για την κατάσταση της νεολαίας, τη διαμόρφωση της συνείδησής της και την οικοδόμηση ενός σύγχρονου ριζοσπαστικού αντικαπιταλιστικού ρεύματος είναι η ιστορική τομή που έχει γίνει στη **νέα βάρδια της εργατικής τάξης.** Ο διαρκής μετωρισμός από τη μια ιδιότητα στην άλλη: εκπαιδευόμενος, καταρτιζόμενος, απασχολήσιμος, (εσχάτως και ωφεληόμενος!) εργαζόμενος, άνεργος, και πάλι απ' την αρχή, διαλύουν κάθε σταθερά στη ζωή της νεολαίας. Η επισφάλεια, η ελαστική εργασία, η αβεβαιότητα, η ανεργία, η προσωρινή ή μερική απασχόληση γίνονται πια κανόνες απροσδιόριστης διάρκειας. Η κατάσταση αυτή έχει προφανώς οικονομικές συνέπειες αλλά και ψυχολογικές, καθώς αποπνίγει, ενοχοποιεί και σπρώχνει στην απογοήτευση τα πιο ζωντανά κομμάτια της κοινωνίας. Έχει

ακόμα σημαντικές πολιτικές επιπτώσεις: διαλύει ιδεολογικά και υλικά κάθε έννοια συλλογικότητας και διεκδικήσεων, καθώς η εργασία αναιρείται ως κοινός χώρος συγκέντρωσης και ανάπτυξης αγώνων.

Γ.4.1 Κοινωνικές τάσεις και συμπεριφορές στη νεολαία

Οι νέοι βιώνουν καθημερινά τον εαυτό τους **παγιδευμένο** ποικιλοτρόπως. Ως μαθητές, είναι αναγκασμένοι να αθροίζουν προσόντα, ακολουθώντας δραστηριότητες που δεν επιλέγουν και δεν επιθυμούν, ανάμεσα στα φροντιστήρια και το καθημερινό διάβασμα. Η εντατικοποίηση των ρυθμών ζωής και ο ανταγωνισμός του σχολείου-εξεταστικού κάτεργου γίνονται συστατικά στοιχεία της καθημερινότητας. Ολοένα και περισσότεροι νέοι αποκλείονται όλο και πιο νωρίς από το δικαίωμα στην μόρφωση, εγκληβρίζονται από τους ταξικούς φραγμούς και εμποδώνουν μια ταυτότητα ατόμου «δεύτερης κατηγορίας». Αν πάλι επιτύχουν την είσοδο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, εισάγονται επί της ουσίας σε έναν νέο φαύλο κύκλο σώρευσης προσόντων και ανασφάλειας. Ταυτόχρονα, η αποσύνδεση του πτυχίου από μία προοπτική σταθερής και αξιοπρεπούς εργασίας δημιουργεί το αίσθημα της ματαιότητας και της εξαπάτησης στη νέα γενιά. Η δυσκολία ανεύρεσης εργασίας με αξιοπρεπείς απολαβές και η συνεχής αίσθηση ανασφάλειας καθυστερεί αντικειμενικά την ολοκλήρωση του «περάσματος στην ενηλικίωση», αλλά και τη λήψη αποφάσεων που παραδοσιακά σχετιζόνταν με αυτή (π.χ. αποχώρηση από το σπίτι, δημιουργία οικογένειας κλπ). Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, υπολογίζεται ότι το 63,5 % των νέων ηλικίας 18-34 στην Ελλάδα ζει μαζί με τους γονείς του.

Ο **ελεύθερος χρόνος** συμπιέζεται τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά. Ειδικά για την άνεργη νεο-

ηαία ουσιαστικά εξαφανίζεται, καθώς κάθε χρόνος είναι ελεύθερος, με την έννοια ωστόσο του κενού, του αντιπαραγωγικού, του αγχωτικού χρόνου για αναζήτηση εργασίας και νοήματος. Ο ελεύθερος χρόνος καταργείται όχι μόνο λόγω οικονομικής στενότητας αλλά και ουσιαστικά, τόσο με την κυριολεκτική επιδρομή του κεφαλαίου σε όλες τις σφαίρες του ελεύθερου χρόνου (ψυχαγωγία, ενημέρωση, πολιτισμός) όσο και με την επικράτηση της λογικής του να βιώνει η νεολαία τον «μη εργάσιμο χρόνο» της όσο πιο ανώδυνα και φευγαλέα γίνεται. Χαρακτηριστικό παράδειγμα για την αντιφατική συγκρότηση της νεολαίας είναι το **δικτύο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης**. Από τη μια προσφέρουν πρωτόγνωρη πρόσβαση στην παγκόσμια κοινωνική γνώση και παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην πάλη της εναλλακτικής πληροφόρησης απέναντι στην αποβλάκωση και την παραπληροφόρηση των κυρίαρχων ΜΜΕ. Ανοίγουν νέες δυνατότητες οριζόντιας επικοινωνίας και έκφρασης. Από την άλλη, όμως, ο βομβαρδισμός αποσπασματικών πληροφοριών, που συχνά δεν επιλέγει ο χρήστης αλλά απλώς ρέουν μπροστά του, δεν συμβάλλει στη δυνατότητα ορθολογικής κατανόησης της πραγματικότητας και είναι απόλυτα συμβατός με το κυρίαρχο πρότυπο του κατακερματισμένου ανθρώπου.

Το λεγόμενο «σκότωμα της ώρας», η εκτόνωση και η επιφανειακή επικοινωνία είναι κοινός τόπος για πλατιά στρώματα της νεολαίας. Εδώ στηρίζεται και η διάδοση της **ναρκοκοιτησίας**, ειδικά των λεγόμενων «ελαφριών» ναρκωτικών. Στο έδαφος της απουσίας συνολικής πρότασης ζωής και με δεδομένη την απουσία προτάσεων ψυχαγωγίας και όχι εκτόνωσης του ελεύθερου χρόνου, κυριαρχεί η αντίληψη να ξεφύγω από τα προβλήματα και όχι να παλέψω με αυτά. Αντανακλώντας τη γενικότερη τάση για «σκότωμα της ώρας», πολλές διαπροσωπικές σχέσεις (ερωτικές, φιλικές κ.α.) στηρίζονται όχι τόσο στην αμοιβαία επικοινωνία, το ψυχικό δέσιμο, την υπέρβαση των εγωισμών και τη συλλογική προσέγγιση της ζωής αλλά είναι κατά βάση περιστασιακές, στηρίζονται στο ανώδυνο μοτίβο «περνάω καλά για τον εαυτό μου» και ουσιαστικά διατηρούν την αποξένωση. Ιδιαίτερες είναι οι τάσεις που αναπτύσσονται στον χώρο του αθλητισμού. Από την μια η προώθηση της ανταγωνιστικότητας, του πρωταθλητισμού και του ντοπαρίσματος έναντι ενός μαζικού λαϊκού δωρεάν αθλητισμού που θα ολοκληρώνει τον άνθρωπο. Από την άλλη, οι άθλιστες μαζικές κερκίδες τείνουν να μεταλλαχθούν σε οπαδικούς στρατούς επιχει-

ρηματιών. Διαμορφώνεται μια συλλογική νεολαιίστικη οπαδική ταυτότητα με πολλαπλές αντιφάσεις. Από την μία αντιφασιστικές-αντιρατσιστικές τάσεις και ρεύματα στα γήπεδα και από την άλλη κερκίδες-φυτώρια της ακροδεξιάς με έκρηξη της τυφλής βίας και της αντικοινωνικής συμπεριφοράς.

Γ.4.2 Τα πολιτικά ρεύματα στη νεολαία

Σε σχέση με το παρελθόν, οι νέοι έχουν μια πιο καθαρή σχέση με ιδεολογικές αρχές ή συγκροτημένες πολιτικές αντιλήψεις όπως αυτές μπορεί να εκφράζονται από τις οργανώσεις νεολαίας, καθώς μόλις 6.6% της νεολαίας συμμετέχει σε πολιτικές νεολαίες (Εκθεση για την νεολαία Γ.Ν.Γ., 2012). Ταυτόχρονα, ελάχιστοι νέοι συμμετέχουν σε συνδικάτα. Παρά τους διαδεδομένους μύθους περί απαθούς νεολαίας, βέβαια, η νεολαία παρουσιάζει ενδιαφέρον για την πολιτική όμως με διαφορετικό τρόπο από ότι στο παρελθόν. **Τα δύο παραδοσιακά μεθοδολογικά εργαλεία της αριστεράς, το Συνδικάτο και το Κόμμα δεν φαίνεται να προσελκύουν τη νεολαία**. Το ρεύμα της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης οφείλει να μιλήσει για την αναγκαιότητα της συλλογικότητας σε κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο, χωρίς να αναπαράγει τα αλληλοτριωμένα-καθεστωτικά χαρακτηριστικά αυτών των εργαλείων, που τα κάνουν και απωθητικά — αναπτύσσοντας τις πλευρές εκείνες που οφείλουν να διατηρηθούν και κυρίαρχα ψηλαφώντας τα νέα τους επαναστατικά χαρακτηριστικά που θα «μιλήσουν στην νέα γενιά».

Γ.4.2.1 Τα μονοπάτια της υποταγής στη νεολαία

Αυτός ο δρόμος ενισχύεται στη νεολαία με πολλές παραλληλαγές του κλασσικού μοτίβου «άρτος και θεάματα». Στη σύγχρονη μνημονιακή πραγματικότητα, το ρόλο του άρτου αναλαμβάνουν να παίξουν τα περιβόητα προγράμματα voucher, τα πολυδιαφημισμένα προγράμματα ΕΣΠΑ και η κατακόρυφη αύξηση της πρακτικής εργασίας, σε μια προσπάθεια συγκρότησης μιας αντιδραστικής κοινωνικής συμμαχίας με χτυπημένα τμήματα της εργατικής τάξης. Βέβαια, η πικρή αλήθεια του εργασιακού βίου είναι ότι ανθίζει ο απλήρωτος

εθελοντισμός/εργασία, η αντίληψη ακόμα και της μερικής και κακοπληρωμένης εργασίας σαν «ευλογία», ενώ οι μειωμένες κοινωνικές προσδοκίες καθιστούν στη συνείδηση της νεολαίας τη σύνταξη και την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης όνειρα θερινής νυκτός. Ως ελιξίριο για το αδιέξοδο, προβάλλεται η «θεαματική» νεανική επιχειρηματικότητα, ο βομβαρδισμός από ειδήσεις για καινοτόμες ιδέες και επιτυχημένες startup επιχειρήσεις. Η λογική που υποβόσκει είναι ότι «οι άξιοι προχωρούν», κλείνοντας το μάτι στα φαντάσματα του γιαπισμού και του καριερισμού. Η **επιθετική αποδοχή** αυτού μοντέλου υποστηρίζεται από τον άκρατο ατομισμό, τον ακραίο ωφελιμισμό/κυνισμό και την λογική «μόνος εναντίον όλων», για την αέναη επιδίωξη ανταγωνιστικότητας έναντι των υπολοίπων. Το μήλοκ του «μένουμε Ευρώπη» (με πενιχρές βέβαια επιδόσεις στην νεολαία) αλλή και τα «ανεξάρτητα» ρεύματα ανοιχτών σχολών και προώθησης της επιχειρηματικότητας στα Πανεπιστήμια εντάσσονται σε αυτό το στρατόπεδο. Συμπληρωματικά δρα και η συστηματική καλλιέργεια της πλήρους αποχής/απέχθειας για την πολιτική, τα κόμματα και το συνδικαλισμό («όλοι τα ίδια είναι», «έτσι φτάσαμε ως εδώ») και απολίτικες πρωτοβουλίες που προωθούν την κοινωνική αφασία («Ατενίστας» / Lifo κτλ), κ.α.

Τα κοινωνικά ρεύματα που ενισχύουν τις τάσεις υποταγής, στη ρευστή περίοδο που διανύουμε, δεν έχουν σταθερή ή ενεργητική ταύτιση με πολιτικά κόμματα. Η μη γραμμική συσχέτιση τους με πολιτικά κόμματα έχει να κάνει με την φθορά των κυριάρχων αστικών οργανώσεων στην νεολαία και την κρίση πολιτικής εκπροσώπησης. Η άλλη οτε παντοδύναμη **ΟΝΝΕΔ** διαλύεται εν μια νυκτί από τον Μητσοτάκη και ανασυγκροτείται στα μέτρα του, ενώ η νεολαία **ΠΑΣΟΚ** έχει ουσιαστικά διαλυθεί. Αυτή η αδυναμία ενεργητικής στράτευσης στους παραδοσιακούς αστικούς πυλώνες στη νεολαία, εξηγείται από τη διάλυση των βασικών πυλώνων συγκρότησης τους (γιαπισμός, βύσμα μέσω ιεραρχικής εξέλιξης στο κόμμα κτλ), αν και σε καμία περίπτωση δεν συνεπάγεται αυτόματη στροφή προς ριζοσπαστικές απαντήσεις, καθώς συχνά η αποστροφή προς τον κυρίαρχο τρόπο πολιτικής συνεπάγεται και παραίτηση από το συλλογικό αγώνα.

Η πιο επικίνδυνη και δυναμική πλευρά ενεργητικής αντιδραστικής πολιτικής στράτευσης, που απευθύνεται μαζικά στη νεολαία, είναι αυτή του **φασιστικού ρεύματος και της Χρυσής Αυγής**, αν και παραμένει στάσιμη το τελευταίο διάστημα. Είναι χαρακτηριστικό ότι τα ποσοστά της Χ.Α. στις

πρόσφατες εκλογικές μάχες μειώνονται καθώς περνάμε από το ηλικιακά μικρότερο στο ηλικιακά μεγαλύτερο κομμάτι της εκλογικής βάσης και σχεδόν διπλασιάζεται στους νέους 18–24. Είναι ευρύτερη τάση που δεν περιορίζεται μόνο στη Χ.Α., καθώς αρκετές έρευνες επιβεβαιώνουν τις τελευταίες δεκαετίες μια πλάγια απήχηση παραδοσιακών-πατριωτικών-συντηρητικών αξιών (οικογένεια, έθνος, θρησκεία/εκκλησία κ.α.) στη νέα γενιά. Εν μέσω της κυριολεκτικής κοινωνικής ασφυξίας της νεολαίας και ελλείψει άλλης εναλλακτικής, ένα κομμάτι της αναζητεί διέξοδο στις ακροδεξιές λογικές που χρόνια τώρα καλλιεργούνται αλλή και υιοθετούνται στην αντιμετώπιση κοινωνικών ζητημάτων (βλ. π.χ. αντί-μεταναστευτική ρητορεία και πρακτική όλων των τελευταίων κυβερνήσεων), αλλή και στην «προστασία» μέσω της συμμετοχής σε μια ταυτότητα (Έθνος, θρησκεία κτλ). Επιπλέον, η κρίση και η φθορά του επίσημου πολιτικού σκηνικού γεννούν τη βαθιά αποστροφή προς τα κόμματα (ψηφοσυλλέκτες ή «όλοι οι πολιτικοί ίδιοι είναι»), στοιχεία που ευνοούν το «αντισυμβατικό» προσωπείο της ακροδεξιάς σε συνδυασμό με την αδυναμία της αριστεράς να προτάξει μια πραγματική αντισυστημική πρόταση. Σε καμία περίπτωση, ωστόσο, δεν μπορεί να γίνεται λόγος για μια νεολαία που ρέπει συνοδικά προς την άκρα δεξιά.

Γ.4.2.2 Χειραφετητικές τάσεις και ρεύματα στη νεολαία

Η άλλη όψη της αντιφατικής συνείδησης της νεολαίας είναι εκείνη που πατάει στην πεποίθηση ότι η νεολαία δεν έχει να κερδίσει τίποτα, από το σύγχρονο καπιταλισμό της σήψης και της βαρβαρότητας, και δεν έχει να χάσει τίποτα εκτός από τις αλυσίδες της. Γίνεται συνείδηση σε πλάιτερα κομμάτια της νεολαίας ότι το κοινωνικό τους μέλλον βρίσκεται στην εργατική τάξη κι όχι στις αυταπάτες που καλλιεργούσαν ο γιαπισμός, ο μικροαστισμός και ο ατομισμός. Διαμορφώνεται έτσι μια ευρύτερη ανατρεπτική νεολαιίστικη κουλτούρα, η οποία δεν αποδέχεται αυτήν τη βαρβαρότητα και με τρόπο ενδεχομένως μη οργανωμένο «ρίχνεται στην μάχη», γεγονός που κάνει βάσιμη τη θέση ότι **η νεολαία παραμένει πλειοψηφικά αντιμνημονιακή και αντιφασιστική**. Το σαρωτικό 80% ΟΧΙ της νέας γενιάς στο δίλημμα του δημοψηφίσματος, απέδειξε ακόμη περισσότερο ότι το πολιτικό σύστημα και τα συμφέροντα που εκφράζει βρίσκονται σε πλήρη διάσταση με την πληττόμενη νεο-

λαία. Η ενθουσιώδης συμμετοχή της νεολαίας με όρους γενιάς στο δημοψήφισμα και στους αγώνες της προηγούμενης περιόδου αποτέλεσε συμπύκνωση πλευρών του συσσωρευμένου ριζοσπαστισμού και των αγωνιστικών παρακαταθηκών στο κίνημα της νεολαίας.

Στο έδαφος της ραγδαίας απαξίωσης της επίσημης πολιτικής και των μορφών της, δημιουργείται το υπόβαθρο μιας νέας πολιτικοποίησης. Η αναζήτηση νέων μορφών άσκησης πολιτικής, που απομακρύνονται από τις παραδοσιακές: χώροι κοινωνικού πειραματισμού, εναλλακτικών αντιθεσμών, λειτουργία μέσα από ανοιχτές συνελεύσεις και δομές άμεσης δημοκρατίας, τάση επανοικειοποίησης του δημόσιου χώρου, χρησιμοποίηση ιδίων μέσων των συμμετεχόντων (π.χ. χρήση εναλλακτικής πληροφόρησης-διαδίκτυο) κτλ. Επίσης το γεγονός ότι μεγάλο κομμάτι ανέργων νεολαίων είναι κάτοχοι πτυχίων, μεταπτυχιακών, διδακτορικών κ.ο.κ., δημιουργεί μια αίσθηση συσσωρευμένων δεξιοτήτων που αχρηστεύονται και οδηγεί στην εμφάνιση μιας νέας φιγούρας του νεολαιίστικου κινήματος, εκείνης του νέου μορφωμένου αγωνιστή συχνά εργαζόμενου σε συνθήκες ζούγκλας. Εκφράζεται, στην πραγματικότητα, η ανάγκη επιστροφής στο πολιτικό αλλά όχι με όρους κυρίαρχους ή θεσμικούς, μια **επιστροφή στην πολιτική με νέους όρους**, μια μορφή πολιτικής του δρόμου. Εδώ εντάσσεται η ιδιαίτερη θεληματικότητα που εμφανίζουν στη νεολαία οι δυναμικές κινητοποιήσεις που φαίνονται να υπερβαίνουν τα τετριμμένα (π.χ. Ρωμανός, αντιεργοδοτικές κινητοποιήσεις, κατάληψη ΕΡΤ, κίνημα αλληλεγγύης στους πρόσφυγες, απεργία καθηγητών, απαγορευμένη αντι-ΕΕ πορεία κ.α.). Ιδιαίτερη πλευρά της ταυτότητας του νεολαιίστικου κινήματος είναι η δυναμική και η αίγλη του **αντιφασιστικού κινήματος**. Με βασικό σημείο αναφοράς τη δολοφονία του αντιφασίστα μουσικού Παύλου Φύσσα, δημιουργήθηκε ένα πολύμορφο κίνημα που ανασυγκροτούσε τις καλύτερες πλευρές της ιστορίας (ΕΑΜική παράδοση) και τις συνδύαζε με την ανάγκη άμεσης αποφασιστικής απάντησης στο φασισμό.

Αυτή η ριζοσπαστική τάση, ωστόσο, όσο δεν συνδέεται με μια συνειδητοποίηση των προϋποθέσεων αυτής της αναμέτρησης, για να ανατραπεί ο συσχετισμός δύναμης και να υπάρξουν συνοδικές εξελίξεις προς όφελος του λαού και της νεολαίας, παραμένει λειψή. Στον αντίποδα, αποθεώνεται πολλές φορές το αυθόρμητο, ανθούν οι νεορεφορμιστικές τάσεις, ενισχύεται μια αποστροφή προς την οργανωμένη πάλη και τα κόμματα ή

ακόμη και τα όργανα του κινήματος ή άλλες φορές συγχέεται η καθόλα πραγματική ανάγκη να ζήσουμε αλλιώς εδώ και τώρα, με μια «εύκολλη» εκλογική κοινοβουλευτική λύση ή, από άλλη σκοπιά, περιορίζεται σε αυτόνομες ζώνες χωρίς πολιτικό σχέδιο αντικαπιταλιστικής ανατροπής. Παράλληλα, αναπτύσσονται τάσεις και ρεύματα, με σχετικά μαζική αναφορά, που κινούνται στο χώρο των «εναλλακτικών δικαιωμάτων», τα οποία βρίσκονται σε σχετική ή και πλήρη αποσύνδεση από τα βασικά επίδικα της πάλης και ορισμένες φορές συνδέονται με νεοφιλελεύθερες αντιλήψεις (π.χ. κίνημα για τα «μαλακά» ναρκωτικά κ.λπ.)

Γ.4.2.3. Οι πολιτικές δυνάμεις που αναφέρονται στο κίνημα

Η ανάδειξη του ΣΥΡΙΖΑ σε κυβέρνηση και το πλειοψηφικό ρεύμα στήριξής του, είχε ιδιαίτερα έντονο το νεολαιίστικο στοιχείο. Αυτή η δυναμική δεν μεταφράστηκε σε μια μαζική οργάνωση της νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ, κάτι που είναι ενδεικτικό της ευρύτερης αδυναμίας συγκρότησης θετικής ενεργητικής στράτευσης υπέρ του. Με τη διάσπαση της νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ, από τη μια έχουμε την εναπομείνασα κυβερνητική νεολαία αποδεκατισμένη, μάταια να προσπαθεί να αποτελέσει το νεανικό και

φρέσκο υποστηρικτή της κυβέρνησης, αναμασώντας τη μνημονιακή της ρητορική. Από την άλλη, η ελληνοδόφρα αν και αντιφατική διάσπασή της, συγκροτεί ένα ευρύ και υπό διαμόρφωση ρεύμα (οργανωμένο αλληλά και ανένταχτο κατά βάση) ανάμεσα στα όρια της ΛΑΕ και της αντικαπιταλιστικής αριστεράς, με στρατηγικές ανησυχίες και ερωτήματα. Τμήματα αυτού του χώρου έχουν μια ευαισθησία γύρω από τα ζητήματα της νέας εργατικής βάρδιας με βασικό άξονα του ενδιαφέροντός τους τα τμήματα της ιδιαίτερα μορφωμένης νεολαίας/εργατικής τάξης. Από την άλλη πλευρά, η διαχρονική υποταγή αυτών των κομματιών στη συνολικότερη λογική και πρακτική του παλιού καλού ΣΥΡΙΖΑ για το εργατικό κίνημα, στην ανοχή στις συγκυβερνήσεις δηλαδή με τον αστικοποιημένο συνδικαλισμό στα όργανα της ΓΣΕΕ, στο όνομα της δήθεν αξιοποίησης των δυνατοτήτων, αφήνει στείρα και χωρίς πραγματικό διά ταύτα τη συγκεκριμένη αναζήτηση. Τέλος, υποτιμούν τον πολιτικό ρόλο του εργατικού κινήματος καθώς και τον ενισχυτικό ρόλο που μπορεί να παίξει προς τα «νέα κοινωνικά κινήματα», δίνοντας ιδιαίτερο βάρος στα δεύτερα — πολλές φορές στο όνομα και νέων κοινωνικών υποκειμένων.

Η μεγαλύτερη νεολαιίστικη οργάνωση, η ΚΝΕ, εμφανίζεται στάσιμη, αν και διατηρεί την φυσιογνωμία του πιο αναγνωρίσιμου νεολαιίστικου πολιτικού πόλου στα μάτια της νεολαίας. Η μη επαναστατική στρατηγική του ΚΚΕ, που το κάνει σε κρίσιμες πολιτικές καμπές να παίζει ένα βαθιά συντηρητικό ρόλο (βλ. Δεκέμβρης '08, κορύφωση του κινήματος το '12, Δημοψήφισμα '15 κ.λπ.) ή να εκφράζει αντιδραστικές θέσεις (π.χ. σύμφωνο συμβίωσης), οριοθετεί και το «πολιτικό ταβάνι» της ΚΝΕ που αυτοπροσδιορίζεται ως «η νεολαία του κόμματος», αντιλαμβάνεται τη νεολαία απλά ως μελλοντική εργατική τάξη και αδυνατεί να έρθει σε επαφή με τις ριζοσπαστικές τάσεις της νεολαίας. Ακόμα και η ενεργή συμβολή στην εργατική δουλειά στους νέους εργαζόμενους (π.χ. ΣΕΤΗΠ με καθοριστική τη συμβολή της ΚΝΕ ή κρίσιμοι κλάδοι, όπως ΙΕΚ) γίνεται χωρίς να διαβλέπει τις ιδιαιτερότητες της νέας εργατικής βάρδιας και να προτείνει αντίστοιχες μορφές και περιεχόμενο και χαρακτηρίζεται από την εργαλειακή και μηχανιστική σύνδεση των πρωτοβουλιών της νέας γενιάς με το εργατικό κίνημα, από κατώτερες θέσεις.

Ο χώρος των **αναρχικών** φαίνεται να ασκεί μια ιδιαίτερη γοητεία στη νεολαία, με κύριο όχημα το πολιτιστικό/αντιφασιστικό αντιπρόταγμα και μια φυσιογνωμία μαχητικού ανυποχώρητου αγώνα. Ιδιαίτερα δραστήριο είναι το κομμάτι εκείνο που προωθεί μια εργατίστικη φυσιογνωμία και ενασχόληση με αγώνες που ξεσπάνε κυρίως μέσα από πρωτοβουλίες αλληλεγγύης (π.χ. Κυριακάτικη Αργία, γκαζοχώρι κτλ) αλληλά και με τη συγκρότηση μικρών πυρήνων-σωματείων βάσης (ντελιβεράδες-μεταφορές, σερβιτόροι-μάγειρες κ.α.). Το συγκεκριμένο ρεύμα —παρά την μαχητικότητα του— έχει μια πολύ στενή αντίληψη για το συνδικαλισμό, καθώς τα σωματεία για αυτούς είναι απλά εργαλεία μαχητικής εργατικής άμυνας χωρίς πολιτικό ρόλο. Όταν οι αγώνες απαιτούν ένα αναβαθμισμένο πολιτικό πρόσημο πολύ συχνά συμβάλλουν στην καθήλωση τους, αποφεύγοντας το συντονισμό με άλλα σωματεία και τα πολιτικά αιτήματα-κρίκους, επιβάλλοντας έναν ιδιότυπο απομονωτισμό/σεχταρισμό. Από την άλλη, πιο «ελευθεριακά» ρεύματα δείχνουν να καθιλώνονται στην πρόταση για «αυτόνομες νησίδες» και στις μη εμπορευματικές πρακτικές που προσπαθούν να καθιερώσουν σε στέκια πολιτισμού, ενώ ομάδες τυφλής-μηδενιστικής βίας, στρεβλά απότοκα της εξέγερσης του Δεκέμβρη, δρουν ουσιαστικά εκτός του μαζικού κινήματος και συχνά εναντίον του. Συνολικά, ο χώρος αυτός ήταν ιδιαίτερα ευάλωτος απέναντι στο ανερχόμενο ρεύμα του ΣΥΡΙΖΑ.

Ιδιαίτερη σημασία έχει για τις δυνάμεις μας ένα αντιφατικό ρεύμα στη νεολαία, **αντικαπιταλιστικής αναζήτησης και απειθαρχίας** στο νέο τοπίο που διαμορφώνεται. Εμφανίζεται όχι μόνο στις εξάρσεις του κινήματος αλληλά και αυτοτελώς (χαρακτηριστικά είναι τα ποσοστά της ΑΝΤΑΣΡΣΥΑ στη νεολαία) και έχει ως βασικά στοιχεία συγκρότησης την εναντίωση στα μνημόνια, στο φασισμό αλληλά και την ασταθή αναζήτηση συνολικής εναλλακτικής. Υπάρχουν σοβαρές προϋποθέσεις για μια αντικαπιταλιστική τομή κι ένα αντίστοιχο ρεύμα της νέας γενιάς και σε αυτό το έδαφος οφείλει να περπατήσει η πολιτική πρόταση της ΝΚΑ με μια τολμηρή επανεξόρμηση των κομμουνιστικών ιδεών αλληλά και η μαχητική παρέμβαση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ στη νεολαία, ώστε αυτό το ρεύμα να μην κομματιαστεί και ηττηθεί αλληλά, αντίθετα, να οδηγηθεί σε μια νέα ριζοσπαστικοποίηση και σε μια νέα πολιτική άνοδο.

Το κίνημα της νεολαίας και η συμβολή της νΚΑ

Δ.1 Για την ανασυγκρότηση του νεολαιίστικου κινήματος.

Γενικός πολιτικός στόχος της νΚΑ

Δ.1.1 Η νεολαία μπροστά σε νέες αναμετρήσεις

Η νέα γενιά και το κίνημά της μπορούν και πρέπει να σηκώσουν το γάντι και να πρωταγωνιστήσουν στην ιστορικών διαστάσεων κοινωνική, πολιτική και ιδεολογική αναμέτρηση που λαμβάνει χώρα στην Ελλάδα αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο. Το αποτέλεσμα αυτής της μάχης θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τη συγκρότηση ή όχι, και με ποιους όρους, ενός **νεολαιίστικου κινήματος εργατικής κατεύθυνσης**. Ενός κινήματος με συνέχεια, με ενιαίο και συνολικό χαρακτήρα, με ανατρεπτικά αιτήματα πάλης, που θα συναντιούνται σε έναν κοινό ιστό η εργατική με την φοιτητική νεολαία, οι μαθητές με τους νέους άνεργους, οι voucherάδες με τους σπουδαστές των ΙΕΚ αλλά και η μάχη ενάντια στην εκπαιδευτική αναδιάρθρωση με την πάλη για εργατικά δικαιώματα, και η αντιπολεμική/ αντιιμπεριαλιστική δράση με την πάλη για τις λαϊκές ελευθερίες. Η νεολαία μπορεί να αποτελέσει έναν **βασικό και πολύτιμο κρίκο** για την συνολική ανασύνταξη του στρατοπέδου “των από κάτω” σε αυτή την καμπή της κοινωνικοπολιτικής αναμέτρησης.

Η δυνατότητα το κίνημα της νεολαίας να παίξει ένα τέτοιο αποφασιστικό ρόλο εδράζεται καταρχάς στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της σημερινής εποχής. Ειδικά **σήμερα στην εποχή της ολοκληρωτικής κατεδάφισης κάθε προοπτικής, οι νέοι έχουν όλο και λιγότερα να χάσουν, όλο και λιγότερα που τους κρατούν «δεμένους» με αυτή την κοινωνία της εκμετάλλευσης και της καταπίεσης**. Βρίσκονται επομένως “πιο κοντά” σε ανατρεπτικές/ριζοσπαστικές απαντήσεις. Ακόμα πιο έντονα εκφράζει αυτή την δυνατότητα η νέα εργατική βάρδια που έχει έντονο το νεολαιίστικο στοιχείο και κατά κανόνα γίνεται το πειραματόζωο των πιο άγριων πολιτικών από το σύστημα αλλά και πολιορκητικός κριός για την άλωση των δικαιωμάτων των υπόλοιπων εργαζομένων. Η γονιμοποίηση αυτής της δυνατότητας βέβαια δεν είναι κλησιμένο ραντεβού με την ιστορία· απαιτεί και τις αντίστοιχες **οργανωτικές και πολιτικές μορφές** που θα εκφράζουν τις πιο βαθιές επαναστατικές αναζητήσεις και διεργασίες στη νεολαία, και θα συγκροτούν τους δρόμους που η εν δυνάμει ενέργεια θα μετασχηματίζεται σε εν ενεργεία δύναμη.

Δ.1.2 Η πολιτική μας πρόταση στο νέο τοπίο για τη νεολαία. Η νεολαία στην πρώτη γραμμή για:

- ▶ Μόρφωση – Δουλειά – Ελευθερία, για μια σύγχρονη χάρτα αναγκών και δικαιωμάτων
- ▶ Την αντικαπιταλιστική ανατροπή της επίθεσης και της καπιταλιστικής ανασυγκρότησης
- ▶ Την επανάσταση και τον κομμουνισμό της εποχής μας

Υποστηρίζουμε ότι στην ταξική αναμέτρηση στην Ελλάδα σήμερα δεν κρίνεται απλώς το αν θα περάσει κάποιο μέτρο ή ένα νομοσχέδιο, αλλά το αν η επιδρομή του κεφαλαίου θα καταφέρει να διαμορφώσει ένα ολόκληρο νέο τοπίο τρομακτικής εκμετάλλευσης και καπιταλιστικής ανασυγκρότησης, με το πλήρες ξεζούμισμα των εργαζομένων, τη συνολική διάβλωση των κοινωνικών δικαιωμάτων, την ιδιωτικοποίηση των πάντων, και πάνω από όλα, την άρση κάθε περιορισμού στην απρόσκοπτη κερδοφορία των καπιταλιστών. Απαιτείται λοιπόν μια συνολική πολιτική σύγκρουσης με το κεφάλαιο και την αστική πολιτική και όχι μια αντιπαράθεση στις επιπτώσεις ή σε σημεία. Αυτό φυσικά δεν συνεπάγεται μια υποτίμηση των μαχών για την αποτροπή επιμέρους μέτρων, αλλά την συνειδητοποίηση πως δίνοντας αυτή την μάχη βρισκόμαστε ταυτόχρονα σε ένα ιστορικό σταυροδρόμι, όπου θα κριθεί είτε η μετάβαση σε ένα υπεραντιδραστικό καπιταλισμό του «προχθές», είτε η μετάβαση σε μια ολόκληρη νέα εποχή, που εμείς παλεύουμε να είναι σύγχρονα κομμουνιστική, γεγονός που απαιτεί άλλα καθήκοντα από την πλευρά μας.

Οφείλουμε να σταθούμε καταρχάς στο νέο τοπίο που διαμορφώνεται για την νέα γενιά όπως περιγράφηκε στα προηγούμενα κεφάλαια, στα δύσκολα ερωτήματα και προβλήματα που αντιμετωπίζει το κίνημα της νεολαίας συνολικά και επιμέρους, και κυρίως στην αναζήτηση του πολιτικού περιεχομένου και των μορφών οργάνωσης και αγώνα που μπορούν “να μιλήσουν” στην νεολαία. Κεντρικός στόχος της ΝΚΑ είναι η **συμβολή στην ανάπτυξη των προϋποθέσεων και των δυνατοτήτων για μια αποφασιστική στροφή στο νεολαιίστικο και εργατικό κίνημα, για την εισβολή του λαού και της νεολαίας στο προσκήνιο, για την αντιμετώπιση του κινήματος με στόχο την επιβολή κατακτήσεων στα ζωτικά κοινωνικά προβλήματα και την αντικαπιταλιστική ανατρο-**

πή της μαύρης αντεργατικής πολιτικής και της καπιταλιστικής αναδόμησης που επιβάλλουν κεφάλαιο και ΕΕ. Για την ανατροπή της επίθεσης αλλά και της συγκυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ που την υλοποιεί, με εργατική – λαϊκή αριστερή αντιπολίτευση και αγωνιστικό μέτωπο ρήξης – ανατροπής. Για να μην ακρωτηριαστούν τα δικαιώματα και οι ελπίδες της εργατικής τάξης και της νεολαίας σε μια αένη διαπραγμάτευση των όρων χειροτέρευσης. Η πολιτική πρόταση της ΝΚΑ για την ανασυγκρότηση του νεολαιίστικου κινήματος, την ενίσχυση του αντικαπιταλιστικού μετώπου και ρεύματος στη νέα γενιά και τη νέα κομμουνιστική στράτευση και οργάνωση της εποχής μας συνδέεται με τη συνολική πρόταση του ΝΑΡ για την περίοδο. Είναι κομμάτι της που ωστόσο διατηρεί την αυτοτέλειά του στη βάση των ειδικών χαρακτηριστικών της νεολαίας. Μια τέτοια πολιτική πρόταση θα είναι άλλη μια διακήρυξη στο κενό αν δεν επικοινωνεί και δεν στηρίζεται:

- ▶ Σε ένα **πλητύ ριζοσπαστικό πολιτικό κίνημα της νεολαίας** που μαζί με ένα ταξικά αναγεννημένο εργατικό κίνημα θα επιβάλλει κατακτήσεις και θα δημιουργεί ρήγματα και ανατροπές στην αστική επίθεση.
- ▶ Σε ένα **αντικαπιταλιστικό-επαναστατικό ρεύμα** στην νεολαία και στην μετωπική του έκφραση. Στην αποφασιστική ενίσχυση της ΑΝΤΑΡ-ΣΥΑ στην νεολαία σαν πρώτο βήμα αυτής της προσπάθειας.
- ▶ Στην **ενίσχυση-συγκρότηση μιας επαναστατικής κομμουνιστικής οργάνωσης** στην νεολαία, που από την δική της σκοπιά θα ενισχύει τον συνολικό στόχο για ένα σύγχρονο κομμουνιστικό κόμμα.

Η πολιτική πρόταση που καταθέτουμε μπορεί να υλοποιηθεί μόνο μέσα από ένα πολιτικά επικίνδυνο μαζικό κίνημα, με αυτοτελή πολιτικό ρόλο και όργανα, με πολιτικό νεύρο και καρδιά μια ισχυρή αντικαπιταλιστική και επαναστατική Αριστερά. Έχει ως βασικούς άξονες στο περιεχόμενο την άρνηση του χρέους, την αποδέσμευση από την ΕΕ και το ευρώ, την πάλη για τα δημοκρατικά δικαιώματα ενάντια στο σύγχρονο απολυταρχικό καθεστώς στην Ελλάδα και διεθνώς, την πάλη για κατακτήσεις προς όφελος των εργαζομένων και της νεολαίας που να κάνουν το κεφάλαιο να πληρώσει σε πλούτο, ιδιοκτησία και δύναμη. Ειδικά σήμερα όπου η αντίληψη ότι δεν μπορεί να εφαρμοσθεί ένα πραγματικά ριζοσπαστικό πρόγραμμα μόνο με βάση την κοινοβουλευτική επικράτηση ερήμην των αγώνων του κινήματος και ερήμην των πραγ-

ματικών ταξικών συσχετισμών, αποτελεί συσσωρευμένη εμπειρία σε σημαντικά κομμάτια του κινήματος, θα μπορούσε να είναι μια θετική ιστορική πρόκληση η **επαν-ανακάλυψη της οργάνωσης της νεολαίας και του λαού**, της μαζικής κοινωνικής και πολιτικής πάλης με όρους ενός νέου εργατικού και λαϊκού κινήματος, ως την καθοριστική αφετηρία που μπορεί να θέσει από τη σκοπιά της εργατικής πολιτικής, το ζήτημα της ανατροπής, της επανάστασης και της εξουσίας. Με την οικοδόμηση **οργάνων επιβολής της λαϊκής θέλησης** ακολουθώντας τις καλύτερες πλευρές της ιστορίας του εργατικού και κομμουνιστικού κινήματος, εμφανίζοντας σε μαζική κλίμακα ορατά αντιπαραδείγματα του οργανωμένου λαού. Όργανα **πολιτικής και ταξικής αντιπαράθεσης** στο σκοπό της χειραφέτησης και νέας πολιτικής ενότητας των άμεσα πληττόμενων, αυτών που έχουν στα χέρια τους κινητήριοι μάντες του σύμπαντος και άρα την δυνατότητα να επιβάλουν κατακτήσεις – ρήξεις – ανατροπές στους «από πάνω» και τελικώς να απελευθερωθούν από τα δεσμά που τους επιβάλλουν. Η **εργατοδημοκρατική συγκρότηση του εργατικού, του φοιτητικού και του μαθητικού κινήματος**, αλλιά και η εμφάνιση τέτοιων φύτρων στις γειτονιές αποτελεί κεντρική επιδίωξη της νΚΑ.

Ταυτόχρονα, ο ορίζοντας της **κομμουνιστικής χειραφέτησης** ως απάντησης στην πολυπληθή κρίση και παρακμή του καπιταλισμού είναι καθοριστική πλευρά στην παρέμβαση και τη δράση μας. Από αυτόν εκκινεί η πολιτική μας πρόταση και με αυτόν σαν μέτρο και κριτήριο αναπτύσσεται η σχέση τακτικής-στρατηγικής που προωθούμε. Η κομμουνιστική προοπτική δεν είναι επτασφράγιστο μυστικό των κομματικών γραφείων, αλλιά **υλική δύναμη και φάρος στην καθημερινή πάλη στους χώρους δουλειάς και σπουδών, στις γειτονιές και στους δρόμους**. Ειδικά σήμερα όπου η διεθνής καπιταλιστική κρίση δεν έχει ξεπεραστεί (μπήκαμε ήδη στον 8ο χρόνο!), οι ενδοϊμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί φουντώνουν, οι πόλεμοι και η απειλή τους, ο φόβος και η κάθε λογής τρομοκρατία, εμείς πρέπει πιο θαρρετά από ποτέ να υποστηρίξουμε ότι υπάρχει εναλλακτική σε επαναστατική κομμουνιστική κατεύθυνση με βαθιά εμπιστοσύνη στον στρατηγικό πυρήνα της πρότασης μας, όπου η πολιτική διαπάλη του προηγούμενου διαστήματος έδειξε ότι μπορεί να “μιλήσει” σε πλατύτερα στρώματα. Στην εποχή της απότομης κατάρρευσης των αυταπατών περί του εγχειρήματος ΣΥΡΙΖΑ και της ματαίωσης των λαϊκών προσδοκιών είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αντιπαλεύουμε τη συστημική

προσπάθεια για να κλείσει το ρήγμα στη λαϊκή συνείδηση, με την αποδοχή της αντεργατικής πολιτικής και των ασφυκτικών ορίων του κεφαλαίου και της θέσης ότι το τέλος των αυταπατών του εγχειρήματος ΣΥΡΙΖΑ σημαίνει και τέλος της δυνατότητας να αλλιάξουν ροή τα πράγματα. Σε αδρές γραμμές εμείς επιδιώκουμε να πρεσβεύσουμε ότι **ο κόσμος μπορεί και πρέπει να αλλιάξει, αλλιά με ριζικά διαφορετικά τρόπο από αυτόν που δοκιμάστηκε**. Είναι ανοιχτό στοίχημα πώς αυτή η διάψευση θα τροφοδοτήσει ένα ρεύμα συλλογικότητας και αλληλεγγύης, αντικαπιταλιστικής αναζήτησης, νέας επαναστατικής αισιοδοξίας και κομμουνιστικής στράτευσης και όχι ένα ρεύμα μηδενισμού, αδιαφορίας, απελπισίας ή και αντιδραστικής-φασιστικής στροφής.

Δ.1.3 Ο κομμουνιστικός μετασχηματισμός της νΚΑ

Η αναγκαία αλλαγή σελίδας στο κίνημα της νεολαίας, θέτει νέα και αναβαθμισμένα καθήκοντα στην νΚΑ αλλιά και συνολικά στην ανατρεπτική και αντικαπιταλιστική αριστερά. Προκειμένου η νΚΑ να συμβάλει από αναβαθμισμένη σκοπιά σε αυτή την κατεύθυνση απαιτείται ο κομμουνιστικός μετασχηματισμός της. Ο αναγκαίος κομμουνιστικός μετασχηματισμός της νΚΑ δεν μπορεί να μεταφράζεται σε μια εσώστρεφη διαδικασία ιδεολογικής ενδοσκοπής, αποκοπής από τα άμεσα πολιτικά καθήκοντα στο όνομα της “καθαρότητας”, ή μετατροπής της εσωτερικής της ζωής σε ένα περίκλειστο αντιδημοκρατικό φρούριο. Θεωρώντας την ίδια την κομμουνιστική απελευθέρωση όχι μόνο ως τελικό σκοπό, αλλιά ως βασικό μέτρο, κριτήριο και πυξίδα για τα συνολικά μας καθήκοντα, ο κομμουνιστικός μετασχηματισμός της νΚΑ σημαίνει καταρχάς τον μετασχηματισμό του τρόπου δουλειάς, των ιεραρχήσεων, της διάταξης των δυνάμεων μας κτλ σε μια προσπάθεια αντιστοίχησης του μέσου (εν προκειμένω η οργάνωση νεολαίας) με την απεραντοσύνη του σκοπού της κομμουνιστικής απελευθέρωσης. Άλλωστε η ίδια η ανάγκη συγκρότησης ενός σύγχρονου κομμουνιστικού προγράμματος και κόμματος, πλευρά της οποίας φιλοδοξεί να αποτελέσει και η συμβολή της νΚΑ, έχει εξ ορισμού εξώστρεφο χαρακτήρα καθώς εκφράζει την ανάγκη έκφρασης της στρατηγικής

εντός της τρέχουσας αναμέτρησης. Πιο συγκεκριμένα:

Α Μια τέτοια κατεύθυνση σημαίνει **ανέβασμα του πήχη των πολιτικών φιλοδοξιών** για τον ρόλο της ΝΚΑ στην τρέχουσα κοινωνικοπολιτική αναμέτρηση στην Ελλάδα. Σημαίνει αναμέτρηση με το καθηλωτικό ΤΙΝΑ της κυρίαρχης ιδεολογίας από την σκοπιά της αναζήτησης λύσεων στα βασικά προβλήματα της κοινωνίας και της νεολαίας «ενάντια και έξω» από το καπιταλιστικό πλαίσιο και το υπερ-όπλο του κεφαλαίου που λέγεται ΕΕ. Την αναζήτηση της ρήξης και της επαναστατικής τομής όχι ως «πιθανού» και «αναγκαίου κακού», αλλά ως του ώριμου και απαραίτητου δρόμου τόσο για την αναχαίτιση της αστικής επίθεσης και την επιβολή βασικών κατακτήσεων, όσο και για τη συνολική ανατροπή και ήττα της επιχείρησης «καπιταλιστική ανασυγκρότηση με συντριβή της εργασίας». Μόνο από ένα τέτοιο πρίσμα μπορεί να εκφραστεί σε κάθε στιγμή μια μαζική ανατρεπτική γραμμή παρέμβασης από την σκοπιά της εργατικής πολιτικής. Ως ενότητα δηλαδή περιεχομένου, τρόπου υλοποίησης, σκοπού και προοπτικής.

Β **Εργατική στροφή στη δουλειά μας.** Απέναντι σε αυτούς τους στόχους είναι σημαντικό να δούμε από ποιο σημείο ξεκινάμε σε επίπεδο κοινωνικής και πολιτικής απεύθυνσης της ΝΚΑ και της πολιτικής της πρότασης. Η αλήθεια είναι ότι μιλώντας σε σχέση με το σύνολο της νεολαίας, συγκροτημένη, πανελλαδικής έκφρασης και αξιόλογης ακτινοβολίας παρέμβαση έχουμε μόνο σε συγκεκριμένα πανεπιστημιακά ιδρύματα. Παραμένει εκκωφαντικό το κενό μας στην πιο εργατική νεολαία των ΤΕΙ των νυχτερινών, των ΙΕΚ αλλά και των χώρων όπου εργάζεται η νεολαία, πλευρές που δίνουν δυνατότητα πανκοινωνικής απεύθυνσης-επιρροής του ρεύματος μας. Αν αυτή είναι η γενική εικόνα, πολύτιμη παρακαταθήκη και εφόδιο για το μέλλον είναι ότι η ΝΚΑ μετράει ποιοτικά βήματα σε σχέση με το προηγούμενο συνέδριο. Πρώτη φορά μετράμε μορφές συγκρότησης της νεολαίας εκτός των πανεπιστημίων σε τέτοια έκταση. Η εργατική δουλειά με την attack αλλά και άλλα εγχειρήματα δίνει πρωτοφανείς δυνατότητες απεύθυνσης και γείωσης της ΝΚΑ με την νεολαία της ανεργίας και της επισφάλειας. Αυτή η θετική παρακαταθήκη μας επιβάλλει αφενός την πανελλαδική έκταση της δουλειάς μας, αλλά και αντίστοιχες πρωτοβουλίες σε κρίσιμους κλάδους της νεολαίας. Επιδιώκουμε η επόμενη μέρα του συνεδρίου της ΝΚΑ να σηματοδοτήσει την ουσιαστική εκκίνηση της παρέμβασης μας στον χώρο

της τεχνικής εκπαίδευσης, με συγκεκριμένη ανάλυση και πρόγραμμα πάλης.

Γ **Πλατιά απεύθυνση στη νεολαία.** Αυτή η εικόνα του εύρους των καθηκόντων μας επιβάλλει πιο ανοιχτά, πιο πειραματικά να τοημήσουμε να βουτήξουμε σε ακαρτογράφητα νερά, να δουλέψουμε πάνω στις μορφές και στο περιεχόμενο του νεολαιίστικου κινήματος. Το μεγαλύτερο στοίχημα άλλωστε για την επαναστατική αριστερά την επόμενη περίοδο είναι να συνδεθεί με τις πολυπλοκές και πολυεπίπεδες ριζοσπαστικές διαθέσεις της νεολαίας. Και αυτή είναι μια προσπάθεια που ξεκινά από τους χώρους δουλειάς της νεολαίας σήμερα αλλά επεκτείνεται σε όλα τα επίπεδα της καθημερινής ζωής, τον ελεύθερο χρόνο, τον πολιτισμό κ.α. Άλλωστε τα πολιτικά ρεύματα οικοδομούνται στην ζωντανή σχέση μιας οργάνωσης με αυτές τις τάσεις, την κατανόηση, την διαπάλη και την ανώτερη πολιτικοποίηση τους. Από αυτή την σκοπιά επιδιώκουμε την ουσιαστική ανασυγκρότηση του φοιτητικού κινήματος και την αντιστοίχιση του στις νέες συνθήκες, την συστηματική παρέμβαση στο μαθητικό κίνημα και την συγκρότηση μόνιμων δεσμών και μορφών παρέμβασης στον κρίσιμο χώρο των σχολείων. Ταυτόχρονα με βάση όλες τις πλευρές του εγχειρήματος των ΑΝΑΙΡΕΣΕΩΝ, επιδιώκουμε την οικοδόμηση μόνιμων εργαλείων πολιτιστικής και ιδεολογικής παρέμβασης στην δραστήρια και μαχητική νεολαία, αξιοποιώντας και μονιμοποιώντας την σχετική συζήτηση από την εισήγηση του ΚΣ προς τις Ο.Β.

Δ Έμφαση στην **ανασυγκρότηση της πρωτοπορίας** σε όλα τα επίπεδα. Με την εμφάνιση και την ενίσχυση σε κάθε φάση των πιο ριζοσπαστικών επαναστατικών φωνών και τάσεων μέσα στους αγώνες. Με τη συμβολή στη δημιουργία αντικαπιταλιστικής συνείδησης στις διάχυτες ριζοσπαστικές τάσεις αλλά και με την προσπάθεια συνένωσης-μετασχηματισμού των ανατρεπτικών-ριζοσπαστικών αναζητήσεων και αντιφατικών ριζοσπαστικών πολιτικών ρευμάτων σε αντικαπιταλιστικό-επαναστατικό ρεύμα, και μαζική αντικαπιταλιστική αριστερά της νέας εποχής. Αντικειμενικά σήμερα δημιουργείται όχι μόνο η αδήριτη αναγκαιότητα αλλά και η δυνατότητα για την οικοδόμηση μιας ευρύτερης κοινωνικοπολιτικής πρωτοπορίας, μιας ανατρεπτικής, αντικαπιταλιστικής και σύγχρονα κομμουνιστικής Αριστεράς, που θα δώσει την μάχη μέχρι το τέλος, μέχρι τη νίκη. Η συγκρότηση αυτής της πρωτοπορίας σε ανώτερο επίπεδο είναι ο απαραίτητος όρος για να πάνε τα πράγματα αλλιώς. Με την ενίσχυση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, την ειδική δουλειά στην

νέα γενιά και τη μαζικοποίησή της από νέους και νέες, υποστηρίζουμε ότι η πρόταση του αντικαπιταλιστικού ρεύματος και μετώπου μπορεί να προωθηθεί πιο πλατιά, πιο μαζικά και πιο μαχητικά. Σημαντική πλευρά αποτελεί η προσπάθεια ενοποίησης των **κοινωνικο-πολιτικών, μετωπικών μας πρωτοβουλιών** σε μια ενιαία λογική κριτήρια και κατεύθυνση. Επιδιώκουμε από ξεχωριστές αφετηρίες και διαδρομές, εγχειρήματα όπως η ΕΑΑΚ, η Attack, ο Ανυπόταχτος, και με άλλο τρόπο το Δίκτυο Σπάρτακος ή οι Αναιρέσεις, να συμβάλλουν στον μετασχηματισμό του πρωτογενούς αντιφαστικού ριζοσπαστισμού έως το επίπεδο της συνολικής αντικαπιταλιστικής πάλης. Θα επιφέρει πολλαπλασιαστικά οφέλη στους σκοπούς μας, αν όλα αυτά τα ρυάκια καταλήγουν σε ένα κοινό ορμητικό ποτάμι νεολαιίστικης αντιπίθεσης και αναμέτρησης σε όλα τα επίπεδα. “Να παρεμβαίνεις στο επιμέρους έχοντας οδηγό δράσης το συνολικό”, “να δρας στον χώρο σκεπτόμενος πανκοινωνικά” είναι τα στοιχεία που επιδιώκουμε να χρωματίζουν και να ενοποιούν την παρέμβαση μας. Κομμουνιστικός μετασχηματισμός της νΚΑ επομένως δεν σημαίνει “μονοκαλλιέργεια” του όντως κρίσιμου κρίκου της σύγχρονης κομμουνιστικής οργάνωσης της νεολαίας, αλλά μπορεί και πρέπει να λειτουργήσει πολλαπλασιαστικά για την συνολική ανασυγκρότηση του επαναστατικού υποκειμένου.

Ε Κομμουνιστικός μετασχηματισμός της νΚΑ τέλος σημαίνει προφανώς και άλλη νΚΑ σε επίπεδο λειτουργίας, τρόπου δουλειάς, διάταξης δυνάμεων και ιεράρχησης καθηκόντων. Σημαίνει πρώτα και κύρια βαθύτερη κατάκτηση της έννοιας της **εργατικής δημοκρατίας**. Με ουσιαστική και βα-

θιά συζήτηση στο εσωτερικό μας, και προσπάθεια για ουσιαστική εμπάθυση στις δυνατές πλευρές της διαφορετικής άποψης. Με έναν συνολικό τρόπο λειτουργίας που δεν θα εκφυλίζει τον διάλογο σε απλή ανταλλαγή απόψεων, αλλά μέσα από την ενιαία υλοποίηση των αποφάσεων θα εξασφαλίζει την μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα των δυνάμεων μας. Με κατάκτηση ενός τρόπου δουλειάς που θα υπερβαίνει την παράδοση της προχειροδουλειάς, του εμπειρισμού και του χειροτεχνισμού, και θα προσεγγίζει μια σύγχρονη κομμουνιστική οργάνωση της θεωρίας και της πράξης. Παράλληλα στην πραγματικότητα της οικονομικής και πολιτικής κρίσης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, της κρίσης των πολιτικών ρευμάτων και των οργανώσεων νεολαίας που κυριαρχούσαν στο παρελθόν και μέσα στην αντιφαστική ριζοσπαστικοποίηση των νέων υπάρχει τεράστια δυνατότητα μιας **νέας σύγχρονης κομμουνιστικής πρότασης και στράτευσης**. Αυτή η πλευρά οφείλει να αναπτύσσεται και αυτοτελώς, μιας και ο επαναστατικός κομμουνιστικός φορέας της νέας εποχής θα θεμελιωθεί σε μεγάλο βαθμό από τις νεότερες γενιές. Σε αυτά τα πλαίσια επιδιώκουμε τον στρατηγικό επανεξοπλισμό της νΚΑ, στα πλαίσια αναζήτησης μιας κομμουνιστικής απάντησης στο σήμερα. Επιδιώκουμε το 4^ο συνέδριο της νΚΑ να σημάει την έναρξη του διαλόγου για μια **διακήρυξη της νΚΑ** για τον κομμουνισμό της εποχής μας που θα καταλήξει σε αντίστοιχη προγραμματική συνδιάσκεψη της οργάνωσης το φθινόπωρο του 2017, προκειμένου να εκκινήσουμε μια μαζική εξόρμηση στην νέα γενιά σχετικά με την σημασία της κομμουνιστικής απελευθέρωσης αλλά και της κομμουνιστικής στράτευσης στην νέα εποχή.

Δ.2 Κριτήρια για το περιεχόμενο των αγώνων. Για ένα σύγχρονο αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης

Η παρέμβασή μας στην ανάπτυξη των αγώνων του κινήματος έχει διπλό στόχο, από τη μία επιδιώκουμε την επιβολή αιτημάτων για την βελτίωση του συσχετισμού δύναμης υπέρ της εργατικής τάξης και αφετέρου παρεμβαίνουμε με σκοπό να προσεγγίζουν οι αγωνιζόμενοι σε πολιτικό και ιδεολογικό επίπεδο διαρκώς την υπόθεση της ανάγκης συνολικής απελευθέρωσης – χειραφέτησης από τα δεσμά της εκμετάλλευσης ως στόχο ολοκληρωμένης δικαίωσης της πάλης τους. Γνωρίζουμε πως και οι δύο αυτοί στόχοι σε όλες τις πλευρές ανάπτυξης της ταξικής πάλης (οικονομική – πολιτική – ιδεολογική) λειτουργούν ως άλληλη παλίρροια, με άμπωτες και πλημμυρίδες. Από αυτή την σκοπιά υποστηρίζουμε την ανάγκη **διαρκούς άμεσα επαναστατικού αγώνα**. Αυτή η πρόταση δεν μεταφράζεται σε μια μεσσιανική προφητεία περί επανάστασης, αλλά επιδιώκει μέσω του αντικαπιταλιστικού της περιεχομένου, της ταξικής της ουσίας, των δρόμων και των μέσων επίτευξης αλλά και των σκοπών της να συνδέει ουσιαστικά την επαναστατική τακτική στο σήμερα με το ίδιο το άλημα της επανάστασης, που αποτελεί άλληλωστε την οροφή της τακτικής και αφετηρία της στρατηγικής, τον κρίκο σύνδεσής τους. Οι κομμουνιστές σήμερα συμμετέχουν στη μάχη για την ικανοποίηση των ζωτικών λαϊκών αναγκών, με λογική σύγκρουσης με τον καπιταλισμό και τους νόμους του, ενισχύοντας όλες τις κοινωνικές και πολιτικές διεργασίες που τροφοδοτούν την “κίνηση που καταργεί την υπάρχουσα τάξη πραγμάτων”, διαμορφώνοντας επομένως δρόμους προσέγγισης της επανάστασης, μέσα από την ίδια την πείρα των εργαζομένων.

Την ίδια στιγμή που το ηλεγόμενο κοινωνικό ζήτημα στη νεολαία (μόρφωση, παιδεία, εργασία, ασφάλιση, υγεία) οξύνεται εκρηκτικά και πρέπει διαρκώς και τοιμηρά να **ψηλαφούμε αγωνιστικούς δρόμους πάλης και επιβολής νικών** σε αυτά τα ζητήματα, ταυτόχρονα δεν υπάρχει πια διεκδίκηση της νεολαίας που να μη συνδέεται με την **συνολική πάλη ενάντια στα μνημόνια, την κυβέρνηση, την ΕΕ και το ΔΝΤ**. Δεν υπάρχει πλευρά της ζωής των νέων που να μην πλήττε-

ται από την ίδια πολιτική που κόβει μισθούς και συντάξεις, που διαλύει τα κοινωνικά δικαιώματα. Ταυτόχρονα, περισσότερο από ποτέ, οι νέοι σήμερα βιώνουν στην ίδια τους τη ζωή την κοινωνική άβυσσο στην οποία εξωθούνται οι γονείς τους. Αυτή η αντίφαση αποτελεί το α και το ω για την συγκρότηση **αριστερών προγραμμάτων πάλης** σε κάθε χώρο που ζει, εργάζεται και σπουδάζει η νεολαία. Επομένως, παρά την αυτοτέλεια και την ιδιαιτερότητα του αγώνα της νεολαίας, που συνδέεται με οικονομικά, πολιτικά και πολιτιστικά ζητήματα, η πάλη της είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την συνολική πάλη της εργατικής τάξης, με το συνολικό αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης και τους πολιτικούς στόχους του.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η ανάπτυξη της **θετικής διάστασης** της πρότασής μας. Ολοένα και θα έρχονται στο επίκεντρο της συζήτησης τα ερωτήματα: «αν μπορούμε να πάμε αλλιώς», «πώς μπορεί να γίνει αυτό» και «ποιος θα το κάνει». Γι' αυτό εμείς από την πλευρά μας πρέπει να αναβαθμίσουμε αυτό που «πρέπει να γίνει», σχετικά με αυτό που «δεν πρέπει να περάσει». **Η βασική πλευρά κάθε προβλήματος είναι που λύνει τη δευτερεύουσα πλευρά του**. Η επίλυση των βασικών προβλημάτων από το πολιτικό αντικαπιταλιστικό εργατικό κίνημα, τις πολιτικές πρωτοπορίες του και το ΑΕΜ είναι που λύνει σχετικά και τα δευτερεύοντα. Και η βασική πλευρά κάθε προβλήματος είναι ακριβώς η «επαναστατική πλευρά του», είναι αυτή που συνδέεται με τη βασική πλευρά των εργατικών συμφερόντων. Πρέπει να μπουν στην πρώτη γραμμή οι στόχοι και τα αιτήματα που καταφέρνουν πλήγμα στην αντιδραστική αναδιάρθρωση, δηλαδή στον βαθύτερο πυρήνα της αστικής στρατηγικής παλεύοντας ταυτόχρονα για την αποφασιστική βελτίωση της θέσης της άγρια κτυπημένης νεολαίας αλλά και των λαϊκών στρωμάτων. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της μάχης του εργασιακού. Λίγα έχει να πει στην νέα γενιά- που δουλεύει ως επί το πλείστον επισφαλώς σε δουλειές του ποδαριού- ένας ξέπνοος διεκδικητισμός που υπερασπίζεται στενά τα κεκτημένα. Αντίθετα μόνο “κοιτώντας μπροστά” και διεκδικώντας δουλειά

με δικαιώματα και όχι δουλεία, μπορεί η νεολαία να “δει” τον εαυτό της σε αυτή την μάχη. Συνοδικά η μάχη για την άνοδο της κοινωνικής απαιτητικότητας και της λαϊκής αυτοπεποίθησης είναι σημαντικός κόμβος στην μάχη που εξελίσσεται. Μια τέτοια κατεύθυνση αιτημάτων δεν πληροδοτεί απ’ τη σκοπιά της τακτικής πλευράς της διαπραγμάτευσης (π.χ. 10% αύξηση εσείς, 30% εμείς) και δεν υπερθεματίζει πάνω στη βάση της λογικής του παζαριού, της ενσωμάτωσης στ’ όνομα της επαφής με τις μάζες. Αλλά έχει να κάνει κυρίως με την ποιτική υπονόμηση αυτής της λογικής. Π.χ. να χάσει ο εργοδότης, να φορολογηθούν τα κέρδη, να χάσει το κράτος να πτηθούν οι αστοί στην ανταγωνιστικότητα, στην παραγωγικότητα, στην ανάπτυξη με την δική τους έννοια και να νικήσουν, να “κερδίσουν” οι εργάτες.

Για ένα σύγχρονο αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης.

Οι αρχές που κατατίθενται παρακάτω αποτελούν οδηγό για την διαμόρφωση του περιεχομένου της πάλης στα σχήματα και τις κινηματικές διαδικασίες και βασικές θέσεις για την αυτοτελή παρέμβαση της νεολαίας ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ.

► **Πυρήνας της επαναστατικής τακτικής είναι η πάλη για την αντικαπιταλιστική ανατροπή της βάρβαρης επίθεσης του κεφαλαίου και της υπεραντιδραστικής ανασυγκρότησής του, μέσα από την οποία επιχειρείται η υπέρβαση της σημερινής δομικής κρίσης του.**

Το πρόγραμμα της αντικαπιταλιστικής ανατροπής της βάρβαρης επίθεσης του κεφαλαίου και των αστικών αναδιαρθρώσεων αφορά όλη την περίοδο που διανύουμε. Είναι ο δρόμος του αγώνα, που συγκρούεται με την καπιταλιστική τάξη πραγμάτων, προκαλεί αγωνιστική μαζική κίνηση και ανεβάζει τις συνειδήσεις. Ενώνει την πρωτοπορία με τις αφυπνιζόμενες δυνάμεις του λαϊκού κινήματος, μετασχηματίζει τις επιμέρους αναμετρήσεις σε συνολικό πολιτικό αντικαπιταλιστικό αγώνα. Στοιχεί στην απόσπαση κατκτήσεων, στην ακύρωση της κυβερνητικής πολιτικής σε κάθε ζήτημα πετυχαίνοντας έστω και ασταθείς νίκες, την ήττα, τον κλονισμό και τελικά την συνολική ανατροπή της επίθεσης του κεφαλαίου και της αντιδραστικής ανασυγκρότησής του, την προσέγγιση της αντικαπιταλιστικής επανάστασης, το άνοιγμα του δρόμου για την κατάρτηση της εξουσίας από την εργατική τάξη και τους συμμάχους της.

► **Πάλη ενάντια στις κυβερνήσεις του κεφαλαίου και κάθε επίδοξο διαχειριστή της αστικής πολιτικής.**

Αγωνιζόμαστε ενάντια στις κυβερνήσεις που προωθούν την πολιτική του μαύρου μετώπου κεφαλαίου ΕΕ ΔΝΤ. Δίνουμε μάχη για την ήττα της πολιτικής τους, ενώ επιδιώκουμε να ανεβαίνει η λαϊκή απαιτητικότητα μέσω της διαρκούς ανάπτυξης του κινήματος με σκοπό την κλιμάκωση της αντικυβερνητικής πάλης για την **ανατροπή των κυβερνήσεων από τα κάτω και τα αριστερά**. Από αυτή την σκοπιά παλεύουμε και για την ανατροπή της αντιλαϊκής κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝ.ΕΛ. Επιδιώκουμε, λοιπόν, η πάλη της νεολαίας να έχει όλο και περισσότερο αντικυβερνητικά – αντισυνδιαχειριστικά χαρακτηριστικά και είμαστε ενάντια σε λογικές κυβερνητικής διαχείρισης και “επίλυσης” της καπιταλιστικής κρίσης μέσω κυβερνητικών σχημάτων.

► **Πάλη για αποδέσμευση από την ΕΕ, το ευρώ και τις καπιταλιστικές ολοκληρώσεις και διαγραφή του χρέους**

Η ΕΕ είναι μια καπιταλιστική ολοκλήρωση των αστικών τάξεων της Ευρώπης με σκοπό την περαιτέρω εκμετάλλευση των πληθυσμιακών στρωμάτων της νεολαίας και της εργατικής τάξης. Είναι εγγενώς αντιδραστική, γι’ αυτό δεν μεταρρυθμίζεται σε «Ευρώπη των λαών» ή «Ευρώπη με ανθρώπινο πρόσωπο» παρά μόνο ανατρέπεται. Αποτελεί αναγκαία πλευρά της δικτατορίας των Πολυεθνικών Πολυκλαδικών μονοπωλίων στην εποχή του Ολοκληρωτικού καπιταλισμού. **Παλεύουμε για αποδέσμευση της Ελλάδας από την ΕΕ & το ευρώ από εργατική διεθνιστική αντικαπιταλιστική αντιιμπεριαλιστική σκοπιά κόντρα σε εθνικιστικές λογικές τύπου Λεπέν**. Εντάσσουμε την πάλη ενάντια στην ΕΕ στην ευρύτερη πάλη ενάντια στην επίθεση του κεφαλαίου και των αντιδραστικών αναδιαρθρώσεων. Επιδιώκουμε μια νέα διεθνιστική ένωση των πληττόμενων λαών όπου οι λαοί θα κάνουν κουμάντο στον τόπο τους και όχι τα διευθυντήρια των Βρυξελλών και η ντόπια αστική ολιγαρχία.

Καμία αναγνώριση του χρέους. Δεν είναι χρέος της εργαζόμενης πλειοψηφίας και της νεολαίας. Το χρέος αποτελεί βασικό μοχλό φυλάκισης των «από κάτω» στους διεθνείς και ντόπιους τοκογλύφους του κεφαλαίου, και αναδιανομής του πλούτου σε αντιδραστική κατεύθυνση. Από αυτή τη σκοπιά, της ταξικότητάς του δηλαδή, το αρνούμαστε, δεν το αναγνωρίζουμε και παλεύουμε για να

επιβάλλουμε την διαγραφή του. Αποτελεί την πιο απλή απάντηση στο «που θα βρεθούν τα λεφτά», σταμάτημα της εξυπηρέτησης του ληστροικού ιμπεριαλιστικού χρέους, τα λεφτά να δοθούν για την εξυπηρέτηση των αναγκών της νεολαίας και των εργαζομένων.

► **Μπλόκο στο επιχειρηματικό πανεπιστήμιο και το ταξικό σχολείο-εξεταστικό κάτεργο. Απελευθερωτική παιδεία – γνώση - επιστήμη των αναγκών και των δικαιωμάτων μας.**

Διεκδικούμε ενιαίο 12 χρόνο σχολείο με ελεύθερη πρόσβαση στην ενιαία πανεπιστημιακή εκπαίδευση χωρίς εξεταστικούς – ταξικούς φραγμούς και προϋποθέσεις. Με ένα πτυχίο ανά γνωστικό αντικείμενο με όλα τα εργασιακά και επαγγελματικά δικαιώματα σε αυτό. Ενάντια στη διάλυση της εκπαίδευσης και την επιχειρηματική της ανασυγκρότηση. Αρνούμαστε την αριστεία και την σημερινή διασπασμένη -με βάση την καπιταλιστική κερδοφορία- γεωγραφία της παρεχόμενης επιστημονικής γνώσης. Παλεύουμε για γνώση που θα απελευθερώνει την ανθρώπινη δημιουργικότητα προς όφελος των κοινωνικών αναγκών και όχι της καπιταλιστικής κερδοφορίας.

Στην εκπαίδευση και την γνώση με την καθολική υποταγή των νέων τεχνολογιών, του κοινωνικού πλούτου της εφαρμοσμένης επιστήμης, το κεφάλαιο οδηγεί πίσω το μορφωτικό επίπεδο της νέας γενιάς, προς τις καταρτίσεις, την παιδική εργασία (στο όνομα της μαθητείας) και προς τους πιο σκληρούς ταξικούς φραγμούς που έχουμε γνωρίσει (μέσα από τις διάφορες μορφές άμεσης και έμμεσης ιδιωτικοποίησης της εκπαίδευσης). Η πλήρης ανεμπόδιστη πρόσβαση όλων σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και η δημόσια δωρεάν υποχρεωτική εκπαίδευση μπορεί να είναι η «κομμουνιστική αντίληψη» που καθοδηγεί την δράση μας και υπάγεται στην αρχή της κατάργησης της διάκρισης πνευματικής χειρωνακτικής εργασίας. Χρειάζεται ολόπλευρη κριτική στην επιστήμη, την τεχνική, το περιεχόμενο των σπουδών, ένα ολόκληρο ρεύμα «αντικατασκευαστικής» που να αναδεικνύει τις δυνατότητες για μια άλλη ζωή υπό τον όρο της ανεμπόδιστης ανάπτυξης μιας «άλλης επιστήμης».

► **Για μια εργασία που θα χειραφετεί τις δυνατότητες της ανθρωπότητας και δεν θα τις δεσμεύει στο βωμό της εκμετάλλευσης.**

Στην εργασία τείνει να καταργηθεί το όριο ανάμεσα στην εργασία, την ανεργία και την μαύρη και ελαστική εργασία. Ενώ αντίθετα υπάρχει η δυνα-

τότητα μέσα από την ριζική μείωση του εργάσιμου χρόνου να ζήσουμε όλοι μια ζωή αξιοπρεπή, το κεφάλαιο σκληραβώνει όλο τον χρόνο στην υπηρεσία του με τις νέες μορφές εργασιακών σχέσεων (συμβόλαια μηδενικού χρόνου κλπ). Η καθολική απελευθέρωση του χρόνου με την άμεση ριζική πανκοινωνική μείωση του χρόνου εργασίας είναι η «κομμουνιστική αρχή» που καθοδηγεί τα αιτήματά μας. Παλεύουμε ενάντια στο σύγχρονο εργασιακό μεσαίωνα που επιβάλλει η εργοδοσία, η κυβέρνηση και η ΕΕ. Δεν θα υποταχούμε στον μονόδρομο της μισοεργασίας- μισοανεργίας και στην μετανάστευση του επιστημονικού δυναμικού που επιδιώκει να επιβάλλει το αστικό μπλόκ εξουσίας στην νέα εργατική βάρδια και δι' αυτής σε όλους τους εργαζομένους

► **Για τα δημοκρατικά δικαιώματα της σύγχρονης εποχής**

Απαραίτητος κρίκος της επίθεσης του κεφαλαίου στα εργατικά και νεολαιίστικα συμφέροντα είναι η περιστολή των λαϊκών ελευθεριών και των δημοκρατικών δικαιωμάτων. Ο καπιταλισμός υπόσχεται στην νέα γενιά, αυταρχισμό, κρατική καταστολή, εργοδοτική αυθαιρεσία, κάθε μορφής βία ως αναφαίρετο συμπλήρωμα του οικονομικού στραγγαλισμού της φτωχολογίας. Όλα τα προβλήματα αναπαράγονται συμπεριλαμβανομένων των έμφυλων σχέσεων, του ρατσισμού ή της εθνικής καταπίεσης. Το ζήτημα της ισότητας, της δημοκρατίας και της καθολικής απελευθέρωσης από κάθε βία και εξουσία πρέπει να γίνει σημαία ενός νέου κομμουνιστικού προτάγματος. Από αυτή την σκοπιά για εμάς το ζήτημα της σύγκρουσης με τον κοινοβουλευτικό ολοκληρωτισμό δεν είναι δευτερεύουσα πλευρά της πάλης μας αλλά το αντιμετωπίζουμε ως αναπόσπαστο κομμάτι του άμεσου επαναστατικού αγώνα. Παλεύουμε ενάντια σε κάθε περιστολή των δημοκρατικών δικαιωμάτων και για την διεύρυνσή τους. Για την πλατύτερη δημοκρατία στους χώρους δουλειάς, ενάντια στην εργοδοτική αυθαιρεσία και τρομοκρατία. Για να περάσει η εξουσία στα χέρια των οργάνων του λαού. Τέλος το ζήτημα της υπεράσπισης της ειρήνης απέναντι στους ιμπεριαλιστικούς πολέμους και τους αστικούς ανταγωνισμούς, μπορεί να γίνει το νούμερο ένα ζήτημα. Ο πόλεμος αφορά πρώτα από όλα την νεολαία που προορίζεται ως βορά στα κανόνια. Η πάλη ενάντια στον σύγχρονο πόλεμο, με όλο το αντικαπιταλιστικό και επαναστατικό φορτίο που έχει, γίνεται το ζήτημα των ζητημάτων για μια επανεξόρμηση των κομμουνιστικών ιδεών.

► Ενάντια σε όλες τις εξαρτήσεις

Ιδιαίτερη μορφή της αντιδραστικής επίδρασης της αστικής ιδεολογίας αποτελούν οι κάθε είδους εξαρτήσεις, που από την κυρίαρχη ιδεολογία θεωρούνται ως μια παθολογική κατάσταση. Μια τέτοια θεώρηση κάνει απαραίτητες όχι μεθόδους πρόληψης τους αλλά θεραπείας και καταστολής, εντασόμενες μάλιστα στη σφαίρα της ψυχιατρικής. Για μια απελευθερωτική αντίληψη οι εξαρτήσεις αποτελούν ακραίες μορφές κοινωνικής αλληλοτριψής, όπου ο άνθρωπος γίνεται σκιά του εαυτού του και αποξενώνεται κοινωνικά. Επομένως όντας κοινωνικό φαινόμενο, η ένταση του είναι στενά συνδεδεμένη με την όξυνση της κρίσης, την άνοδο της ανεργίας και το σπρώξιμο εκατομμυρίων ανθρώπων παγκοσμίως στο περιθώριο. Υπάρχει ανάγκη ανάπτυξης παρέμβασης πολιτικές παρέμβασης σε αυτό το ζήτημα, που δεν θα στηρίζει την εξαθλίωση και την πνευματική εξόντωση της νεολαίας, ούτε θα στηρίζει κατασταλτικές λογικές

που παρουσιάζουν τον εξαρτημένο ως παραβάτη και δυνητικό εγκληματία. Αντιθέτως η σύγκρουση με την ναρκοκουλτούρα δεν μπορεί να περιορίζεται σε νομοθετικές ρυθμίσεις, αλλά να εστιάζει σε μια συλλογική αναμέτρηση με τα ατομικά αδιέξοδα που θα στηρίζει το άτομο από την σκοπιά των συνολικών κοινωνικών συμφερόντων και θα προβάλλει ένα διαφορετικό μοντέλο ζωής και διασκέδασης. Το κυρίαρχο δίπολο νομιμοποίηση/καταστολή είναι πηλαστό και έχει κοινό παρονομαστή την περιθωριοποίηση της νεολαίας και την αναίρεση της δυνατότητας να αμφισβητεί το μέλλον που της επιβάλλουν. Αγωνιζόμαστε για : Δημόσια δωρεάν πρόληψη-απεξάρτηση-επανάταξη. Καμία υποβάθμιση και ιδιωτικοποίηση των υπάρχοντων δομών. Ενίσχυση των στεγνών προγραμμάτων απεξάρτησης. Καμία νομιμοποίηση της παραγωγής και διακίνησης ναρκωτικών. Αυστηρή τιμωρία για τους εμπόρους. Αποποινικοποίηση της χρήσης. Κανένας χρήστης στη φυλακή.

Δ.3 Οι εξελίξεις στα διάφορα μέτωπα των αγώνων και η παρέμβαση της ΝΚΑ

Δ.3.1 Η παρέμβαση μας στους νέους εργαζόμενους (ανεργία, επισφάλεια, εργατική νεολαία)

ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ: Νέα ποιότητα στην εκμετάλλευση

Στις παρούσες συνθήκες το κεφάλαιο επιχειρεί με βουτιά στην εκμετάλλευση της εργατικής δύναμης να αντιρροπήσει τις τάσεις πτώσης του μέσου ποσοστού κέρδους. Η κατάσταση στην αγορά εργασίας χαρακτηρίζεται από μια νέα ποιότητα στην εκμετάλλευση διαμορφώνοντας συγκεκριμένα το νέο συσχετισμό μεταξύ των μεθόδων άντλησης απόλυτης και σχετικής υπεραξίας (με ενίσχυση των πρώτων), νέες αντιδραστικές σχέσεις εργασίας, φόρτωμα και του κόστους αναπαραγωγής της

εργατικής δύναμης στις πλάτες της τάξης κ.α. Πρόκειται για μια νέα κατάσταση, που όπως είχαμε επισημάνει στο τελευταίο συνέδριο του ΝΑΡ, σηματοδοτεί, μεταξύ άλλων, το πέρασμα του ελληνικού καπιταλισμού στην καρδιά του νέου σταδίου (3ο Συνέδριο ΝΑΡ). Η αντιδραστική τομή στο μοντέλο εργασίας που επιχειρείται **τροποποιεί τον οικονομικό και τον πολιτικό αγώνα καθώς και τη σχέση τους. Μαζί με την αλλαγή σελίδας στην εκμετάλλευση καθίσταται επιτακτική η αλλαγή σελίδας και στο εργατικό κίνημα.** Σημαντικές αλλαγές γίνονται αυθόρμητα, οι κρίσιμες όμως μπορούν να γίνουν μόνο με τη συνειδητή παρέμβαση των επαναστατών-κομμουνιστών. Αποτελούν διακυβεύματα της ταξική πάλης, γύρω από τα οποία θα αναμετρηθούν –και θα κριθούν από τις μάζες για τη στάση που θα κρατήσουν– όσες δυνάμεις φιλοδοξούν να ηγηθούν στη νέα κατάσταση του εργατικού κινήματος.

Η δυνατότητα επιμέρους κατακτήσεων μέσα από το συμβιβασμό με την εργοδοσία και το

κράτος ή μέσα από τη δράση του εκφυλισμένου συνδικαλιστικού κινήματος συρρικνώνεται στο ελάχιστο. Η λογική της ταξικής συνεργασίας με συλλογικούς και θεσμοθετημένους όρους χάνει το υλικό έδαφος πάνω στο οποίο αναπτύχθηκε, με αποτέλεσμα ο οικονομικός αγώνας να επαναπροσανατολίζεται στο αφηρητικό του σημείο, ως άμυνα τμημάτων της εργατικής τάξης απέναντι στην εκάστοτε εργοδοσία αλλά και ως διεκδίκηση των σύγχρονων αναγκών και δικαιωμάτων. Επανερχονται στο κέντρο της κάθε αναμέτρησης τα βασικά επίδικα με πιο ωμό και καθαρό ταξικό τρόπο: η εκμετάλλευση/τα κέρδη και ο μισθός, η κυριαρχία ή μη των ίδιων των παραγωγών στην παραγωγή και την κοινωνία. Αυτός ο αγώνας δεν μπορεί να εκφραστεί από τον αστικοποιημένο συνδικαλισμό, αναπόφευκτα πρέπει να προσεγγίζει πλευρές της λογικής του νέου εργατικού κινήματος. Η τάση υποταγής αποκτά τη μορφή της αδυναμίας απάντησης στην επίθεση και του “δεν μπορούμε χωρίς αφεντικά”, ενώ η τάση χειραφέτησης δεν μπορεί να περπατήσει ως αριστερή εκδοχή του χρεοκοπημένου αστικοποιημένου συνδικαλισμού. Αντιθέτως, πρέπει να χρωματισθεί από μια προγραμματική απάντηση για τη ανατροπή της σχέσης μισθών-κερδών σε όφελος των εργαζομένων, για ένα νέο πρότυπο και πρόγραμμα ζωής του εργαζόμενου ανθρώπου, προσεγγίζει το Σικάγο της νέας εποχής και τον άηλο δρόμο της αντικαπιταλιστικής πάλης και της κομμουνιστικής χειραφέτησης. **Είναι λοιπόν αδύνατον να πτηθεί η στρατηγικού τύπου επίθεση του κεφαλαίου, χωρίς την ταξική ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος, χωρίς αλληλαγή σελίδας στο περιεχόμενο, την πολιτική κατεύθυνση, τον τρόπο οργάνωσης και τις μορφές πάλης, χωρίς την ύπαρξη ενός πολιτικά επικίνδυνου μαζικού κινήματος, που θα κατατάξει το αναγκαίο αντικαπιταλιστικό πλαίσιο πάλης, αγώνα και ανατροπής.**

Η νέα εργατική βάρδια: Η καρδιά και το μέλλον της σύγχρονης εργατικής τάξης

Η νέα εργατική βάρδια είναι μια ιδιαίτερη κοινωνική κατηγορία, ιστορικά καθορισμένη. Αποτελεί σε κάθε εποχή εκείνο το τμήμα της εργατικής τάξης που συμπυκνώνει τόσο για το κεφάλαιο, όσο και για την εργασία την επόμενη μέρα της εκμετάλλευσης ή της εργατικής χειραφέτησης. Σε αυτήν αποτυπώνονται πιο άμεσα και καθαρά οι αλληλαγές

που επιφέρουν οι τεχνολογικές επαναστάσεις (π.χ. αυτοματοποίηση, τεύλορισμός-φορτισμός κ.α.), γεγονότα που συνδέονται με γεωπολιτικές ανακατατάξεις (π.χ. προσφυγικά ρεύματα), αλληλαγές στην παραγωγική διάρθρωση οικονομιών (εσωτερική/εξωτερική μετανάστευση, προλεταριοποίηση μεσαίων στρωμάτων) αλλά και οι αλληλαγές εποχής/σταδίων του καπιταλισμού που συνεπάγονται αλληλαγές στα βασικά χαρακτηριστικά της εκμετάλλευσης και της εργατικής τάξης. Η νέα εργατική βάρδια λοιπόν δεν αποτελεί το σύνολο της εργατικής τάξης, αλλά ένα τμήμα της, του οποίου το εργασιακό και κοινωνικό στάτους τείνουν να επεκταθούν και στις μεγαλύτερες εργατικές γενιές. Δεν ταυτίζεται με όλη τη νέα γενιά αν και για ποσοτικούς και κυρίως ποιοτικούς λόγους η εργαζόμενη νεολαία αποτελεί το βασικό κορμό της. Στη σημερινή εποχή η νέα εργατική βάρδια, στην Ελλάδα αλλά και ευρύτερα στην αναπτυγμένη Δύση αποτελείται από 2 βασικές κατηγορίες εργαζομένων:

Από τη μια από τα **στρώματα της μισθωτής διανόησης**, που εδώ και αρκετά χρόνια βρίσκονται σε διαδικασία προλεταριοποίησης – μια διαδικασία που έχει σχεδόν αποκρυσταλλωθεί για την πλειοψηφία των στρωμάτων αυτών, ιδιαίτερα τις νεότερες γενιές. Ειδικά από τις αρχές της δεκαετίας του '80 και μετά, η διανοητική εργασία επεκτείνεται συνεχώς. Η επιστήμη γίνεται ουσιαστικότερο στοιχείο της παραγωγής, η πληροφορική επανάσταση -και γενικά οι τεχνολογίες αιχμής- αναδεικνύονται σε βασικότερο «ανταγωνιστικό πλεονέκτημα» στον «παγκοσμιοποιημένο» καπιταλιστικό ανταγωνισμό. Η κατεύθυνση παραπέρα εκμετάλλευσης της διανοητικής εργασίας (που συνοδεύεται από την αναδιαμόρφωση των μορφών και του περιεχομένου της και με την πραγματική υπαγωγή όλων των πλευρών και αυτής στο κεφάλαιο) είναι μια εξέλιξη που μπορεί να συγκριθεί με τη μετάβαση από τον ειδικευμένο τεχνίτη στον φορντικό εργάτη στο πλαίσιο της εμφάνισης του ιμπεριαλιστικού σταδίου. Η ωρίμανση του ολοκληρωτικού καπιταλισμού σημαδεύεται από την «απομάγευση»-απαλλοτρίωση τμημάτων της διανοητικής εργασίας, από ένα νέο τεύλορικού τύπου έλεγχο της καθώς και από άγριες μορφές εκμετάλλευσης που παραπέμπουν στο πιο βάρβαρο παρελθόν του καπιταλισμού.

Από την άλλη πλάι στα προλεταριακά τμήματα της μισθωτής διανόησης ορθώνονται οι τεράστιες μάζες χαμηλόμισθων αποειδικευμένων εργαζομένων (low wage workers), που δουλεύουν στους μεγάλους κλάδους των «υπηρεσιών» (π.χ.

επισιτισμός-τουρισμός, εμπόριο, διαφήμιση-τεχνική υποστήριξη call center κ.α.) – συχνά βέβαια, εδώ απασχολούνται πρόσκαιρα ή και μονιμότερα και πτυχιούχοι ή και κάτοχοι διδακτορικού. Αυτή η κατηγορία εργαζομένων αποκτά σήμερα νέα βαρύτητα, καθώς αποτελεί ένα πολύ μαζικό τμήμα της εργατικής τάξης στη Δύση ύστερα από την «αποβιομηχάνιση» που έχει επέλθει στις οικονομίες της και την άνοδο του λεγόμενου τομέα των «υπηρεσιών» από τη μια και από την άλλη από την ένταση των ταξικών φραγμών και των αναδιανομών που προωθούνται στην εκπαίδευση. Αποτελείται από λευκά κολλάρια (υπάλληλοι γραφείων) αλλά και κλασικές εργατικές φιγούρες. Για την Ελλάδα κλάδοι όπως ο επισιτισμός, ο τουρισμός και το εμπόριο απασχολούν εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενους. Λόγω της ταυτόχρονης και συμπληρωματικής δραστηριότητας ενός μικρού αριθμού ισχυρών μονοπωλίων και ενός πλήθους μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων με χαμηλή οργανική σύνθεση κεφαλαίου έχουν εδώ και χρόνια προωθηθεί καινοτομίες στις εργασιακές σχέσεις, αποτελώντας την αιχμή του δόρατος στην προώθηση του εργασιακού μεσαίωνα. Τέλος οι συγκεκριμένοι κλάδοι παρουσιάζουν αντοχή μέσα στην κρίση και λόγω της πληθώρας θέσεων αποειδικευμένης εργασίας προσελκύουν τις στρατιές των ανέργων. Το τελευταίο φαινόμενο συνδέεται και με την ισχυρή παρουσία της νέας γενιάς.

Στην Ελλάδα φαίνεται να ενισχύεται η δεύτερη πλευρά έναντι της πρώτης στη σύνθεση της νέας εργατικής βάρδιας. Τα τμήματα της μισθωτής διανομής και ιδίως οι νέοι και οι νέες φαίνεται να επιλέγουν με μαζικό τρόπο το δρόμο της μετανάστευσης (brain drain). Ενώ για όσους παραμένουν στην Ελλάδα ύστερα από την ανεργία, η ετεροαπασχόληση στους μαζικούς κλάδους της αποειδικευμένης εργασίας αποτελεί το πιθανότερο ενδεχόμενο. Με αυτό το τρόπο ενισχύεται η υποτίμηση της αξίας της εργατικής δύναμης μέσα από το μαρasmus ικανοτήτων εξαιτίας της μακράς αδράνειας και απραξίας, της υποαπασχόλησης σε θέσεις εργασίας που απαιτούν μικρότερη εξειδίκευση (brain waste).

Η νέα εργατική βάρδια παραμένει στο περιθώριο της δράσης του εργατικού κινήματος. Παραμένει στη συντριπτική της πλειοψηφία ασυνδικαλιστη, ή οι προσπάθειες οργάνωσης τμημάτων της παραμένουν μειοψηφικές. Σοβαρές ευθύνες φέρει η Αριστερά καθώς για χρόνια υποτίμησε το ρόλο που αυτή μπορεί να παίξει, δεν παρακολούθησε τις σημαντικές αλλαγές στο σώμα της εργατικής

τάξης ενώ σε πολλές περιπτώσεις βολεύτηκε στην έκφραση μιας αριστερής εκδοχής του αστικοποιημένου συνδικαλισμού. Δεν πρέπει να υποτιμηθεί η –σε διεθνές επίπεδο– καθυστέρηση στην εμφάνιση μορφών εργατικής αντίστασης της νέας εργατικής βάρδιας, παρά τα ελπιδοφόρα ξεσπάσματα σε Γαλλία και ΗΠΑ.

Νέα εργατική βάρδια και Αριστερά: Η αναγκαία εργατική στροφή

Ισχυριζόμαστε ότι στις σημερινές συνθήκες αναδεικνύεται η ανάγκη μιας εργατικής στροφής της ΝΚΑ, συνοδικά της ανατρεπτικής αντικαπιταλιστικής Αριστεράς. Η ανάγκη εργατικής στροφής θεμελιώνεται καταρχάς πάνω στον αναβαθμισμένο ρόλο που παίζει για τη νέα γενιά ο παράγοντας της εργασίας. Αυτός ο ισχυρισμός μας δεν συνδέεται απλά με την ένταση της νεολαίας στη συντριπτική της πλειοψηφία στην εργατική τάξη. Αυτό ίσχυε και πριν τα χρόνια της “κρίσης και των μνημονίων”. Συνδέεται κυρίως με τα αποτελέσματα που έχει επιφέρει στη συνείδηση της νεολαίας η αντικειμενική κατάσταση που διαμορφώθηκε μέσα σε αυτά τα χρόνια. Τα μικροαστικά όνειρα και αυταπάτες για τη δυνατότητα κοινωνικής ανέλιξης, σήμερα δέχονται ισχυρά πλήγματα. Με όλο και πιο μαζικούς όρους γίνεται συνείδηση των νέων ότι για μακρό χρονικό διάστημα οι συνοδικοί όροι διαβίωσης τους θα ταυτίζονται με αυτούς της εργατικής τάξης. Τα παραπάνω δε συνεπάγονται την αυτόματη ήττα των αστικών και μικροαστικών αντιλήψεων. Βρισκόμαστε στο σημείο όμως όπου η γνωστή διαπίστωση για τη γενιά μας ως την «πρώτη που θα ζήσει χειρότερα από τις προηγούμενες», αποκτά νέο βαθύτερο ταξικό πρόσημο. **Διαμορφώνεται εκείνο το περιβάλλον όπου μπορεί η νεολαία να αναγνωρίσει με τον πλέον μαζικό/πλειοψηφικό τρόπο τα συμφέροντα της στην πλευρά της εργατικής τάξης.**

Η αναγκαιότητα εργατικής στροφής στηρίζεται επίσης στην εκτίμηση ότι σήμερα υπάρχει μια σχεδόν πλειοψηφική ζώνη νεολαϊστικού ριζοσπαστισμού που εκτείνεται πέρα από τα όρια της επιρροής της Αριστεράς. Που διαπερνά τα πιο πληθυσιακά τμήματά της, τους νέους άνεργους και τη νεολαία των φτωχογειτονιών, τη νεολαία που βρίσκεται πρόωρα σε σχέση με τα μεταπολιτευτικά πρότυπα εκτός των εκπαιδευτικών δομών, καθώς και της εξαιρετικά μαζικής ζώνης που ζει σε καθεστώς μισοανεργίας-μισοεργασίας. Τούτο δεν ανα-

ρεί τη σημασία που έχει συνολικά για τη νεολαία η δράση του φοιτητικού κινήματος, της ραχοκοκαλίας όπως συνηθίζουμε να λέμε του νεολαιϊστικού κινήματος. Υποδεικνύει όμως τις δυνατότητες που δημιουργούνται από την αναγκαία είσοδο στο προσκήνιο όλων αυτών τμημάτων της νεολαίας που τα προηγούμενα χρόνια έμεναν στο περιθώριο.

Αυτή η εργατική στροφή είναι αναγκαία για έναν ακόμη λόγο. Σήμερα υπάρχει μια πλάτιά νεολαιϊστική κοινωνικοπολιτική πρωτοπορία με σημαντικές και διαφορετικές αγωνιστικές εμπειρίες η οποία αναγνωρίζει τον εαυτό της ως νέο/α εργαζόμενο/ή ή άνεργο/η και αντιμετωπίζει με άμεσο τρόπο το καθεστώς μισοανεργίας-μισοεργασίας. Λέμε κοινωνικοπολιτική γιατί από τη μία πλευρά μέσα σε αυτό το δυναμικό αλληλοδιαπλέκονται τα πιο διαφορετικά ρεύματα σκέψης και πρακτικής - από την εργατική δουλειά και φυσιογνωμία του μαχητικού ρεφορμισμού του ΚΚΕ, της ΚΝΕ και του ΠΑΜΕ, την αντιεργοδοτική πάλη της αυτονομίας/αναρχίας, τις θεωρητικές αναζητήσεις του παλιού ΣΥΡΙΖΑ για την επισφάλεια, μέχρι τη λογική του νέου εργατικού κινήματος του ΝΑΡ και άλλων δυνάμεων της αντικαπιταλιστικής αριστεράς. Από την άλλη, από τους 30άρηδες του Μάνιουνη μέχρι τους νεότερους των πλάτειών και της διετίας '10-'12, αυτό το δυναμικό αγωνιστών και αγωνιστριών δεν καλύπτεται σήμερα από τη γραμ-

μή της ρεφορμιστικής αριστεράς, της οποίας τα στρατηγικά αδιέξοδα είναι πιο φανερά από ποτέ, αλλά ούτε συστρατεύεται με την αντικαπιταλιστική αριστερά. Οι οργανωτικοί και πολιτικοί δεσμοί με τα υπαρκτά ρεύματα και σχηματισμούς αδυνατίζουν επειδή το προηγούμενο διάστημα απέτυχαν να φέρουν στην καρδιά της δράσης του εργατικού κινήματος τα προβλήματα και τις ανάγκες της νέας εργατικής βάρδιας. Η συνειδητοποίηση αυτού του γεγονότος, όχι με ενιαίο τρόπο, αλλά με αντιφατικό, και από πολλούς δρόμους και αφετηρίες εντείνει την ανησυχία και την αναζήτηση για μια διαφορετική πολιτική γραμμή και σχέδιο για την ανασυγκρότηση και την αντεπίθεση του εργατικού κινήματος, της νέας βάρδιας και της γενιάς μας. Σε αντίθεση με άλλα ρεύματα, που στις σημερινές συνθήκες, αναζητούν καταφύγιο -για την αυτοσυγκρότησή τους- στις πολλές επιμέρους μάχες, η καρδιά της δικής μας πρότασης αναζητά εκεί που το νεολαιϊστικό και εργατικό κίνημα κωλαίνει πιο πολύ. Η δικής μας αντίληψη για το εργατικό κίνημα δεν το αντιμετωπίζει ως ένα από τα πολλά αναγκαία πεδία δράσης. Για εμάς το πολιτικό εργατικό κίνημα είναι ο καθοριστικότερος κρίκος για τη συγκρότηση του αγωνιστικού μετώπου ρήξης και ανατροπής. Χωρίς αυτό όλα τα άλλα κινήματα είναι αδύναμα και θα πτηθούν, αντιθέτως με την ανασυγκρότησή

του όλες οι πλευρές της πάλης αποκτούν νέα δυναμική και δυνατότητα νίκης!

Η σχέση του νέου εργατικού κινήματος με τους νέους εργαζόμενους είναι άρρηκτη και διπλή. Από τη μια μεριά το νέο εργατικό κίνημα θα στηριχτεί στη δράση της νεολαίας που δεν καλύπτεται, και συχνά είναι εκθρική, στον αστικοποιημένο συνδικαλισμό των ΓΣΕΕ- ΑΔΕΔΥ. Από την άλλη πλευρά, η εργατική νεολαία έχει ανάγκη από ένα άλλιο εργατικό κίνημα. Που στις σημαίες του θα γράψει αυτό που πραγματικά συμβαίνει στη καθημερινή ζωή. **Ο δρόμος της ταξικής συνεργασίας έκλεισε! Τώρα μόνο με τη ταξική πάλη μπορεί να βελτιωθεί η ζωή μας!** Που θα ανασυγκροτήσει προγραμματικά το εργατικό κίνημα ξαναθέτοντας τους στόχους του κοινωνικού μετασχηματισμού και δε θα αποδέχεται σαν όριο της ιστορίας της ανθρωπότητας την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπό και το μαρasmus των ατομικών και συλλογικών ικανοτήτων της εντός του καπιταλισμού. Που θα την εντάξει, θα την καλύψει στις συνθήκες που εργάζεται, θα της δώσει προοπτική συλλογικού αγώνα μέσα στην πραγματικότητα της ανεργίας και της ελαστικής εργασίας. Η συμβολή σε ένα τέτοιο κίνημα θα είναι δρόμος αυτοσυγκρότησης και επιβίωσης, ο οποίος θα τη βγάλει από το περιθώριο, θα της δώσει άλλο ορίζοντα από την απογοήτευση και τη μετανάστευση, θα την κάνει πρωταγωνιστή της πάλης και της ζωής της.

Ανασυγκρότηση και πολιτικός επανεξοπλισμός των οργανώσεων νέων εργαζομένων της ΝΚΑ

Η εργατική στροφή μπορεί να βασιστεί σήμερα στο δυναμικό των ίδιων των “νέων εργαζομένων”. Οι οργανώσεις αυτές έχουν διογκωθεί σημαντικά συγκριτικά με τον υπόλοιπο οργανωτικό μας ιστό, αναιρώντας μια προηγούμενη κατάσταση «αιμορραγίας» των δυνάμεων μας στη μετά-σπουδάζουσα εποχή. Ζητούμενο είναι η ποσοτική μεταβολή να μετατραπεί και σε ποιοτική τομή στη φυσιογνωμία και την πολιτική τους παρέμβαση. Τομή που θα μας δώσει τη δυνατότητα στις πολύ πιο δύσκολες συνθήκες να συγκεντρώσουμε όσο το δυνατόν περισσότερες κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις στο στόχο της ανατροπής του ΤΙΝΑ στα εργασιακά και στη διαμόρφωση νεολαιίστικου εργατικού ρεύματος ρήξης και ανατροπής.

Η αυτοτελής συγκρότηση κομμουνιστικής οργάνωσης νέων εργαζομένων προϋποθέτει την

εμβάθυνση της θεωρητικό-πολιτικής στρατηγικής συμφωνίας του ρεύματος μας γύρω από τη νέα εργατική βάρδια. Σήμερα χρειάζεται τόσο στο επίπεδο της θεωρίας, όσο και στο επίπεδο της πράξης να επιχειρήσουμε την ενοποίηση του δυναμικού μας σε μια νέα, συνθετική και εμπλουτισμένη με βάση τις εξελίξεις της κρίσης, αντίληψη. Αυτή η διαδικασία φυσικά δεν ξεκινά από το μηδέν. Έχουμε διαμορφώσει ένα σημαντικό κεκτημένο, με την δουλειά της ΑΤΤΑΚ, της Λάντζα κτλ στο οποίο μπορούμε να βασιστούμε.

Πιο ειδικά απαιτείται μια εμβάθυνση στη στρατηγική του κεφαλαίου για τη νέα εργατική βάρδια και τη νεολαία. Τόσο στο επίπεδο της ΕΕ και των άλλων διεθνών οργανισμών όσο και στην Ελλάδα, εργοδοτικές οργανώσεις, ο αστικοποιημένος συνδικαλισμός, κόμματα, ινστιτούτα και ιδρύματα διατυπώνουν πολιτικές με κοινό παρανομαστή και στόχευση όλων την αξιοποίηση της νέας γενιάς ως δούρειο ίππο της αντεργατικής επίθεσης. Μια νεολαιίστικη κομμουνιστική οργάνωση, προκειμένου να αποκτήσει τη δική της αυτοτελή ιεράρχηση μετώπων πάλης, ενταγμένη σε ένα συνοδικότερο σχέδιο, οφείλει να κατακτήσει μια βαθύτερη ανάληψη των αναδιρθρώσεων και της σχέσης τους με τη νέα εργατική βάρδια.

Αντεπίθεση με πρόγραμμα ενάντια στις καπιταλιστικές αναδιρθρώσεις και θετικό πρόσημο

Παλεύουμε για κατακτήσεις εδώ και τώρα που θα ανακουφίζουν το λαό και τη νεολαία, που θα δίνουν αυτοπεποίθηση και θα τεκμηριώνουν στην πράξη το συλλογικό δρόμο, απέναντι στην απελπισία της ατομικής διαπραγμάτευσης. Η πάλη για την ανακούφιση όμως θα πρέπει να “ηγεμονεύεται” από την πάλη ενάντια στις καπιταλιστικές αναδιρθρώσεις, προκειμένου να συγκεντρώνονται εκείνες οι κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις που άλλοτε με σταθερό και άλλοτε με ασταθή τρόπο θα συγκρούονται από τη σκοπιά της συνοδικής ανατροπής με τις κυβερνήσεις και την πολιτική-ΕΕ-κεφαλαίου. Αυτή η λογική καθορίζει τη σχέση που πρέπει να έχουν οι αμυντικοί και οι επιθετικοί στόχοι. Για να υπάρξει π.χ. μαζική πάλη για την κατοχύρωση επιδόματος ανεργίας για όλους τους ανέργους, θα πρέπει να τσακιστεί στη συνείδηση των μαζών η πολιτική που εφαρμόζουν όλες ανεξαιρέτως οι κυβερνήσεις για την ανεργία –τα προγράμματα

ΟΑΕΔ/ΕΣΠΑ- μέσα από όργανα που θα διαμορφώσουν οι ίδιοι οι “ωφελοούμενοι” διεκδικώντας να σταματήσει αυτή η πολιτική. **Η συμβολή της αντικαπιταλιστικής και κομμουνιστικής αριστεράς σε τέτοιες περιόδους είναι η επεξεργασία ενός πλαισίου στόχων πολιτικών και οικονομικών που θα καθοδηγούν το κίνημα στη σύγκρουση με την αστική πολιτική. Που θα ενώνει τους στόχους της άμεσης πάλης των εργαζομένων με τους στόχους του αντικαπιταλιστικού προγράμματος και θα οικοδομεί το αγωνιστικό μέτωπο ρήξης και ανατροπής.**

Οικοδόμηση

Για να μπορέσουμε να ανταποκριθούμε σε αυτά τα καθήκοντα απαιτείται πρώτα από όλα μια ριζική στροφή στη μαζική δουλειά, στη δουλειά εκεί που ζει και εργάζεται η νέα εργατική βάρδια. Στόχος μας πρέπει να είναι ο μετασχηματισμός της ΟΝΕ σε μια μαζική εξώστρεφη κομμουνιστική οργάνωση νέων εργαζομένων. Έχοντας σαφή εκτίμηση για την κοινωνική σύνθεση του ρεύματος μας, καθώς και της αδύναμης δικτύωσης μας στη νέα εργατική βάρδια, πρέπει να οργανωθεί με συγκεκριμένους στόχους η οικοδόμηση δυνάμεων σε κλάδους που εργάζεται μαζικά η νέα γενιά. Από αυτή τη σκοπιά πρέπει να ιεραρχηθούν οι μαζικοί κλάδοι της αποειδικευμένης εργασίας - **ο επισιτισμός/τουρισμός, το εμπόριο**. Πρέπει να ιεραρχηθεί η ανάπτυξη των δυνάμεων μας στις **φτωχογειτονίες**, αλλιά και στο **μαθητικό κίνημα** με ειδικό προσανατολισμό και γραμμή των οργανώσεων νέων εργαζομένων για τα επαγγελματικά λύκεια. Αυτό φυσικά δε σημαίνει ότι υποβαθμίζουμε κλάδους που μπορούμε σχετικά πιο άμεσα να αναπτύξουμε δράση. Κλάδους και επαγγέλματα που έχουμε παραδοσιακά δυνάμεις και τροφοδοτούν συστηματικά τον οργανωτικό μας ιστό. Η ιδιωτική εκπαίδευση, η έρευνα, οι τηλεπικοινωνίες/πληροφορική, η μελέτη/κατασκευή, η βιομηχανία, το φάρμακο, οι δήμοι και οι δημόσιες υπηρεσίες που κατακλύζονται πλέον από ελαστικά εργαζόμενους (κοινωνικοί, ΜΚΟ, ΚΟΙΝΣΕΠ κ.α.) αποτελούν σήμερα χώρους με ιδιαίτερη σημασία για την προσπάθεια μας.

ΝΕΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ και μορφές συσπείρωσης της νέας βάρδιας και της εργατικής τάξης

Χρειάζεται να διαμορφωθεί ένας ιστός νέων και παλιών σωματείων, μορφών σωματειακού τύπου και μαζικού χαρακτήρα ανά κλάδο αλλιά και στις γειτονιές που θα οικοδομεί μια ταξική ενότητα, προσαρμοσμένη στις νέες συνθήκες της παραγωγής και της εργασίας. Που θα φέρουν στο κέντρο της προσοχής τους την πάλη ενάντια στο καθεστώς μισοανεργίας-μισοεργασίας, στη νέα διαχείριση της ανεργίας από πλευράς κεφαλαίου-ΕΕ-κυβερνήσεων. Μορφών που θα οργανώνουν την αλληλεγγύη μεταξύ των μελών, αλλιά και ευρύτερα των φτωχών και των αδύναμων – από την υπεράσπιση ενός συναδέλφου απέναντι στην εργοδοσία, μέχρι τη ανάληψη πρωτοβουλιών για να καλυφθούν έκτακτα βασικές ανάγκες, που σήμερα δεν καλύπτονται από το κράτος. Μόνο στο βαθμό που πιάνουν το παλμό των εξελίξεων και αποτελούν όπλο στα χέρια των μελών τους για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους, αλλιά πολύ περισσότερο όπλο για κατακτήσεις που θα βελτιώνουν τη θέση τους θα καταφέρνουν να συσπειρώνουν τη νεολαία και τη νέα εργατική βάρδια. Μόνο τότε θα αποτελούν πραγματικά σχολεία για τον οικονομικό και πολιτικό αγώνα.

Νέα εργατικά σωματεία που δεν θα έχουν δράση μόνο σε συνδικαλιστικό επίπεδο, αλλιά που αποτελούν πραγματικά αυτοτελείς οργανώσεις της τάξης, με λόγο για τις κοινωνικές εξελίξεις και αντίστοιχη δράση. Που θα πρωτοστατούν στην πάλη για την ανατροπή της κυβέρνησης και της επίθεσης ΕΕ-κεφαλαίου και που θα παρεμβαίνουν σε κάθε μέτωπο ενισχύοντας το στρατόπεδο των φτωχών και των αδύναμων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η κατεπείγουσα δράση των σωματείων για το προσφυγικό, για τη στήριξη και τον κοινό αγώνα με τους πρόσφυγες. Τέλος μέσα στις μορφές αυτές θα πρέπει να ανθίζει η καλλιτεχνική έκφραση και ο εργατικός πολιτισμός, η συλλογική και ατομική επινοτικότητα και δημιουργικότητα.

Κέντρο της ζωής και της δράσης των σωματείων πρέπει να είναι ο ίδιος ο εργαζόμενος, με οριοθέτηση από τη γραφειοκρατία, την «πάλη δι’ αντιπροσώπων» και τη λογική της «ανάθεσης». Για μια λειτουργία που θα επιτρέπει την «αυτοδιεύθυνση» του αγώνα από τους ίδιους τους εργαζομένους» μέσα από συνελεύσεις, αλλιά και διαδικασίες που θα ενθαρρύνουν την ενεργοποίηση των μελών στη ζωή των σωματείων (συντονιστικές επιτροπές

για την υλοποίηση των αποφάσεων των γενικών συνελεύσεων, θεματικών επιτροπών κ.τ.λ.).

Η αντικαπιταλιστική ταξική πτέρυγα των σχημάτων

Η αντικαπιταλιστική ταξική πτέρυγα και τα σχήματα αποτελούν τα σταθερά κύτταρα του νεολαϊστικού εργατικού ρεύματος που θέλουμε να οικοδομήσουμε. Αποτελούν για τη ΝΚΑ μορφές συσπείρωσης της κοινωνικοπολιτικής πρωτοπορίας της νέας βάρδιας, εντός των οποίων επικοινωνεί και αλληλετροφοδοτείται ο διάχυτος νεολαϊστικός ριζοσπαστισμός με την αντικαπιταλιστική αριστερά. **Αποτελούν συλλογικότητες μάχης της νέας εργατικής βάρδιας:** πρωτοστατούν στην εκδήλωση αγώνων ενάντια στην κυβέρνηση και την πολιτική ΕΕ-κεφαλαίου, συνδέονται με κάθε εργατικό αγώνα που οργανώνεται από τα σωματεία, τους συλλόγους, τις επιτροπές αγώνα, τις συνελεύσεις, με κάθε αγωνιστική δυνατότητα και με κάθε ρεύμα ή δύναμη που κινείται σε αγωνιστική λογική. Σχεδιάζουν καμπάνιες για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των εργαζόμενων και παίρνουν πρωτοβουλίες μαχητικής κοινής δράσης για την οικοδόμηση νέων σωματείων και ενεργοποίηση ήδη υπάρχοντων. Φυσιογνωμικό τους στοιχείο επιδιώκουμε να είναι η προβολή αλληλά και η πρακτική της ανασυγκρότησης του εργατικού κινήματος σε ρήξη με τον εργοδοτικό, γραφειοκρατικό και κυβερνητικό συνδικαλισμό. Ιδιαίτερα στις σημερινές συνθήκες αποχαλίνωσης της εργοδοσίας, είναι πιο πολύ αναγκαίο παρά ποτέ να επανανοηματοδοτηθεί η έννοια της συλλογικότητας, να ενισχυθεί η αίσθηση "ότι κανείς δεν είναι μόνος του απέναντι στην εργοδοσία". Αυτό περνά πρωτεύοντος μέσα από τη δράση των ταξικών σωματείων, αλληλά σε πολλές περιπτώσεις που αυτά δεν υπάρχουν - τα σχήματα θα πρέπει να πρωτοστατούν στη διαμόρφωση μορφών σωματειακού τύπου και μαχητικής κοινής δράσης για την υπεράσπιση των συναδέλφων. Θα έχουν δηλαδή προσανατολισμό μάχης και δράσης μέσα αλληλά και έξω από το υπάρχον συνδικαλιστικό κίνημα. Τέτοιες μορφές μπορούν να αποτελέσουν τα έμβρυα νέων σωματείων.

Επιδιώκουν σταθερά οι αγώνες να υπερβαίνουν, το μαχητικό οικονομικό αγώνα-κινηματισμό που εκφράζει μεγάλος αριθμός συλλογικοτήτων που δραστηριοποιούνται στο εργατικό κίνημα (ΚΚΕ, εργατική αυτονομία/αναρχοσυνδικαλισμός με διαφορετικό τρόπο). **Οι δυνάμεις της ΝΚΑ προ-**

ωθούν τον αντικαπιταλιστικό οικονομικό και πολιτικό αγώνα. Στο κέντρο της πάλης της πτέρυγας επιδιώκουμε να βρίσκεται ο στόχος της ριζικής ανατροπής της σχέσης μισθών-κερδών, υπέρ των πρώτων. Για να μπορεί όμως να διαμορφώνεται μια συνολική φυσιογνωμία που θα επιτρέψει να κατακτηθεί αυτό το περιεχόμενο δεν αρκεί η ενασχόληση μόνο με τη συνδικαλιστική δράση - παρότι είναι απόλυτα αναγκαία. Επιδιώκουμε λοιπόν να λειτουργούν ως εργαστήρια αναζήτησης γραμμής και σχεδίου για μια διαφορετική προοπτική, στον κλάδο και συνολικά, με τους εργαζόμενους στο τιμόνι. Να κατακτούν συνολική εικόνα και αντίληψη για την κατάσταση της τάξης και το ρόλο της νέας εργατικής βάρδιας.

Η διαρκής προώθηση της λογικής του νέου εργατικού κινήματος, η κατάκτηση μιας βαθύτερης πολιτικής-ιδεολογικής φυσιογνωμίας ξεκινά από τα αριστερά προγράμματα πάλης, και αναπτύσσεται σε βάθος πολιτικά και ιδεολογικά, ενοποιεί το δυναμικό του κάθε σχήματος σ' ένα διαρκώς αναπτυσσόμενο ριζοσπαστικό - αντικαπιταλιστικό περιεχόμενο. Ρόλος του ΝΑΡ και της ΝΚΑ είναι να εξασφαλίζεται ταυτόχρονα ο μετωπικός χαρακτήρας των σχημάτων αλληλά και η εμβάθυνση της λογικής τους. Με αυτή την έννοια η λογική του ΝΕΚ πρέπει να εμφανίζεται συστηματικά, χωρίς εκπτώσεις, εντός των σχημάτων αλληλά αν χρειαστεί σε κρίσιμα ζητήματα να εμφανίζεται και εκτός από αυτά, με τρόπους που θα διασφαλίζουν το συντροφικό και ενωτικό πλαίσιο δράσης τους. Τα σχήματα θέλουμε να λειτουργούν ανοιχτά και δημοκρατικά, να αναπτύσσουν την αυτενέργεια και την πρωτοβουλία των μελών τους. Να έχουν πλούσια, μαζική και "εξωστρεφή εσωτερική" ζωή που να προάγει την εργατική κουλτούρα στη συζήτηση, την απόφαση και τη δράση.

ATTACK: Για μια μεγάλη πανελλαδική συλλογικότητα στην ανεργία και την επισφάλεια

Τα προγράμματα ΟΑΕΔ - ΕΣΠΑ, σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, συμπυκνώνουν τον πυρήνα των ευρωπαϊκών πολιτικών «ενεργητικής αντιμετώπισης της ανεργίας», που προωθεί η συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ συνεχίζοντας πιστά το έργο των προκατόχων της. Σε αυτή τη ριζική αλλαγή του μοντέλου διαχείρισης της ανεργίας, ως της μόνης «ρεαλιστικής» πολιτικής, είναι αξιοσημείωτη η επιμονή των εργοδοτικών ενώσεων (ΣΕΒ, ΣΕΤΕ, ΓΣΕΒΕΕ,

ΕΣΣΕ). Οι όποιες ενέργειες «εξορθολογισμού» του εν λόγω πλαισίου, δεν είναι παρά κινήσεις εξωραϊσμού του σύγχρονου εργασιακού μεσαίωνα και νομιμοποίησης - εμπέδωσης στις συνειδήσεις της νεολαίας και των εργαζόμενων σημαντικών πλευρών της επίθεσης που εξαπολύουν από κοινού η κυβέρνηση, η Ευρωπαϊκή Ένωση και το κεφάλαιο. Το γεγονός ότι επεκτείνονται σε νέους κλάδους κερδοφορίας του κεφαλαίου (βλ. κατασκευές, επισιτισμός, τουρισμός, τηλεπικοινωνίες) και γενικεύονται στις ηλικιακές ομάδες του πληθυσμού, αποδεικνύει ότι το φαινόμενο της «μισο-εργασίας» - «μισο-ανεργίας» δεν είναι παροδικό αλλά προδιγράφει το μέλλον που επιφυλάσσεται για τη νεολαία και το σύνολο της εργατικής τάξης.

α) Η ATTACK, πρώτα από όλα, είναι συλλογικότητα μάχης ενάντια στην ανεργία. Ενάντια στις πολιτικές κυβερνήσεων-ΕΕ-κεφαλαίου σε αυτό το πεδίο. Επιχειρεί να θέσει το ζήτημα της ανεργίας με επικαιροποιημένο τρόπο, παρακολουθώντας δηλαδή την αλληλαγή σελίδας που σήμερα ολοκληρώνει το κεφάλαιο στη διαχείρισή της. Αυτή η αλληλαγή σελίδας κομβικά συμπυκνώνεται στους εξής στόχους:

- 1) Την ανακύκλωση των άνεργων σε θέσεις κακοπληρωμένης εργασίας με σκοπό τη διατήρηση τμήματος του άνεργου πληθυσμού σε οριακά ενεργή "κοινωνική κατάσταση". Το επίδομα ανεργίας αντικαθίσταται από επίδομα που χορηγείται σε επιχειρήσεις για να προσλάβουν άνεργους. Η λογική της ανταποδοτικής πρόνοιας, της «νέας κοινωνικής πολιτικής» αντικαθιστά το παλιό σύστημα αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης και «προστασίας» των άνεργων, το οποίο έφερε, μεταξύ άλλων, και το στίγμα ενός παλαιότερου συσχετισμού δύναμης μεταξύ κεφαλαίου και εργασίας. Η πολιτική του κεφαλαίου κατακτά και διαμορφώνει το έδαφος ενός νέου δυσμενή συσχετισμού, ενώ πάνω στην καμένη γη επιχειρεί να δημιουργήσει αντιδραστικές κοινωνικές συμμαχίες με κατεστραμμένα τμήματα της εργατικής τάξης, που κινδυνεύουν με μόνιμη περιθωριοποίηση.
- 2) Παράλληλα με το παραπάνω, προωθείται πιο συστηματικά το μοντέλο σύγχρονης δουλειάσκηλαβιάς, διά της διοχέτευσης των άνεργων στην αγορά εργασίας. Θεσμοθετείται και αναπτύσσεται ένα καθεστώς απλήρωτης, ανασφάλιστης μισοεργασίας με εξαίρεση αυτού του δυναμικού από το εργατικό δίκαιο και περιορισμό στο ελάχιστο των δυνατοτήτων για τις στοιχειώδεις συνδικαλιστικές διεκδικητικές πρακτικές.

3) Έξω από αυτή τη στόχευση αυτή δε μένει ούτε ο δημόσιος τομέας. Τα 5/8μνηνα και κάθε τέτοια μορφή ελαστικής σχέσης εργασίας τείνει να γίνει το βασικό καθεστώς με το οποίο θα λειτουργεί το αναδιαρθρωμένο δημόσιο. Αξίζει να σημειωθεί ότι ιδιαίτερα στους δήμους κάθε χρόνο εργάζονται 30.000-35.000 εργαζόμενοι με προγράμματα κοινωφελούς εργασίας, ενώ ο συνολικός αριθμός των εργαζόμενων στους δήμους φτάνει τις 100.000.

4) Τέλος, επιχειρείται η ενίσχυση των ιδιωτικών και δημόσιων δομών μαθητείας και κατάρτισης με στόχο την οικοδόμηση του πυλώνα της μεταλλυκειακής τεχνικής επιχειρηματικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Η ανάπτυξη αυτού του πυλώνα θα έχει καταλυτική επίδραση στους μετασχηματισμούς που επιδιώκει το κεφάλαιο ευρύτερα στο εκπαιδευτικό σύστημα όλων των βαθμίδων. Παράλληλα, αυτές οι δομές επανακατάρτισης (ΚΕΚ, ΙΕΚ, ΣΧΟΛΕΣ ΟΑΕΔ κόκ) αναπτύσσουν γραφεία εύρεσης εργασίας και επιδιώκουν να μπουν δυναμικά σε μια αγορά, που μέχρι πρότινος δραστηριοποιούνταν εταιρείες σαν την ICAP, την Adecco, την ManPower κτλ, αναλαμβάνοντας ρόλο ρυθμιστή στη διοχέτευση της εργατικής δύναμης στην αγορά. Με αυτό το τρόπο εμπορευματοποιείται η ανεργία και μετατρέπεται σε πεδίο κερδοφορίας.

β) Η ATTACK είναι συλλογικότητα μάχης ενάντια στο καθεστώς σύγχρονης σκληβιάς. Είναι συλλογικότητα της νέας βάρδιας και της εργαζόμενης νεολαίας. Με τη δράση της έχει κατοχυρώσει τη φυσιογνωμία μιας συλλογικότητας που απευθύνεται σε αυτούς θέλουν να αγωνιστούν για τα δικαιώματά τους, σε αυτούς που δεν έχουν σωματείο ή άλλη εργατική συλλογικότητα, σε αυτούς που συνηθίζουμε να ονομάζουμε επισφαλώς εργαζόμενους. Είναι συλλογικότητα λοιπόν, που θέλει να συμβάλει στη δημιουργία νέων πρωτοβουλιών εργαζόμενων, σχημάτων και σωματείων.

Η πάλη ωστόσο ενάντια στο καθεστώς της σύγχρονης σκληβιάς, απαιτεί και μια πιο ειδική δουλειά στη νεολαία. Όπως το κεφάλαιο και η ΕΕ αξιοποιούν την ανεργία ως μοχλό αποδιάρθρωσης των εργασιακών σχέσεων και δικαιωμάτων, αντίστοιχα χρησιμοποιούν και το νεολαϊστικό δυναμικό. Ο διαχωρισμός των εργαζόμενων και των δικαιωμάτων τους με βάση την ηλικία είναι απλά μια παρανοχίδα αυτού του σχεδίου. Οι επικείμενες αναδιαρθρώσεις σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες προκειμένου να ενισχυθεί η τεχνική εκπαίδευση

ση και ο θεσμός της μαθητείας, αποσκοπούν στη μετατροπή της νέα γενιάς σε πολιορκητικό κριό των εργασιακών σχέσεων και δικαιωμάτων, από πολύ πιο μικρές ηλικίες. Σε αυτό το δυναμικό της πιο νεαρής και πληθειακής νεολαίας, που ήδη βρίσκεται εκτός των κυριάρχων σημερινών δομών εκπαίδευσης, θα πρέπει να στραφεί και η προσπάθεια μας μέσω της ATTACK. Στο βαθμό, μάλιστα, που αυτές οι αναδιαρθρώσεις θα δρομοηλογούνται, είναι πιθανό τα υπάρχοντα μορφώματα παρέμβασης στο μαθητικό κίνημα να μην μπορούν να ανταποκριθούν στις νέες συνθήκες, αν δεν αποκτήσουν χαρακτηριστικά εργατικής κοινωνικοπολιτικής συλλογικότητας.

γ) Τέλος η ATTACK δεν είναι μια αμιγώς συνδικαλιστική συλλογικότητα. Είναι μια συλλογικότητα παρέμβασης στη νέα βάρδια που στοχεύει στην ένταξη της στον οικονομικό και πολιτικό αγώνα του εργατικού κινήματος, ως όρο για την ανασυγκρότησή του. Στην κατεύθυνση αυτή, η ATTACK επεξεργάζεται στοιχεία για ένα πρόγραμμα στόχων πάλης και αντίστοιχων μορφών οργάνωσής, ενώ παράλληλα επιδιώκει την επικοινωνία με τον διάλογο που αναπτύσσεται σε διεθνές επίπεδο για αυτά τα θέματα (βλ. μεταφράσεις κειμένων, ανταπόκριση από εργατικούς αγώνες κοκ). Τέλος, φιλοδοξεί να παρεμβαίνει σε άλλα πεδία, όπως αυτά του πολιτισμού, της θεωρίας, της ψυχαγωγίας, της καθημερινότητας, αναδεικνύοντας παράλληλα τις ιδιαιτερότητες που έχει η ένταξη της νέας εργατικής βάρδιας στην εργασία και την κοινωνία.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΜΑΣ και τις πρωτοβουλίες κοινής δράσης

Ιεραρχούμε την ίδρυση νέων πρωτοβουλιών της Attack, σχημάτων της Λάντζα και του Radical It, σε πόλεις που οι δυνάμεις μας το επιτρέπουν, και ταυτόχρονα μετασχηματισμός υφιστάμενων πρωτοβουλιών που είχαν δημιουργηθεί σε προηγούμενες φάσεις. Ο μετασχηματισμός αυτός απαιτεί τομές, τόσο στο περιεχόμενο και το πρόγραμμα πάλης των εν λόγω πρωτοβουλιών (βλ. δίκτυο ανέργων κ επισφαλώς εργαζομένων στη Θεσσαλονίκη), όσο και στο ίδιο το όνομα. Η μετονομασία των υπάρχοντων εγχειρημάτων ή η δημιουργία νέων, δεν απορρέει από κάποιου είδους κομματική εμμονή, αλλά αποτελεί προϋπόθεση για την ετοιμότητα υποδοχής των ξεσπασμάτων που κυο-

φορεί η νέα βάρδια, καθήκον στο οποίο δε μπορούν να ανταποκριθούν αποκομμένα, μικρά, μη πανελλαδικά εγχειρήματα.

Πρωτοβουλίες κοινής δράσης της νεολαίας στη λογική της υιοθέτησης μιας πιο βαθιάς γραμμής και πρακτικής ανασυγκρότησης του εργατικού κινήματος, μιας γραμμής που συμπυκνώνεται στο στόχο του κέντρου αγώνα, της συσπείρωσης γύρω από τη συνέλευση αγώνα αλληλά και ενός νεολαιίστικου αγωνιστικού συντονισμού. Αυτό μπορεί να αποτελέσει τη σταθερή πρόταση συσπείρωσης προς τη νέα βάρδια και τις νεολαίες της αριστεράς σήμερα, παρότι δε μπορεί να πάρει μια αποκρυσταλλωμένη συνοδική οργανωτική μορφή λόγω της ανύπαρκτης οργάνωσης της νέας βάρδιας. Στην περίοδο που διανύουμε η ανάγκη αυτή εντείνεται αφενός από το ότι βρισκόμαστε σε περίοδο υποχώρησης του κινήματος και αφετέρου από την αναδίπλωση των δυνάμεων της ρεφορμιστικής αριστεράς σε λογικές πολιτικής αυτοσυγκρότησης χωρίς να επενδύουν στους κοινωνικούς αγώνες ή στην καλύτερη περίπτωση να τους δίνουν συμπληρωματικό ρόλο στην κεντρική τους απεύθυνση. Για τις πρωτοβουλίες αυτές δεν μπορεί να απαιτείται συνοδική πολιτική συμφωνία σε επίπεδο τακτικής αλληλά ταυτόχρονα να μην τις αντιμετωπίζουμε σαν μορφή συνοδικής μετωπικής πολιτικής συνεργασίας. Μπορούν να αφορούν πλευρές της επίθεσης του κεφαλαίου σε μια συγκεκριμένη συγκυρία (τύπου block it, νόμος για το ασφαλιστικό) ή και συνοδικότερα ζητήματα της περιόδου (τύπου Διεξόδου).

Η επιτυχία αυτών των πρωτοβουλιών θα αποτελέσει ένα συνεχές διακύβευμα που βασίζεται στις παρακάτω συνθήκες:

- ▶ Στην γείωση τους στους εργασιακούς χώρους και στις γειτονιές, στο αν θα μπορούν να εντάσσουν και να επηρεάζουν κοινωνικά ρεύματα και αγωνιστές.
- ▶ Στο να μην αποτελούν συναντήσεις κορυφής, να υπάρχει αμεσοδημοκρατική λειτουργία ως αναγκαία συνθήκη για πραγματική αλληλεπίδραση των απόψεων και όχι με όρους χαρακτηρισμάτων.
- ▶ Στην αλληλεπίδραση των πρωτοβουλιών με την δουλειά των σχημάτων της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας. Η επιθετική απεύθυνση από εμάς στις υπόλοιπες δυνάμεις για στήριξη των σχημάτων είναι επιτακτική.
- ▶ Στην ύπαρξη πρωτοπορίας εντός τους που θα βάζει κατεύθυνση και περιεχόμενο που θα μπορεί να ενοποιεί προωθητικά το αγωνιζόμενο δυναμικό. Άρα από την πλευρά μας εί-

vai αναγκαία η επιδίωξη ενιαίας παρέμβασης του συνόλου της ΑΝΤΑΡΣΥΑ εντός αυτών.

Δ.3.2 Το φοιτητικό κίνημα και η ΕΑΑΚ

Δ.3.2.1 Φοιτητικό κίνημα στο μεταίχμιο: Ανάγκη τομή των τομών

Το φοιτητικό κίνημα είναι και παραμένει, παρά τα βήματα υποχώρησης και ταπισωγυρίσματα των τελευταίων χρόνων, **το πιο συγκροτημένο και δυναμικό κομμάτι του νεολαιίστικου κινήματος**. Υπό αυτή την σκοπιά, και με το ειδικό βάρος που μας αναλογεί, αποτελεί **συνολικό πολιτικό στόχο πρώτης γραμμής** για τις δυνάμεις της νΚΑ, η ανασυγκρότηση σε προωθητική κατεύθυνση του φοιτητικού κινήματος, ώστε να συμβάλει στην διαμόρφωση ενός μαχητικού, ριζοσπαστικού, νεολαιίστικου κινήματος απόκρουσης, ρήξης και ανατροπής της υπεραντιδραστικής εκστρατείας του κεφαλαίου, ως συνιστώσα ενός ταξικά ανασυγκροτημένου εργατικού κινήματος.

Το ξέσπασμα της κρίσης εγκαινίασε μια περίοδο με συνολικές ποιοτικές διαφορές για το φοιτητικό κίνημα και ανέδειξε πάγιες αδυναμίες, τακτικού και στρατηγικού χαρακτήρα, αλλά και νέες αναβαθμισμένες δυνατότητες. Η διαδικασία αυτή φαίνεται να αποκρυσταλλώνεται με σαφήνεια μετά και το τελευταίο κίνημα καταλήψεων με πανελλαδικά χαρακτηριστικά, το Σεπτέμβρη-Οκτώβρη του 2011. Μετά τη σημαντική αυτή έξαρση ακολούθησαν κυρίως χρονιές με επιμέρους σπασμωδικές εκφράσεις ανά τόπους, αναδεικνύοντας έντονα τις αδυναμίες συγκρότησης και κινητοποίησης, πολιτικού συντονισμού και κεντρικής έκφρασης των ριζοσπαστικών αντανάκλαστικών εντός της σπουδάζουσας νεολαίας. **Από το φοιτητικό κίνημα που πρωταγωνιστούσε και πυροδοτούσε εξελίξεις, μεταβαίνουμε σε μια πιο ασύμμετρη/διάχυτη εμφάνιση του, και κυρίως σε μια κρίση ταυτότητας, ρόλου και προοπτικής**. Είναι χαρακτηριστικό για παράδειγμα πως, τόσο το κίνημα της φθινοπωρινής περιόδου του 2014 (το λεγόμενο κίνημα Φορτσάκη με κέντρο βάρος τις δημοκρατικές ελευθερίες και το άσυλο) όσο και οι κινητοποιήσεις του φθινοπώρου του 2015 (σε Κρήτη και ιδίως στο Ρέθυμνο γύρω από τα ζητήματα της μέριμνας, στην Πληροφορική Αθήνας για τις αθυσίδες κ.α.) ανέδειξαν ακριβώς αυτή την εικόνα. Από τη μία δηλαδή το διάχυτο

και αναδυόμενο ριζοσπαστισμό της σπουδάζουσας νεολαίας που βρήκε δρόμους και τρόπους να εκφραστεί και να μονοπωλήσει το κινηματικό ενδιαφέρον. **Από την άλλη, με αποκαλυπτικό και επιτακτικό τρόπο, ήρθαν στο προσκήνιο οι υπάρχουσες αδυναμίες να ξεσπάσει αλλά και να βαθύνει ο αγώνας, να μετουσιωθεί σε πανελλαδικό κύμα αντίστασης και ανατροπής, να συντονιστεί πολιτικά και κινηματικά και να αποτελέσει κομμάτι ενός ευρύτερου νεολαιίστικου και εργατικού κινήματος πάλης και διεκδικήσεων**.

Θα πρέπει όμως να αναζητηθεί η κοινωνική και πολιτική βάση αυτής της αδυναμίας. Από τη μία σημειώνουμε την αντικειμενική πραγματικότητα ποιοτικής αλλαγής της ταυτότητας και των τρόπων με τους οποίους συγκροτεί συνείδηση πλέον το σύνολο των σπουδαστών. Αντικειμενική πραγματικότητα λόγω της βαθιάς δομικής κρίσης, και των επακόλουθων κατευθύνσεων και αναδιαρθρώσεων του κεφαλαίου στην παιδεία, και των αδιεξόδων που δημιουργούν. Έτσι το ζήτημα της προοπτικής, της εργασιακής κυρίως, αλλά και συνολικά ερωτήματα για την ζωή και το μέλλον, είναι αυτά που βαραίνουν στη συνείδηση των σπουδαστών. Στη συνείδηση που διαμορφώνεται από την βαθύτερη υπαγωγή της εκπαίδευσης στις ανάγκες του κεφαλαίου, την ματαιώση των όποιων προσδοκιών συνδεότουσαν με την απόκτηση του πτυχίου κ.α., βαραίνει η σύνδεση επιχειρηματικού πανεπιστημίου-εργασιακού καθεστώτος, και δεν γίνεται αντιληπτή η φοιτητική περίοδος ως μια σχετικά ξεχωριστή φάση της ζωής του νέου.

Τα ερωτήματα αυτά, αλλά κυρίως οι απαντήσεις, είναι η βασική αγωνία και το βασικό άγχος, είναι το βασικό στοιχείο που συγκροτεί την ταυτότητα του σύγχρονου υποκειμένου. Η ανυπαρξία εργασιακής προοπτικής και ο μεσαίωνας της ημιαπασχόλησης και ανεργίας που παραδοκεί μετά την αποφοίτηση, διαμορφώνουν τη συνείδηση και τον τρόπο που σκέφτονται οι σπουδαστές. Αυτό ενισχύεται, ειδικά στις τεχνικές σχολές, και από τα αυξημένα ποσοστά εργασίας των σπουδαστών και από τις αυξημένες οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ανάπτυξης τάσεων υποταγής προς την πραγματικότητα αυτή, είναι το ρεύμα επιβιωτισμού που μαζικοποιείται όλο και πιο έντονα, που εκφράζεται με την απαξίωση και απέχθεια προς οτιδήποτε δεν έχει να προσφέρει στο κυνήγι συλλογής προσόντων. **Η έντονη ανάγκη εύρεσης προοπτικής στη νεολαία είναι που οδηγεί, από την σκοπιά της υποταγής, στη «θυκειακή» αντιμετώπιση των μαθημάτων με πλήρη αποστοίχνη-**

ση από οποιαδήποτε διαδικασία των συλλόγων και στην εγκαθίδρυση της αριστείας ως κυρίαρχου στόχου με την αυταπάτη ότι θα αποτελέσει ένα καλύτερο διαβατήριο για την εργασιακή προοπτική.

Κυρίαρχα μπορεί σε επίπεδο πολιτικών δυνάμεων αυτό το ρεύμα να εκφράζεται από τη ΔΑΠ, όμως με όρους ποιότητας η κατάσταση είναι πιο σύνθετη. Το ρεύμα αυτό της εγκαθίδρυσης της ομαλότητας εκφράζεται, κατά περιπτώσεις, και αυτοτελώς έξω από την πηλασίωση του καθεστωτικού συνδικαλισμού και οδηγεί στη μαζική και συνειδητή αποχή, στη φανατική εναντίωση απέναντι στην οργανωμένη πάλη της νεολαίας, ακόμα και στην εθελοντική οργάνωση μορφωμάτων-μεσαζόντων μεταξύ μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων και πανεπιστημίων με σκοπό τη δικτύωση και τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου σκληροπάρου ώστε, με υλικούς όρους, να ανεληχθούν στο νέο τοπίο που θα ορίσει η αναδιάρθρωση. **Το φαινόμενο αυτό δεν έχει γενική ισχύ και γενικευμένη έκταση και περιορίζεται κυρίως στις τεχνικές και πολυτεχνικές σχολές. Αυτό οφείλεται κυρίως στο περιεχόμενο και τη φυσιογνωμία που έχει αποκτήσει η εκπαίδευση στις σχολές αυτές αλλά και στον ρόλο που παίζουν στην παραγωγή.** Ο εφαρμοσμένος χαρακτήρας του επιστημονικού πεδίου των σχολών αυτών, ο πλήρης διαχωρισμός επιστημονικής θεωρίας και εφαρμογής της στην πράξη που κυριαρχεί, καθώς και η ύπαρξη πρακτικής εκπαίδευσης-εμπειρίας ως βασικό προσόν για την επιβίωση στην αγορά εργασίας οδηγεί, από την πλευρά των τάσεων υποταγής, και σε τέτοιες εκφράσεις.

Η παραπάνω εικόνα όμως μόνο κατά το ήμισυ ερμηνεύει την μαζική αποστοίχιση από τις διαδικασίες του φοιτητικού κινήματος και το ρεύμα αποπολιτικοποίησης και απάθειας. **Το άλληλο μισό θα πρέπει να το αναζητήσουμε στις πολιτικές συνθήκες της εποχής και πως αυτές αντικειμενικά επιδρούν και στις πολιτικές και κινηματικές πρωτοβουλίες της σπουδάζουσας νεολαίας, όπως επίσης και στην δυνατότητα –ή την αδυναμία– του φοιτητικού κινήματος με αυτοτελή τρόπο να κάνει το άλμα στην γενική κατάσταση χαμηλών πτήσεων της λαϊκής απαιτητικότητας και διεκδικητικότητας.** Από αυτή λοιπόν την σκοπιά, η ανάπτυξη και η ενίσχυση του ρεύματος αυτού δεν είναι κάτι ξέχωρο αλλά συνδέεται με το ευρύτερο αίσθημα πολιτικής αναποτελεσματικότητας που τείνει να κυριαρχήσει στον αγωνιζόμενο κόσμο και στην πληττόμενη κοινωνική πλειοψηφία. Είναι χαρακτηριστικό πως στην σπουδάζουσα

νεολαία στο δημοψήφισμα τα ποσοστά του ΟΧΙ άγγιξαν το 85% (δείχνοντας πως υπάρχει απόθεμα αγωνιστικότητας και απειθαρχίας στην σπουδάζουσα νεολαία) για να γίνει ΝΑΙ την επόμενη μέρα από την συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ (ενισχύοντας την συλλογική απογοήτευση). Αυτή η διαδικασία αντικειμενικά και ανεξαρτήτως προθέσεων των επί μέρους πρωτοποριών αντανakλάται σε απαξίωση των συλλογικών διαδικασιών ή σε απογοήτευση και πίστη ότι πλέον είναι όλα ανώφελα και κανείς αγώνας δε μπορεί να δικαιωθεί και να νικήσει.

Με βάση αυτά τα σημεία αναπτύσσεται και η διαπάλη των τάσεων υποταγής και των τάσεων χειραφέτησης εντός της σπουδάζουσας νεολαίας. Όπως περιγράφηκε συνοπτικά, οι τάσεις υποταγής είναι αυτές που αποκρυσταλλώνονται στην όλο και μεγαλύτερη απαξίωση των συλλογικών διαδικασιών, στην αποχή και την αδράνεια ακόμα και στην καταδίκη της πολιτικής ως διαδικασία εν δυνάμει απειλευθερωτική. Φαινόμενα τα οποία αποτελούν ισχυρό πλήγμα για τις δυνάμεις του αγώνα και της ανάτασης του κινήματος συνολικά και μια υποχώρηση της αγωνιστικής αφήγησης. Η αύξηση του ρεύματος αυτού συνοδεύεται και από μια μετατόπιση-φυγή από τις κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις (ΔΑΠ-ΚΝΕ) προς θέσεις υποχώρησης του περιεχομένου και υποταγής στη μέση συνείδηση ενώ μεγάλο κομμάτι του ρεύματος αυτού αφορά ένα αγωνιστικό δυναμικό που προσωρινά παραιτείται από τον αγώνα και δεν βρίσκει θετικό όραμα στράτευσης και πάλης. Το αγωνιστικό αυτό δυναμικό είναι εν γένει κομμάτι των τάσεων χειραφέτησης. **Παρά την αρνητική εικόνα και το δυσμενή συσχετισμό θα πρέπει να εκτιμήσουμε πως αντικειμενικά οι αντιφατικές τάσεις χειραφέτησης δεν αναπτύσσονται στο κενό, αλλά συγκροτούνται σε αλληλεπίδραση και αντιπαράθεση με τις τάσεις υποταγής.** Με αυτή την έννοια ο αναδυόμενος και διάχυτος ριζοσπαστισμός της νεολαίας ακολουθεί πολλούς δρόμους, δίχως να συναντιέται πάντοτε με το δρόμο του οργανωμένου φοιτητικού κινήματος. Έτσι θέλει από τη μία σοβαρή εκτίμηση πως στη βάση των σημερινών διάσπαρτων αγωνιστικών τάσεων εδράζονται οι αναβαθμισμένες δυνατότητες της περιόδου και παρά τις αδυναμίες μας θα πρέπει να τις αφουγκραστούμε και να μετρήσουμε βήματα αντιστροφής της ευρύτερης υποχώρησης. **Από την άλλη δεν πρέπει να κατασταθούν οι τάσεις ριζοσπαστισμού για να «χωρέσουν» στο φοιτητικό κίνημα, αλλά το φοιτητικό κίνημα πρέπει να μετασχηματιστεί για να αγκαλιάσει και να μετασχηματίσει προωθητικά τις τάσεις αυτές.** Έτσι από

τη μεριά μας, η σύγκρουση των τάσεων χειραφέτησης και υποταγής δεν πρέπει να ιδωθεί ως αντιπαράθεση συμπαγών και αμετακίνητων στρατοπέδων. Η πίεση της ανεργίας (ως εναλλακτική της εξαθλίωσης των μισθών των 400 ευρώ) σφραγίζει αμφότερα τα ρεύματα και ανοίγει ένα πεδίο όπου η γραμμή του φοιτητικού κινήματος εργατικής κατεύθυνσης μπορεί να ηγεμονεύσει, αναδιατάσσοντας τους συσχετισμούς, απαντώντας στις ανησυχίες της σπουδάζουσας νεολαίας. Ιδιαίτερη αναφορά αξίζει να γίνει σε ένα μειοψηφικό αλλά υπαρκτό ρεύμα εντός των σχολών το οποίο προσεγγίζει τον αγώνα με συνολικότερους όρους. Οι στρατηγικού χαρακτήρα εκβιασμοί της αστικής τάξης γονιμοποιούν σημαντικά ρεύματα αντικαπιταλιστικής αναζήτησης, καθώς αποκαλύπτονται τα αδιέξοδα του εκμεταλλευτικού συστήματος και ενισχύεται η αναζήτηση για τη δυνατότητα ύπαρξης ενός άλλου δρόμου για την κοινωνία.

Δ.3.2.2. Για την ανασυγκρότηση του φοιτητικού κινήματος

Η ανασυγκρότηση του φοιτητικού κινήματος βάσει των παραπάνω διαπιστώσεων επιβάλλει την διαμόρφωση ενός φοιτητικού κινήματος με αφετηρία, μέτρο και κριτήριο του περιεχομένου του, την εργατική πολιτική. Η αναγκαία εργατική στροφή δεν μπορεί να μεταφράζεται σε ένα μηχανιστικό εργατισμό, και πολύ περισσότερο ως φυγή από την πραγματική μάχη και τα ερωτήματα της γενιάς μας. Πρώτα και κύρια σημαίνει **εργατική κατεύθυνση** στις διεκδικήσεις και στα **προγράμματα πάλης** γιατί αυτή εκφράζει τα συμφέροντα και την προοπτική της μεγάλης πλειοψηφίας της νέας γενιάς, αλλά και αντίστοιχη λογική για τις **μορφές πάλης και την συγκρότηση ενός φοιτητικού κινήματος εργατικής κατεύθυνσης**. Μια τέτοια λογική, μπορεί να τροφοδοτήσει τη **διαμόρφωση αριστερών προγραμμάτων πάλης** που θα αναδεικνύουν τα κύρια σημεία αντιπαράθεσης με την αστική επίθεση, θα έρχονται σε σύγκρουση, ακυρώνοντας την επίθεση του κεφαλαίου, και θα προτάσουν διεκδικήσεις για την συνολική βελτίωση της θέσης της νεολαίας. Τα αριστερά προγράμματα πάλης καθορίζονται με βάση το κοινωνικά αναγκαίο- καπιταλιστικά ανέφικτο, επιδιώκοντας ουσιαστικά να γεφυρώνουν αυτή την απόσταση, με βάση πάντα τον σημερινό συσχετισμό δυνάμεων και την συνείδηση της νεολαίας. Στην πορεία αυτή κομβικό ρόλο θα παίξει η ικανότητα μας σε κάθε φάση να αναδεικνύουμε

εκείνα τα αιτήματα που μπορούν να εκφράσουν τα υλικά συμφέροντα, να επικοινωνήσουν με την συνείδηση πηλατιών νεολαϊστικών τμημάτων, να φέρουν στην επιφάνεια τις αγωνιστικές διαθέσεις της νεολαίας και να σπάσουν την αδράνεια, και ταυτόχρονα να ανοίξουν τον δρόμο για αλληλαγή συνειδήσεων και συσχετισμών σε αντικαπιταλιστική και επαναστατική κατεύθυνση. Επανανοηματοδοτώντας ταυτόχρονα την πολιτική ως έννοια, ως επικίνδυνο όπλο των πολλών απέναντι στις δυνάμεις του κεφαλαίου, ως διαδικασία και συνειδητή επιλογή πάλης για μια καλύτερη ζωή συνολικά. Από την άλλη οι δυνάμεις μας πρέπει να παίρνουν θέση για τη συνολική μάχη που δίνουμε για το μέλλον μας, με στόχο επί της ουσίας να δώσουμε, ή έστω να ψηλαφίσουμε με όρους θετικής στρατηγικής, ένα νέο συνολικό όραμα για τη γενιά μας καλλιεργώντας ένα θετικό πρόγραμμα πάλης. Στη νεολαία της επιστημονικής μετανάστευσης της ανεργίας και της επισφάλειας, πρέπει να παλευτεί θαρρητά μια πολιτική πρόταση που δεν θα επιδιώκει να σώσει οτιδήποτε αν σώζεται, αλλά να ορθώσει ενεργά το ανάστημα της στα σχέδια του κεφαλαίου. **Δεν θα γίνουμε η χαμένη γενιά για το κεφάλαιο. Θα μείνουμε και θα παλέψουμε εδώ!** Δεν θα αφήσουμε τους ανθρώπους μας, τις γειτονιές μας, τις αναμνήσεις και τα όνειρα μας για το μέλλον, βορά στα σχέδια της καπιταλιστικής ανασυγκρότησης. Με ένα φοιτητικό κίνημα σύγκρουσης και ανατροπής, που θα μπορέσει να αλλιάξει την τροπή των πραγμάτων, να μιλήσει εφ' όλης της ύλης χωρίς να φλυαρεί, να συγκρατήσει την νεολαία από τις τάσεις φυγής και την άτακτη υποχώρηση και να ενώσει σε κοινό αγώνα την νεολαία που αναμετρείται με το ερώτημα της επιστημονικής μετανάστευσης με την νεολαία που δεν έχει την δυνατότητα να φύγει στο εξωτερικό και προορίζεται ως η πρώτη ύλη στην εργασιακή ζούγκλα που οικοδομείται.

Με τα παραπάνω ως κύριο εργαλείο αποτίμησης και στόχευσης, εξειδικεύεται ότι η **ανασυγκρότηση των φοιτητικών συλλόγων** εδράζεται σε ένα νέο συνδυασμό περιεχομένου πάλης-δομών οργάνωσης-μορφών πάλης. Οι ισχυροί φοιτητικοί σύλλογοι δεν μπορούν να αποτελούν ιδεολογική επίκληση της Αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, αλλά να είναι επί της ουσίας χρήσιμοι για την αγωνιστική απάντηση στα φλέγοντα ζητήματα της σπουδάζουσας νεολαίας συνολικά. Μιλάμε λοιπόν για φοιτητικό κίνημα που θα βάζει κυρίαρχα στο στόχο την βάρβαρη εργασιακή προοπτική της νεολαίας και θα συγκρούεται ευθέως με αυτή, απαντώντας επί της ουσίας στα συνολικά εκβιαστικά διλήμματα

και αδιέξοδα, και υπό αυτό το πρίσμα να δίνει μαχητικές απαντήσεις και στα φλέγοντα θέματα του πανεπιστημίου και της φοιτητικής ζωής. Η σύνδεση φοιτητικού-εργατικού κινήματος, πέρα από την πρωτοκαθεδρία της εργασιακής προοπτικής, αποκτά συγκεκριμένες απολήξεις, καθώς βοηθά τους φοιτητές να οργανωθούν στους συλλόγους τους από την σκοπιά της από κοινού πάλης με το εργατικό κίνημα, αλλά βοηθά και στο ολοένα αυξανόμενο κομμάτι των φοιτητών που εργάζονται, να εγγραφούν στο σωματείο τους και να αντιμετωπίσουν την εργοδοτική αυθαιρεσία.

Επιπρόσθετα αναφερόμαστε σε ένα φοιτητικό κίνημα που θα αναμετριέται με τα κεντρικά πολιτικά ερωτήματα σε μια προσπάθεια επανανομηματοδότησης της πολιτικής, αλλά και ως απαραίτητο όρο νικηφόρας έκβασης των μαχών που έχει να δώσει. Χρειάζεται ρήξη με αντιλήψεις εργαλειακής χρήσης των Συλλόγων και των Συνελεύσεων τους καθώς και με την υποβάθμισή τους σε επικυρωτικές διαδικασίες κομματικών στρατών. **Η σωματειακού τύπου συγκρότησή τους προχωράει μέσα από την αναζωογόνησή τους και την απόκτηση εσωτερικής ζωής.** Τα παραπάνω όμως αποτελούν κενό γράμμα αν αποκοπούν από την ανάπτυξη ενός Πολιτικού Φοιτητικού Κινήματος ανατροπής των αστικών εκβιασμών και ανάδειξης μιας άλλης προοπτικής. Ο αγώνας για εργασιακά και επαγγελματικά δικαιώματα συνδέεται με την προάσπιση των συλλογικών συμβάσεων, την ανατροπή των περικοπών και τη συνολικότερη πολιτική λιτότητας, το ζήτημα της δημοκρατίας και του φοιτητικού ελέγχου με τη δημοκρατία στους χώρους δουλειάς και τις συνολικότερες λαϊκές ελευθερίες. Ταυτόχρονα, η αστική επίθεση προσδίδει σχετική αυτοτέλεια στον πολιτικό αγώνα. Έτσι απαιτείται διπλή δουλειά. **Αφενός, σύνδεση οικονομικού-πολιτικού αγώνα για να αποκτήσει βάθος και διάρκεια ακόμη και η αυτοτελής πάλη του φοιτητικού κινήματος. Αφετέρου, ο πολιτικός αγώνας επηρεάζει καθ'αυτός συνειδήσεις, καθώς τα ζητήματα της κρίσης και συνολικότερα του καπιταλισμού βρίσκονται στην ημερήσια διάταξη.**

Με βάση και τους αγώνες γύρω από οικονομικά αιτήματα και αιτήματα μέριμνας της προηγούμενης χρονιάς για παράδειγμα, εμείς περιγράφουμε την εξής κατεύθυνση ώστε να μετουσιώνονται ανάλογες διεκδικήσεις σε συνολική πολιτική πάλη. Αρχικά για να μπορέσουμε να εκφράσουμε και να γίνουμε κομμάτι των αγωνιστικών τάσεων, που εκφράζονται στο πεδίο του οικονομικού αγώνα, θα πρέπει να έχουμε μια σειρά γενικών κατευθύν-

σεων και αιτημάτων πάλης στον τομέα αυτό. Από το αίτημα για δωρεάν συγγράμματα με ευθύνη του κράτους, στο αίτημα για άμεση ανέγερση εστιών με ενιαίο φορέα διαχείρισης και όχι ανά ίδρυμα μέχρι και το να περάσει η σίτιση, και η μέριμνα εν γένει, στα χέρια των Ιδρυμάτων και του Κράτους ώστε να μη βαραίνει με αποκλεισμούς και ενόικια τους σπουδαστές. **Παράλληλα όμως, και ταυτόχρονα, με μια σειρά αμυντικών αιτημάτων και διεκδικήσεων ανακούφισης, θα πρέπει τα προγράμματα πάλης μας να επιχειρούν ένα συνδυασμό, ένα υπόλησμο, με επιθετικά αιτήματα κεντρικής αντιπαράθεσης, που αναδεικνύουν το συνολικό οικονομικό στραγγαλισμό των Ιδρυμάτων και την εξάρτηση τους από ευρωπαϊκά προγράμματα (δι-αγραφή του χρέους, λεφτά για την Παιδεία από τον κρατικό προϋπολογισμό, κανένα δάνειο από τράπεζα-καμιά ίδρυση επώνυμης έδρας κ.ά.).** Σε αυτή την κατεύθυνση οφείλουμε να αξιοποιούμε κάθε μάχη που μπορεί να ξεκινά από θέσεις απλής διαμαρτυρίας, επιδιώκοντας να βαθαινούν τα ρήγματα με την αστική πολιτική και τους φορείς της. Πάντα με στόχο να ενισχύονται οι πιο ανατρεπτικές τάσεις για τον μετασχηματισμό της καθημερινής οικονομικής πάλης σε πολιτικό αγώνα ανατροπής. Η πλευρά αυτή πρέπει να ειπωθεί και από την ηγεμονία των θετικών αιτημάτων που στόχο έχουν την βελτίωση της θέσης του υποκειμένου.

Ιδιαίτερη σημασία αποκτά, με βάση και τα παραπάνω, η πάλη ενάντια στους ταξικούς φραγμούς. Η αναδιάταξη της νεολαίας μέσα στις διάφορες βαθμίδες εκπαίδευσης έχει ιδιαίτερη σημασία για την προώθηση του εμφυλίου της εργατικής τάξης, τη διάλυση των συλλογικών κατοχυρώσεων αλλά και την εμπέδωση της ελαστικότητας και της κινητικότητας. Η μάχη για την καθολική κατοχύρωση του δικαιώματος στις σπουδές και την εργασία αποτελεί βασικό άξονα που διαπερνά όλη την παρέμβασή μας στο φοιτητικό κίνημα και συνενώνει τις επιμέρους διεκδικήσεις. Η ίδια η εξέλιξη της αστικής επίθεσης δένει σφιχτά την πάλη για μορφωτικά δικαιώματα με τη συλλογική κατοχύρωση για την εργασιακή προοπτική. Η συνολική εποπτεία επί των γνωστικών αντικειμένων είναι βασικό αίτημα που αντιπαράθεται στον κατακερματισμό της γνώσης σε «πακέτα» δεξιοτήτων αλλά και στον αναδυόμενο ανορθολογισμό που διαπερνά και τη σπουδάζουσα νεολαία.

Σημαντική πλευρά που δεν πρέπει να υποτιμάμε αποτελεί και η αξιακή-πολιτισμική και συνολική ιδεολογική αντιπαράθεση εντός της σπουδάζουσας νεολαίας. Η αναγκαιότητα ανα-

βάθμισης της δράσης μας έχει ήδη επισημανθεί και τεκμηριωθεί. Ήδη υπάρχουν διάσπαρτες μα αξιόλογες προσπάθειες σε μια σειρά συλλόγων, ιδίως των πιο αποσυγκροτημένων, με πολιτισμικά στέκια, κυλικεία και συναφείς χώρους αντιπρόταγματος. Πέρα από αυτό και τη γενίκευσή τους, πρέπει κυρίως να ενισχυθεί η πλευρά της συνολικής πολιτιστικής και ιδεολογικής παρέμβασης. Οι νεοηλαιοτικές ηλικίες, που είναι στο ευρύτερο “ψάξιμο” και έρχονται σε επαφή και ζύμωση με πλούτο ιδεών και ρευμάτων, κεντρίζονται ιδιαίτερα από πλευρές χειραφετητικής αφήγησης στο πολιτισμικό και αξιακό επίπεδο. Επομένως οφείλουμε να υπερβούμε μια μονοδιάστατη “πολιτική” παρέμβαση με αναγκαίο της συμπλήρωμα τέτοιες πλευρές. Θέλουμε δομές, εγχειρήματα και προσπάθειες, όπου οι δυνάμεις μας θα πρωτοστατούν, και όπου πέρα από φτηνό καφέ θα φιλοξενούν αυτομορφωτικές και πολιτιστικές διαδικασίες με πρωταγωνιστικό ρόλο των σχημάτων και αυτοτελή δράση της vKA, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Όλες αυτές οι πλευρές αποκτούν μια ειδική βαρύτητα στις **τεχνικές-επαγγελματικές σχολές**. Οι σχολές αυτές όχι μόνο υποδέχονται πλειοψηφικά νέους εργατικής και λαϊκής προοπτικής και προέλευσης, αλλά πλήττονται εντονότερα από την κυβερνητική επίθεση, την οικονομική ασφυξία, τις συγχωνεύσεις. Οι ανάγκες των σπουδαστών των σχολών ΤΕΙ αποτελούν για εμάς το κέντρο, τον πυρήνα της εργατικής πολιτικής, Κυρίαρχα με βάση τις ανάγκες αυτών των στρωμάτων διαμορφώνεται το πρόγραμμα πάλης μας και για αυτό θα πρέπει να ριζώσουμε στη σπουδάζουσα αυτή νεολαία. Ταυτόχρονα τα ζητήματα που τονίστηκαν παραπάνω και αποτελούν για εμάς τους κεντρικούς άξονες των προγραμμάτων πάλης (ταξικοί φραγμοί, πρόσβαση στις σπουδές, μέριμνα, απαξίωση της μόρφωσης και μετατροπή της σε ημικατάρτιση) φαίνονται με τον πιο αποκαλυπτικό τρόπο στις τεχνικές σχολές. **Η αφήγηση μας και ο συνδυασμός ανακουφιστικών αιτημάτων με αιτήματα επιθετικής τακτικής αντιπαράθεσης θα κριθεί κυρίως σε τέτοιες σχολές όπου όλες οι στρατηγικές επιδιώξεις του κεφαλαίου έχουν σχεδόν επιβληθεί ή θα επιβληθούν πρώτες (π.χ. συγχωνεύσεις).** Αυτή η αναγκαιότητα αναδεικνύει για ακόμη μια φορά την απαραίτητη αναβάθμιση του περιεχομένου απεύθυνσής μας στις σχολές αυτές και την εμπάθμιση της εργατικής πολιτικής ως οδηγό για τα αριστερά προγράμματα πάλης. Για να υπηρετηθεί ο στόχος οι δυνάμεις μας οφείλουν να δείξουν και αντίστοιχη διάταξη ώστε να επιτευχθεί η γείωση, η

ανάδραση, ο εμπλουτισμός μας και ο πανελλαδικός συντονισμός των βημάτων μας σε μια κατεύθυνση ανατροπής και χειραφετητικής πάλης. Δεν πρέπει να υποτιμηθεί στο σημείο αυτό, πως στις τεχνικές σχολές και λόγω του υψηλού ποσοστού εργαζομένων σπουδαστών μας και λόγω της ίδιας της φύσης της σχολής, τα ζητήματα του εργατικού κινήματος και της πάλης στα σωματεία αποκτούν ιδιαίτερη βαρύτητα. Οι σπουδαστές έχουν βιώσει τον εργοδοτικό και καθεστωτικό συνδικαλισμό με το χειρότερο τρόπο επομένως πρέπει να ιεραρχηθεί ψηλά η συνολική πρότασή μας για φοιτητικό και νεοηλαιοτικό κίνημα, συνιστώσες ενός ταξικά ανασυγκροτημένου κινήματος, με ανεξάρτητα όργανα εκπροσώπησης και άσκησης πολιτικής.

Με γνώμονα αυτά τα κριτήρια θα πρέπει το πρόγραμμα πάλης, η σύγχρονη χάρτα αναγκών της νεολαίας, **να βάζει επί τάπητος και να διεκδικεί το τι πρέπει να γίνει για μια ολόκληρη γενιά για να έχει μόρφωση – δουλειά – ελευθερίες.** Με βάση αυτές τις κατευθύνσεις θα πρέπει να επαναπροσδιορίσουμε και να ιεραρχήσουμε ψηλά το ζήτημα της ανασυγκρότησης των συλλόγων στη βάση του δικαιώματος για σπουδές αληθιά και μια συνολικής κουβέντας για το ποιες σπουδές, με ποιο περιεχόμενο, ποια μόρφωση και κυρίως για ποιο μέλλον, για ποια εργασιακή προοπτική, σε ποια κοινωνία.

Το συνολικό αντιπρόταγμα στη βάση της χάρτας αναγκών και δικαιωμάτων έχει τους εξής βασικούς άξονες:

- ▶ Δημόσια και δωρεάν εκπαίδευση για όλους. Ελεύθερη πρόσβαση στη γνώση και την έρευνα σε όλες τις βαθμίδες.
- ▶ Εκπαίδευση και έρευνα που θα υπηρετεί τις λαϊκές και τις κοινωνικές ανάγκες.
- ▶ Εκπαίδευση που θα συμβάλλει στην απελευθέρωση των εργαζομένων, επανενώνοντας την πραγματικότητα που κατακερματίζει η αστική ιδεολογία.
- ▶ Εκπαίδευση που θα υπερβαίνει την εργαλειοακή αξιοποίησή της και θα προωθεί την ολόπλευρη ανάπτυξη του ανθρώπου.

Με βάση όλα τα παραπάνω, η προσέγγισή μας και στις **δομές του φοιτητικού κινήματος** χρήζει επικαιροποίησης. Οι ίδιες οι **Γενικές Συνελεύσεις** χρειάζεται μέσα από επιτροπές-πρωτοβουλίες να αποκτήσουν στενότερους δεσμούς με το φοιτητικό σώμα. Πρέπει, πρώτα και κύρια, οι Γενικές Συνελεύσεις να ενισχυθούν και να αποκτήσουν ξανά νόημα βασικού κυττάρου του κινήματος. Κύτταρο

από το οποίο εκκινούν, ελέγχονται, δρομολογούνται και σχεδιάζονται, αποτιμούνται και επανασχεδιάζονται τα πάντα. Βασικό κύτταρο εξουσίας των πολλών μέσα στις σχολές, με αποφάσεις που δεσμεύουν τους πάντες. Ιδιαίτερα στην προσπάθεια μας να δώσουμε νόημα και εξουσία στις Γενικές Συνελεύσεις ένα βήμα είναι και η ζωντανή λειτουργία των συντονιστικών επιτροπών κατάληψης καθώς και η δημιουργία, η δικτύωση και ο συντονισμός επιμέρους μορφών πάλης (π.χ. συνελεύσεις ετών, επιτροπές αγώνα).

Σε αυτή την κατεύθυνση, το **Συντονιστικό των Γενικών Συνελεύσεων** δεν μπορεί απλώς να αποτελεί την πανηγυρική διακήρυξη της αγωνιστικής κατεύθυνσης του φοιτητικού κινήματος. Η αναβάθμισή του σε πολιτικό-οργανωτικό νεύρο του αγώνα απαιτεί η οικοδόμησή του να εδράζεται στη λογική των αιρετών και ανακλήτων αντιπροσώπων. Βάσει των στόχων που θέτουν οι Γενικές Συνελεύσεις, επιδιώκουμε να συγκροτείται εργαζόμενο σώμα αντιπροσώπων που θα αρθρώνει με σαφήνεια το σχέδιο του φοιτητικού κινήματος, θα οργανώνει την κοινωνική απεύθυνσή του και θα συμβάλει στην ένταση και την ποιοτική αναβάθμιση του διαλόγου εντός των συλλόγων. Το Συντονιστικό Γενικών Συνελεύσεων έχει διπλό στόχο. Αφενός την ποιοτική αναβάθμιση της αυτοτελούς πάλης του φοιτητικού κινήματος, αφετέρου τη συμμετοχή του ως πρωτοπόρου κομματιού στο Αγωνιστικό Μέτωπο Ρήξης και Ανατροπής. Τα ζητήματα αυτά επιδιώκουμε να αποτελέσουν αντικείμενο ζύμωσης μέσα στους συλλόγους, ώστε να γίνουν κτήμα της ευρύτερης αγωνιστικής πρωτοπορίας και να εδραιωθεί πλατιά ως πραγματικό όργανο του κινήματος. Ιδιαίτερη σημασία έχει η αποφασιστική κίνηση της ΝΚΑ και της ΕΑΑΚ που θα απευθύνει πλατύ κάλεσμα σε όλες τις δυνάμεις του κινήματος για τη συγκρότηση του Συντονιστικού με αυτά τα χαρακτηριστικά.

Δ.3.2.3 Για τη στρατηγική επανεκκίνηση και την πολιτική-οργανωτική αναβάθμιση της ΕΑΑΚ

Για την ΕΑΑΚ έχει πλέον ωριμάσει και είναι αναγκαία από την ίδια την πραγματικότητα μια τομή σε σχέση και με την **πολιτική της κατεύθυνση και με την οργανωτική της δομή**. Η επιμονή στη χρησιμοποίηση των παλιών εργαλείων ή η ανακύκλωσή τους στο φοιτητικό κίνημα καθιλώνει κατά περιπτώσεις τα σχήματα σε μια στάσιμη πολιτική

στοχοθεσία, πρόγραμμα και τακτική, που σε περιόδους κινηματικής ύφεσης μάλιστα, εκφράστηκε με την αδυναμία των σχημάτων να παράγουν πολιτική στις σχολές. **Ουσιώδη αίτια αυτής της κατάστασης είναι η αδυναμία βαθέματος σε προγραμματικό επίπεδο της πρότασης των σχημάτων, κατάσταση που εκφράζεται εντόνως στην ελλιπή έκφραση ενός θετικού προτάγματος αλλή και η προσήλωση σε μια στατική «υπεράσπιση των κεκτημένων».** Από αυτή την σκοπιά υπάρχει αναγκαιότητα νέας διακηρυκτικής συμφωνίας και πολιτικής ενοποίησης της πτέρυγας με τα μάτια στραμμένα, όχι στον εσωτερικό διάλογο και την εσωστρέφεια της ΕΑΑΚ, αλλή με τα μάτια στραμμένα στις ανάγκες και τα δικαιώματα της σύγχρονης πληττόμενης σπουδάζουσας νεολαίας και σε εκείνη την αριστερά που μπορεί να εκφράσει αυτές τις πλευρές. **Για ένα σύγχρονο αντικαπιταλιστικό πλαίσιο στόχων και διεκδικήσεων. Δεν πρόκειται περί μια αναγκαία κατοχύρωση συμφωνίας εντός της ΕΑΑΚ αλλή περί μιας τολημής και αναγκαίας διαδικασίας μετασχηματισμού της ΕΑΑΚ και αναμέτρησης με τις αδυναμίες για την αντικαπιταλιστική αριστερά που πρέπει να υπερβούμε σε κατεύθυνση προγραμματικής εμβάθυνσης σε αντικαπιταλιστική και επαναστατική κατεύθυνση.**

Η διακήρυξη και τα βήματα προς την κατοχύρωση της είναι διαδικασία παράλληλη με την ανασυγκρότηση των συλλόγων και τη συμβολή των κομμουνιστικών δυνάμεων εντός της ΕΑΑΚ ώστε να εξελιχθούμε σε πραγματικό αντίπαλο δέος σε όλα τα επίπεδα και να μην κυριαρχήσουν αφηγήσεις ήττας και υποχώρησης της αγωνιστικής τάσης. Από αυτή τη σκοπιά για εμάς το **ζητήμα της διακήρυξης μπορεί να πάρει νουή μέσα από την αναζωογόνηση των διαδικασιών του κινήματος και άρα ενός πολιτικού σχεδίου στο φοιτητικό κίνημα που θα αναμετρείται με τις σύγχρονες δυσκολίες και θα δώσει απαντήσεις σε συνοδικές συζητήσεις που πρέπει να ανοίξουν για το φοιτητικό κίνημα, για τη σύνδεσή του με το ερ-**

γατικό κίνημα και για την αναγκαιότητα της αντικαπιταλιστικής αριστεράς σήμερα. Στην πορεία κατοχύρωσης προγραμματικής συμφωνίας και πολιτικής ενοποίησης θα πρέπει οι δικές μας δυνάμεις να επιδιώξουν τη σύνθεση και την ευρύτερη αποδοχή και συστράτευση πάνω στο σχέδιο μας, αποφεύγοντας κινήσεις επιβολής και μικροπολιτικής. Θα πρέπει όμως ταυτόχρονα να αντιληφθούμε την πολιτική ενοποίηση ως μια διαδικασία συνολική και διαρκή, που βαθαίνει και συνεχίζεται, που κέντρο των αποφάσεων έχει κυρίαρχα τη ζωτάνια και την θέση που παίρνουν τα σχήματα. Ως μια διαδικασία αναγκαία για την ΕΑΑΚ, ως τη μόνη διαδικασία που θα εγγυηθεί τον πρωτοπόρο ρόλο μας. Με αυτό το κριτήριο υπόψη δε θα πρέπει να επιτρέψουμε ή να ανεχτούμε κινήσεις ενοποίησης πάνω στην αδράνεια ή ακόμα και ανοικτού σαμποτάζ της κουβέντας των σχημάτων.

Και φυσικά η πολιτική αναβάθμιση της ΕΑΑΚ θα πρέπει να συνοδεύεται από αλληλαγή του οργανωτικού της μοντέλου στην κατεύθυνση λειτουργίας στη βάση της εργατικής δημοκρατίας. **Το οργανωτικό μοντέλο δεν προκύπτει εν κενώ, αλλά αλληλοσυμπληρώνεται με το πολιτικό σχέδιο που εκφράζουμε και την αναγκαιότητα να ηγεμονεύσει μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες βάσης των ίδιων των σχημάτων και μια ανανεωμένη κουλτούρα διαλόγου που θα καθιστά το αντικαπιταλιστικό δυναμικό των σχημάτων ικανό να κρίνει και να διαμορφώνει πολιτικές κατευθύνσεις.** Συνεπώς, αναδεικνύεται emphaticά η ανάγκη να έρθουμε σε ρήξη με υπάρχουσες αδυναμίες και στρεβλώσεις, με χαρακτηριστικές περιπτώσεις την ασάφεια ως προς το ποιος είναι μέλος της ΕΑΑΚ αλλά και την αδυναμία αποφασιστικών διαδικασιών. Επιδιώκουμε οι πανελλαδικές διαδικασίες να αναβαθμιστούν σε συνδιασκειψιακού τύπου, όπου το βάρος θα πέφτει στον οργανωμένο διάλογο και θα εκφράζονται μέσω αντιπροσώπων οι αντιλήψεις των σχημάτων πανελλαδικά. Τέτοια βήματα έχουν ήδη εκκινήσει και είναι ανάγκη να αποτιμήσουμε αυτοκριτικά τις μέχρι τώρα πρωτοβουλίες μας προκειμένου να λειτουργήσουμε πρωθητικά για την πτέρυγα.

Στην ίδια πολιτική βάση, των στρατηγικών ανεπαρειών στο πρόγραμμα και την πολιτική ταυτότητα στον καιρό της κρίσης, τοποθετείται και η μετωπική πολιτική της ΕΑΑΚ. Η μετωπική πολιτική και οι συμμαχίες της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς είναι επιμέρους πτυχή και κομμάτι του συνολικού πλαισίου ανασυγκρότησης και στρατηγικής επανεκκίνησης. Όπως στα επίπεδα της προγραμματικής

ενοποίησης και της αναβαθμισμένης οργανωτικής λειτουργίας έτσι και στο επίπεδο των μετωπικών κινήσεων απαιτούνται τομές. **Τα στρατηγικά αδιέξοδα, στα οποία οδηγήθηκε η ρεφορμιστική αριστερά λόγω των προγραμματικών ανεπαρειών της, είχαν ως αποτέλεσμα μια οριστική οργανωτική διάσπαση από τον πολιτικό φορέα του ΣΥΡΙΖΑ στη νεολαία. Η διάσπαση αυτή έγινε σε ριζοσπαστική κατεύθυνση με την έννοια ότι συνοδεύτηκε με μια ρήξη, ημιτελή μεν αλλά ρήξη, με τη ρεφορμιστική λογική και με μια ταυτόχρονη αντικαπιταλιστική αναζήτηση.** Αντίστοιχα και η αδιέξοδη γραμμή της ΠΚΣ, αλλά και οι “μοναχικοί” δρόμοι διαφόρων ιστορικών εκδοχών της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς, δεν μπορούν να καλύψουν τις αναζητήσεις ενός ευρύτερου αγωνιστικού δυναμικού. Πάνω σε αυτό το πεδίο πρέπει να τοποθετηθεί και η δικιά μας πρόταση. Στο πεδίο της μετωπικής πολιτικής αποκαλύπτονται, με τον πλέον καθαρό τρόπο, οι δυο διαφορετικές γραμμές που υπάρχουν σχετικά με το μέλλον της ΕΑΑΚ. Από τη μία η γραμμή της πολιτικής ενοποίησης στο ελάχιστο πολιτικό περιεχόμενο, η γραμμή του χαλαρού δικτύου αριστερών ριζοσπαστικών σχημάτων, η οποία στο πεδίο της μετωπικής πολιτικής αποτυπώνεται στην υπέρβαση της ΕΑΑΚ με μια συγκόλληση των ταλαντευόμενων ρευμάτων με την ΕΑΑΚ στο μέσο όρο των πολιτικών τοποθετήσεων και την αποτύπωση ενός νέου μορφώματος. Από την άλλη η συνολική πολιτική μας πρόταση για ανασυγκρότηση της πτέρυγας σε όλα επίπεδα. **Κυρίαρχα προγραμματικά και φυσιογνωμικά, με την ενότητα να υποτάσσεται στο περιεχόμενο και την κατεύθυνση, η δικιά μας πρόταση αποκρυσταλλώνεται στην κατεύθυνση ένταξης και διεύρυνσης της ΕΑΑΚ, η οποία αποτελεί και το βασικό πόλο συσπείρωσης, συγκρότησης και αντικαπιταλιστικής πάλης.** Η γραμμή αυτή είναι η πλέον αποτελεσματική, μιας και με την αυτοτέλεια των αντικαπιταλιστικών τάσεων στοχεύει στην ολοκλήρωση της ημιτελής προγραμματικής ρήξης των ρεφορμιστικών ρευμάτων σε κατεύθυνση ηγεμονίας ενώ εξασφαλίζει τη μη συγκρότηση ρεφορμιστικού πόλου, αντιπαραθετικό της ΕΑΑΚ στα πανεπιστήμια, σε βάρος μάλιστα και με διάσπαση των δυνάμεων της ΕΑΑΚ.

Τέλος δε θα πρέπει να υποτιμηθούν τα βήματα μετασχηματισμού και της ίδιας της οργάνωσης σπουδάζουσας. Απαιτείται ειδική μέριμνα από τις δικές μας δυνάμεις ώστε να πάρουν το πάνω χέρι οι ιδέες της απελευθερωτικής παιδείας και του κομμουνιστικού πολιτισμού έναντι της απαξίωσης

και της αποπολιτικοποίησης εντός των συλλόγων καθώς και να αναβαθμιστεί η ουσία του προγράμματος πάλης έναντι όλων των άλλων λύσεων που προτείνονται (πλάτυ μαζικό μέτωπο με μινιμουμ πρόγραμμα, μονομέρεια οικονομικού αγώνα, συγκρότηση μεμονομένων πρωτοποριών και όχι ανασυγκρότηση του συλλόγου, ταύτιση του συλλόγου με το σχήμα ΕΑΑΚ). **Με την έννοια αυτή η ΝΚΑ δεν επιδιώκει να είναι ένα πιο συνειδητό κομμάτι των υπάρχουσών αντικαπιταλιστικών σχηματισμών και μόνο. Ακόμα περισσότερο οι οργανώσεις βάσεις σε ένα χώρο δεν είναι το "γραφείο του σχήματος" της ΕΑΑΚ ή ενός εργατικού σχήματος. Ούτε βέβαια και τελειώνει ο ρόλος της οργάνωσης μέσα στα μέτωπα και αντίστοιχα των μετώπων μέσα στο κίνημα. Η οργάνωση και το κάθε μέλος είναι φορέας μιας ενιαίας και συνολικής επαναστατικής γραμμής και φυσιογνωμίας. Έτσι προωθώντας την επαναστατική ηγεμονία και τη συνολική κομμουνιστική φυσιογνωμία σε κάθε φάση παρεμβαίνει μέσα στα μέτωπα, το κίνημα αλληλά και την κοινωνία συνολικά.**

Συνολικά στόχος των δυνάμεων μας πρέπει να είναι η διαμόρφωση εκείνου του εύφορου πεδίου, πάνω στο οποίο θα πατήσουν οι όποιες κινηματικές και πολιτικές αντιστάσεις στο χώρο της Παιδείας, ώστε να γίνουν επικίνδυνες και νικηφόρες. Υπό αυτή τη σκοπιά σκιαγραφούμε μια κατεύθυνση παράλληλων διαδικασιών ανασυγκρότησης του φοιτητικού κινήματος -εργατικής στροφής της ΕΑΑΚ και κομμουνιστικού βαθέματος της δουλειάς μας. Μια διαδικασία στρατηγικής επανεκκίνησης δηλαδή σε όλα τα επίπεδα του υποκειμένου. **Με στόχο οι σύλλογοι να γίνουν χρήσιμοι για το κίνημα, η ΕΑΑΚ χρήσιμη για τους συλλόγους, η ΝΚΑ χρήσιμη για την ΕΑΑΚ.**

Δ.3.3 Το μαθητικό κίνημα και η παρέμβαση του Ανυπόταχτου Μαθητή

Οι πρόσφατοι αγώνες και τα πολιτικά ρεύματα στο σχολείο

Οι χρονιές που πέρασαν βρήκαν το μαθητικό κίνημα στην πρωτοπορία των αγώνων που ξέσπασαν ενάντια τόσο στη λαομίσητη συγκυβέρνηση ΝΔ – ΠΑΣΟΚ, όσο και στη νεόκοπη μνημονιακή κυνέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ και την πολιτική κοινω-

νικής καταστροφής που εφάρμοζε υπό τις επιταγές ΕΕ και ΔΝΤ. Από κοινού με τους φοιτητές, το μαθητικό κίνημα έσπασε τη βιτρίνα της παρατεταμένης εκλογικής αναμονής και βγήκε στο δρόμο διεκδικώντας την ανατροπή του αντι-εκπαιδευτικού νόμου για το «Νέο Λύκειο», έχοντας ως βασικά αιτήματα την κατάργηση της τράπεζας θεμάτων και στη συνέχεια τη στελέχωση των σχολείων με καθηγητές και υλικοτεχνική υποδομή, προβλήματα που ανέκυψαν μετά την ακόμη μεγαλύτερη μείωση της χρηματοδότησης που έφερε το τρίτο μνημόνιο, μέσα από ριζοσπαστικές μορφές δράσεις που κορυφώθηκαν με πανελλαδικές καταλήψεις.

Παρ' όλα αυτά, το μαθητικό κίνημα χαρακτηρίστηκε από μεγαλύτερη έλλειψη οργάνωσης και δυσκολίες συντονισμού με τα υπόλοιπα αγωνιζόμενα κομμάτια της κοινωνίας. Μετά το πέρας του πρώτου κύματος καταλήψεων, απέτυχε να ξαναβγεί στο δρόμο και να συντονιστεί με το νεολαιίστικο κίνημα, στους αγώνες που έδωσε το επόμενο διάστημα για το δικαίωμα στη μόρφωση και τις σπουδές. Ωστόσο, τόσο η πανελλαδικότητα του ζητήματος, όσο και οι ριζοσπαστικές μορφές δράσεις με τις οποίες εκφράστηκε, κατάφερε να αναβαθμίσει το πλαίσιο πάλης, να βάλει στο στόχαστρο τις κυβερνήσεις των μνημονίων και της ΕΕ και να αφήσει πίσω του συλλογικές αναπαραστάσεις αγώνα και νίκης μέσα στα σχολεία, επανανοηματοδώντας τις καταλήψεις και τις αγωνιστικές μορφές δράσεις.

Τέλος, αξιολογώντας ήταν και η παρουσία μαθητών στις αντιφασιστικές κινητοποιήσεις μετά και τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα. Η μαζική παρουσία μαθητών στις κινητοποιήσεις αυτές δείχνει την ύπαρξη σημαντικού αντιφασιστικού ρεύματος στα σχολεία χωρίς όμως αυτό να μπορεί να συνολικοποιηθεί και να μεταφραστεί σε ένα αριστερό-ριζοσπαστικό ρεύμα μέσα στα σχολεία. Γενικότερα το μαθητικό κίνημα είναι **ευαίσθητος δείκτης του οξυμμένου κοινωνικού ζητήματος**, αλληλά στηρίζεται κυρίως σε **αυθόρμητα ξεσπάσματα χωρίς συνέχεια και συγκροτημένο σχέδιο**. Προφανώς το τελευταίο αποτελεί ζητούμενο στην κατεύθυνση ανασυγκρότησης και πολιτικοποίησης του κινήματος.

Στα σχολεία υπάρχει μια τάση επιστροφής της πολιτικής συζήτησης και διαμορφώνονται ρεύματα και τάσεις, ωστόσο το έδαφος που διαμορφώνεται είναι αντιφασικό. Από την μια πλευρά η θεμελιώδης αξία του καπιταλισμού ο ατομικός δρόμος, που εμφανιζόταν με το προσωπείο της ανάπτυξης, κλονίζεται, δεν εμφανίζεται όμως μια ισχυρή αντιπρόταση συλλογικού δρόμου και αντικαπιταλιστικής προο-

πτικής, κάτι που έχει σαν συνέπεια να αναπτύσσεται και ένα ρεύμα αδυναμίας και ανικανότητας απέναντι στη σφοδρότητα της επίθεσης. Στο έδαφος αυτό προβάλλοντας τη λύση της επιβίωσης μέσα από την επιβολή του ισχυρότερου και φορώντας αντισυστημικό προσωπείο πατάει η καταστροφική φασιστική πρόταση της Χρυσής Αυγής που αποτελεί έναν από τους βασικότερους κινδύνους που η παρέμβαση μας στα σχολεία έχει να αντιμετωπίσει.

Στον αντίποδα αναδεικνύεται ένα **ευρύτερο αγωνιστικό, αντικυβερνητικό, αντισυστημικό ρεύμα, με αντιφασιστικά χαρακτηριστικά** με το οποίο καλείται να επικοινωνήσει η ΝΚΑ. Συνοδικά για την ώρα το ρεύμα αυτό δεν εκπροσωπείται ούτε από κάποια δύναμη της αριστεράς, ούτε όμως από τον αναρχικό – αντιεξουσιαστικό χώρο του οποίου η διείσδυση στα σχολεία εμφανίζεται μειωμένη συγκριτικά με τα προηγούμενα χρόνια. Η κατεύθυνση που θα πάρει αυτό το ρεύμα που περιγράφηκε παραπάνω και κυρίως αν θα συνδυαστεί με συγκεκριμένα βήματα συγκρότησης του μαθητικού κινήματος αποτελεί το στοίχημα της δικής μας παρέμβασης.

Η παρέμβαση της ΝΚΑ στα σχολεία

Μπροστά στις νέες, δύσκολες αλλιά ταυτόχρονα ελπιδοφόρες προκλήσεις της εποχής μας, ο στόχος μας θα πρέπει να είναι η δημιουργία μαζικής οργάνωσης της ΝΚΑ στους μαθητές. Ο παραπάνω στόχος περνάει μέσα από την απαραίτητη αναβάθμιση της ιδεολογικοπολιτικής μας δουλειάς στα σχολεία. Σε μια εποχή που οι μαθητές δέχονται ολομέτωπη επίθεση στα δικαιώματα τους αλλιά ταυτόχρονα ψάχνουν δρόμους διαφυγής από αυτή την κατάσταση, είναι απαραίτητη η μάχη για την ηγεμονία της αντίληψης ότι αυτός ο κόσμος αλλιάζει. Αλλιάζει με αγώνες και όχι με προσευχές και αναθέσεις, όπως θέλουν να πείσουν την νεολαία τα αστικά κόμματα, αλλιά ούτε και με επιθέσεις στους αδύναμους, όπως κάνει η Χρυσή Αυγή. Η ιδεολογική διαμάχη στο πεδίο των μαθητών κρίνει κατά πολύ και την ένταξη τους στα αντίστοιχα πολιτικά ρεύματα. Η υποβάθμιση της, αφήνει εύφορο έδαφος στην ανάπτυξη της φασιστικής ιδεολογίας και του ατομικού δρόμου. Οι πιο σημαντικές στιγμές του νεολαιίστικου κινήματος στην χώρα μας, από την πρώτη οργάνωση νεολαίας την ΟΚΝΕ μέχρι την ΕΠΟΝ και την εξέγερση του Πολυτεχνείου το 1973, αποδεικνύουν ότι η μάχη για μια διαφορετική ζωή, για μια διαφορετική κοινωνία μπορούν να εμπνεύσουν χιλιάδες νέους και να τους εντάξουν στον αγώνα. Εμπνεύμαστε από αυτές τις στιγμές, οφείλουμε να

αναδείξουμε το γεγονός ότι η ένταξη στην ΝΚΑ σημαίνει αγώνας για μια διαφορετική ζωή στο μέλλον αλλιά κυρίως σημαίνει διαφορετική ζωή στο σήμερα. Σημαίνει συνειδητή συμπόρευση με άλλους και άλλες απέναντι στον ατομικό δρόμο. Σημαίνει αναζήτηση ενός άλλου αξιακού συλλογικού προτύπου με γνώμονα την αλληλεγγύη, τη συντροφικότητα και όχι τον ανταγωνισμό και την απομόνωση. Σε μια εποχή που η «ρεαλιστικότητα» και το τέλος των μεγάλων αφηγήσεων επανέρχεται στην νεολαία και την υποτάσσει μπροστά στις δυσκολίες του σήμερα, εμείς πρέπει να επαναφέρουμε στους μαθητές την δυναμική της ένταξης του στην μάχη για μια διαφορετική κοινωνία. Χρειάζεται μια συνοδική παρέμβαση των δυνάμεων μας που να αναδεικνύει στρατηγικές, συνοδικές, αξιακές πλευρές του απελευθερωτικού προτάγματος ενάντια στο σκοτάδι του σημερινού κόσμου. Το ζήτημα της ιδεολογίας, των αξιών, του αντισυστημικού προφίλ, της συλλογικότητας αποτελούν κυρίαρχες πλευρές για την στράτευση των μαθητών.

Δεν αντιλαμβανόμαστε το στόχο της οργανωτικής και πολιτικής μας ανάπτυξης στους μαθητές, ως μια αυτοαναφορική ανάγκη αναπαραγωγής και διεύρυνσης της οργάνωσης μας. Η στράτευση στην ΝΚΑ, σημαίνει παράλληλα και στράτευση στην αλληλεγγύη της υπάρχουσας κατάστασης πραγμάτων, στην κοινωνία και την Αριστερά. Θέλουμε η ΝΚΑ να αποτελεί **σχολείο ζωής για τους μαθητές και τη νεολαία**. Επιδιώκουμε μαζική οργάνωση μαθητών, γιατί θέλουμε να δημιουργήσουμε νέους αγωνιστές, που θα έχουν σαν στόχο ζωής να αλλιάξουν τον κόσμο. Η εκπαίδευση, η διαπαιδαγώγηση και η μόρφωση των καινούργιων γενιών είναι η μεγαλύτερη ευθύνη που έχουμε μπροστά μας. Ο αγώνας για να ζήσει η νεολαία, ο αγώνας για ζωή και ελευθερία, περνάει μέσα από τον αγώνα ενάντια σε όλα τα σκοταδιστικά, φασιστικά ρεύματα που δικαιολογούν και προτάσσουν το χτύπημα σε κάθε τι διαφορετικό. Αυτή η ιδεολογικοπολιτική διαμάχη όμως δεν μπορεί να σταθεί μόνη της. Είναι απαραίτητο να παίρνει δυναμική από την πρόταση μας για την αλληλεγγύη της υπάρχουσας κατάστασης πραγμάτων στα σχολεία, στην καθημερινότητα και στις ζωές των μαθητών. Η έως τώρα έμπειρα της δουλειάς μας, κυρίως μετά και την ίδρυση των σχημάτων του **«Ανυπόταχτου μαθητή»**, δείχνει ότι υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες. Η πρόταση για μια διαφορετική κοινωνία σε συνδυασμό με μια γραμμή που διαλέγεται με τις νέες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί για την μαθητική νεολαία, καταφέρνει τόσο να έρθει σε

επαφή με ένα μεγάλο κομμάτι μαθητών που επιθυμούν να αγωνιστούν, έστω και με αντιφατικό τρόπο πολλές φορές, όσο και να εντάξει στην οργάνωση τα πιο πρωτοπόρα κομμάτια αυτών.

Η συγκρότηση των σχημάτων του Ανυπόταχτου μαθητή έχουν παίξει σημαντικό ρόλο στην αναβάθμιση της παρουσίας και της παρέμβασης μας στα σχολεία και στο μαθητικό κίνημα, γι αυτό και η δημιουργία σχημάτων κρίνεται αναγκαία σε όλες τις πόλεις της Ελλάδας. Σε πολλές περιπτώσεις οι δυνάμεις μας κατάφεραν να επηρεάσουν σημαντικά τα αιτήματα του μαθητικού κινήματος, ακόμα και να πυροδοτήσουν τις μαθητικές εξάρσεις (βλ Νοέμβριο 2015). Τα σχήματα του Ανυπόταχτου Μαθητή είναι μια πολιτικοσυνδικαλιστική κίνηση, που έχει στόχο να στρατεύσει τους μαθητές που πρωτοστατούν στις μάχες στα σχολεία τους απέναντι στα καθημερινά προβλήματα, να στρατεύσει το αυθόρμητο αντιφασιστικό δυναμικό των σχολείων που επιλέγει να συγκρουστεί με το μαύρο πρόσωπο του φασισμού, εκτός και εντός σχολείων, καθώς και όλα τα πρωτόλεια αγωνιστικά στοιχεία των σχολείων.

Επιθυμούμε οι στόχοι των μαθητικών σχημάτων να είναι οι εξής:

- ▶ **Ο σχεδιασμός για το κίνημα, τη στοχοθεσία του και τον συντονισμό του.** Να πρωτοστατούν τα μέλη του σε κάθε κινηματικό γεγονός παλεύοντας για τον ριζοσπαστικό προσανατολισμό του κινήματος.
- ▶ Να εκφράσουν την ανάγκη για την ανατροπή του Λυκείου της αγοράς αλλά και την επιτακτικότητα να υπάρξει αντίσταση και αγώνας, απέναντι στα καθημερινά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μαθητές (υποχρηματοδότηση, κενά, ελλείψεις σε καθηγητές, υποδομές). Στόχος είναι η ανάπτυξη μαζικού μαθητικού κινήματος ώστε να δυσκολέψει τα **αντικειμευτικά μέτρα**. Μαζικές κινητοποιήσεις με βάση αιτήματα - αιχμές που θα εναντιώνονται στα μέτρα, θα αναδεικνύουν τους υπεύθυνους, θα αντιπροτείνουν λύσεις σε αντικαπιταλιστική κατεύθυνση. Παράλληλα, το κίνημα να προβάλλει εμπόδια σε πλευρές αυτής της πολιτικής που ήδη έχει αρχίσει να εφαρμόζεται μέσα στα σχολεία, οργανώνοντας σε τοπικό επίπεδο ή σε επίπεδο σχολείου κινητοποιήσεις, δραστηριότητες, εκδηλώσεις.
- ▶ Να πρωτοστατούν τα σχήματα στην **αλληλεγγύη** εντός και εκτός σχολείων. Συνθήματα

όπως «κανένας συμμαθητής μας μόνος στην κρίση», θα πρέπει να γίνουν σημαία σε κάθε σχολείο. Να οργανωθεί μέσα από τις συνελεύσεις των σχολείων, η αλληλεγγύη στους ασθενέστερους μαθητές. Το ζήτημα της αλληλεγγύης βρίσκει εύφορο έδαφος στις τάξεις της νεολαίας, τους δημιουργεί νέα συνείδηση και δεν πρέπει να το αφήσουμε στο σύστημα και σε άλλα ρεύματα (βλ αναρχία).

- ▶ Να έχουν **αιτήματα για την εκπαίδευση και τη γνώση** που παρέχεται από το σχολείο. Σε μια περίοδο που επιχειρείται η πλήρης απαξίωση των γενικών γνώσεων, τα σχήματα του Ανυπόταχτου μαθητή θα πρέπει να μιλήσουν για την απελευθερωτική πλευρά της γνώσης, για την γενική γνώση που χρειάζεται σήμερα ο νέος άνθρωπος για να μπορεί να σταθεί εργασιακά, αξιακά, κοινωνικά και πολιτικά μέσα στις τεχνολογικές-επιστημονικές αλλαγές, στον καταγιισμό των πληροφοριών και στα αδιέξοδα της κρίσης.
- ▶ Ειδική γραμμή για την παρέμβαση στα **ΕΠΑΛ και τα τεχνικά λύκεια**, στα οποία σπρώχνονται βιαία όλο και πιο πολλοί μαθητές. Αγώνας στα ΕΠΑΛ ενάντια στην μαθητεία - απλήρωτη εργασία.
- ▶ Αγώνας για ένα **διαφορετικό σχολείο - για ένα δικό μας σχολείο**. Σε μια περίοδο που η καθημερινότητα των μαθητών είναι δύσκολη και τα ωράρια εξαντλητικά, χωρίς καθόλου ελεύθερο χρόνο, είναι σημαντικό να δοθεί μια μάχη από το μαθητικό κίνημα, και τους πρωτοπόρους μαθητές, να αποκτήσουν πνοή και ζωή τα σχολεία. Αυτό μπορεί να γίνει από πολιτιστικές δραστηριότητες μέσα στο σχολείο (θεατρικές -μουσικές ομάδες, αθλητικές δραστηριότητες, προβολές ταινιών) που θα εμπλέκουν το σύνολο των μαθητών. Ο πολιτισμός και το άλλο πρότυπο ζωής μέσα και έξω από το σχολείο, σε μια δύσκολη περίοδο, μπορεί να λειτουργήσει ως παράγοντας αναζωογόνησης τόσο της ψυχολογίας των μαθητών όσο και του μαθητικού κινήματος. Είναι χρήσιμη η εμπειρία της ΕΠΟΝ και της περιόδου της κατοχής για το σημαντικό ρόλο που έπαιξε ο πολιτισμός στην στράτευση των μαθητών. Σε αυτή την προσπάθεια σημαντικό ρόλο μπορούν να παίξουν και οι εργατικές λέσχες. Η ενεργός συμμετοχή στις εργατικές λέσχες των μαθητών είναι κάτι το οποίο οφείλουμε να επιδιώξουμε την επόμενη περίοδο.
- ▶ Να εκφράσουν μια **νέα πολιτικοποίηση, ένα**

διαφορετικό σύστημα αξιών από αυτές του καπιταλισμού και του κέρδους. Να ξαναδώσουν νόημα στις έννοιες της συλλογικότητας, του αγώνα και της ανατροπής.

Δ.3.4 Η παρέμβασή μας στην πόλη

Στη σημερινή περίοδο της κρίσης, της έντασης της αντεργατικής-αντιλαϊκής επίθεσης και της πολιτικής του διαρκούς μνημονίου η πόλη αποτελεί **κέντρο των εξελίξεων και βασικό πεδίο έκφρασης της όξυνσης του κοινωνικού ζητήματος**. Η παρέμβαση μας στο “μέτωπο της πόλης”, αποκτά αναβαθμισμένο χαρακτήρα, χωρίς να ξεχνάμε ότι για μας η πόλη, ο χώρος, το περιβάλλον, καθώς και όλη η σφαίρα αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης, δεν νοείται έξω από τις ίδιες τις κοινωνικές σχέσεις και την διαμόρφωση τους.

Και αυτό γιατί οι εξελίξεις στην πόλη αντανakλούν την αντιπαράθεση κεφαλαίου - εργασίας στο χώρο και ταυτόχρονα επιδρούν και στο γενικό κοινωνικοπολιτικό συσχετισμό. Σε μια περίοδο όπου εγκαθιδρύονται οι πιο ελαστικές σχέσεις εργασίας και η ανεργία καλπάζει, η γειτονιά διαμορφώνεται σε σημαντικό χώρο ανάπτυξης της συλλογικής δράσης, ενώ το ζήτημα της «οργάνωσης της πόλης» αποτελεί σημείο - κλειδί πάνω στο οποίο καθίσταται αναγκαίο να αναζωογονηθεί η εργατική συλλογική δράση και η αντικαπιταλιστική πάλη με δομές και μορφές που μπορεί να είναι και έξω από τα όρια του τυπικού συνδικαλιστικού - εργατικού κινήματος αλλά να λειτουργούν σαν **μαζικές, σύγχρονες εργατικές συσπειρώσεις**, απαραίτητες για τις μεγάλες μάχες της εποχής.

Η εμπειρία των τελευταίων χρόνων μια σειρά από μέτωπα όπως οι λαϊκές συνελεύσεις των πλαισίων, οι μάχες για κάθε μικρό ή μεγάλο ελεύθερο χώρο, οι κινήσεις ανάκτησης του δημόσιου χώρου, οι αντιστάσεις ενάντια σε έργα που υποβαθμίζουν το περιβάλλον, οι αγώνες ενάντια στους πλειστηριασμούς και το χαράτσι της ΔΕΗ, η πολύμορφη έκφραση δομών αλληλεγγύης, έδειξαν ότι μπορούν να γίνουν εργαλεία καθοριστικά για την εξέλιξη της ταξικής πάλης. Στο ίδιο πλαίσιο, η συγκρότηση δεκάδων επιτροπών κατοίκων, οι αντιφασιστικές πρωτοβουλίες και η πρόσφατη εμπειρία από τη μάχη του προσφυγικού, η προσπάθεια για νέες μορφές συλλογικής οργάνωσης στη γειτονιά παρά τα όποια προβλήματα και τις αδυναμίες τους, ανέδειξαν ότι η λαϊκή δυσαρέσκεια αναζητά μαχητικούς τρόπους

οργάνωσης και παρέμβασης και σε τοπικό επίπεδο. Πολύ περισσότερο, δείχνουν έναν αντίλογο για το ποιος έχει το **δικαίωμα στην πόλη**, και ποιος καθορίζει τελικά την ποιότητα και την οργάνωση της καθημερινότητας: οι εκφράσεις του τοπικού κράτους, οι εργολάβοι και οι επενδυτές, ή ο λαός;

Το κοινωνικό πρόβλημα, και η ένταση της αντεργατικής-αντιλαϊκής επίθεσης αποτελούν το κέντρο όλων των εξελίξεων στο επίπεδο της πόλης. Μαζί με την επίθεση στην εργασία εξελίσσεται και μια μεγάλη επίθεση στα πεδία της αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης. Οι δήμοι και οι περιφέρειες καθώς ολοκληρώνονται σαν τοπικό κράτος και διασυνδέονται ακόμη πιο άμεσα με τις δομές και τις χρηματοδοτήσεις της ΕΕ, αποκτούν ολοένα και πιο κρίσιμο ρόλο για τη ζωή και την καθημερινότητα των εργαζόμενων και για την προώθηση της «αναπτυξιακής» πολιτικής και των επιδιώξεων του κεφαλαίου και της ΕΕ, αποτελούν φορείς των νέων εργασιακών σχέσεων όχι μόνο στο εσωτερικό τους αλλά και στην τοπική κοινωνία (ΤΟΠΣΑ, ΕΟΖ), κοινωνική επιχειρηματικότητα).

Διαμορφώνεται έτσι μια νέα σχέση «εργασίας» και γειτονιάς, παραγωγής και αναπαραγωγής, με βαθιά αλληλεπίδραση και χωρίς σινικά τείχη. Τα πρωτοφανή ποσοστά ανεργίας (ιδιαίτερα για τη νεολαία), η μεγάλη χρονική διάρκεια της ανεργίας, που συνεπάγεται την απώλεια της σχέσης του ανέργου με την εργασιακή του αναφορά, τα μεγάλα κομμάτια ελαστικών και ανασφάλιστων εργαζομένων που δεν καλύπτονται σωματειακά διαμορφώνουν μια νέα σχέση του κόσμου της «εργασίας» και της γειτονιάς, στηριγμένη στην αναγκαιότητα συλλογικής έκφρασης και συγκρότησης του διασπαρτού εργατικού και νεολαϊστικού δυναμικού.

Το πλήρες **ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας** και του φυσικού πλούτου (Σκουριές, ΒΑΠΕ Κρήτης κ.α.) αποτελεί μία από τις πλέον κρίσιμες επιδιώξεις του κεφαλαίου με τεράστιες περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις. Το νέο «υπερταμείο ιδιωτικοποιήσεων» που θα λειτουργεί έξω από τον έλεγχο της ελληνικής κυβέρνησης και της Βουλής με στόχο το ξεπούλημα στον βωμό του χρέους έρχεται να ολοκληρώσει τις παλιότερες προσπάθειες για ιδιωτικοποίηση - τσιμεντοποίηση των δημόσιων χώρων και υφαρπαγής από το κεφάλαιο δημόσιας περιουσίας και οργανισμών (Ελληνικό, λιμάνι Πειραιά, περιφερειακά αεροδρόμια). Την ίδια ώρα, οι περικοπές στους ΟΤΑ μαζί με τα τεράστια κενά σε προσωπικό, την διεύρυνση της κοινωφελούς εργασίας, ειδικά στους τομείς της υγείας, της παιδείας, της κοινωνικής πρόνοιας και της καθαριότητας οδη-

γούν στην κατάρρευση των κοινωνικών υπηρεσιών των δήμων και των περιφερειών, στην επιχειρηματοποίηση – ιδιωτικοποίηση των δημόσιων δομών και υπηρεσιών. Ήδη το 1/3 του προσωπικού στους δήμους απασχολείται με εκ περιτροπής σχέσεις εργασίας (κοινοφελής εργασία, ολιγόμηνες συμβάσεις) ενώ τα ανταποδοτικά τέλη αυξάνονται.

Τα αποτελέσματα της εφαρμογής της μνημονιακής επίθεσης οξύνουν τα προβλήματα που ήδη βιώνουν τα φτωχά λαϊκά στρώματα που ζουν στις πόλεις. Η κυβέρνηση ακολουθεί την πολιτική φτωχοποίησης του εργαζόμενου και λαού και ενίσχυσης της κάλυψης αναγκών μέσω δομών αλληλεγγύης και προγραμμάτων δήθεν καταπολέμησης της φτώχειας. Αυτό που βλέπουμε στο προσφυγικό είναι πρόβα για μια γενικευμένη εκδοχή του στο σύνολο της κοινωνίας. Ελαχιστοποίηση της κρατικής παρέμβασης με τον επίσημο τρόπο και μεταφορά μεγάλου μέρους της κρατικής εμπλοκής σε δομές αλληλεγγύης ενώ με την παράδοση όλων των δανείων στα κοράκια των χρηματαγορών θα οδηγηθούμε σε μια απίστευτη πληθασία της πρώτης κατοικίας την ώρα που η ανεργία θα εκτιναχθεί σαν αποτέλεσμα του κλεισίματος χιλιάδων μικρομεσαίων επιχειρήσεων και της εκποίησης των περιουσιακών τους στοιχείων. Με βάση τα παραπάνω, αναδεικνύονται οι ακόλουθες βασικές αιχμές απέναντι στο τοπικό και κεντρικό κράτος:

- ▶ Πάλη ενάντια στην εξαφάνιση – ιδιωτικοποίηση των κοινωνικών δημόσιων παροχών (υγεία, παιδεία, πρόνοια, καθαριότητα κ.λπ.)
- ▶ Αγώνας ενάντια στην καταλήστευση του λαϊκού εισοδήματος και σε κάθε είδους οικονομική βία (χαράτσια, εφορίες, φόροι, πλειστηριασμοί, κατασχέσεις, διακοπές ρεύματος και νερού)
- ▶ Μάχη ενάντια στην ιδιωτικοποίηση – εμπορευματοποίηση του δημόσιου χώρου, της δημόσιας περιουσίας και του φυσικού πλούτου
- ▶ Παρέμβαση στην καθημερινή ζωή και την οργάνωση της επιβίωσης εργαζομένων, ανέργων, φτωχών λαϊκών στρωμάτων μέσω μορφών εργατικής ανατρεπτικής αλληλεγγύης.
- ▶ Κοινός αγώνας με τα συγκροτημένα τμήματα του εργατικού κινήματος ενάντια σε ανεργία, απολύσεις, ελαστικές σχέσεις εργασίας, στο χώρο του τοπικού κράτους (κοινοφελής εργασία) αλλά και σε κάθε χώρο εργασίας στην πόλη.
- ▶ Πάλη για το δικαίωμα σε μια αξιοβίωτη πόλη, με αξιοπρεπή και άνετη κατοικία, ελεύθερους

δημόσιους χώρους και ανθρώπινες γειτονιές.

- ▶ Αγώνας ενάντια στη φασιστική απειλή, την κρατική και εργοδοτική τρομοκρατία για τις πολιτικές- κοινωνικές ελευθερίες της εποχής μας και τα σύγχρονα δημοκρατικά δικαιώματα.
- ▶ Αγώνας για ίσα δικαιώματα σε πρόσφυγες και μετανάστες
- ▶ Ανάδειξη πολιτιστικών και μορφωτικών δραστηριοτήτων, που προάγουν την εργατική συνείδηση.

Η εργατική οργάνωση στη γειτονιά

Στο ρευστό και επισφαλές εργασιακό τοπίο το οποίο διαμορφώνεται, οι άνεργοι, τα τμήματα της υποαπασχόλησης, της δουλειάς από το σπίτι ή με το “κομμάτι” και της μερικής απασχόλησης αποτελούν πλέον ένα μεγάλο τμήμα της τάξης, που καλύπτει απλά την επιβίωση χωρίς μέλητρον και προοπτική. Κρατώντας ως προτεραιότητα την οργάνωση στο χώρο εργασίας και με στόχο την ενίσχυση αυτής της κατεύθυνσης, μπορεί να αποτελέσει έναν δρόμο **η οργάνωση και η δράση αυτού του κόσμου της εργασίας στο επίπεδο της γειτονιάς σε ταξική βάση**. Σε αυτή την κατεύθυνση θέλουμε να συμβάλει το εγχείρημα των ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΛΕΣΧΩΝ ως εργατικών συλλογικοτήτων αλληλεγγύης και αγώνα στις γειτονιές. Βασικοί στόχοι δράσης τέτοιων εγχειρημάτων μπορούν να είναι:

- ▶ Να αποτελέσουν ένα πρώτο χώρο «υποδο-

χής», ένταξης στη συνδικαλιστική ζωή και συγκρότησης όλων των εργαζόμενων στη γειτονιά. Φιλοδοξούμε οι συλλογικότητες που περιγράφουμε να λειτουργούν ως «τοπικά κέντρα αγώνα», ως χώροι συνεύρεσης και συντονισμού του πρωτοπόρου δυναμικού, για να επανέλθει στις γειτονιές η συλλογικότητα και η ενότητα των καταπιεσμένων. Να ηττηθεί ο φόβος, ο κατακερματισμός και ο «εμφύλιος των φτωχών».

- ▶ Ειδική δουλειά απαιτείται από την πλευρά μας στην προώθηση της συλλογικής δράσης της νεολαίας. Οι εργατικές λέσχες μπορούν να αποτελέσουν έναν μαζικό πόλο συσπείρωσης των μαθητών, της άνεργης και υποαπασχολούμενης σε δουλειές του ποδαριού χωρίς προοπτική νεολαίας, των λεγόμενων “μεταφοιτητών”.
- ▶ Να αποκτούν μαχητικό διεκδικητικό χαρακτήρα για τις ανάγκες και τα δικαιώματα των εργαζομένων και των ανέργων τόσο απέναντι στο κεντρικό όσο και στο τοπικό κράτος. Να προωθούν την εργατική ανατρεπτική αλληλεγγύη σε αντιπαράθεση με λογικές φιλιανθρωπίας της «εταιρικής κοινωνικής ευθύνης», των ΜΚΟ και της Εκκλησίας. Να στέκονται δίπλα στο μαχόμενο εργατικό κίνημα και να είναι παρούσες σε κάθε μικρή και μεγάλη μάχη
- ▶ Να συμβάλλουν σε μια συνοδική αντιπρόταση ενός σύγχρονου λαϊκού και εργατικού πολιτισμού, μιας διαφορετικού χαρακτήρα συλλογικής αναζήτησης και επιμόρφωσης με ενεργό ρόλο όσων συμμετέχουν και όχι με ρόλο θεατή.

Δ.3.5 Η παρέμβασή μας στο αντιπολεμικό κίνημα και στο στρατό

Πόλεμος στην αυγή της κρίσης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού

Θα ήταν ανούσια κάθε προσπάθεια επεξήγησης, ανάληψης και τελικά χάραξης τακτικής ή και στρατηγικής για τον σύγχρονο πόλεμο αν γινόταν απλά ως μια εξέλιξη της γραμμής προηγούμενων εποχών του καπιταλισμού (αποικιοκρατία, παραδοσιακό κομμουνιστικό κίνημα) με σημερινά παραδείγματα. Η κρίση του ολοκληρωτικού καπιτα-

λισμού οδηγεί το κεφαλαιοκρατικό σύστημα σε ένα αδιέξοδο, το οποίο προσπαθεί να το υπερβεί μια βουτιά στην εκμετάλλευση, τη στροφή στον πολιτικό ολοκληρωτισμό και την αξιοποίηση του πολέμου ως ανώτερη μορφή υπέρβασης της κρίσης. Αυτή η στρατηγική οδηγεί στην αναβάθμιση του πολέμου, την ένταση των πολεμικών αναμετρήσεων την τελευταία εικοσαετία (Γιουγκοσλαβία, Αφανιστάν, Ιρακ, Μέση Ανατολή, Αφρική), την στρατιωτικού τύπου αντιμετώπιση του εσωτερικού «εχθρού» και μια μόνιμη ρητορεία περί ασύμμετρων απειλών (τρομοκρατία, μετανάστες, κοινωνικές εξεγέρσεις κλπ). Οι εξελίξεις των τελευταίων χρόνων λοιπόν θα μπορούσαν να ορίσουν τα εξής ποιοτικά νέα χαρακτηριστικά:

1. ο νέος χαρακτήρας του ΝΑΤΟ που πλέον δεν είναι μία απλή στρατιωτική συμμαχία για την πάταξη του αντίπαλου δέους (όπως και αν εκφραζόταν αυτό) αλλά μία συμφωνία προθύμων για το μοίρασμα ζωνών επιρροής, και την ανώτερη από κοινού εκμετάλλευση της εργατικής τάξης.

2. Η επέκταση των ολοκληρώσεων στο στρατιωτικό κομμάτι με πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα την ΕΕ, την τάση για αναβάθμιση του Ευρωστρατού (παρά τα διαφορετικά αντικρουόμενα συμφέροντα εντός της Ε.Ε.) για επεμβάσεις στο εξωτερικό και το εσωτερικό της ΕΕ, και το «μοίρασμα» των ρόλων μέσα στην ίδια την ολοκλήρωση. Όπως και η σύσταση νέων σωμάτων ευρωπαϊκής συνοριοφυλακής και ακτοφυλακής για την διαχείριση του προσφυγικού κύματος.

3. Η εμπλοκή του Στρατού σε αστυνομικές επιχειρήσεις στο εσωτερικό για την υπεράσπιση της κοινωνικής «ομαλότητας» (Φέργκιουσον, 71η αερομεταφερόμενη ταξιαρχία, Παρίσι 2016), η στρατιωτικοποίηση της αστυνομίας και η αστυνομικοποίηση του στρατού, όπου δρα και ως εκτελεστικό απόσπασμα, συγκροτούν το βάρβαρο παρόν ενός κράτους στρατηγείου της καπιταλιστικής ανάπτυξης.

Η Ελλάδα παρούσα στους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς

Το προσφυγικό ζήτημα γίνεται το πρόσχημα ιμπεριαλιστικής επέμβασης εφ’ όλης της ύλης, πολιτικά-οικονομικά-στρατιωτικά. Η ελληνική αστική τάξη προσφέρει «γη και ύδωρ» στους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς ενώ ταυτόχρονα συμμετέχει ενεργά με κάθε τρόπο στους πολεμικούς σχεδιασμούς και αναμετρήσεις. Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ ήδη από τις 25 Ιανουαρίου του 2015, όταν

στο ΥΠΕΘΑ συγκατοικούσαν Καμμένος-Ήσυχος-Τόσκας, πιάνει το νήμα των προηγούμενων κυβερνήσεων και αναδεικνύει τον στρατηγικό πολεμικό άξονα Ελλάδα-Κύπρου-Ισραήλ-Αιγύπτου, προσδοκώντας η εμπλοκή της στην αντιμετώπιση των ασύμμετρων απειλών «τρομοκρατίας-μεταναστών-πειρατείας» να της εξασφαλίσουν ρόλο χωροφύλακα της Μεσογείου σε μια περιοχή που αποκτά τεράστια γεωστρατηγική σημασία εξαιτίας των ενεργειακών-εμπορικών ροών. Προσπαθεί πάση θυσία να εξασφαλίσει μια ζώνη «ασφάλειας» που επεκτείνεται από τα χωρικά ύδατα της Λιβύης έως τα αντίστοιχα Λιβάνου-Ισραήλ, να κερδίσει -κατοχυρώσει ΑΟΖ και να εκμεταλλευτεί ενεργειακά κοιτάσματα. Επίσης, επιχειρεί να εκμεταλλευτεί αυτές τις πολεμικές συμμαχίες και την αιματοβαμμένη συμμετοχή της στους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς ώστε να ενισχύσει την ιδιωτική πολεμική βιομηχανία, που χαρακτηρίζεται πυλώντας του νέου γύρου αστικής οικονομικής ανάπτυξης. Ήδη καταγράφεται η απαίτηση συμμετοχής του ελληνικού κεφαλαίου στην Ανοικοδόμηση Λιβύης/Συρίας- οι Τσίπρας-Καμμένος συμμαχούν με το Κράτος Τρομοκράτη Ισραήλ, στήριξαν και στηρίζουν τους Δικτάτορες της Αιγύπτου και κράτος καθεστώσ Ερντογάν, τόσο στον εμφύλιο που διεξάγει εναντίον της Αριστεράς και των Κούρδων αγωνιστών στο εσωτερικό της Τουρκίας, όσο και εισβάλλοντας στην Συρία. Η στήριξη του NATO και των ευρωστόλων, η μετατροπή των σημαντικότερων ελληνικών βάσεων σε πολεμικά ορμητήρια των βομβαρδιστικών του NATO και των κρατών της Ε.Ε., οι εκκλήσεις του ΥΕΘΑ Π. Καμμένου στις ΗΠΑ να κάνει βάση την Κάρπαθο εντάσσονται σε αυτές τις στρατηγικές επιλογές. Η πρόσφατη παρουσία του NATO στο Αιγαίο ενώ εγείρει ζητήματα επιτροπείας, πέρα από την αναβάθμιση της παρουσίας του Αμερικάνικου ιμπεριαλισμού στη περιοχή, ουσιαστικά ευνοεί την ταξική κυριαρχία της ελληνικής αστικής τάξης, εντάσσοντάς την οργανικά σε έναν ευρύτερο επιχειρησιακό σχεδιασμό κατασταθτικών δυνάμεων.

Ταυτόχρονα τα όρια εσωτερικού και εξωτερικού εχθρού γίνονται όλο και πιο ρευστά. Πίσω από το πέπλο της «τρομοκρατίας» και την προσπάθεια καταπολέμησής της ως εκείνης της διαδικασίας που θα εξασφαλίσει την απαραίτητη ασφάλεια για να έρθει η πολυπόθητη ανάπτυξη το κράτος επιχειρεί να διαμορφώσει ένα συνεχές που ξεκινά από τα κοινωνικά κινήματα, τους μετανάστες και τους απεργούς και φτάνει στο ISIS και την οποιαδήποτε πολεμική απειλή. Κάθε κοινωνική-ταξική σύγκρουση που τείνει να γενικευτεί απει-

λώντας την ομαλότητα του πολιτικού συστήματος, κάθε πράξη αλληλεγγύης που ξεπερνάει τα όρια του κρατικά επιτρεπόμενου «ανθρωπισμού» και των αναγκών της «εθνικής ανάπτυξης», όπως και κάθε αμφισβήτηση -από όποια σκοπιά- της συμμετοχής του ελληνικού κράτους στα ιμπεριαλιστικά σχέδια θα αντιμετωπίζεται ως κίνδυνος απώλειας κυριαρχίας από την κοινοβουλευτική δημοκρατία. Ο εχθρός «από μέσα» θα τείνει να αντιμετωπίζεται με τα ίδια μέσα που αντιμετωπίζεται ο εχθρός από έξω. Ο εξ Ανατολής Κίνδυνος -το παραδοσιακό σενάριο υπεράσπισης της εθνικής κυριαρχίας - «υποχωρεί» σε δευτερεύουσα θέση ενώ μεγαλύτερη σημασία αποκτά ο «πόλεμος κατά της τρομοκρατίας και οι ασύμμετρες απειλές (π.χ. άσκηση Παρμενίων 2015, άσκηση ανακατάληψης από το στρατό κατειλημμένου εργοστασίου από το στρατό, ασκήσεις καταστολής πλήθους κ.λπ.).

Για μια διεθνιστική εργατική απάντηση ενάντια στον πόλεμο

Παλεύουμε για ένα αντιπολεμικό κίνημα όπου:

- ▶ Θα έχει καθημερινή δράση και παρέμβαση μπλοκάροντας την πολεμική μηχανή, τις αγορές όπλων και εξοπλισμών, συνδέοντας της αντιιμπεριαλιστική και αντικαπιταλιστική πάλη με την πάλη για την υπεράσπιση των εργατικών συμφερόντων, για την ειρήνη και την συναδέλφωση των λαών.
- ▶ Ένα αντιπολεμικό κίνημα που θα βασίζεται σε όλες τις δυνάμεις του μαζικού κινήματος (φοιτητικοί σύλλογοι, σωματεία κτλ), θα αναβαθμίζει τη μετωπική αντιπολεμική δράση όλων των μορφών που παρεμβαίνει η αντικαπιταλιστική αριστερά (ΕΑΑΚ, κινήσεις πόλης, εργατικά σχήματα κ.λπ.) και τη κοινή δράση όλων των αντιεθνικιστικών, αντιπολεμικών και αντιιμπεριαλιστικών δυνάμεων. Ένα αντιπολεμικό κίνημα τμήμα δηλαδή του ταξικά ανασυγκροτημένου εργατικού κινήματος, πυλώνα της σύγχρονης εργατικής πολιτικής.
- ▶ Δεν θα εκφυλίζεται στα μονοπάτια του δήθεν αριστερού πατριωτισμού, της πατριδοκαπηλείας, της αναζήτησης συμμαχιών με τα «προοδευτικά» κομμάτια της αστικής τάξης και τελικά της αντίληψης του έθνους σαν έναν αταξικό σχηματισμό. Θα αντιλαμβάνεται αντίθετα ότι η αστική τάξη στρέφεται με τον ίδιο επιθετικό τρόπο εναντίον και του "εσωτερικού" και του "εξωτερικού" εχθρού.

- ▶ Που θα δίνει μάχη απέναντι στον μιλιταρισμό, τον εθνικισμό και τον ρατσισμό και θα την συνδέει με την αντιπαράθεση με τη λογική της «εθνικής ομοψυχίας». Ενάντια στις καπιταλιστικές ολοκληρώσεις και τα στρατιωτικά τους όργανα (ΝΑΤΟ-ευρωστράτος) για τη διάλυση τους.
- ▶ Ένα αντιπολεμικό κίνημα τέλος που θα έχει δράση μέσα και έξω από τον στρατό, με βασικό όπλο εντός του στρατού το ΔΙΚΤΥΟ ΣΠΑΡΤΑΚΟΣ, για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των στρατευμένων και το σαμποτάρισμα της πολεμικής μηχανής, με όπλο τον οικονομικό-πολιτικό αγώνα στην βάση των ταξικών αναγκών και του κομμουνιστικού κινήματος. Ενάντια στη στράτευση στα 18, στην εντατικοποίηση της εκπαίδευσης και το αξιόμαχο του στρατού. Καμία σκέψη για αύξηση της θητείας. Παράλληλα ενισχύουμε την προσπάθεια της Επιτροπής Αλληλεγγύης Στρατευμένων και της Αντιπολεμικής Διεθνιστικής Κίνησης.

Το Δίκτυο Ελευθέρων Φαντάρων Σπάρτακος

Ο Σπάρτακος αποτελεί το κατεξοχήν σύμβολο αντίστασης που εμπνέει τους αγώνες που γίνονται πίσω από τα συρματοπλέγματα εδώ και δεκαετίες. Οι φαντάροι που υποτίθεται ότι πρέπει σαν σκλάβοι να δέχονται διαταγές και να υπακούουν, μπορούν πλέον με το θάρρος τους και τους αγώνες τους να πετυχαίνουν νίκες, να αποτελούν πρωτοπόρο κομμάτι του αντιπολεμικού και νεολθαϊστικού κινήματος. Στου παραλόγου τη θητεία αντιτάξαμε τη λογική των αναγκών και των δικαιωμάτων μας.

Βλέπουμε τη συνολική εικόνα. Στο νέο αιώνα τα όρια πολέμου και ειρήνης θολώνουν περισσότερο από ποτέ. Η φτωχολογία στελεχώνει τους ιμπεριαλιστικούς στρατούς, αυτή δέχεται κυρίως και τις συνέπειες των επεμβάσεων. Η εκστρατεία ενάντια στην τρομοκρατία γρήγορα γενικεύθηκε βάζοντας στο στόχαστρο ό,τι ενοχλεί την απρόσκοπτη εφαρμογή των νόμων της αγοράς. Ο όρος ασύμμετρες απειλές μπήκε για τα καλά στις ζωές μας ενοποιώντας τον εσωτερικό και εξωτερικό εχθρό. Τρομοκρατία, μετανάστες, κοινωνικά κινήματα μπαίνουν στο ίδιο τσουβάλι και βαφτίζονται απειλή από τα σύγχρονα πολιτικό ολοκληρωτισμό του κεφαλαίου. Οι στρατοί της καπιταλιστικής δύσης (ΗΠΑ-ΝΑΤΟ-ΕΕ) έχουν ξεκάθαρο κατασταλτικό ρόλο εντός και εκτός συνόρων. Η λεγόμενη ασφάλεια γίνεται πρώτη προτεραιότητα για τα κράτη και

βασικός μοχλός στις αντεργατικές επιθέσεις και στην περιστολή των ελευθεριών. Οι ενδοιμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί όχι μόνο δεν καταργούνται, πολλές φορές οξύνονται επικίνδυνα, πάντα όμως υποτάσσονται στο παραπάνω πλαίσιο που βάζει ως πιο σημαντικό τον πόλεμο ενάντια στα εργατικά δικαιώματα. Το ελληνικό κράτος στην ίδια κατεύθυνση εξυπηρετεί τα στρατηγικά συμφέροντα της ελληνικής αστικής τάξης. Για αυτό και ο ελληνικός στρατός δεν είναι σε κατάσταση αναμονής. Συμβάλλει με πολλούς τρόπους στην επίθεση που κάνει το κεφάλαιο στις δυνάμεις της εργασίας εντός και εκτός συνόρων.

Βάζουμε αποφασιστικά την έννοια της συλλογικής δράσης και της ενότητας σε ένα σύγχρονο πρόγραμμα πάλης. Εκεί στην αναφορά μπροστά σε συναδέλφους και διοικητές κάνουμε συλλογικό το ατομικό παράπονο. Σπάμε τα στεγανά των στρατοπέδων με τα γράμματα και τις δημοσιευμένες καταγγελίες. Αυτή η συνδυασμένη δράση υπερασπίζεται την καθημερινότητα, την ακεραιότητα και τα δικαιώματα, την ισότητα και την ισονομία. Αντιμάχεται την εθνικιστική ρατσιστική προπαγάνδα. Προχωράμε όμως και πέρα από το στρατιωτικό κανονισμό βάζοντας επιθετικά τις ανάγκες της νεολαίας και του κόσμου της εργασίας. Για να μπλοκάρουμε την πολεμική εμπλοκή στις σύγχρονες εκστρατείες και τον κατασταλτικό ρόλο του στρατού ειδικά στο νέο σκηνικό με τους πρόσφυγες -μετανάστες. Για να μην πληρώσουμε εμείς το κόστος της θητείας. Για να μη μας εκμεταλλεύονται σε κάθε ευκαιρία θεωρώντας μας τσάμπα εργαζόμενους. Για να μην είμαστε αναλώσιμοι στις επικίνδυνες ασκήσεις και την στρατιωτική εκπαίδευση.

Δ.3.6 Για την παρέμβασή μας στο μεταναστευτικό ζήτημα

Ενώ οι πολεμικές συγκρούσεις, οι ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις και ανταγωνισμοί σε Συρία, Ιράκ, Αφγανιστάν συνεχίζονται, οι πρόσφυγες που ξεριζώνονται από τις χώρες τους πολλαπλασιάζονται. Η αντιμετώπισή τους εκ μέρους της ΕΕ ως εισβολέων καταπατά κάθε δικαίωμα προστασίας των θυμάτων πολέμου και το διεθνές δίκαιο. Οι αποφάσεις της συνόδου κορυφής των χωρών της ΕΕ της Μηρατισλιάβα και αυτές που αναμένονται από τη Βιέννη συνεχίζουν να κινού-

νται με βάση το δόγμα της «προστασίας» των συνόρων της ΕΕ σε συνεργασία με το ΝΑΤΟ. Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ έχοντας συνυπογράψει τις ομόφωνες αποφάσεις και σε πλήρη εναρμόνιση με με όλες τις αντιπροσφυγικές πολιτικές της ΕΕ εφαρμόζει κάθε πτυχή τους: απελάσεις, επαναπροωθήσεις, εγκλεισμός προσφύγων, συμμετοχή στις επιχειρήσεις του ΝΑΤΟ. Επιπλέον, άλληλαξε τη διαδικασία και τη σύνθεση των δευτεροβάθμιων επιτροπών ασύλου με βάση τις κατευθύνσεις της ΕΕ και πλέον παράγει **βιομηχανία απορρίψεων των αιτήσεων ασύλου** για όσους ήρθαν στην Ελλάδα μετά την υπογραφή της συμφωνίας.

Η ποινικοποίηση της προσφυγιάς συμπληρώνεται από την πολιτική αποτροπής και την **πολύ επικίνδυνη πολιτική καταπάτησης κάθε ανθρωπίνου δικαιώματος με την διαμόρφωση πλήρως απάνθρωπων συνθηκών διαμονής και διαβίωσης**. Οι απελάσεις και ο εγκλεισμός συνδυάζονται με την πολιτική της απομόνωσης-γκετοποίησης των προσφύγων στα κέντρα κράτησης και τα στρατόπεδα-καταυλισμούς. Χωρίς ελευθερία, χωρίς ενημέρωση, σε καθεστώς παρανομίας ή ημιπαρανομίας, χωρίς παρόν και προοπτική, τους στοιβάζουν σε φυλακές, αποθήκες και στρατόπεδα.

Ευρύτερα σχέδια υπηρετεί η κατεύθυνση της ΕΕ για χρηματοδότηση διαχείρισης του προσφυγικού σε κατασταλτικούς μηχανισμούς και σε ΜΚΟ. Η "φροντίδα" των προσφύγων ανατίθεται είτε στο στρατό είτε σε ανεξέλεγκτες ΜΚΟ με μοναδικό κίνητρο την εκταμίευση των ευρωπαϊκών κονδυλίων, που οι υπεύθυνοι της προσφυγιάς "προσφέρουν" με περισσή υποκρισία στα θύματα των πολέμων τους. Μέσα από διάφορα προγράμματα, χρηματοδοτήσεις και κατευθύνσεις η κυβέρνηση επιδιώκει **να ενσωματώσει μορφές αλληλεγγύης για να μπαλώσει τα κενά** και την έλλειψη δημόσιων δομών και υπηρεσιών κοινωνικής πολιτικής στους πρόσφυγες. Η εκμετάλλευση της εθελοντικής προσφοράς και η ενσωμάτωση της στους κυβερνητικούς σχεδιασμούς είναι σε εξέλιξη. Κάθε άλλη έκφραση αλληλεγγύης στους πρόσφυγες και κάθε μη ελέγξιμο εγχείρημα είναι υπό δίωξη και αποκλεισμό (συλληψείς και απαγορεύσεις εισόδου αλληλεγγύων και άλλων συλληλογικότητας στα κέντρα κράτησης, εκκένωση χώρων στέγασης προσφύγων κ.α.).

Ταυτόχρονα, η δαιμονοποίηση των προσφύγων ως υπαίτιων για τα κοινωνικά προβλήματα των ντόπιων ευνοεί την ανάπτυξη των ξενοφοβικών αντιλήψεων και την άνοδο της επιρροής των ρατσιστικών και νεοφασιστικών πολιτικών δυνάμεων και σε

αυτό συμβάλλει η γκετοποίηση τους. Δεν θα πρέπει ως εκ τούτου, να παραγκωνίσουμε το γεγονός της επανεμφάνισης της ΧΑ, αλλά και άλλων ακροδεξιών μορφωμάτων. Η αναθέρμανση της παρέμβασης της Χρυσής Αυγής αποτελεί εξαιρετικά επικίνδυνο στοιχείο, με αιχμή του δόρατος το προσφυγικό αλλά και την υλοποίηση των μνημονίων από μια «αριστερή» κυβέρνηση», στο φόντο μιας γενικότερης ανόδου της εθνικιστικής και ρατσιστικής ακροδεξιάς σε όλη την ΕΕ, που ενισχύει και την εγχώρια δυναμική. Οι ανοικτές ή συγκαλυμμένες επιθέσεις όπως στην κατάληψη της Νοταρά, σε Χίο, Λέσβο, Ρέθυμνο, Ωραιόκαστρο κ.α. και η στοχοποίηση αλληλεγγύων εγχειρημάτων, συλληγοικότητας και πολιτικών χώρων δείχνει ότι αναθερμαίνεται η δράση των ακροδεξιών μορφωμάτων ως επιστέγασμα της γενικότερης ρατσιστικής, ξενοφοβικής επίθεσης, του κοινωνικού πολέμου απέναντι σε μετανάστες, πρόσφυγες, φτωχούς και καταπιεσμένους.

Απέναντι σε όλα τα παραπάνω, αναδεικνύεται η ανάγκη αναβάθμισης της παρέμβασης του ταξικού εργατικού κινήματος και της αντικαπιταλιστικής, κομμουνιστικής αριστεράς. Χρειάζεται να κρατηθεί ψηλά η αντίσταση των συνειδήσεων στο στοχευμένα καλλιεργούμενο ρατσιστικό κλίμα, να προταχθεί η αγωνιστική-ταξική αλληλεγγύη υπεράσπισης των δικαιωμάτων των προσφύγων, να αναδειχθούν και να καταγγεληθούν απερίφραστα οι πολιτικές της ΕΕ, της κυβέρνησης και όλων των αστικών πολιτικών δυνάμεων.

Το προηγούμενο διάστημα οργανώσαμε τη δουλειά μας γύρω από το προσφυγικό μέσα από σωματεία, φοιτητικούς συλλόγους, συλληγοικότητες που υπήρχαν ή νέες που δημιουργήθηκαν για αυτό το θέμα, και αναπτύξαμε μια πλούσια αντιπολεμική-αντιϊμπεριαλιστική πολύμορφη δράση διεκδίκησης και αλληλεγγύης στους πρόσφυγες με κινητοποιήσεις, πορείες, συγκεντρώσεις, πρακτική στήριξη με συγκέντρωση και διανομή ειδών, ενημέρωση κ.λπ. Καταφέραμε να αποκτήσουμε επαφές και δεσμούς με πρόσφυγες σε όλη την Ελλάδα. **Στην κατεύθυνση αυτή κομβικό ρόλο έπαιξε η δημιουργία του Συντονισμού για το προσφυγικό-μεταναστευτικό σωματείων, φοιτητικών συλλόγων και συλληγοικότητας.**

Ωστόσο, αυτή η δράση χρειάζεται να πάρει πιο μόνιμα, πανελλαδικά, συντονισμένα και σταθερά χαρακτηριστικά. Μέσα από μαζικές διαδικασίες να αναβαθμίσει την πολιτική οπτική της για τις αιτίες, τους υπεύθυνους, την σκοπιά της αλληλεγγύης, τη σύνδεση με τον αντιϊμπεριαλιστικό, αντιπολεμικό κίνημα και να συμβάλει στην κοινή πάλη

ντόπιων και προσφύγων για τα δικαιώματά τους, ζήτημα που το αμέσως επόμενο διάστημα έρχεται δυναμικά στο προσκήνιο. Για το λόγο αυτό δρομολογείται η δημιουργία μιας κίνησης που θα βασίζεται στους επιμέρους συντονισμούς σωματείων, φοιτητικών συλλόγων και πρωτοβουλίες βάσης, δίνοντας παράλληλα χώρο και λόγο σε πρόσφυγες και άλλους ντόπιους αλληλεγγύους. Συνοπτικά, χρειάζεται να δούμε πως θα μπορέσουμε σε πανελλαδική κλίμακα να δώσουμε μια μεγαλύτερη ώθηση και σταθερότητα στην παρέμβασή μας για να προβάλλουμε ένα αντιϊμπεριαλιστικό, ταξικό προσανατολισμό με τα εξής χαρακτηριστικά:

Να ιεραρχεί την πάλη για ειρήνη, ενάντια στον πόλεμο, στις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις, στο ΝΑΤΟ, στις άλλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις (Ρωσία κλπ.), στα συμφέροντα των αστικών τάξεων (στις αστικές τάξεις (Τουρκία), στη συμμαχία Ελλάδας – Ισραήλ – Αιγύπτου κλπ. Για το κλείσιμο των βάσεων, την έξοδο από το ΝΑΤΟ και την Ε.Ε.

▶ Να θέτει άμεσα την ανάγκη να πέσουν τα τείχη της ΕΕ, να σπάσει η αντιπροσφυγική – αντιμεταναστευτική πολιτική της ΕΕ – φρούριο την οποία στηρίζει η κυβέρνηση Τσίπρα, που κάνει την Ελλάδα φυλακή και την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ δεσμοφύλακα. Διεκδίκηση ελευθερίας και των δικαιωμάτων προσφύγων και μεταναστών ενάντια στις απειλές, τις επαναπροωθήσεις και στο θανατηφόρο φράκτη του Έβρου, της Φρόντεξ και των νέων Συνοροφυλακών.

▶ Να ανοίγει όλη τη βεντάλια για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των προσφύγων και των μεταναστών. Να αναδεικνύει την διεκδίκηση και κατάκτηση – επιβολή δημόσιας, ποιοτικής, ανθρώπινης φροντίδας και στέγασης σε χώρους ανθρώπινους -και όχι στρατόπεδα- με δημόσιους πόρους. Να απαιτεί άμε-

ση δυνατότητα πρόσβασης των προσφύγων στην εκπαίδευση και στην περίθαλψη, άμεση λήψη ασύλου και άμεση απόκτηση ίσων δικαιωμάτων στην εργασία. Καθοριστικός κρίκος παραμένουν οι δράσεις αλληλεγγύης να συνδέουν τον αγώνα υπεράσπισης των δικαιωμάτων των προσφύγων με τον αγώνα για τα δικαιώματα των ντόπιων και αντίστροφα. Ειδικό σημείο σε αυτήν την προσπάθεια αποτελεί η εγγραφή των προσφύγων στη δημόσια εκπαίδευση (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, αλλά και σε ΑΕΙ και ΤΕΙ) και συνολικά η αρμονική κοινωνική τους ένταξη κόντρα σε λογικές γκετοποίησης και περιθωριοποίησης.

▶ Να αντιτάσσει την εργατική λαϊκή αλληλεγγύη, σε διάκριση και αντιπαράθεση με την κυβέρνηση, την φιλανθρωπία των εταιρειών, των ΜΚΟ, της εκκλησίας, της ΕΕ και την υποταγμένη λογική του συστημικού εθελοντισμού. Με πλήρη επίγνωση ότι αυτά δεν μπορούν παρά να καλύψουν μέρος μόνο των απαιτήσεων, δεν μπορούν να υποκαταστήσουν την ευθύνη της κυβέρνησης και των κρατικών δομών, δεν μπορούν παρά να έχουν πολιτικά χαρακτηριστικά και σύνδεση με τις συνολικότερες διεκδικήσεις.

Δ.3.7 Η ιδεολογική μας δουλειά

Studieren, Propagandieren, Organisieren (να μελετάμε, να προπαγανδίζουμε, να οργανώνουμε).

Αυτή η τριπλέτα καθηκόντων από τον παλαίμαχο της γερμανικής αριστεράς Λίμπνεχτ, αποτυπώνει όχι μόνο το εύρος της αναγκαίας δραστηριότητας ενός κομμουνιστή σαν ενότητα και αυτοτέλεια της έννοιας του κοινωνικού αγωνιστή και οργανωτή, του πολιτικού προσώπου, του θεωρητικού παραγωγού και συνδιαμορφωτή, αλλά ταυτόχρονα υποδεικνύει και την ποικιλία των μορφών που παίρνει η ίδια η ταξική πάλη, όπου μια σύγχρονη κομμουνιστική πρόταση οφείλει να δίνει απαντήσεις. Η μάχη στο επίπεδο των ιδεών -στην σχετική της αυτοτέλεια- έχει ιδιαίτερη σημασία ειδικά στο διαφιλονικούμενο ιδεολογικό τοπίο της "ευρύτερης εποχής της κατάρρευσης". Κατ' αρχάς επιείγει η συλλογική συστηματική μελέτη και παρακολούθηση των οικονομικών πολιτικών και ιδεολογικών εξελίξεων του σύγχρονου καπιταλισμού,

καθώς “πρέπει να γνωρίσουμε τον κόσμο για να τον αλληιάξουμε”. Από την άλληλη η αναμέτρηση με την ιστορία του κομμουνιστικού και εργατικού κινήματος αλληιά και συνολικά του ανθρώπινου πολιτισμού, καθώς και η συμβολή στην δημιουργική ανάπτυξη του μαρξισμού μπορούν να συνεισφέρουν σε μια αρμονική σύνδεση ανατρεπτικής θεωρίας και επαναστατικής πράξης. Πόσο μάλλον όταν η αστική ιδεολογία κάθε άλλο παρά αμέτοχη μένει σε αυτήν την αντιπαράθεση. Μόνο ένα ρεύμα πολιτιστικής και ιδεολογικής αντεπίθεσης μπορεί να στηρίξει θετικά μια επαναστατική κομμουνιστική προοπτική, να αναμετρηθεί με την αστική ιδεολογία αλληιά και με τον σύγχρονο αγνωστικισμό, αναληφαβητισμό και σκοταδισμό που επαναφέρει σε μαζική κλίμακα ιδεοληψίες, θρησκευτικές προκαταλήψεις, ρατσιστικά και φασιστικά ιδεολογήματα, ανορθολογισμό κ.ά.

Αυτά τα σοβαρά, θεμελιώδη και δυσεπίλυτα καθήκοντα, στα πλαίσια της νΚΑ συσσωρεύονται διαρκώς μαζί με τα αιώνια “δευτερεύοντα ζητήματα, κάτι που αποτυπώνεται στην αδύναμη δουλειά στα πλαίσια της οργάνωσης, την συλλογική και προσωπική υποτίμηση του ζητήματος, με αποτέλεσμα μια διαρκής διεγκυστίνδα ανάμεσα σε μια συλλογική ταυτότητα από την μία “θεωρίας χωρίς πράξη” και “πράξης χωρίς θεωρία” από την άλλη. Πρέπει να κατανοήσουμε ότι η αντεπίθεση των επαναστατικών μαρξιστικών ιδεών, είναι καίριας και όχι δευτερεύουσας σημασίας ζήτημα, που συμπληρώνει, ολοκληρώνει, βαθαίνει -και δεν είναι η γαρνιτούρα της γενικότερης πολιτικής και συνδικαλιστικής μας παρέμβασης. Ας προβληματιστούμε από την αντίστοιχη προσοχή που δείχνουν ανερχόμενα αντιδραστικά ρεύματα σε αυτό τον τομέα (ISIS, ακροδεξιά κτλ). Στην πραγματικότητα ο κομμουνιστής – λαϊκός αγωνιστής πάντα διακρινόταν από δύο χαρακτηριστικά: Από την πρωτοπόρα δράση του και το αλύγιστο φρόνημα μέσα στην ταξική πάλη και από την έφεσή του «να μάθει» για τα πάντα γύρω. Ακόμα και μέσα στις εξορίες, τις φυλακές και τα ξερονήσια οι κομμουνιστές οργάνωναν ομίλους μόρφωσης, ωθούσαν το κάθε μέλος να διαβάζει και ν’ αυτομορφώνεται. Το τελευταίο διάστημα παρατηρείται στις γραμμές μας μία υποχώρηση του κλίματος για μόρφωση-αυτομόρφωση.

Η αναγκαία επανεκκίνηση της δραστηριότητας μας οφείλει να έχει καταρχάς τα μάτια στραμμένα στην κοινωνία. Χρειαζόμαστε συλλογική ιδεολογική δουλειά όχι μόνο για να “θωρακιστούν” καλύτερα τα μέλη μας αλληιά πρώτα και κύρια για να παρέμβουμε εξώστρεφα από αναβαθμισμένες

θέσεις στην ταξική αντιπαράθεση που μαινεται. Άλλωστε σε όλες τις εκδηλώσεις –συνέδρια μαρξιστικού-ιδεολογικού ενδιαφέροντος είναι ιδιαίτερα έντονη η συμμετοχή της νεολαίας. Η έκδοση από την νΚΑ θεματικών εκηλαϊκειακών επεξεργασιών για τη νεολαία (π.χ. απελευθερωτική παιδεία, ή η φύση της ελαστικής εργασίας), η ανώτερη διακίνηση του περιοδικού Αναιρέσεις του Πριν και των Τετραδίων Μαρξισμού, μπορούν να οδηγήσουν στην αναβαθμισμένη παρέμβαση μας στους αγώνες που ξεσπούν. Σε αυτά τα πλαίσια μπορεί να βοηθήσει η εκκίνηση μιας συνολικής εκδοτικής προσπάθειας των Αναιρέσεων αλληιά και η αναγκαία παρέμβαση στο διαδίκτυο με συλλογικό και συστηματικό τρόπο.

Η οργάνωση οφείλει να ενθαρρύνει πρωτοβουλίες ανά χώρο δουλειάς, εκπαίδευσης, γειτονιάς κτλ, έτσι ώστε με δημιουργικό και πολύπλευρο τρόπο να συμβάλλει στην βαθύτερη και πιο ουσιαστική σχέση και επαφή των νέων αγωνιστών με την επαναστατική μαρξιστική θεωρία, στα πλαίσια μιας διαφωτιστικής αυτομορφωτικής διαδικασίας. Συνολικά οφείλουμε να αναβαθμίσουμε τον σύγχρονο θεωρητικό και επιστημονικό διάλογο, ειδικότερα εντός της νέας γενιάς. Το μαρξιστικό εργαστήριο στα πλαίσια των Λεσχών Αναιρέσεις μπορεί να αποτελέσει στο πεδίο της θεωρίας ένα χώρο ευρύτερης συσπείρωσης, αναζήτησης, κοινής προσπάθειας, αντίστοιχο με τα σχήματα στο πεδίο της αριστερής πτέρυγας και του κινήματος.

Όλη αυτή η πολύμορφη διαδικασία οφείλει να διεξάγεται -με άλλο τρόπο- και εντός της νΚΑ, σαν βασική οργανωτική πλευρά. Επείγει η συλλογική μέριμνα για “ ανέβασμα” της συζήτησης με μόνιμο τρόπο στην οργάνωση, με διοργάνωση θεματικών κύκλων-μαθημάτων με συλλογική ευθύνη της ιδεολογικής επιτροπής ΝΑΡ-νΚΑ, αλληιά και η συμβολή στην ανάπτυξη της θεωρίας και όχι μόνο

για την αναγκαία διαχείριση των τρεχουσών πολιτικών αναγκών. Μια τέτοια κατεύθυνση απαιτεί και αντίστοιχη διάταξη δυνάμεων λόγω της φύσης και της δυσκολίας του ζητήματος, τόσο στο επίπεδο του κεντρικού συμβουλίου όσο και στις κατά τόπους οργανώσεις πόλεις.

Δ.3.8 Η πολιτιστική μας παρέμβαση και το εγχείρημα των Αναιρέσεων

Η μάχη στο επίπεδο των ιδεών και του πολιτισμού μετατρέπεται σε ένα από τα πιο κρίσιμα ζητήματα της εποχής μας. Η αντίσταση, η ανατροπή της κυρίαρχης πολιτικής και ακόμα περισσότερο η επαναστατική και κομμουνιστική προοπτική περνούν και μέσα από ένα νέο ρεύμα μόρφωσης, πολιτισμού, ιδεολογικής και αξιακής αναμέτρησης, ιδιαίτερα στη νέα γενιά. Καθήκον που κάθε κομμουνιστική οργάνωση οφείλει να θέτει πολύ υψηλά. Το θέμα της πολιτιστικής παρέμβασης μιας σύγχρονης νεολαιίστικης οργάνωσης που φιλοδοξεί να συμβάλει στην αναγκαία επαναθεμελίωση του κομμουνισμού στην εποχή μας, δεν αποτελεί απλώς ένα «συνοδευτικό» εγχείρημα της γενικότερης πολιτικής παρέμβασης της. Δεν είναι το «αλλητοπίπερο» της κινηματικής - πολιτικής μας ζωής. Αντίθετα ορίζοντας την πολιτική ως υποσύνολο του πολιτισμού και άρα τμήμα του, αντιμετωπίζουμε το θέμα του πολιτισμού σαν εκείνο το ευρύτερο πολυεπίπεδο πεδίο μέσα στο οποίο διαμορφώνονται οι προσωπικότητες των σύγχρονων επαναστατών και επαναστατριών προσεγγίζοντας το επίπεδο μιας καθολικής - συνολικής συνείδησης.

Με βάση τα παραπάνω, αποτιμούμε την ιδιαίτερη παρέμβασή μας στο χώρο του πολιτισμού, μέσω των «εργαλείων» των Αναιρέσεων, ως τουλάχιστον ανεπαρκή. Παρότι μετά και την 4η Συνδιάσκεψη της vKA πάρθηκαν γενναίες πρωτοβουλίες (βλ. δημιουργία Λεσχών Αναιρέσεων, μαζικοποίηση του φεστιβάλ κ.λπ.), αυτές είτε έμεναν ανοηλοκλήρωτες, είτε ασυνεχείς. Για παράδειγμα την πολύ καλή εκκίνηση των λεσχών διαδέχτηκε η αδράνεια και η υπολειπόμενη τους. Το φεστιβάλ, τη στιγμή που έχει καθιερωθεί σαν ένα από τα πιο μαζικά και σημαντικά σημεία συνάντησης

της νεολαίας, έχει φτάσει κάποια αισθητικά και πολιτικά όρια και δείχνει να μην συγκινεί ιδιαίτερα την ίδια την οργάνωση. Το περιοδικό, το κατ'εξοχήν μέσο διάδοσης της αντίληψής μας, διακινείται ελάχιστα, ενώ πέραν της μόνιμης οικονομικής του ζημιάς, δείχνει να απασχολεί και ελάχιστο κόσμο εντός της οργάνωσης σε επίπεδο σύνταξης. Τέλος, το camping μετά την τριετή πολιτική και πολιτιστική επιτυχία του (2011-2013), έδειξε τα όριά του, επιβάλλοντας άμεσα την επανεκκίνηση και επαναπροσδιορισμό του εγχειρήματος. Συμπερασματικά, η ελλιπής ενασχόληση και συζήτηση του δυναμικού της οργάνωσης γύρω από ζητήματα πολιτισμού αλλήλ και τα εγχειρήματά μας συγκεκριμένα, ο ασαφής μερικές φορές χαρακτήρας τους, ο ερασιτεχνισμός στην οργάνωση και οι τάσεις απαξίωσης των Αναιρέσεων, είναι βασικά προβλήματα που συνέβαλαν στη μέτρια παρέμβαση και εικόνα μας το προηγούμενο διάστημα.

Στόχος μας είναι, το 4ο Συνέδριο να αποτελέσει τομή στην αντίληψη της vKA, σχετικά με την παρέμβασή μας στον πολιτισμό, αλλήλ και στο πολιτιστικό της αντιπρόταγμα. Να αποτελέσει κτήμα και καθημερινή στάση ζωής του κάθε μέλους μας, η ανάγκη ανάδειξης ενός ανατρεπτικού προτύπου, ανταγωνιστικού στα παρακμιακά πρότυπα του καπιταλισμού.

Στα πλαίσια «εδραίωσης» και αναβάθμισης της παρουσίας της vKA στο χώρο του πολιτισμού, σε δρώμενα, ρεύματα και χώρους των τεχνών που δεν είχαμε σχέση το προηγούμενο διάστημα και συσπειρώνουν πρωτοπόρα καλλιτεχνικά ρεύματα της νεολαίας, απαιτείται επανεξοπλισμός των εργαλείων μας, δηλαδή ποιοτική αναβάθμιση όλων των πτυχών των Αναιρέσεων. Έτσι ώστε το φεστιβάλ να αποτελεί την κορυφαία εκδήλωση συγκέντρωσης και παρουσίασης της δουλειάς μας, το περιοδικό ένα πραγματικά πρωτοπόρο και χρήσιμο για τον εξοπλισμό και την παρέμβαση των νέων κομμουνιστών έντυπο, οι Λέσχες καθημερινό σημείο συνάντησης και καλλιτεχνικής/ θεωρητικής δημιουργίας σε όλες τις πόλεις και το camping ένα πραγματικό δεκαήμερο εαυθλακτικών μεν, αλλήλ και ποιοτικών διακοπών, και σε τελική ανάλυση να εμπλουτιστεί ποιοτικά η αυτή καθ'εαυτή παρέμβαση μας στο κίνημα της νεολαίας με τις ιδέες ενός ανατρεπτικού πολιτισμού. Καταλήτνης σε αυτή την προσπάθεια θα είναι η επιτροπή πολιτισμού της vKA.

Το αντικαπιταλιστικό μέτωπο και η σύγχρονη κομμουνιστική οργάνωση νεολαίας

Ε.1 Για ένα αντικαπιταλιστικό-επαναστατικό ρεύμα στη νεολαία

1. Σήμερα στη νεολαία κρίνεται πολύ περισσότερο από ό,τι στο παρελθόν το μέλλον του επαναστατικού κινήματος στην Ελλάδα. Η αθλιότητα της κατάστασης δεν θα μείνει χωρίς απάντηση και μάλιστα χωρίς «ακραία απάντηση» από την πλευρά της νεολαίας. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι η κοινωνική κατάσταση μιας ζωής δούλου σε συνδυασμό με την ανοιχτή ιστορική κρίση των ρευμάτων που σφράγισαν τον συσχετισμό στην κοινωνία και την εολαία τα προηγούμενα 40 χρόνια (ευρωπαϊσμός, κοινωνική ανέλιξη, επιχειρηματικότητα, κοινωνικό συμβόλαιο, αλλά και «αριστερά») θα γεννήσει είτε μια απελευθερωτική, επαναστατική και κομμουνιστική απάντηση είτε μια αντιδραστική, εθνικιστική, ρατσιστική και ακροδεξιά απάντηση. Το 4ο συνέδριο της νΚΑ πρέπει να κάνει βήματα στη συνειδητοποίηση αυτού του ιστορικού διακυβεύματος. Ο τρόπος που θα συνειδητοποιηθεί θα κρίνει και τον χαρακτήρα των πολιτικών απαντήσεων που θα δοθούν.

2. Το κεντρικό σημείο και η ουσία για την οικοδόμηση ενός αντικαπιταλιστικού ρεύματος στη νεολαία είναι η πολιτική του κατεύθυνση, η ψυχή του, ο αντικαπιταλιστικός και επαναστατικός του προσανατολισμός, η αποκατάσταση της «μεγάλης αφήγησης» ή με άλλα λόγια η «επαν-ανακάλυψη του κομμουνισμού». Πράγματι παράλληλα με

την κρίση των κυρίαρχων έως τώρα μορφών της αστικής ιδεολογίας αναπτύσσεται και η κρίση των κυρίαρχων μορφών της «αριστεράς», όπως αυτή προσλαμβάνεται από τις πηλατιές μάζες της νεολαίας. Και μάλιστα με διπλή έννοια. Και με την ιστορική «κατάρρευση του κομμουνισμού», αλλά και με μια άμεσα πολιτική έννοια (τον ρόλο της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ στο εσωτερικό, την κρίση και το λαχάνιασμα των λατινοαμερικάνικων πειραμάτων κ.α.). Για να είναι λοιπόν δυνατόν να οικοδομηθεί ένα πηλατύ αντικαπιταλιστικό / επαναστατικό ρεύμα στην νεολαία πρέπει οι μάζες της νεολαίας να μπορούν να «φανταστούν» και να «διεκδικήσουν» μια ριζικά διαφορετική ζωή, μια ριζικά διαφορετική οργάνωση της κοινωνίας, πέρα από την ιδιοκτησία, την αγορά, την βάρβαρη εκμετάλλευση και την ανάπηρη, αυταρχική, ψευδοδημοκρατία που μας τάζουν. Πώς θα γίνει όμως αυτό όταν όλες σχεδόν οι μορφές που μας παραδόθηκαν από το παρελθόν βαραίνουν από την σκουριά του παρελθόντος; Αυτή είναι νομίζουμε η καρδιά του ερωτήματος. Όχι μόνο δηλαδή η αναγκαιότητα του νέου «κομμουνιστικού προτάγματος», αλλά και του τρόπου που θα το αναγεννήσουμε, χωρίς να πετάμε το μωρό μαζί με τα απόνερα.

3. Πώς όμως θα αναγεννηθούν οι επαναστα-

τικές και κομμουνιστικές ιδέες μέσα σε αυτές τις συνθήκες; Ο κομμουνισμός μπορεί να ξαναγεννηθεί αν από «όραμα» ή «θεωρία για τα ττουήλια» γίνει η ζωντανή, πραγματική «κίνηση που καταργεί την υπάρχουσα τάξη πραγμάτων». Αν γίνει καθοδηγητική αρχή στις πολιτικές απαντήσεις που δίνουμε σήμερα. Μέχρι τώρα σαν ΝΑΡ και ΝΚΑ ήμασταν πολύ αδύνατοι στο να παρέμβουμε στις εξελίξεις με τέτοιο τρόπο. Στο να δράσουμε, να σχεδιάσουμε, να διατάξουμε δυνάμεις και να παρέμβουμε από την «σκοπιά του κομμουνισμού». Η δράση μας, όπως έχουμε εκτιμήσει και στις διαδικασίες μας, δικάζεται ανάμεσα σε μια «τρέχουσα», «καθημερινή», συνδικαλιστικού χαρακτήρα δράση και μια «πολιτική δράση» που εκφράζεται κυρίως σε κορυφαίες πολιτικές στιγμές, και κατά βάση στις εκλογές. Έτσι όμως ο πολιτικός αγώνας της νεολαίας, όπως και η καθημερινή ιδεολογική και πολιτιστική διαπάλη με την αστική ιδεολογία και πολιτισμό υποβαθμίζεται δραματικά. Άρα λοιπόν πρέπει να ξεκινήσουμε από την ολόπλευρη βαθιά κριτική και την συνολική αναμέτρηση με τον καπιταλισμό της εποχής μας, με τον ολοκληρωτικό καπιταλισμό. Αυτός είναι ο κρίκος που πρέπει να «πιαستούμε».

4. Αυτό σημαίνει ότι το ζήτημα της σχέσης τακτικής-στρατηγικής στη νεολαία βρίσκεται στην καρδιά της τομής που πρέπει να κάνουμε. Η βαθιά κριτική στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό από την σκοπιά της επαναθεμελίωσης του κομμουνισμού, για να γίνει «γραμμή παρέμβασης» πρέπει να μεταφραστεί σε όλα τα επίπεδα της παρέμβασής μας.

- ▶ Στην αυτοτελή προβολή του κομμουνιστικού προτάγματος στην νεολαία και άρα στην ποιτική αναβάθμιση της αυτοτελούς παρέμβασής μας σαν νΚΑ.
- ▶ Στην οικοδόμηση ενός πλατιού ριζοσπαστικού αντικαπιταλιστικού ρεύματος στην νεολαία και στην σχέση της ριζοσπαστικής νεολαίας με την ΑΝΤΑΡΣΥΑ.
- ▶ Στην αναγέννηση του κινήματος της νεολαίας σε περιεχόμενο και μορφή.

5. Κρίκος σε αυτή τη στροφή είναι το ζήτημα της αυτοτελούς πολιτικής μας παρέμβασης και πρώτα από όλα της παρέμβασης της νΚΑ. Η απελευθερωτική / χειραφετητική κομμουνιστική προοπτική πρέπει να «γεμίζει» με αξίες, ιδεολογία, πολιτισμό την φυσιογνωμία και την πρακτική μας. Η φυσιογνωμία αυτή πρέπει να προβάλλεται αυτοτελώς. Γύρω από κάθε ζήτημα κάθε μέτωπο αγώνα πρέπει να αναπτύσσεται η «κομμουνιστική απάντηση» με μαζικούς όρους και μορφές. Η υπο-

τίμηση της αυτοτελούς πολιτικής παρέμβασης της οργάνωσης και της διαπάλης για την ευρύτερη επίδραση των κομμουνιστικών ιδεών «παράδει» το κίνημα και το μέτωπο στο κατώτερο επίπεδο πολιτικής συνείδησης -σε μια εποχή που απαιτείται το ακριβώς αντίθετο - κι άρα τα απονευρώνει, τα αποδυναμώνει. Παράλληλα η πολιτική μας παρέμβαση και τα προγράμματα πάλης πρέπει να εμπνέονται -όχι φυσικά να ταυτίζονται- από την κομμουνιστική πολιτική. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να ανέβει σε άλλο επίπεδο η συγκεκριμένη επεξεργασία της πολιτικής και κινηματικής μας παρέμβασης με βάση τις εξελίξεις στον σύγχρονο καπιταλισμό, την στρατηγική μας και τον υπολογισμό των κάθε φορά συγκεκριμένων συνθηκών και του συσχετισμού δυνάμεων στον οποίο δρούμε. Τέλος για να μπορεί η νΚΑ να στηρίξει μια τέτοια παρέμβαση πρέπει η ίδια να κάνει ένα άλμα στην κομμουνιστική της φυσιογνωμία, στην πολιτική και οργανωτική της συγκρότηση. Να ξεπεράσει το επίπεδο της πολιτικής δράσης που σε μεγάλο βαθμό αυτοπεριορίζεται στη στήριξη των σχημάτων και στην παρέμβαση «δια» των σχημάτων. Να πληρώσει τη συγκρότησή της με τα όπλα του επαναστατικού μαρξισμού, ξεπερνώντας τον «εμπειρισμό» και τον «οικονομισμό» που αναπαράγονται και στις γραμμές μας. Να συνεχίσει και να εμβαθύνει την

εργατική στροφή ιδίως στους χώρους της εργατικής νεολαίας που σπουδάζει (ΙΕΚ, σχολές ΟΑΕΔ, ΤΕΙ, νυχτερινά).

6. Οι αγώνες του προηγούμενου διαστήματος έδειξαν πως στην σπουδάζουσα και εργατική νεολαία υπάρχουν **πολύ πηλατιές, διάχυτες ριζοσπαστικές τάσεις αντίστασης** απέναντι στην κυρίαρχη πολιτική και την καπιταλιστική βαρβαρότητα, **απόρριψης του πολιτικού συστήματος, αλληλά και γόνιμης κριτικής στην αριστερά**. Οι τάσεις αυτές δεν «χάθηκαν», παραμένουν «ενεργές δυνατότητες» που πρέπει να αξιοποιηθούν και να γονιμοποιηθούν. Κάτω από ποιες προϋποθέσεις μπορούν να αξιοποιηθούν αυτές οι δυνατότητες;

► **Η πρώτη και ουσιαστική προϋπόθεση είναι η οργάνωση της ίδιας της νεολαίας**. Αν στην εργατική τάξη οι «παλιές μορφές» έχουν γραφειοκρατικοποιηθεί στην νεολαία ουσιαστικά δεν υπάρχουν. Άρα το ζήτημα της κατεύθυνσης, του πειραματισμού και της πάλης για την δημιουργία **μορφών οργάνωσης του αγώνα για την κοινωνική, πολιτική, πολιτιστική χειραφέτηση της νεολαίας** είναι ο πρώτος όρος για την οικοδόμηση ενός ριζοσπαστικού αντικαπιταλιστικού ρεύματος στην νεολαία. Η δημιουργία της **attack** ήταν ένα δείγμα των δυνατοτήτων που ανοίγονται όταν προσανατολιζόμαστε στην **μαχητική οργάνωση της νεολαίας**.

► Οι μάχες που δίνονται πρέπει να πολιτικοποιούνται, και να **συνενώνονται σε ανώτερο επίπεδο** κατακτώντας το **αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα** που είναι σήμερα αναγκαίο για την υπεράσπιση των αναγκών και των δικαιωμάτων της νεολαίας. Η όποια «**πολιτική πρωτοβουλία**» πρέπει επομένως να **συμπυκνώνει** αυτή ακριβώς την κοινωνική διεργασία. Η διαδικασία οργάνωσης της νεολαίας και **ενοποίησης των μορφών της αποκτά προτεραιότητα** σε συνθήκες που η νεολαία είναι **ανοργάνωτη** και οι ριζοσπαστικές τάσεις **διάχυτες**. Αλλιώς η όποια πολιτική πρωτοβουλία δεν «πατάει» και δεν εκφράζει μια πραγματική κοινωνική διεργασία, είναι καταδικασμένη να εκπίπτει σε πρωτοβουλίες ατομικότητας ή συνένωση οργανώσεων, που δεν εκφράζουν μια ανώτερη κοινωνική και πολιτική δυναμική.

► Κρίσιμο ζήτημα για την οικοδόμηση ενός ριζοσπαστικού αντικαπιταλιστικού ρεύματος στην νεολαία είναι και ο ρόλος της **αντικαπιταλιστικής πτέρυγας**. Στόχος είναι η «**πτέρυγα**» να γίνει **-συνολικά ή έστω στο μεγαλύτερο κομμάτι της- «υποκείμενο» της οικοδόμη-**

σης του αντικαπιταλιστικού-επαναστατικού ρεύματος στη νεολαία. Για να γίνει όμως αυτό απαιτείται να υπάρξει μια **βαθιά τομή** στην πτέρυγα και πρώτα από όλα στην ΕΑΑΚ με τρία βασικά στοιχεία: α) τομή στη **μαχητική, αγωνιστική αντιπολιτευτική της δράση**, β) στο περιεχόμενο και την **αντικαπιταλιστική της κατεύθυνση**, γ) στη **δημοκρατία και τον αποφασιστικό ρόλο της βάσης** και των διαδικασιών της. Αντίστοιχα οφείλουμε να δουλέψουμε σχετικά με την έννοια της πτέρυγας στην εργατική νεολαία (θετικό πρώτο βήμα το διήμερο της attack) αλληλά και στην γειτονιά (εργατικές λέσχες κ.α.)

► Σημαντικό τμήμα της οικοδόμησης του Α.Ε.Ρ. είναι και οι **πολιτικές συνεργασίες** με άλλες ριζοσπαστικές πολιτικές δυνάμεις και συλλογικότητες στη νεολαία. Σήμερα υπάρχουν ορισμένες δυνάμεις και συλλογικότητες στη νεολαία που μπορούν να συνεισφέρουν σε ένα αντικαπιταλιστικό-επαναστατικό ρεύμα στην νεολαία. Με τις δυνάμεις αυτές (πολιτικοσυνδικαλιστικές και πολιτικές) η νΚΑ πάλησε να διαμορφώσει σχέσεις συνεργασίας (π.χ. φοιτητικές εκλογές, blockit). Σε αυτή την κατεύθυνση θα συνεχίσουμε αποφασιστικά **αξιοποιώντας κάθε δυνατότητα για κοινή δράση στο κίνημα και συνεργασίες σε επιμέρους μέτωπα ή και συνολικά**. Οι συνεργασίες αυτές επιδιώκουμε να έχουν **μόνιμο χαρακτήρα, να «ριζώνουν» μέσα στη νεολαία, να αποκτούν βαθιά πολιτικά χαρακτηριστικά και να μην μένουν συνεργασίες «από πάνω» χωρίς αντιστοίχιση και ρόλο στο κίνημα της νεολαίας, ή να αποσπούν μονομερώς το επίκεντρο των προσπαθειών μας**.

► Η οικοδόμηση του Αντικαπιταλιστικού Επαναστατικού Ρεύματος στην νεολαία **δεν σημαίνει στη φάση αυτή οικοδόμηση μιας συγκεκριμένης οργανωτικής μορφής**. Σημαίνει **πρώτα και κύρια μια λογική και μια γραμμή** για την οργάνωση της νεολαίας, την οικοδόμηση οργανωτικών μορφών πάλης για την υποδοχή και μετασχηματισμό των ριζοσπαστικών τάσεων και διαθέσεων της νεολαίας, την τομή στην αντικαπιταλιστική πτέρυγα, τις κατάλληλες μετωπικές πολιτικές μορφές και συνεργασίες με άλλες ριζοσπαστικές δυνάμεις. Στο **βαθμό που οικοδομούνται προϋποθέσεις, και γεννιούνται πραγματικές δυνάμεις είναι δυνατόν να οικοδομηθεί και μια πολιτικο-οργανωτική μορφή στη νεολαία**.

Ε.2 Το αντικαπιταλιστικό εργατικό μέτωπο στη σύγχρονη εποχή

1. Κατευθυντήριο στόχος για τις δυνάμεις μας σε πανκοινωνικό επίπεδο είναι η προώθηση του Αντικαπιταλιστικού Εργατικού Μετώπου (ΑΕΜ) Αυτή την κοίτη φιλοδοξούμε να τροφοδοτήσει η συγκρότηση ενός αντικαπιταλιστικού-επαναστατικού ρεύματος και μετώπου στην νεολαϊά. Το ΑΕΜ είναι το υποκείμενο της αντικαπιταλιστικής ανατροπής και η «δρώσα» δύναμη για την προσέγγιση της επανάστασης. Γι' αυτό, εκφράζεται σε αυτό, η διαλεκτική ενότητα των τριών πλευρών του επαναστατικού υποκειμένου: της κομμουνιστικής πρωτοπορίας – κόμματος, του αντικαπιταλιστικού πολιτικού μετώπου, της αντικαπιταλιστικής μαζικής πάλης και του κινήματος. Από αυτή τη συνολική σκοπιά αντιμετωπίζουμε επομένως τη *συγκρότηση του μετώπου - πόλου της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, την ενίσχυση και αναγκαίο προωθητικό μετασχηματισμό του ελπιδοφόρου βήματος της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, αλληλά και το άνοιγμα δρόμων πολιτικής συνεργασίας των ευρύτερων αντικαπιταλιστικών, αντί-ΕΕ και αντιιμπεριαλιστικών δυνάμεων. Όχι ξεκομμένα, όχι ως «πολιτικό όχημα» γενικώς και αορίστως, όχι ως «εργαλείο» παρέμβασης στο συνδικαλιστικό κίνημα, όχι ως εκλογικό μέτωπο. Αλλά ως κρίσιμη πλευρά προώθησης του επαναστατικού υποκειμένου.*

2. Το περιεχόμενο της επαναστατικής τακτικής καθορίζει το χαρακτήρα του μετώπου και όχι το ανάποδο. Για αυτό απορρίπτουμε το «αριστερό μέτωπο» και επιμένουμε στο **αντικαπιταλιστικό εργατικό μέτωπο**. Η ανάγκη αυτοτέλειας του αντικαπιταλιστικού μετώπου και γενικά της αντικαπιταλιστικής πολιτικής απέναντι στα ρεφορμιστικά ρεύματα δεν είναι κάποιο φετίχ καθαρότητας. Προκύπτει από την ανάγκη αυτοτελούς εμφάνισης της τάσης χειραφέτησης σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο, και κατεπέκταση της αντίστοιχης τακτικής και υποκειμένου. Η ιστορική εμπειρία έχει δείξει ότι η τάση της εργατικής χειραφέτησης και του επαναστατικού αγώνα δεν μπορεί να αναπτυχθεί και να πάρει κεφάλι έναντι των τάσεων υποταγής, διαχεόμενη σ' ένα αντιεοφιλέλευθερο ή αντιμνημονιακό πολιτικό μέτωπο. Όποτε έγιναν τέτοιες επιλογές οδήγησαν απλά στο

να ρίχνουν νερό στο μύλο των αστικών διαχειριστικών ρύσεων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η εμπειρία από την ήττα του πολιτικού κυβερνητικού σχεδίου της «Αριστερής Πλατφόρμας» του ΣΥΡΙΖΑ· ενός σχεδίου που, στο όνομα μιας αριστερής διακυβέρνησης στη βάση των γνωστών σημείων του προγράμματος της Θεσσαλονίκης, ανέχτηκε όλη την πορεία του ΣΥΡΙΖΑ πριν και μετά την κατάκτηση της κυβέρνησης.

3. Όρος για την ΑΝΤΑΡΣΥΑ και τον αντικαπιταλιστικό πόλο γενικά, αποτελεί η στράτευση όλων των δυνάμεων στο αγωνιστικό μέτωπο ρήξης και ανατροπής, στον πολιτικό συντονισμό στο κίνημα, στην ανάπτυξη και ενοποίηση των αντικαπιταλιστικών του τάσεων. Δεν μπορεί να υπάρχει αντικαπιταλιστική και σύγχρονα κομμουνιστική Αριστερά χωρίς το οξυγόνο του μαχόμενου κινήματος, χωρίς την ανεξαρτησία από την πολιτική και τους θεσμούς του κεφαλαίου, χωρίς τις φλέβες των πολυποικίλων αντικαπιταλιστικών αριστερών ανατρεπτικών κινήσεων και σχημάτων. Και από την άλλη, όλο αυτό το δυναμικό, στο βαθμό που δεν ενοποιείται πολιτικά και σε κεντρικό πολιτικό επίπεδο, μπορεί να χειμάζει περιχαρακωμένο στο χώρο ή να ληηλατείται πολιτικά από τον ρεφορμισμό και τον κινηματισμό.

4. Επομένως προκρίνουμε την ακινησία και την αναμονή «αυτόματων» μετατοπίσεων; Πώς θα μπορούσαμε να τραβήξουμε προς τα αριστερά, προς την αντικαπιταλιστική αντίληψη και πάλη, τους εργαζόμενους και τους νέους που διαφοροποιούνται από τον ΣΥΡΙΖΑ, αναζητούν προς τα αριστερά, συγκροτώντας ορισμένες φορές και πολιτικές συλλογικότητες; Διαφοροποιήσεις καταγράφονται επίσης από το χώρο του ΚΚΕ, της ΛΑΕ, κλπ. Φυσικά οι δυνάμεις αυτές δεν είναι «καθαρά αντικαπιταλιστικές», πόσο μάλλον επαναστατικές. Έχουν τις δικές τους διαδρομές, ιδεολογικές αναφορές ευαισθησίες και αντιφάσεις, όπως άλληωστε και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Τείνουν να υπερβούν τον ρεφορμισμό από τον οποίο προέρχονται, χωρίς ακόμα να έχουν ξεκαθαρίσει πλήρως τους λογαριασμούς τους με το παρελθόν. Η vKA, το NAP και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ πρέπει να έχουν ενεργητική παρέμβαση, ώστε να διαμορφώνουν σταθερούς αγωνιστικούς δε-

σμούς και γι αυτό παίρνουν πρωτοβουλίες κοινής δράσης στην κατεύθυνση του αγωνιστικού μετώπου, ακόμη και προς δυνάμεις του μαχόμενου ρεφορμισμού, πρωτοβουλίες **πολιτικού συντονισμού δυνάμεων** σε πολιτικά ζητήματα (π.χ. η πρόταση της ΔΙΕΞΟΔΟΥ) και ανοίγουν διάλογο για τα ζητήματα του αντικαπιταλιστικού προγράμματος και μετώπου.

Ε.2.1 Το αντικαπιταλιστικό πολιτικό μέτωπο/πόλος και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ

Α) Σήμερα έρχεται επιτακτικά στο προσκήνιο η ανάγκη για μια άλλη αριστερά, αντικαπιταλιστική, επαναστατική, κομμουνιστική, μετωπική και εργατική. Στην κατεύθυνση αυτή η **οικοδόμηση του αντικαπιταλιστικού μετώπου/πόλου αποτελεί πολιτική πρόταση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ προς όλες τις δυνάμεις που παλεύουν για τα εργατικά και λαϊκά συμφέροντα σε λογική ρήξης με το μαύρο μέτωπο κεφαλαίου-ΕΕ-ΔΝΤ, τον ιμπεριαλισμό, για μια νέα κομμουνιστική-σοσιαλιστική χειραφετητική προοπτική.** Στο αντικαπιταλιστικό πολιτικό μέτωπο/πόλο συσπειρώνονται **πολιτικές δυνάμεις, ρεύματα και αγωνιστές** που παλεύουν για την **αντικαπιταλιστική ανατροπή της επίθεσης και της αντιδραστικής ανασυγκρότησης του καπιταλισμού, με στόχο την επαναστατική υπέρβαση του καπιταλισμού, στην κατεύθυνση μιας σύγχρονης σοσιαλιστικής και κομμουνιστικής προοπτικής.** Πρόκειται πρώτα από όλα για τις πολιτικές πρωτοπορίες που ξεπηδάνε μέσα από τους αγώνες του εργατικού και λαϊκού κινήματος. Από δυνάμεις της επαναστατικής αριστεράς με μετωπική αντίληψη και λογική. Από δυνάμεις της ριζοσπαστικής αντικαπιταλιστικής νεολαίας. Από μάχιμες διαφοροποιήσεις από τον χώρο της ρεφορμιστικής αριστεράς με έμπρακτη υπέρβαση της διαχειριστικής λογικής. Με αυτή την έννοια, το αντικαπιταλιστικό μέτωπο/πόλος σήμερα μπορεί να συγκροτείται από δυνάμεις της **επαναστατικής/κομμουνιστικής αριστεράς και τις «πολύμορφες δυνάμεις της ανατροπής»,** δηλαδή ρεύματα και αγωνιστές που κατακτούν μια **αντικαπιταλιστική, αντιιμπεριαλιστική και αντιΕΕ τοποθέτηση** υιοθετούν το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα, και απορρίπτουν κάθε διαχείριση του καπιταλισμού. Επιδιώκουμε διαρκώς να κατακτιέται μια **βαθύτε-**

ρη στρατηγική ηγεμονία των κομμουνιστικών αντιλήψεων.

Β) Στην πορεία ανάπτυξης της ΑΝΤΑΡΣΥΑ προβλήθηκαν εντός της, από άλλες δυνάμεις, χωρίς **το αναγκαίο πολιτικό και θεωρητικό μέτωπο από την πλευρά μας,** ριζικά λαθεμένες αντιλήψεις οι οποίες τελικά οδήγησαν και στην αποχώρηση μέρους των δυνάμεων της. Η υποβάθμιση της επαναστατικής τομής και η αντικατάστασή της από μια μακριά διαδικασία «ριζοσπαστικών μεταρρυθμίσεων» (στο όνομα της «επαναστατικής διαδικασίας»), η **προβολή της «αριστερής κυβέρνησης»** σαν στοιχείο της «τμηματικής κατάκτησης» της εξουσίας και η υποβάθμιση του ενιαίου χαρακτήρα των μηχανισμών του κράτους, του ιμπεριαλισμού και της εξουσίας του κεφαλαίου, **το σβήσιμο της διάκρισης ανάμεσα στην ρεφορμιστική και την επαναστατική Αριστερά** και η αντικατάστασή της από την «αριστερά» και τέλος –και σαν συμπυκνωμένο αποτέλεσμα όλων των παραπάνω– **οι αμφισημίες και οι ταλαντεύσεις απέναντι στο φαινόμενο ΣΥΡΙΖΑ** και την πολιτική του με υποβάθμιση των στρατηγικών στοιχείων της πολιτικής του που τον οδήγησαν στις συγκεκριμένες επιλογές. Στην πραγματικότητα διακυβευθήκε η **συνεπής αντικαπιταλιστική πάλη και η επαναστατική ηγεμονία εντός της αντικαπιταλιστικής αριστεράς και της ΑΝΤΑΡΣΥΑ.** Η οργανική συμμετοχή και στήριξη των δυνάμεων που αποχώρησαν στο ρεφορμιστικό σχέδιο της ΛΑΕ δείχνει ότι οι διαφορές είχαν «στρατηγικό βάθος» και δεν ήταν απλά και μόνο διαφορές τακτικού χαρακτήρα και εκλογικών συνεργασιών.

Γ) Στην πολιτική μας πρακτική εντός της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, αν κάτι **υποβαθμίστηκε στη σχέση «ενότητα - ηγεμονία»** που πάντα θα υπάρχει στα πλαίσια ενός μετώπου ήταν **η πάλη για την ηγεμονία των επαναστατικών αντιλήψεων.** Υπήρξαν υποχωρήσεις –με αποκορύφωμα το ελληπές μέτωπο στην απαράδεκτη τακτική συμμετοχής των δυνάμεων που αποχώρησαν σε δύο μέτωπα- κάτω από την λογική εξασφάλισης της ενότητας της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, λογική που τελικά ούτε την ενότητα εξασφάλισε. Από την άλλη πλευρά στην διαδρομή των τελευταίων ετών **υπήρξαν απόψεις που υποβάθμισαν ή και αρνούσαν εντελώς την ανάγκη μιας τακτικής για την επίδραση στις αντιφατικές ριζοσπαστικές δυνάμεις που γεννιούνται από το κίνημα αλλά και τα διαδοχικά κύματα της κρίσης του ρεφορμισμού.** Για τις επαναστατικές δυνάμεις είναι **υποχρεωτικό** να βρίσκουν κάθε φορά εκείνους τους δρόμους που θα οικοδομούν δεσμούς με τέ-

τοια ρεύματα και δυνάμεις πρώτα από όλα μέσα στην πάλη, προχωρώντας και στους αναγκαίους «συμβιβασμούς», εφόσον βοηθούν στη συνολική πορεία προς το αντικαπιταλιστικό μέτωπο.

Δ) Στη διαμόρφωση και τροφοδότηση του αντικαπιταλιστικού πολιτικού μετώπου πόλλου συνεισφέρουν:

- ▶ Η ανάπτυξη - αναβάθμιση και ο μετασχηματισμός της ΑΝΤΑΡΣΥΑ σε αντικαπιταλιστική / επαναστατική κατεύθυνση.
- ▶ Οι πρωτοβουλίες διαλόγου και συσπείρωσης δυνάμεων για τον πόλλο της αντικαπιταλιστικής, επαναστατικής και ανατρεπτικής Αριστεράς
- ▶ Η λογική και οι προσπάθειες για πολιτική συνεργασία της αντικαπιταλιστικής, αντιιμπεριαλιστικής, αντιΕΕ και ανατρεπτικής Αριστεράς στην βάση αρχών και του αναγκαίου πολιτικού πλαισίου.

Με τον δικό τους τρόπο συμβάλλουν επίσης στη διαδικασία του πόλλου:

- ▶ Ειδικές μετωπικές συσπειρώσεις, όπως η ΔΙΕ-ΕΞΟΔΟΣ κλπ.
- ▶ Η λογική και η διεργασία για κοινή δράση και πολιτικό συντονισμό σε κρίσιμα πολιτικά μέτωπα με τις μαχόμενες δυνάμεις της Αριστεράς και του κινήματος, στο πλαίσιο της λογικής του αγωνιστικού μετώπου αντιπολίτευσης, ρήξης, ανατροπής.
- ▶ Οι διαδικασίες βαθύτερης συγκρότησης και πολιτικής ενοποίησης της αριστερής αντικαπιταλιστικής ταξικής πτέρυγας του κινήματος στους τόπους δουλειάς, κατοικίας και σπουδών για την ενίσχυση ενός συνολικού αντικαπιταλιστικού ρεύματος.

Ε) **Καθοριστικό ζήτημα για την οικοδόμηση του αντικαπιταλιστικού μετώπου είναι η ανάπτυξη, ανασυγκρότηση και ο μετασχηματισμός της ΑΝΤΑΡΣΥΑ σε ενιαίο αντικαπιταλιστικό, επαναστατικό πολιτικό μέτωπο. Η ανάπτυξη και ο μετασχηματισμός της ΑΝΤΑΡΣΥΑ περιλαμβάνει:**

α) την υλοποίηση της πολιτικής απόφασης της 3ης Συνδιάσκεψης και παραπέρα το **βάθεμα της στρατηγικής τομής** στην πολιτική της σε αντικαπιταλιστική-επαναστατική κατεύθυνση, την ανάπτυξη της κομμουνιστικής της φυσιογνωμίας.

β) τη **γείωσή της στα εργατικά και λαϊκά στρώματα** πρώτα από όλα με την δημιουργία νέων κλαδικών και τοπικών επιτροπών σε λαϊκές γειτονιές.

γ) την κατάκτηση **πρωτοπόρου ρόλλου στο εργατικό λαϊκό νεολαϊστικό κίνημα.**

δ) την **οργανωτική της ανασυγκρότηση**, την οικοδόμηση ενός σχετικά αυτοτελούς «ιστού», την ανώτερη πολιτική λειτουργία των επιτροπών, να παράγουν πολιτική, θεωρία και σχεδιασμό για τον χώρο τους και όχι απλά να επικυρώνουν αποφάσεις. Στόχος οι επιτροπές να γίνουν τα πραγματικά αποφασιστικά κύτταρα της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, και να μπορούν μέσα από δημοκρατική και ισότιμη κουβέντα να σχεδιάζουν την δράση τους στο χώρο και να προωθούν την συμμετοχή και τη χειραφέτηση κόντρα σε αναθετικές λογικές. Ανάπτυξη της δημοκρατίας και της συντροφικότητας στις γραμμές της, έτσι ώστε να ενισχύεται η ενιαία παρέμβαση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και να μην αναπαράγονται τα πολύ αρνητικά φαινόμενα ανταγωνιστικών σχεδιασμών (εργατικό κίνημα, προσφυγικό, πόλη κ.λπ.), να αναβαθμίζεται η πολιτική - θεωρητική κριτική με ταυτόχρονη περιφρούρηση της δημοκρατικής λειτουργίας του μετώπου.

ε) την **ένταξη νέων αγωνιστών και δυνάμεων στις γραμμές της**, με πιθανό πρώτο βήμα την οικοδόμηση μιας σταθερής πολιτικής σχέσης με ρεύματα και αγωνιστές που αποδέχονται ή προσεγγίζουν το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα στην κατεύθυνση του αντικαπιταλιστικού μετώπου-πόλλου. Σήμερα υπάρχουν αξιόλογες δυνάμεις και ρεύματα μέσα στον λαό, δυναμικό που διαχωρίζεται από τη ρεφορμιστική αριστερά και τον ΣΥΡΙΖΑ, που αναζητά σε αντικαπιταλιστική και αντιΕΕ κατεύθυνση. Υπάρχουν επίσης οι οργανώσεις της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ το ερχόμενο χρονικό διάστημα θα πρέπει να ανοίξει έναν πλατύ διάλογο μέσα σε όλο αυτό το δυναμικό για την αριστερά που απαιτεί η εποχή μας, το πρόγραμμα και τις προϋποθέσεις οικοδόμησής της. Ο διάλογος αυτός πρέπει να έχει σαν βάση του το αντικαπιταλιστικό πλαίσιο στόχων πάλης, όπως διατυπώθηκε στην 3η Συνδιάσκεψη της. Να είναι δομημένος με πανελλαδικά χαρακτηριστικά, με στόχο στην ολοκλήρωσή του να έχουν ωριμάσει οι προϋποθέσεις για ένα συγκεκριμένο «βήμα πόλλου» με αντικαπιταλιστικές αντιιμπεριαλιστικές δυνάμεις (π.χ. πρωτοβουλία διαλόγου και κοινής παρέμβασης).

ζ) Η **πολιτική συνεργασία** αποτελεί για για το ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση έναν από τους δρόμους προώθησης του πόλλου της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς και απ' αυτή τη σκοπιά την υποστηρίζουμε και την προωθούμε. Η αναγκαιότητα της πολιτικής συνεργασίας προβάλλεται και διεκδικείται σταθερά από το ΝΑΡ, ανεξάρτητα από το εάν το αριθμητικό εύρος των

δυνάμεων στις οποίες απευθύνεται σε φάσεις όπως η σημερινή δεν είναι μεγάλο, καθώς θεωρούμε ότι μπορεί να συμβάλει σημαντικά στις προσπάθειες αντικαπιταλιστικής ενοποίησης, σε διαρκώς ανώτερο επίπεδο, της αντικαπιταλιστικής ταξικής πτέρυγας του εργατικού, λαϊκού και νεολαιίστικου κινήματος. Ειδικά σήμερα μπορεί να επικοινωνήσει με μια ευρύτατη ζώνη αγωνιστών που προβληματίζονται και θέλουν να δράσουν χωρίς πολιτικές διαμεσολαβήσεις και εύκολες στοιχίσεις πίσω από ηγεσίες που αποτέλεσαν μέρος του προβλήματος της αποριζοσπαστικοποίησης – συντηρητικοποίησης της «κυβερνώσας Αριστεράς». Θεωρούμε ότι η **κοινή πάλη για την αντικαπιταλιστική ακύρωση του μόνιμου σφαγείου των δικαιωμάτων και ελευθεριών των εργαζομένων είναι ένα πεδίο μετασχηματισμού της «ψευδούς» συνείδησης των εργαζομένων και της νεολαίας και ηγεμονίας των επαναστατικών αντιλήψεων.**

Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ, καθορίζοντας στη Συνδιάσκεψή της μια αναλυτική δέσμη στόχων για την περίοδο ορίζει ταυτόχρονα και το απαιτούμενο, κατ' αυτήν, **πλαίσιο μιας μαχόμενης, ανατρεπτικής, αντικυβερνητικής, αντιευρωμνημονιακής, αντι-ΕΕ και αντικαπιταλιστικής πολιτικής συνεργασίας.** Η γενική κατεύθυνση της στηρίζεται εν πολλοίς στο θετικό κεκτημένο της πολιτικής συνεργασίας με τη ΜΑΡΣ και στη συνεργασία με το ΕΕΚ και αποτελεί το πλαίσιο για την υπέρβαση των άγονων, δήθεν ενωτικών προτάσεων μέσα στο εργατικό κίνημα: τόσο της γραμμής του «Ελάχιστου Κοινού Παρονομαστή» όσο και της γραμμής του «Μέγιστου Κοινού Διαιρέτη», της σχεταριστικής δηλαδή «ενότητας με τον εαυτό μας». Η προϋπάρχουσα ισότιμη κοινή δράση και ο διαχωρισμός από την συνύπαρξη με δυνάμεις του ΣΥΡΙΖΑ σε συλλογικότητες και μορφώματα στο μαζικό κίνημα, σε δήμους και περιφέρειες καθώς και ο απογαλακτισμός από φορείς του εργοδοτικού συνδικαλισμού, αποτελούν προαπαιτούμενα για την συνοδική πολιτική συνεργασία. Το ΝΑΡ και η νΚΑ θεωρούν ότι η παραπάνω πρόταση συνοδικής πολιτικής συνεργασίας δεν μπορεί να απευθυνθεί στην ηγεσία του ΚΚΕ και της ΛΑΕ, με βάση τις διατυπωμένες θέσεις τους. Όμως απευθύνεται σε όλο το μαχόμενο δυναμικό που συμφωνεί στην πολιτική πρόταση που καταθέτουμε.

η) Καθοριστικός κρίκος για την ανασυγκρότηση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ οφείλει να είναι η επί της ουσίας

«ίδρυσή» της στη νεολαία. Πέραν των διαφόρων στοιχείων που μπορούν να επισημανθούν για το ρόλο της ΑΝΤΑΡΣΥΑ όλα αυτά τα χρόνια από την ίδρυσή της, πρέπει να παραδεχτούμε ότι έχει υποτιμηθεί σε μεγάλο βαθμό από τη μεριά μας, η ειδική συμβολή που μπορεί να έχει στο κίνημα και τη στράτευση της νεολαίας, αλλά και η δυνατότητα της ενίσχυσης της ΑΝΤΑΡΣΥΑ μέσα από νέους αγωνιστές. Πρόκειται για μια συνθήκη άκρως αναγκαία για να ηγεμονεύσει στο κίνημα της νεολαίας η γραμμή της ανατροπής και όχι της διαχείρισης και της ήττας. Ήρθε η ώρα λοιπόν να προχωρήσουμε σε αποφασιστικά βήματα για την ουσιαστική εμφάνιση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ ως οργανωμένης δύναμης μέσα στους χώρους που ζει και αναπνέει η νέα γενιά.

1) Συγκρότηση και λειτουργία **κλαδικών επιτροπών σε κάθε πανεπιστημιακό ίδρυμα** που θα συσπειρώνουν φοιτητές, μεταπτυχιακούς, υποψήφιους διδάκτορες, διοικητικό προσωπικό, πανεπιστημιακούς, το σύνολο των εργαζομένων στα ιδρύματα.

2) Συγκρότηση **κλαδικών επιτροπών της ΑΝΤΑΡΣΥΑ** σε χώρους που κατακλύζονται από την **εργατική νεολαία** (επισιτισμός-τουρισμός, ανεργία-επισφάλεια, εμπόριο κ.α.). Με ιδιαίτερη αναφορά στις νέες εργασιακές σχέσεις που διαμορφώνουν ένα πραγματικό μεσαίωνα για μια ολόκληρη γενιά.

3) Αναβαθμισμένος ρόλος της νεολαίας στην παρέμβαση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ **στις γειτονιές και στη λειτουργία των ίδιων των τοπικών επιτροπών.** Όχι μόνο παρουσία στις κινητοποιήσεις και στις διάφορες εκλογικές αναμετρήσεις αλλά πραγματική πολιτική παρουσία και δράση (με πρωτοπόρο δυναμικό σε αυτή τη διαδικασία το σύνολο των μελών της νΚΑ). Σε αυτή τη διαδικασία θα βοηθήσει και ο ορισμός υπευθύνων για την παρέμβαση στην νεολαία στα συντονιστικά των Τ.Ε.

4) Σε όλη αυτή την κατεύθυνση θα βοηθήσει και η **συγκρότηση γραμματείας νεολαίας** η οποία θα έχει ως κύριους στόχους να οργανώσει και να καθοδηγήσει την οικοδόμηση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ τους χώρους της νεολαίας, αλλά και να συμβάλει στην επανεκκίνηση των επεξεργασιών για την νεολαία, με μια σειρά από ζητήματα να προβάλλουν επιτακτικά, όπως οι εξελίξεις στην εκπαίδευση, οι νέες μορφές απασχόλησης και η θεσμοθέτηση μιας πληθώρας μορφών ελαστικής εργασίας.

E.3 Το κόμμα της Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης και η συμβολή της vKA

Η εποχή και τα διλήμματα

Στη σημερινή εποχή αναζωπυρώνεται η συζήτηση σχετικά με τη δυνατότητα εναλλακτικής –και μάλιστα κομμουνιστικής– καθώς και για τον ρόλο των πρωτοποριών. Η τάση αυτή πηγάζει από την σημερινή πιεστική πραγματικότητα, τα έκδηλα αδιέξοδα του σύγχρονου καπιταλιστικού κόσμου, τα μεγάλα ερωτήματα που τίθενται καθημερινά, απασχολούν εκατομμύρια εργαζόμενους και νεολαίους και πιεστικά αναζητούν απαντήσεις. Απαντήσεις που επιδιώκουμε να δοθούν από επαναστατική και σύγχρονα κομμουνιστική σκοπιά. Προκύπτει λοιπόν σήμερα θέμα επαναστατικού και κομμουνιστικού κόμματος, ακριβώς επειδή προκύπτει θέμα **κομμουνιστικής δυνατότητας** ως εναλλακτικής στην βαρβαρότητα που βιώνουμε, και όχι ως μια οργανωτική απάντηση, οχύρωσης για να περάσει η μπόρα όπως συχνά λησδιορείται.

Πολύ περισσότερο, η τάση αυτή πηγάζει από τα όρια αλλά και τις δυνατότητες των αγώνων της προηγούμενης περιόδου. Στη σημερινή εποχή, οι τάσεις χειραφέτησης αλληλοδιαπλέκονται με τις τάσεις υποταγής και οι πρωτόγνωρες αγωνιστικές διαθέσεις εναλλάσσονται με τις εικόνες κινηματικού φόβου και ταξικής συνδιαλλαγής. **Ειδικά μπροστά στα νέα ανώτερα διλήμματα, όσο εκρηκτικές και θεαματικές θα είναι οι απόπειρες διεκδίκησης και νίκης, άλλο τόσο απογοητευτικές θα είναι οι υποχωρήσεις και οι παραδόσεις άνευ όρων.** Η συγκληονιστική περίοδος αγώνων του προηγούμενου διαστήματος, ανάμεσα στα άλλα, έθεσε επί τάπητος και το ζήτημα του αναγκαίου πολιτικού υποκειμένου. Έθεσε ευθέως το ερώτημα, με ποιο τρόπο θα συγκεντρώσουμε δυνάμεις, ικανές να αναμετρηθούν και να νικήσουν απέναντι στην υπερροπία του αντιπάλου; Από ποιους δρόμους, οι εμπρυσικές και αυθόρμητες αντιστάσεις θα αρθρώνονται σε ένα ενιαίο πολιτικό σχέδιο με στρατηγική οπτική; Για όλα αυτά τα καθήκοντα, καθοριστικό ρόλο για το που θα γείρει η πλάστιγγα, θα παίξει η **συλλογικότητα** σε όλα τα επίπεδα. Από το επίπεδο της γειτονιάς, του χώρου εργασίας και του χώρου σπουδών έως το επίπεδο των συνολικών κοινωνικών αντιθέσεων. Η ευρύτερη συλλογική

πάλη όμως θα είναι ουσιαστικά αναποτελεσματική για την εργατική τάξη και τη νεολαία, όσο δεν θα προχωρά η συγκέντρωση των πιο **πρωτοπόρων** κομματιών της νεολαίας και των εργαζομένων, με **βαθύτερη στρατηγική ενοποίηση** και στόχο την κομμουνιστική απελευθέρωση. Αυτή τη λογική θέλουμε να πρεσβεύει η σύγχρονη επαναστατική κομμουνιστική οργάνωση, με βάση το περιεχόμενό της, τη σύνθεσή της και την παρέμβαση της στις κοινωνικοπολιτικές διεργασίες.

Ο ρόλος του σύγχρονου κόμματος

Η εποχή μας έχει ανάγκη την ανάπτυξη συνολικά του πολιτικού υποκειμένου και έτσι και την ισχυροποίηση και μαζικοποίηση της επαναστατικής οργάνωσης. Ο ρόλος της εντός του ευρύτερου επαναστατικού υποκειμένου είναι **πρωταρχικής σημασίας** για την συγκρότηση του. Δεν είναι η ιδεολογική και πολιτική συμπύκνωση των άλλων επιπέδων, ούτε η «πηγή» της γραμμής που ακολουθούν τα μέτωπα και το κίνημα. Άλλωστε κάθε κομμάτι του πολιτικού υποκειμένου-με τον δικό του τρόπο- παράγει πολιτική-θεωρία-πολιτισμό, έχοντας διαλεκτική σχέση με τα άλλα. Ειδικά σήμερα όμως, όπου απαιτείται μια στρατηγική τομή στην αριστερά, με ηγεμονία των επαναστατικών κομμουνιστικών ιδεών, προκειμένου να αναγεννηθεί εκείνο το μέτωπο και εκείνο το κίνημα που θα δώσουν την μάχη μέχρι τέλους, ένας νέος εργατικός κομμουνιστικός φορέας μπορεί να αποτελέσει **ποιοτικό βήμα**, και να ενισχύσει **πολλαπλασιαστικά και τις άλλες δυο πλευρές του ευρύτερου επαναστατικού πολιτικού υποκειμένου**, το ταξικά αναγεννημένο εργατικό κίνημα και τον πολιτικό μέτωπο - πόλο των αντικαπιταλιστικών, επαναστατικών δυνάμεων της Αριστεράς.

Στη σημερινή εποχή των μεγάλων ερωτημάτων και της στρατηγικής αμνηχανίας, επείγει η **σύνθεση των ατομικών στάσεων και επιλογών σε μία ευρύτερη δύναμη ικανή να αλληλάξει την κοινωνία.** Το σύγχρονο κόμμα της κομμουνιστικής απελευθέρωσης, επιδιώκει να γενικεύει κάθε επιμέρους ζήτημα και αγώνα, να διευρύνει τον πολιτικό προ-

σανατολισμό και τα ερωτήματα μέσα στο μέτωπο και το κίνημα, να προωθεί με τον πιο σταθερό τρόπο την ηγεμονία των επαναστατικών ιδεών και πρακτικών τόσο εντός του πολιτικού υποκειμένου, όσο και αυτοτελώς στην εργατική τάξη και τη νεολαία. Επιδιώκει να αναδείξει την αναγκαιότητα του συλλογικού διανοούμενου-ηγέτη-καθοδηγητή που θα τεκμηριώσει και προβάλλει και θα οργανώσει την εναλλακτική που υπάρχει ως δυνατότητα από την σκοπιά της νικηφόρας έκβασης της. Είναι φορέας της υπεροχής της στρατηγικής πάνω στην τακτική, του όλου πάνω στο μερικό, της συνέχειας και της επιμονής πάνω στην ταλάντευση και το σημειωτόν, του «εμείς» έναντι του «εγώ». Ακόμα περισσότερο, παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στην σύγχρονη θεωρητική μαρξιστική αναζήτηση, στην προσπάθεια παραγωγής επαναστατικής θεωρίας, στο αναγκαίο για την εποχή μας εγχείρημα της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης.

Τα χαρακτηριστικά του σύγχρονου κομμουνιστικού κόμματος

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ. Η επαναστατική οργάνωση υπερκαθορίζεται από τις απαιτήσεις της επαναστατικής πολιτικής. Ταυτόχρονα, όμως, αποτελεί και σε μεγάλο βαθμό **καταλύτη** της τελευταίας. Αν από την μια ισχύει ότι η επανάσταση είτε θα είναι έργο της ίδιας της τάξης είτε δεν θα γίνει καθόλου, από την άλλη εξίσου ισχύει ότι χωρίς οργανωμένη συνειδητή επαναστατική πρωτοπορία η επανάσταση δεν μπορεί να κερδίσει.

ΕΡΓΑΤΙΚΟ. Το κόμμα της κομμουνιστικής απελευθέρωσης είναι κόμμα εργατικό, γιατί ο «πρωταγωνιστής» της επαναστατικής πάλης είναι το πολιτικό κίνημα της εργατικής τάξης. Η λογική μας είναι: **κόμμα για το εργατικό κίνημα, και όχι εργατικό κίνημα για το κόμμα.** Ταυτόχρονα ο εργατικός χαρακτήρας του κόμματος πρέπει να αποτυπώνεται στην κοινωνική σύνθεση των μελών και στελεχών του, στην προτεραιότητα των εργατοπαραγωγικών οργανώσεων, κυρίως όμως, οφείλει να αποτυπώνεται στη συνολική εργατική φυσιογνωμία του που δεν περιορίζεται μόνο στο συνδικαλιστικό κίνημα αλλά συνολικά στην κίνηση της τάξης.

ΜΑΖΙΚΟ. Η υπόθεση της καθημερινής πάλης και της επανάστασης κρίνονται από ένα κόμμα σχετικά μαζικό, με ισχυρή-πρωτοπόρα παρουσία στους εργασιακούς χώρους και τους κοινωνικούς αγώνες. Διαχωριζόμαστε από ελιτίστικες απόψεις που προβλέπουν κόμμα “για λίγους και εκλεκτούς”, ή

από την άλλη προτάσεις που παραπέμπουν σε οργάνωση-χυλή στο όνομα της πηλατιάς απεύθυνσης. Παλεύουμε για ένα κόμμα, **τμήμα του γενικού κινήματος της τάξης** που ούτε αποσπάται ούτε διαχέεται σε αυτή.

ΠΑΝΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ - ΠΑΝΕΟΛΛΙΙΣΤΙΚΗΣ και πανελλαδικής απεύθυνσης. Μόνο μια τέτοια συγκρότηση μπορεί να διαμορφώσει το ενιαίο στίγμα της εργατικής πολιτικής σε κάθε πλευρά του πολιτικού αγώνα, σε κάθε μέρος γεωγραφικά αλλά και στο σύνολο του κοινωνικού υποκειμένου που παρεμβαίνει. Η ανάγκη αυτή προκύπτει από τις απαιτήσεις της επαναστατικής πολιτικής που δεν αποτελεί μια μορφή ασυνεχής, που εμφανίζεται και εξαφανίζεται ανάλογα με τις παλίρροιας της ταξικής πάλης, **αλλά διαρκής αναγκαιότητα που επιβάλλει μια ενιαία πολιτική δουλειά πανελλαδικά.**

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΟ. Αυτή η πλευρά πηγάζει τόσο από την φύση του σύγχρονου διεθνοποιημένου καπιταλισμού, τις τάσεις της σύγχρονης ταξικής πάλης αλλά και από την πεποίθηση ότι η επανάσταση μπορεί και πρέπει να νικήσει σε μία και μόνο χώρα, ωστόσο ο κομμουνισμός είναι αδύνατον να οικοδομηθεί αν οι χώρες που κινούνται προς την κατεύθυνση αυτή δεν έχουν ένα μεγάλο «πληθυντικό βάρος». Ο διεθνιστικός χαρακτήρας εκφράζεται διπλά: με τη σταθερή προσπάθεια για τη δημιουργία ρηγμάτων στο εθνικό και διεθνικό πλέγμα του κεφαλαίου και τη νίκη της επανάστασης στην κάθε χώρα, αλλά και με τη σταθερή προσήλωση στη διεθνιστική σκοπιά από την οποία διεκδικούνται τα παραπάνω.

ΦΟΡΕΑΣ ΕΝΟΣ ΝΕΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ και μιας νέας θεωρητικής πρακτικής. Η δημιουργική ανάπτυξη του μαρξιστικού κερκτημένου, με τον απαραίτητο συντονισμό του με τις σύγχρονες συνθήκες, είναι ο δρόμος της επαναθεμελίωσης του κομμουνισμού στη σύγχρονη εποχή. Το κόμμα αντιμετωπίζει τη θεωρία, την επιστήμη, τον εργατικό πολιτισμό ως παράγοντες που «ανοίγουν δρόμους», απελευθερώνουν τη σκέψη και τη δράση, τους αγώνες και την πολιτική πάλη των εργατών και όχι ως «θεραπευτικές» της κάθε φορά πολιτικής γραμμής, που «κόβονται και ράβονται» στα μέτρα της για να τη δικαιολογήσουν και να την υπηρετήσουν. Με αυτή την έννοια, το κόμμα είναι ανοικτό προς το επαναστατικό καινούργιο, ξένο προς την τυποποίηση του μαρξισμού, κριτικό και αυτοκριτικό απέναντι και προς τον ίδιο του τον εαυτό.

ΚΟΜΜΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ. Το κομμουνιστικό κόμμα λειτουργεί με βάση την εργατική δημοκρατία: αυτήν επαγγέλλεται για την κοινωνία,

αυτήν προεικονίζει και στη συγκρότηση-λειτουργία του. Η εργατική δημοκρατία στο κομμουνιστικό κόμμα εδράζεται στον ενεργό και ισότιμο πολιτικό ρόλο όλων των μελών και των οργανώσεων. Σε ένα οργανωτικό μοντέλο που αναδεικνύει τα μέλη και τις οργανώσεις σε καρδιά και ατμομηχανή της κομματικής δράσης. Προσπαθεί επομένως να αίρει στο εσωτερικό του κι όχι να αναπαράγει τη χαρακτηριστική για την αστική κοινωνία διάκριση χειρωνακτικής-πνευματικής εργασίας, θεωρητικοπολιτικών και πρακτικών καθηκόντων.

Για μια σύγχρονη κομμουνιστική οργάνωση νεολαίας

Η αναγκαιότητα για αυτοτελή οργάνωση κομμουνιστικής νεολαίας ενισχύεται στις μέρες μας και αποκτά νέα διάσταση και νέα χαρακτηριστικά. Κι αυτό γιατί οι συνθήκες της καπιταλιστικής κρίσης και της αντεργατικής επίθεσης διαμορφώνουν ένα εντελώς νέο τοπίο στην ταξική πάλη γενικά και ειδικά για τη νεολαία. Καθημερινά φαίνεται να βαθιάίνει το ρήγμα, ειδικά στη νέα γενιά της αμφισβήτησης, με τον παλιό κόσμο και το πολιτικό του σύστημα, τα οράματα της ελεύθερης αγοράς, της Ε.Ε. και του ευρώ, να ξεθωριάζουν όλο και περισσότερο στα μάτια των νέων.

Η σημερινή νεολαία βιώνει υλικά, κοινωνικά αλλά και ψυχολογικά μια τρομακτική αντίθεση στο πλαίσιο του σύγχρονου καπιταλισμού και της κρίσης του: από τη μια μεριά νοιώθει ότι μπορεί να «γευτεί» μια πολύ πιο πλούσια γνώση, να κάνει κτήμα της την επιστήμη, να αποηλεύσει τον πολιτιστικό και πνευματικό πλούτο που έχει δημιουργήσει ο άνθρωπος, να ζήσει αρμονικά με τη φύση, να βιώσει πιο απελευθερωμένα την περίοδο της νεότητας και, από την άλλη, βλέπει να προσγειώνεται στο περιβάλλον των ταξικών φραγμών στην παιδεία, της ανεργίας και των κακοπληρωμένων και ανούσιων δουλειών, της πολιτισμικής μιζερίας και λοβοτομής, της περιβαλλοντικής υποβάθμισης, της αποξένωσης και εμπορευματοποίησης των ανθρώπινων σχέσεων, της έλλειψης νοήματος και προοπτικής ζωής. Αυτή η αντίφαση μεταφράζεται και στην αποστοίχηση της νεολαίας από τα υπάρχοντα πολιτικά κόμματα. Αυτή η τάση, εκφράζεται (αν και όχι με συνεχή τρόπο) σε όλες τις καμπές της κοινωνικής και πολιτικής αντιπαράθεσης. Συνεπώς, η νεολαία στις σημερινές συνθήκες έχει πολύ περισσότερους λόγους, ανάγκες και δυνατότητες να πάρει τη δική της θέση στο κοινωνι-

κοπολιτικό μέτωπο της επαναστατικής ανατροπής και της κομμουνιστικής χειραφέτησης, διαδικασία προφανώς όχι νομοτελειακή αλλά ανοιχτό διακύβευμα της ταξικής πάλης.

Νεολαία: Με την εργατική τάξη για την κομμουνιστική απελευθέρωση

Δεν αντιλαμβανόμαστε τη νεολαία ως το υποκείμενο που θα αντικαταστήσει την “ξεπερασμένη” εργατική τάξη του κλασικού μαρξισμού, ούτε όμως ανιχνεύουμε το ρόλο της αποκλειστικά και μόνο ως μελλοντικού προλεταριάτου, αναπαράγοντας το πηλαστό δίπολο νεολαία-εργατική τάξη. Άλλωστε η ίδια “η νεανική επαναστατικότητα” έπαιξε καθοριστικό ρόλο σε όλες τις μεγάλες και μικρές περιπέτειες της ανθρωπότητας, και από τον τρόπο που οι επαναστατικές πρωτοπορίες κατάφερναν (ή όχι) να συνδεθούν με τις πολύπλοκες και πολύεπίπεδες επαναστατικές διαθέσεις της νεολαίας καθοριζόταν και η έκβαση της ταξικής πάλης. Από την Οκτωβριανή, και το επαναστατικό κύμα της περιόδου αυτής, μέχρι την ΕΠΟΝ και το Πολυτεχνείο, και από τον “παγκόσμιο” Μάη του 68, έως τα φοιτητικά και εξεγερσιακά ξεσπάσματα στην Ευρώπη των ‘00s, το νεολαιίστικο κίνημα έχει πίσω του πολύτιμες θεωρητικές παρακαταθήκες, ηθικές αξίες, κινηματικές και επαναστατικές παραδόσεις.

Η γονιμοποίηση αυτής της δυνατότητας, απαιτεί και τις αντίστοιχες οργανωτικές και πολιτικές μορφές που θα εκφράζουν τις πιο βαθιές επαναστατικές αναζητήσεις και διεργασίες στη νεολαία, και θα συγκροτούν τους δρόμους που η εν δυνάμει ενέργεια θα μετασχηματίζεται σε εν ενεργεία δύναμη. Ας σκεφτούμε την προωθητική ορμή αλλά και την αποφασιστικότητα της νεολαίας στο δημοψήφισμα, όπου ακριβώς επειδή δεν είχε τίποτα άλλο να χάσει, απειθάρχησε στους εκβιασμούς σε εντυπωσιακά ποσοστά, και από την άλλη την έωλη στάση της στις εκλογές που ακολούθησαν, με την αποχή ή την λύση του μη χείρον βέλτιστον να επικρατούν. Τα ερωτήματα της κομμουνιστικής στράτευσης στην νεολαία, αλλά και της συγκρότησης ενός αντικαπιταλιστικού και επαναστατικού ρεύματος και μετώπου σε αυτή είναι κομβικά, για την μετατροπή της άμπωτης και της πλημμυρίδας κάτω από την οποία εμφανίζεται το νεολαιίστικο κίνημα, σε ένα επαναστατικό ρεύμα συνέχειας και προοπτικής που προφανώς θα βρει τους συμμάχους του στην ίδια την εργατική τάξη.

Η αυτοτέλεια της κομμουνιστικής οργάνωσης

στη νεολαία δεν αποτελεί ωστόσο κάποιο ιστορικό φετίχ. Αποτελεί μια αναγκαιότητα που προκύπτει από τα ιδιαίτερα κοινωνικά χαρακτηριστικά της νεολαίας, αλλά έχει και πολιτική αιτιολόγηση. Κάθε γενιά ανακαλύπτει την επαναστατική πάλη μέσα από τους δικούς της διαύλους, γεγονός που απαιτεί και το ιδιαίτερο αυτοτελές πεδίο όπου αυτοί οι κοινοί προβληματισμοί, εμπειρίες και πολιτικές διαδρομές θα συλλογικοποιηθούν από κοινού. Δεν επαρκούν λογικές που “τσουβαλιάζουν” τη νεολαία στη “γενική” πολιτική, αλλά και απόψεις που θέλουν τις παρεμβάσεις και προσπάθειες στη νέα γενιά ως “αντίγραφο” της γενικής παρέμβασης. Προφανώς αυτή η προσπάθεια δεν γίνεται υψώνοντας “σινικά τείχη” προς την ευρύτερη προσπάθεια της συγκρότησης του σύγχρονου αναγκαίου κόμματος της κομμουνιστικής απελευθέρωσης. Αντίθετα αποτελεί οργανική πλευρά της αναζήτησης μιας σύγχρονης επαναστατικής στρατηγικής και τακτικής για την κομμουνιστική απελευθέρω-

ση και ειδικότερα για ένα νέο κομμουνιστικό κόμμα που θα την υπηρετεί.

Παλεύουμε για μια οργάνωση νεολαίας μαζική, τολμηρή, καινοτόμα, αξιακή, ζωντανή, μια νεολαία-εργαστήρι κομμουνιστικής διαπαιδαγώγησης, που θα εκφράσει με τον πιο πρωτοποριακό τρόπο τις τάσεις κομμουνιστικής χειραφέτησης που αναπτύσσονται όχι μόνο στη νέα γενιά αλλά στην εργαζόμενη πλειοψηφία γενικότερα. Μια κομμουνιστική νεολαία που θα μπορεί να είναι «ευαίσθητος σειсмоγράφος των ευρύτερων κοινωνικοπολιτικών διεργασιών», και θα παρεμβαίνει σε όλα τα επίπεδα επομένως και στον τρόπο ζωής, στον πολιτισμό, στη σχέση με την επιστήμη και την φύση από μια νέα οπτική ανατροπής, εργατικής πολιτικής και προοπτικής. Στο βαθμό που η νΚΑ θα πετύχει κάτι τέτοιο, θα συμβάλει αποφασιστικά στην υπόθεση της κομμουνιστικής επανθμελίωσης και του κόμματός της στη σύγχρονη εποχή.

E.4 Η νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση

α. Το μέλος της vKA, έκφραση των επαναστατικών ιδεών και δυνατοτήτων στο σήμερα

Η οργάνωσή μας αποτελείται από νέους αγωνιστές και νέες αγωνίστριες που συνειδητά και ελεύθερα έχουν επιλέξει τη συμμετοχή τους στη vKA και δέχονται τα βασικά χαρακτηριστικά της στρατηγικής της, τις πολιτικές επεξεργασίες και τη γραμμή της (όπως διατυπώνονται στις αποφάσεις Συνδιασκέψεων-Συνεδρίων), τις αρχές και τους κανόνες λειτουργίας της και πληρώνουν τη μηνιαία συνδρομή τους. Μέλη της vKA μπορούν να γίνουν οι νέοι εργαζόμενοι, οι μαθητές, οι σπουδαστές, οι φοιτητές, οι άνεργοι, οι νέοι αγρότες, οποιασδήποτε εθνικότητας και φυλής, από 13 έως 29 χρονών. Χαρακτηριστικό κάθε μέλους της vKA πρέπει να είναι η **συνειδητή προώθηση της πολιτικής γραμμής και των στόχων που συλλογικά επεξεργάζεται η οργάνωση, η έκφραση των επαναστατικών ιδεών σε κάθε χώρο και μέτωπο, η διαμόρφωση ανατρεπτικής στάσης ζωής σε κάθε πλευρά της δραστηριότητας και της κοινωνικής ζωής.** Να εμπεριέχει το κριτήριο της επαναστατικής πράξης, να αποτελεί «καθρέπτη» του «κομμουνισμού στο σήμερα», να δίνει κάθε στιγμή το παράδειγμα της αγωνιστικής στάσης στους συναδέλφους, τους συμφοιτητές, τους συμμαθητές, τους συστρατιώτες. Να λειτουργεί ο ίδιος πρώτα από όλα ως πυρήνας έκφρασης των αξιών της κομμουνιστικής κοινωνίας σε όλη τη νεολαία. Τελικά, το κάθε μέλος είναι κριτήριο για το αν οι ιδέες και η πρακτική της κομμουνιστικής επαναστατικής μελέτης αποτελούν ενοποιητική πρόταση για τη νεολαία στο σήμερα, για το αν η δυνατότητα του κομμουνισμού είναι υπαρκτή και δυναμώνει. **Στο πρόσωπο του κάθε μέλους θέλουμε να αποτυπώνεται ταυτόχρονα η έννοια του κοινωνικού πρωτοπόρου αγωνιστή, του πολιτικού προσώπου και του ιδεολογικού παραγωγού και διαμορφωτή.**

Η συμμετοχή με πλήρη δικαιώματα και υποχρεώσεις στην ΟΒ αφορά όλα τα ζητήματα συνολικά. Εκεί δίνει τη μηνιαία συνδρομή του, λέει την

άποψή του και ψηφίζει, εκλέγει και εκλέγεται, εκεί συζητά, ελέγχει και ελέγχεται για την πορεία υλοποίησης των αποφάσεων. Για να ενταχθεί κάποιος σε μια ΟΒ της vKA, πρέπει, ύστερα από πρόταση συντρόφου ή συντρόφων, να συμφωνεί τουλάχιστον το 50% των μελών της. Αυτό γίνεται γιατί την ευθύνη και την απόφαση για τη συμμετοχή σε αυτήν πρέπει να την έχει η ίδια η συλλογικότητα της ΟΒ και όχι κάποιος ατομικά. Παύει να ισχύει η ιδιότητα του μέλους όταν δεν υπάρχουν οι παραπάνω προϋποθέσεις για την ένταξη, η αποδοχή δηλαδή των στρατηγικών χαρακτηριστικών και των θεμελιακών πολιτικών αρχών, όπως διατυπώνονται στις αποφάσεις των Συνδιασκέψεων και των Συνεδρίων, ή όταν υπάρχει πολιτική δραστηριοποίηση για λογαριασμό του κράτους και της αστικής πολιτικής/αστικών κομμάτων, όταν υπάρχει συνειδητή δράση εναντίον της οργάνωσης ή έμπρακτη δυσφήμισή της. Η παύση της ιδιότητας του μέλους γίνεται όταν ύστερα από συζήτηση στην ΟΒ αποφασίσουν γι' αυτό τα 2/3 των μελών της. Σε περίπτωση μη αποδοχής αυτής της απόφασης, μπορεί να γίνει προσφυγή και συζήτηση σε όλα τα αρμόδια όργανα μέχρι και το Συνέδριο. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να εξαντλούνται όλες οι προσπάθειες-όλα τα περιθώρια με ιδιαίτερη και συντροφική επιμονή.

β. Η λειτουργία και η δομή της vKA

1. Οι ΟΒ βασικός πυρήνας της οργάνωσης – συνολικές πολιτικές συλλογικότητες

Κάθε μέλος συμμετέχει σε Οργάνωση Βάσης (ΟΒ) της vKA. Οι ΟΒ συγκροτούνται στους χώρους όπου εργάζεται ή σπουδάζει η νεολαία, καθώς και σε τοπική βάση με ελάχιστο αριθμό τα 3 μέλη. Η οργανωτική πολιτική της vKA οι οργανωτικές προσαρμογές με άλλα λόγια που κάνει η οργάνωση για την ανάπτυξη της γραμμής και των δυνάμεων

της, πρέπει να είναι η **«γέφυρα ανάμεσα σε αυτό που είμαστε» και «σε αυτό που θέλουμε να γίνουμε»**. Η βασική κατεύθυνση οικοδόμησης μιας σύγχρονης κομμουνιστικής οργάνωσης νεολαίας πρέπει να είναι η συγκρότηση των δυνάμεων της **στους χώρους δουλειάς, στη «ζώνη του ηυκόφωτος» της σύγχρονης επισφάλειας και ανεργίας αλλιά και όπου ζει ή σπουδάζει η νεολαία**. Η διάταξη των δυνάμεων μας σε αυτές πρέπει να ανταποκριθεί στην παραπάνω κατεύθυνση, να δομήσουν την παρέμβασή μας στην ανάγκη η νΚΑ να γίνει **η οργάνωση της νέας γενιάς**. Σε κάθε ΟΒ, και αντίστοιχα στα όργανα των εργαζόμενων, συγκροτούνται τομείς δουλειάς με στόχο τον προσανατολισμό, την εξειδίκευση της πολιτικής γραμμής μας και τη συνεχή παρουσία μας σε αυτά τα μέτωπα. Πρόσθετα, στους χώρους όπου το ΝΑΡ έχει συγκροτημένη εργατική παρέμβαση, τα μέλη της νΚΑ που δουλεύουν στους αντίστοιχους κλάδους πρέπει να ενταχτούν στη δουλειά του ΝΑΡ, να γίνουν μπροστάρηδες σε αυτήν, με άξονα τη συνολική αναζωογόνηση της παρέμβασής μας, αλλιά και **ειδικό σχεδιασμό για την εργατική νεολαία**. Η υλοποίηση της κατεύθυνσης αυτής απαιτεί στενότερη σχέση της εργατικής επιτροπής του ΝΑΡ και των οργάνων των εργατικών οργανώσεων της νΚΑ.

Κάθε ΟΒ έχει την αρμοδιότητα και την ευθύνη για τις αποφάσεις που αφορούν το σύνολο της πολιτικής, της θεωρητικής και της πρακτικής παρέμβασης της νΚΑ. Η ΟΒ συζητά και έχει λόγο για όλα τα ζητήματα, με ιδιαίτερο –όχι μοναδικό– προσανατολισμό και κατεύθυνση το χώρο δράσης της, οργανώνει το σχεδιασμό της παρέμβασης, την προβολή των αποφάσεων, την υλοποίηση των πολιτικών στόχων της νΚΑ στο χώρο δράσης της. Λειτουργεί ως φορέας δημιουργίας **συλλογικού πολιτικού πολιτισμού, δημοκρατικής συζήτησης και δράσης**, αξιοποιεί όλες τις δυνατότητες των μελών της, προάγει την κοινότητα μεταξύ των μελών της κόντρα στον ατομικισμό και τον ανταγωνισμό, διαμορφώνει σχέσεις αλληλεγγύης-κοινής στάσης με το αγωνιστικό δυναμικό. **Ανώτερο όργανο της ΟΒ είναι η ίδια η συνέλευσή της**, που συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το μήνα. Η ουσιαστική συμμετοχή του κάθε μέλους στη δημοκρατική συζήτηση εξασφαλίζει τη συλλογικότητα στις αποφάσεις.

Οι ΟΒ που συγκροτούνται και δρουν σε έναν κοινό κοινωνικό χώρο ή γεωγραφική περιοχή συγκροτούν τομείς ή οργανώσεις (Οργανώσεις Σπουδάζουσας, Νέων Εργαζομένων, Μαθητών, πόλιων-

νομών). Οι τομείς ή οι οργανώσεις πραγματοποιούν **κάθε χρόνο Συνδιάσκεψη**, όπου γίνεται απολογισμός, σχεδιάζουν τις βασικές κατευθύνσεις τους, εκλέγουν όργανα – Συμβούλια ή Γραφεία σε αναλογία με τα αντίστοιχα μέλη (σε περίπτωση πολύ μεγάλων οργανώσεων το Συμβούλιο μπορεί να εκλέξει και Γραφείο). Στα όργανα γίνεται ο καταμερισμός των ευθυνών και των τομέων δουλειάς και εκλέγεται συντονιστής τους. Οι οργανώσεις της περιφέρειας μπορούν να συγκροτούν οργανώσεις περιοχής (με απόφαση των οργανώσεων αυτών και σε συμφωνία με το ΚΣ), να πραγματοποιούν Συνδιασκέψεις Περιοχής, όπου εκλέγουν Συμβούλιο Περιοχής.

2. Οι πανελλαδικές διαδικασίες και τα όργανα της νΚΑ

Κάθε δύο χρόνια η νΚΑ πραγματοποιεί Πανελλαδική Συνδιάσκεψη ή Συνέδριο. **Το τελευταίο Συνέδριο αποτελεί το ανώτερο καθοδηγητικό όργανο της νΚΑ**. Στις Πανελλαδικές Συνδιασκέψεις ή στα Συνέδρια γίνεται απολογισμός, συζητούνται και αποφασίζονται όλες οι βασικές κατευθύνσεις της πολιτικής της οργάνωσης, ψηφίζονται οι Θέσεις και το Πρόγραμμα Δράσης. Η διακήρυξη και οι αρχές λειτουργίας της νΚΑ αποφασίζονται σε Συνέδριο. Η Συνδιάσκεψη ή το Συνέδριο εκλέγει το Κεντρικό Συμβούλιο (ΚΣ) της οργάνωσης, που είναι το ανώτερο καθοδηγητικό πολιτικό και συντονιστικό όργανο μεταξύ των Συνδιασκέψεων ή των Συνεδρίων.

Επίσης, μπορούν να οργανώνονται Συνδιασκέψεις με ειδικά θέματα (για παράδειγμα, ιδεολογικά, εκπαιδευτικά, εργατικά κ.λπ.). Το μέτρο αντιπροσώπευσης για τις Συνδιασκέψεις και τα Συνέδρια αποφασίζεται από το Κεντρικό Συμβούλιο. Έκτακτη Συνδιάσκεψη μπορεί να γίνει αν το ζητήσει το 1/3 των μελών της νΚΑ. Τα όργανα έχουν το ρόλο της οργάνωσης του διαλόγου, της εισαγωγής των θεμάτων, της οργάνωσης του σχεδιασμού και της ενιαίας δράσης στα μαζικά και πολιτικο-ιδεολογικά μέτωπα, του βαθέματος στη θεωρία, της αξιοποίησης και της διάδοσης των απόψεων που διατυπώνονται, της συλλογικής μεταφοράς της εμπειρίας όλης της οργάνωσης και των απόψεων του δυναμικού της νΚΑ. **Τα όργανα πρέπει να είναι εργαζόμενα σώματα, με πλήρη πολιτικό και οργανωτικό ρόλο, και σε κάθε περίπτωση να είναι αιρετά και πραγματικά ανακλήτα**. Τα όργανα κάνουν απολογισμό της λειτουργίας τους και ελέγχονται από τις αντίστοιχες συνελεύσεις ή Συν-

διασκέψεις των οργανώσεων που τα εκλέγουν. Το ΚΣ εκλέγεται από Συνέδριο ή πανελλαδική Συνδιάσκεψη. Σε περίπτωση που η πλειοψηφία της οργάνωσης διαφωνήσει με το ΚΣ, όπως και κάθε οργάνωση με το εκλεγμένο Συμβούλιό της, το ΚΣ ή το Συμβούλιο οφείλει να αποδεχτεί τη γνώμη της οργάνωσης και ταυτόχρονα να ορίσει έκτακτη διαδικασία Συνδιάσκεψης που θα οδηγήσει και στην εκλογή νέου οργάνου.

3. Η ενότητα επαναστατικής αντίληψης και η ενιαία δράση της vKA

Η vKA προωθεί την ανάπτυξη ενός πολιτισμού ανάμεσα στα μέλη της, ώστε αυτά πρωτίστως να επιδιώκουν την ουσιαστική σύνθεση των απόψεών τους κατά τη διάρκεια της δημοκρατικής συζήτησης στην οργάνωση. Είναι κοινή πεποίθηση, πολύ περισσότερο στις σημερινές συνθήκες της ταξικής πάλης, ότι χρειαζόμαστε **μια ποιοτική τομή** στη συγκρότηση της οργάνωσής μας, στον τρόπο λειτουργίας της, στο διαλεκτικό συνδυασμό δημοκρατικής συζήτησης και ενιαίας συλλογικής δράσης, στην προσπάθεια κατάκτησης της εργατικής δημοκρατίας.

Η προσπάθεια για σύνθεση των απόψεων σκέψεων των μελών απαιτεί **παραίτηση από «αποκλειστικότητες» στην κατοχή της αλήθειας, από μικροεγωισμούς, καθώς και εγκατάλειψη της νοοτροπίας που αντιλαμβάνεται την οργάνωση ως άθροισμα προσωπικών πολιτικών.** Η δυνατότητα για σύνθεση των απόψεων πολλαπλασιάζεται όσο προωθείται η **προγραμματική, πολιτική και θεωρητική ενοποίηση των μελών της vKA**, όσο εμπνέει και συνενώνει η πολιτική γραμμή, όσο αναπτύσσεται η λειτουργία της οργάνωσης, το αίσθημα της συλλογικότητας, της υπευθυνότητας και της εθελοντικής στράτευσης. Συνεπώς η vKA επιχειρεί να υλοποιήσει την αρχή της δημοκρατικής συζήτησης και ενότητας δράσης με ουσιαστικό και δυναμικό τρόπο, και όχι με όρους ακινησίας και επιβολής. Η **ανάγκη κατάκτησης της ενιαίας σχεδιασμένης δράσης** προβάλλει και λόγω των **δύσκολων συνθηκών της ταξικής πάλης στην εποχή του ολοκληρωτικού καπιταλισμού.** Αφού εξαντληθούν όλα τα περιθώρια για σύνθεση των σκέψεων και των απόψεων, τότε οι αποφάσεις στις ΟΒ, στα όργανα και στα σώματα, παίρνονται κατά πλειοψηφία. **Τις σχέσεις μειοψηφίας-πλειοψηφίας δεν τις θεωρούμε στατικές, αλλά τις βλέπουμε με δυναμικό τρόπο, δηλαδή ως απόψεις ανοιχτές**

στη συζήτηση, στην αλλαγή και τη σύνθεση. Δεν πρέπει να υπάρχουν στις επαναστατικές συλλογικότητες λογικές και σχέσεις επιβολής, αλλά δημιουργική συζήτηση και προσπάθεια βαθύτερης ενοποίησης σε όλα τα ζητήματα. Ωστόσο, στις ανάγκες της δράσης και της παρέμβασης της οργάνωσης, η ύπαρξη διαφορετικών απόψεων **δεν μπορεί να γίνεται αιτία ακινησίας μέχρι να βγει ομόφωνη απόφαση.** Σε περιπτώσεις όπου οι διαφορετικές απόψεις δεν μπορούν να συνδεθούν (αντικρουόμενες απόψεις) η οργάνωση δρα, όπως είναι φυσικό, με βάση την πλειοψηφούσα άποψη. **Δεν θέλουμε ούτε τεχνητές ομοφωνίες «νεκροταφείων» –ιδίωμα αστικών και ρεφορμιστικών οργανώσεων– ούτε φαινόμενα παράλυσης.** Η δημοκρατική διαδικασία και η υλοποίηση των επιλογών της κάθε φορά πλειοψηφίας στη δράση αποτελεί αφετηριακό γνώρισμα για τους επαναστάτες αγωνιστές. Η επαναστατική σχέση αρχών ανάμεσα στις διαφορετικές απόψεις επιβάλλει η κάθε μία άποψη να προσπαθεί να βαθύνει στο περιεχόμενο της άλλης. Να ενσωματώνει τα δημιουργικά της στοιχεία, έτσι που να εξελίσσεται παράλληλα και η ίδια.

Η μειοψηφία έχει την υποχρέωση να διευκολύνει την προώθηση των αποφάσεων της πλειοψηφίας. Η μειοψηφία έχει το δικαίωμα να παλεύει και να προβάλλει την άποψή της **σε όλη την κλίμακα της οργάνωσης ακόμη και με εσωτερικό δελτίο.** Αυτό το δικαίωμα συνεπάγεται την υποχρέωση της πλειοψηφίας και όλων των οργάνων να ανακοινώνουν και να γνωστοποιούν ισότιμα τις διαφορετικές απόψεις που υπάρχουν, να φροντίζουν ώστε με οργανωμένο τρόπο κείμενα και εισηγήσεις της μειοψηφίας να φτάνουν σε όλο το δυναμικό της οργάνωσης (οριζόντια ενημέρωση), ενώ όσον αφορά το προσυνεδριακό ή προσυνδιασκευτικό διάλογο, όλες οι διαφορετικές προσεγγίσεις μπορούν να δημοσιεύονται στα σάιτ της οργάνωσης και στο ΠΡΙΝ. Το ίδιο μπορεί να συμβεί και σε άλλη χρονική περίοδο σε συνεννόηση με τα όργανα της οργάνωσης. Σε κάθε περίπτωση, η συζήτηση και η αντιπαράθεση τυχόν διαφορετικών απόψεων πρέπει να γίνεται **στη βάση επαναστατικών αρχών, με συλλογικό τρόπο, χωρίς να εκτίθεται και να εμποδίζεται η λειτουργία και η αποτελεσματικότητα της οργάνωσης, χωρίς κλειστούς κύκλους, φράξιες και ομαδοποιήσεις.** Να οργανώνεται από τα όργανα και τις οργανώσεις, με τρόπους πλήρους ανάδειξης των διαφορετικών απόψεων. **Με αυτό τον τρόπο η μειοψηφία έχει τη δυνατότητα να γίνει πλειοψηφία. Στόχος πρέπει να είναι η προώθηση ενότητας αντίληψης και η ενιαία δράση των μελών**

της νΚΑ στο μαζικό κίνημα και στην πολιτική παρέμβαση. Σε περιπτώσει που αφορούν σημαντικές επιλογές, με απόφαση της οργάνωσης μπορεί να τεθούν οι διαφωνίες στην κρίση των αγωνιστών του μετώπου (σχήματος, συσπείρωσης, μετωπικής πρωτοβουλίας) ή με οργανωμένο τρόπο (π.χ. σύσκεψη) και σε νέους που συμμετέχουν στο κίνημα.

Η διαπαιδαγώγηση των νέων αγωνιστών στη δημοκρατική συζήτηση και την πολιτική και στρατηγική ενοποίηση είναι ιδιαίτερα σημαντική λειτουργία μιας επαναστατικής συλλογικότητας ιδιαίτερα μπροστά στην σημερινή κατάσταση. **Η ενότητα επαναστατικής αντίληψης και η ενιαία δράση για την προώθησή της είναι θεμελιώδης οργανωτική αρχή της νΚΑ.** Θέλουμε μια οργάνωση ικανή να προωθεί με ενιαίο, συντεταγμένο τρόπο την πολιτική μας, να τη δοκιμάζει μέσα στη νεολαία, να επικοινωνεί με τα μαχόμενα τμήματά της, να αναπτύσσει αγωνιστικούς δεσμούς, να λειτουργεί η ίδια σαν «πυροδότης» αγώνων, να παρεμβαίνει στα μέτωπα της ιδεολογικοπολιτικής αντιπαράθεσης, να χρησιμοποιεί τελικά ως μέτρο και κριτήριο των απόψεών της την επαναστατική πρακτική μέσα στη νεολαία και μαζί με αυτήν και τα πρωτοπόρα τμήματά της. Η δημοκρατική ενότητα δράσης είναι η συλλογική εφαρμογή της αρχής της εθελοντικής πειθαρχίας, είναι η μετουσίωση της συντροφικότητας και της άρνησης της ιδιοκτησίας της αλήθειας από τον καθένα μας, είναι η έμπρακτη αποτύπωση της εμπιστοσύνης στη γνώμη της πλειοψηφίας της οργάνωσης. Μόνο αλληλωστε αν η οργάνωση ενιαία εφαρμόζει τις αποφάσεις της θα μπορεί και ενιαία να τις αποτιμήσει, ενιαία να τις διορθώσει ή ακόμη και να τις αλληλάξει ριζικά.

4. Η νΚΑ και το ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση

Η νΚΑ βρίσκεται σε ιδεολογική και πολιτική συμφωνία με το ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση. Ωστόσο, είναι οργανωτικά αυτοτελής οργάνωση, συγκροτεί τις οργανώσεις και τα όργανά της, αποφασίζει για την πολιτική της γραμμή μέσα από τις διαδικασίες της. Η νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση είναι μέρος του συνολικού επαναστατικού πολιτικού υποκειμένου (με την πολύπλευρη συγκρότησή του), με τον ιδιαίτερο και αυτοτελή της ρόλο, και οργανικό μέρος του εγχειρήματος και του ρεύματός μας για την αντικαπιταλιστική δράση, την εργατική πολιτική και την επαναθεμελίωση της κομμουνιστικής απελευθερωτικής προοπτικής.

Προσπαθεί να συμβάλει και να στηριχθεί στη θεωρητική, πολιτική αναζήτηση και δράση του ΝΑΡ, στην οικοδόμηση και την ανάπτυξη του, στα πλαίσια της επαναστατικής του προοπτικής. Το ΝΑΡ και η νΚΑ κινούνται στην ίδια στρατηγική πολιτική κατεύθυνση. Είναι κοινή η προγραμματική τους τοποθέτηση για τον καπιταλισμό της εποχής, την επαναστατική πολιτική, το πολιτικό υποκείμενο της επανάστασης. Το ΝΑΡ επιδιώκει να βοηθή τη νΚΑ πολιτικά, ιδεολογικά, πρακτικά. Η νΚΑ δρα και λειτουργεί αυτοτελώς, ως νεολαιίστικη κομμουνιστική οργάνωση, με τους δικούς της τρόπους και μορφές. Επιδιώκει να συμβάλει με το δικό της πρωτότυπο τρόπο στη θεωρητική, πολιτική αναζήτηση και δράση του ΝΑΡ, στην οικοδόμηση και την ανάπτυξη του. **Η νΚΑ δεσμεύεται και υλοποιεί τις αποφάσεις που παίρνει μαζί με το ΝΑΡ, με την ιδιαίτερη δουλειά που απαιτείται στη νεολαία.** Η αντίληψη για τις σχέσεις ΝΑΡ-νΚΑ, συνολικά η αντίληψη για τη σχέση Κόμματος-νεολαίας, πρέπει να πηγάζει από τις σχέσεις νεολαίας και εργατικής τάξης. Η λογική λοιπόν της ενότητας της εργατικής τάξης με τη νεολαία, άρα και της πρωταρχικής επαναστατικής πολιτικής έκφρασης του υποκειμένου, του επαναστατικού κόμματος και της επαναστατικής οργάνωσης νεολαίας, χαρακτηρίζεται πρώτα από όλα από την ενότητα συμφερόντων, στόχων και σκοπών. Στην πορεία προς το 4ο Συνέδριο του ΝΑΡ, αλλιά πολύ περισσότερο στη διαδικασία προς το σύγχρονο κομμουνιστικό κόμμα-φορέα της νέας εποχής, η συζήτηση για τη σχέση ΝΑΡ-νΚΑ, αλλιά και Κόμματος-νεολαίας πρέπει να αναπτυχθεί περισσότερο, με δεδομένες τις νέες συνθήκες για την ταξική και την πολιτική πάλη, αλλιά και υπό το πρίσμα μιας κριτικής προσέγγισης των ανεπαρκειών του ρεύματός μας.

E.5 Η αποτίμηση της vKA από την 4η Συνδιάσκεψη στο 4ο Συνέδριο

Η 4η Συνδιάσκεψη της vKA πραγματοποιήθηκε στον απόηχο των μεγάλων κινητοποιήσεων 2010-2012. Κινητοποιήσεις στις οποίες η νεολαία ήταν παρούσα αλλά περισσότερο από θέσεις ακολούθητη και όχι πρωταγωνιστή. Αναγνωρίζοντας αυτήν την αδυναμία οι θέσεις αλλά και η συνδιάσκεψη, επιχείρησε να διαληχθεί μαζί της και να σκιαγραφήσει τους δρόμους μέσα από τους οποίους η νεολαία θα έπαιρνε πρωταγωνιστικό ρόλο στις εξελίξεις και θα μετασχηματιζόταν από «γενιά της κρίσης σε γενιά της επανάστασης» όπως ήταν εξάλληλο και το σύνθημα της συνδιάσκεψης. Σε αυτήν την κατεύθυνση η κεντρική πολιτική πρόταση της συνδιάσκεψης ήταν η «πολιτική και κοινωνική αγωνιστική πρωτοβουλία», ενώ σημαντική πλευρά τόσο της πολιτικής απόφασης αλλά όσο και του ίδιου του διαλόγου ήταν οι δρόμοι ανασυγκρότησης των επί μέρους μετώπων πάλης στη νεολαία, στη νέα εργατική βάρδια στο φοιτητικό και μαθητικό κίνημα.

Στην κατεύθυνση υλοποίησης της απόφασης της 4ης Συνδιάσκεψης συγκροτήθηκε η πρωτοβουλία «attack στην ανεργία και την επισφάλεια». Πρωτοβουλία η οποία ανέδειξε σημαντικές δυνατότητες παρέμβασης στην νεολαία (και όχι μόνο) της μισοεργασίας - μισοανεργίας. Ήταν μια πρωτόγνωρη εμπειρία για την οργάνωση που βούτηξε σε κυριολεκτικά αχαρτογράφητα νερά και αναμετρήθηκε με τα όρια των επεξεργασιών και των εμπειριών της, κατορθώνοντας σε μεγάλο βαθμό να τα υπερβεί ποιοτικά και ποσοτικά. Σήμερα η attack αποτελεί πλατύτερο σημείο αναφοράς ενώ κατόρθωσε να έχει ουσιαστικό ρόλο στην πολιτική καθοδήγηση του νεολαιίστικου εργατικού αγώνα στα 5μνηνα.

Σημαντική πλευρά της ανάπτυξης της **εργατικής μας δουλειάς** ήταν η συγκρότηση κλαδικών εργατικών συλλογικοτήτων. Κλάδοι στους οποίους κατά βάση εργάζεται η νέα γενιά και τους ξεχωρίσαμε, ήταν ο επισιτισμός-τουρισμός, οι τηλεπικοινωνίες-πληροφορική και το εμπόριο. Αξιοσημείωτα βήματα έχουμε ήδη μετρήσει στον κλάδο του επισιτισμού-τουρισμού με την εργατική συλλογικότητα ΛΑΝΤΖΑ που ήδη έχει εμφανιστεί σε 4 κλαδικά σωματεία (Αθήνα, Πάτρα, Θεσ/

νίκη, Χανιά) με σημαντικές εκλογικές επιτυχίες. Ιδιαίτερα ελπιδοφόρα είναι η προσπάθεια που έχει ξεκινήσει στην Αθήνα με την συγκρότηση του σχήματος radical-IT στον κλάδο των τηλεπικοινωνιών και της πληροφορικής, ενώ σημαντικά βήματα έχουν γίνει και σε επιχειρησιακά σωματεία (NOKIA). Ιδιαίτερα ελπιδοφόρες είναι οι προσπάθειες πιο συνολικής έκφρασης της νέας εργατικής βάρδιας (π.χ. διήμερο attack, σύσκεψη στην ΔΕΘ κ.α.) Τέλος πιο αναιμική είναι η παρουσία μας στον χώρο του εμπορίου με κύρια πλευρά της παρέμβασής την υπεράσπιση της Κυριακάτικης αργίας, ενώ συνολικά υστερούμε στην πιο συνολική εφ'όλης της ύλης παρέμβαση μας στους κλάδους εκτός από σημαντικές αιχμές (π.χ. ζητήματα απολύσεων, εκλογές στα σωματεία κτλ). Συνολικά απαιτείται να αξιοποιηθεί και να πανελλαδικοποιηθεί η εμπειρία και τα κριτήρια που έχουν διαμορφωθεί από αυτές τις προσπάθειες. Να μην τις αντιμετωπίσουμε ως πανάκεια, ή ως φόρτωμα της attack με ευρύτερα καθήκοντα που δεν τις αντιστοιχούν, αλλά κατά βάση να αξιοποιήσουμε την μεθοδολογία και την κατεύθυνση σε νέα αχαρτογράφητα πεδία (π.χ. ΙΕΚ ή τεχνικά λύκεια).

Στο **φοιτητικό κίνημα**, το οποίο παραμένει προνομιακό πεδίο της παρέμβασης μας, είναι σημαντική και καθοριστική για αυτό τόσο η πολιτική εμπέδηση της ΕΑΑΚ όσο και της vKA. Στην 4η Συνδιάσκεψη η κεντρική ιδέα για την ανασυγκρότηση του φοιτητικού κινήματος ήταν η προσπάθεια σωματειακής συγκρότησης των συλλόγων και της αντιστοίχησης της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας στην νέα κατάσταση. Στην πορεία προς το 4ο Συνέδριο θα πρέπει να αποτιμήσουμε πως μια τέτοια διαδικασία δεν προχώρησε στον βαθμό που θα θέλαμε τόσο για αντικειμενικούς όσο και για υποκειμενικούς λόγους. Εδώ αξίζει να ξεχωρίσουμε την ευρύτερη απαξίωση των συλλογικών αγώνων και διαδικασιών και την αδυναμία μας να ανατρέψουμε αυτή την κατάσταση. Σημαντική αδυναμία του προηγούμενου διαστήματος στο φοιτητικό κίνημα ήταν η αδύναμη προσαρμογή του στις νέες συνθήκες της σπουδάζουσας νεολαίας. Αποτέλεσμα αυτής της αδυναμίας ήταν οι όποιες εξάρσεις του να εμφανίζονται διάχυτες και αποσπασματικές,

χωρίς να μπορούν να πάρουν ενιαία και πανελλαδικά χαρακτηριστικά. Σημαντικές πλευρές που αποτέλεσαν αιχμές ανόδου της αγωνιστικής διεκδικητικότητας της σπουδάζουσας νεολαίας ήταν ο αυταρχισμός του Φορτσάκη στην Αθήνα ή τα ζήτημα μέριμνας στο Ρέθυμνο κ.α.

Τέλος σημαντική αδυναμία που έχει εμφανιστεί και στην οποία θα πρέπει να εργαστούμε συστηματικότερα είναι η σημαντική οπισθοχώρηση των δυνάμεων μας στα ΤΕΙ πανελλαδικά. Πρόκειται για τα πιο πληθυσιακά στρώματα της σπουδάζουσας νεολαίας αλλά και μετέπειτα της νέας εργατικής βάρδιας. Έχουν χτυπηθεί με τον πιο σκληρό τρόπο από το σύνολο της αστικής επίθεσης στην παιδεία. Βασικός στόχος του επόμενου διαστήματος είναι η επεξεργασία περιεχομένου και μορφών πάλης που θα ανασυγκροτήσουν και θα ενδυναμώσουν το σπουδαστικό κίνημα και την αντικαπιταλιστική αριστερά εντός των ΤΕΙ σε πανελλαδικό επίπεδο.

Στο **μαθητικό κίνημα** έχουν γίνει σημαντικά, αλλά ακόμη ανεπαρκή, βήματα στην ανάπτυξη των δυνάμεων μας. Σημαντικότερη ήταν η αναβαθμισμένη παρέμβαση του ανυπότακτου και της νΚΑ στις μαθητικές κινητοποιήσεις του 2014 και η πανελλαδικοποίηση των προσπαθειών μας. Παρ' όλη αυτά το τελευταίο διάστημα υπάρχει μια σταδιακή αποσυγκρότηση των δυνάμεών μας, ειδικά στην Αθήνα, γεγονός που θέτει το καθήκον της ποιοτικής επανεκκίνησης της δουλειάς μας στα σχολεία, ειδικά και με αφορμή το ν/σ Φίλη.

Σημαντικές πλευρές όπου έχουν εμφανιστεί αδυναμίες της παρέμβασης μας και θα πρέπει να εργαστούμε το επόμενο διάστημα είναι:

i. Η αυτοτελής παρέμβαση της νΚΑ στην νεολαία και τα επί μέρους κινήματα και σε μια σειρά από τομείς από τους οποίους απέχουμε. Έχει υποτιμηθεί αρκετά η αυτοτελής παρέμβασή μας, η διακίνηση π.χ. του περιοδικού ΑΝΑΙΡΕΣΕΙΣ ή η παρουσίαση στην νεολαία της τοποθέτησής μας ως οργάνωσης γύρω από διάφορα ζητήματα που την απασχολούν. Η αυτοτελής μας παρέμβαση εξαντλείται μόνο σε εκδηλώσεις, στα φεστιβάλ και σε μεγάλα πολιτικά ραντεβού. Ενώ υστερεί εξαιρετικά η απευθείας παρέμβαση στο κίνημα ως οργάνωση.

ii. Αναβάθμιση της παρέμβασης της νΚΑ στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ και κατ'επέκταση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ στη νεολαία. Είναι εξαιρετικά αναντίστοιχη και η ενσχόληση της οργάνωσης με την ΑΝΤΑΡΣΥΑ αλλά και της ΑΝΤΑΡΣΥΑ με την νεολαία συνολικά σε σχέση με το εύρος της πολιτικής επιρροής της αντικαπιταλιστικής αριστεράς στην νεολαία. Σημαντι-

κό βήμα στην αντιστροφή αυτής της κατάστασης μπορεί να η οργανωτικό-πολιτική συγκρότηση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ στη νέα γενιά, για να αποτελέσει η ΑΝΤΑΡΣΥΑ τον βασικό πόλο συσπείρωσης όλων των κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων που βρίσκονται εντός ενός ευρύτερου ρεύματος αντικαπιταλιστικής αναζήτησης και μαχητικής εργατικής διεκδικητικότητας.

Τέλος η **λειτουργία του ΚΣ** χαρακτηρίστηκε ειδικά την τελευταία χρονιά από πολύ έντονες παθογένειες και αδυναμία ουσιαστικής και συνολικής καθοδήγησης της οργάνωσης. Ήταν ένα όργανο που αρκετά νωρίς απώλεσε τον όποιο πανελλαδικό του χαρακτήρα, αποτελούμενο με μέλη κυρίως από την Αθήνα, αλλά και «αποσπάστηκε» αρκετά νωρίς από την υπόλοιπη δραστηριότητα της νΚΑ, με χαρακτηριστική την ελάχιστη έως μηδαμινή εκπροσώπηση από τις οργανώσεις σπουδάζουσας. Αρκετές ήταν οι περιπτώσεις αδυναμίας συνεδρίασης λόγω έλλειψης απαρτίας. Ως σύνολο η λειτουργία του ΚΣ χαρακτηρίζεται με σαφήνεια ως αρνητική και αναντίστοιχη τόσο των απαιτήσεων της εποχής όσο και των ειδικών απαιτήσεων της οργάνωσης. Δεν καταφέραμε να μετατραπεί σε εργαζόμενο σώμα διαλεκτικής έκφρασης της οργάνωσης, το οποίο να συμπυκνώνει και συγκεφαλαιώνει την εμπειρία και την δράση της και ταυτόχρονα να λειτουργεί ως καθοδηγητικό όργανο ενιαίας πανελλαδικής δράσης.

Η αδυναμία του ΚΣ δεν είναι μόνο ζήτημα προσώπων ή ατομικών επιλογών σ/φων, αλλά κατά βάση αποτελεί συλλογική αδυναμία όλης της οργάνωσης, θεωρητική και πρακτική μας υστέρηση σε σχέση με τον ρόλο των οργάνων, και ως τέτοια οφείλουμε να την αναγνωρίσουμε και να την υπερβούμε. Το ΚΣ κατά βάση αποτελεί το συλλογικό όργανο που έχει την ευθύνη της πολιτικής - οργανωτικής καθοδήγησης της οργάνωσης πανελλαδικά και του συντονισμού των πολιτικών πρωτοβουλιών και παρεμβάσεων μας. Κατ'επέκταση δεν αποτελεί «ανώτερο» brainstorming των μνημόνων, αλλά οφείλει μέσα από την δημοκρατική του λειτουργία να κατακτά έναν αναβαθμισμένο πολιτικό ρόλο. Όπως ήμε και στα ντοκουμέντα μας η ένταξη σε όργανο της οργάνωσης απαιτεί κατά βάση αυξημένες υποχρεώσεις ως προς την οργάνωση. Για το νέο όργανο του ΚΣ θα πρέπει να ληφθούν με μεγαλύτερη αυστηρότητα υπόψη τόσο το κριτήριο της πανελλαδικής εκπροσώπησης όσο και της εκπροσώπησης του συνόλου των οργανώσεων (σπουδάζουσας και ΟΝΕ) με ορίζοντα 2ετίας.

παραρτήματα

Παράρτημα Γ.1 Συμπληρωματικά στοιχεία για την κοινωνική σύνθεση της νέας γενιάς

Οι νέοι και νέες υπολογίζονται σήμερα περίπου στο 22% του πληθυσμού. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία της τελευταίας απογραφής του 2011, οι νεολαίοι που ανήκουν στην ηλικιακή κατηγορία των 15-24 ανέρχονται στους 1.350.868, ενώ στην 25-34 υπολογίζονται 1.546.246. Στον παρακάτω Πίνακα παρουσιάζεται το επίπεδο εκπαίδευσης ανά ηλικιακή ομάδα σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (2011).

Ηλικιακή ομάδα	Επίπεδο εκπαίδευσης						
	Σύνολο	Κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου / Πτυχιούχοι Πανεπιστημίου - Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, ανώτερων επαγγελματικών και ισότιμων σχολών	Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολέγια κ.λπ.)	Απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού Εκκλησιαστικού, Επαγγελματικού κ.λπ.)	Απόφοιτοι τριτάξιου Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών	Απόφοιτοι Δημοτικού	Εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση / Ολοκλήρωσαν την προσχολική αγωγή / Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση
15-24	1.180.373	98.912	58.541	511.633	375.546	112.024	23.711
25-34	1.546.246	511.117	175.410	498.205	203.482	120.921	37.111

Πίνακας 1: Επίπεδο εκπαίδευσης ανά ηλικιακή κατηγορία (ΕΛΣΤΑΤ, 2011)

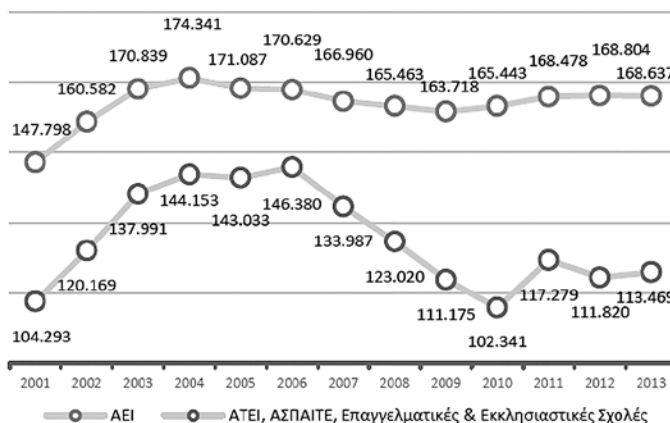
A. Εκπαίδευση

Εξετάζοντας τη σύνθεση της νέας γενιάς στο κομμάτι της εκπαίδευσης αξίζει να σημειώσουμε ότι το 2013 φοιτούσαν στα Γενικά Λύκεια της χώρας 245.892 μαθητές/-τριες (μείωση κατά την τετραετία 0,6%). Εξ αυτών το 94,0% φοιτούσε στο δημόσιο τομέα και το 6% στον ιδιωτικό. Αξίζει ακόμη να σημειωθεί ότι οι μαθητές/τριες που διέκοψαν αδικαιολόγητα τη φοίτησή τους στο Γενικό Λύκειο ανέρχονταν σε ποσοστό 2,1%, το οποίο υποδηλώνει αύξηση 10,6% κατά την τετραετία 2009-2013. Αντιστοίχως στη Δευτεροβάθμια Επαγγελματική εκπαίδευση της χώρας φοιτούσαν 108.620 μαθητές/-τριες (86,8% σε Δημόσιες Ημερήσιες μονάδες και το 12,8% σε εσπερινά).

Οι μαθητές/τριες που διέκοψαν αδικαιολόγητα τη φοίτησή τους στην Επαγγελματική εκπαίδευση ήταν το 18,0% (αύξηση του ποσοστού κατά 29,3% την τετραετία), εκ των οποίων το 33,7% ήταν κορίτσια (αύξηση του ποσοστού των κοριτσιών κατά 16,5% την τετραετία).

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται ο συνολικός αριθμός του τακτικού φοιτητικού/σπουδαστικού πληθυσμού της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με τη διάκριση της ΕΛ.ΣΤΑΤ. σε:

α) Ανώτατη Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση (ΑΕΙ) και β) Ανώτατη Τεχνολογική Εκπαίδευση, Ανώτερη Επαγγελματική & Εκκλησιαστική Εκπαίδευση (ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, Επαγγελματικές και Εκκλησιαστικές Σχολές) την περίοδο 2001-2013. Όπως φαίνεται από το γράφημα η διαχρονική εξέλιξη του φοιτητικού πληθυσμού διαφοροποιείται μεταξύ ΑΕΙ και ΑΤΕΙ-ΑΣΠΑΙΤΕ και Ανώτερων Επαγγελματικών & Εκκλησιαστικών Σχολών. Συγκεκριμένα, ο φοιτητικός πληθυσμός των ΑΕΙ σημειώνει αύξηση κατά 18,0% την περίοδο 2001-2004, ενώ μέχρι και το έτος 2009 σημειώνει πτωτική τάση (κατά 6,1%). Το σύνολο των Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών φοιτητών είναι 57.399 φοιτητές/-τριες (αύξηση κατά 4,5% την τετραετία), εκ των οποίων το 60,0% μεταπτυχιακοί φοιτητές (αύξηση κατά 2,1% την τετραετία) και το 40,0% διδακτορικοί φοιτητές (μείωση κατά 3,0% την τετραετία).

Γράφημα 1: Τριτοβάθμια εκπαίδευση, φοιτητικός πληθυσμός 2001-2014 σε κανονικά εξάμηνα σπουδών.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Χρονοσειρές δεδομένων

B. Φτώχεια – κοινωνικός αποκλεισμός

Ο κίνδυνος φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού εμφανίζεται εξαιρετικά υψηλός φτάνοντας το 36% για το 2015. Οι νέοι (15-29 ετών) βρίσκονται σε χειρότερη θέση αντιμετωπίζοντας μεγαλύτερο κίνδυνο φτώχειας (27,0% το 2015 από 21,2% το 2010). Για να αντιληφθούμε ακόμη την ένταση του φαινομένου, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ το κατώφλι της φτώχειας ανέρχεται στο ποσό των 4.512 ευρώ ετησίως ανά άτομο και σε 9.475 ευρώ για νοικοκυριά με δύο ενήλικες και δύο εξαρτώμενα παιδιά ηλικίας κάτω των 14 ετών.

Ένας καλός τρόπος για να παρατηρηθεί η επίπτωση της κρίσης και των μνημονίων στο επίπεδο ζωής και την φτώχεια στην Ελλάδα είναι η εξέταση του σημερινού κινδύνου φτώχειας με βάση το όριο φτώχειας του 2008. Αν λοιπόν υπολογίσουμε την φτώχεια με αυτόν τον τρόπο βλέπουμε ότι για το σύνολο των νοικοκυριών ο κίνδυνος φτώχειας από 20,1% το 2008 αγγίζει το 48% το 2015, ποσοστό που θα ήταν ακόμα μεγαλύτερο για την υπό εξέταση ηλικιακή ομάδα.

Γ. Νέος εργασιακός μεσαίωνας

1. Οι τομείς οικονομικής δραστηριότητας (στο εξής ΤΟΔ) στους οποίους οι νέοι εργαζόμενοι απασχολούνται κατά πλειοψηφία είναι ο η παροχή καταλύματος και εστίασης (22,7%), η μεταφορά και αποθήκευση (20,3% στο σύνολο, 26,6% για τους άνδρες και 14,2% για τις γυναίκες) και η μεταποίηση (10,1%). Υπάρχουν όμως και διαφορές μεταξύ των δυο φύλων: το ένα τέταρτο των γυναικών (24,9%) απασχολείται στη δημόσια διοίκηση και άμυνα, στην Υγεία και τις κοινωνικές υπηρεσίες και στην εκπαίδευση, ενώ σχεδόν ο ένας στους πέντε νέους εργαζόμενους άνδρες εργάζεται σε τομείς που συσχετίζονται περισσότερο με την χειρωνακτική εργασία (**Αγροτικές εργασίες, μεταποίηση, κατασκευές κ.τ.λ.**).

Ομοίως, σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το δεύτερο τρίμηνο του 2016 οι νέοι απασχολούνται κατά 39% στην παροχή υπηρεσιών και ως πωλητές, το 13% είναι επαγγελματίες, ένας στους δέκα είναι υπάλληλος γραφείου και περίπου 27,1% απασχολούνται σε επαγγέλματα που θεωρούνται χειρωνακτικά (ανειδίκευτοι εργάτες, ειδικευμένοι γεωργοί και τεχνίτες, χειριστές βιομηχανικών μηχανημάτων). Η τελευταία αυτή κατηγορία επαγγελμάτων παρουσιάζει έντονη διαφοροποίηση για τα δύο φύλα, καθώς αφορά τω 38,6% των ανδρών και μόλις το 10,5% των γυναικών.

Αντίστοιχα, περισσότερες γυναίκες φαίνεται να απασχολούνται στην παροχή υπηρεσιών (47,2% έναντι του 33,9% των ανδρών), ως υπάλληλοι γραφείου (13,7% έναντι 7,2%) και ως επαγγελματίες (18,8% έναντι 8,7%).

2. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας 126.956 εργαζόμενοι αμείβονται με μικτό μηνιαίο μισθό έως 100 ευρώ, ενώ 343.760 εργαζόμενοι αμείβονται με μηνιαίους μισθούς από 100 έως και 400 ευρώ μικτά. Συνολικά, μεταξύ 2013-2014, ο πληθυσμός των δηλωμένων μισθωτών με μικτό μισθό κάτω των 1.000€ αυξήθηκε, ως ποσοστό επί του συνολικού αριθμού, από 56,96% σε 61,58% προσεγγίζοντας σε απόλυτους αριθμούς το ένα εκατομμύριο (942.946 άτομα). Ουσιαστικά πρόκειται για εργαζόμενους (κατά βάση νεοθλαίους) με συμβάσεις εργασίας μερικής απασχόλησης ή εκ περιτροπής εργασίας 2, 3 ημερών την εβδομάδα ή ακόμη και μερικών ωρών την εβδομάδα.

Ο «ΧΑΡΤΗΣ» ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΝ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΤΟ 2014					
Υψος μηνιαίου μισθού (σε ευρώ)	Αριθμός εργαζομένων 2014	Ποσοστό % επί του συνόλου	Αριθμός εργαζομένων 2013	Ποσοστό % επί του συνόλου	Διαφορά (2014-2013)
501-600	137113	8,95	105.401	7,69	31.712
601-700	137376	8,97	105.523	7,69	31.853
701-800	129.257	8,44	106.271	7,75	22.986
801-900	110.434	7,21	97.690	7,12	12.744
901-1.000	94.585	6,18	88.689	6,47	5.896
1.001-1.200	171.139	11,18	160.667	11,72	10.472
1.201-1.500	151.282	9,88	152.757	11,14	-1.475
1.501-2.000	125.953	8,23	128.175	9,35	-2.222
2.001-2.500	62.448	4,08	63.971	4,66	-1.523
2.501-3.000	29.949	1,96	32.066	2,34	-2.117
>3.000	47.725	3,12	52.708	3,84	-4.983
Μερική ή εκ περιτροπής απασχόληση	333.918	21,81%	277.532	20,24	56.386
Μερικό σύνολο	1.197.261	78,19	1.093.918	79,76%	103.343
Γενικό σύνολο	1.531.179	100,00	1.371.450	100%	159.729

Πηγή: Εργάνη

Γράφημα 2: Ο χάρτης των μισθών των εργαζομένων το 2014

3. Όπως προκύπτει και από τα στοιχεία του ΟΑΣΑ, η Ελλάδα είναι πρώτη στην Ευρώπη όσον αφορά τις εβδομαδιαίες ώρες εργασίας, ενώ είναι τρίτη παγκοσμίως όσον αφορά τον ετήσιο αριθμό ωρών εργασίας.

4. Σύμφωνα με τα στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗ, η ποσοστιαία αναλογία των προσλήψεων μερικής απασχόλησης και εκ περιτροπής εργασίας στο σύνολο των προσλήψεων μεταξύ 2009 και 2015 έχει υπερδιπλασιαστεί. Πιο συγκεκριμένα, το 2009, οι προσλήψεις με ευέλικτες μορφές εργασίας αντιστοιχούσαν στο 21% του συνόλου των προσλήψεων, ενώ το 2015 αντιστοιχούν στο 55%. Την περίοδο 2014-2015 οι νέες προσλήψεις με μερική απασχόληση παρουσιάζονται αυξημένες κατά

19,6% και με εκ περιτροπής εργασία κατά 45,6%.

5. Το 2015 καταγράφηκαν 1.004.705 αποχωρήσεις ως αποτέλεσμα καταγγελιών συμβάσεων αορίστου χρόνου ή λήξεων συμβάσεων ορισμένου χρόνου και 705.147 οικειοθελείς αποχωρήσεις. Ενώ το 2014, καταγράφηκαν 881.424 καταγγελίες συμβάσεων αορίστου χρόνου ή λήξεων συμβάσεων ορισμένου χρόνου και 585.593 οικειοθελείς αποχωρήσεις. Το μεγάλο μέγεθος αυτής της καταγραφής μπορεί να ερμηνευθεί αφενός από τα μεγάλα προγράμματα αντικατάστασης του παλαιού προσωπικού που εργάζεται με βάση τα κεκτημένα ενός παλαιότερου συσχετισμού δύναμης, από νέους εργαζόμενους χωρίς δικαιώματα.

6. Τα ολιγόμηννα προγράμματα κοινωφελούς εργασίας, και τα αντίστοιχα **voucher** στον ιδιωτικό τομέα έρχονται ως βασική κυβερνητική επιλογή για την δήθεν αντιμετώπιση της ανεργίας ειδικά για τους νέους, συνηγορώντας ουσιαστικά στην ανακύκλωσή της. Αξίζει να σημειωθεί ότι για το νέο γύρο προκηρύξεων έχουν κατατεθεί περίπου 70.000 αιτήσεις για 6.000 θέσεις εργασίας, 40.000 αιτήσεις για 3.500 θέσεις, και 30.000 για 2.500 θέσεις για δήμους και στρατόπεδα συγκέντρωσης προσφύγων. Η αναλογία είναι διπλάσια από τα περσινά προγράμματα, ενώ αναμένονται να προκηρυχθούν συνολικά περίπου 40.000 θέσεις έως το τέλος του έτους.

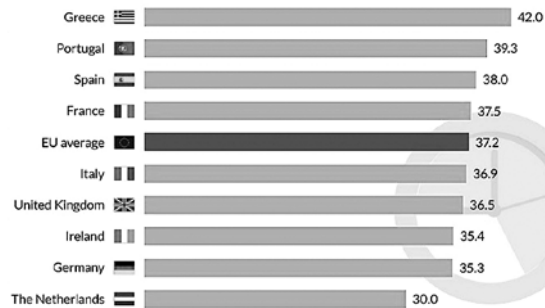
Δ. Ανεργία

1. Τον Οκτώβριο του 2013 υπήρχαν επίσημα καταγεγραμμένοι περίπου 1,4 εκατομμύρια άνεργοι στην Ελλάδα, αριθμός που αντιστοιχεί σε ποσοστό 27,8% του εργατικού δυναμικού και αποτελούσε το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας στην ΕΕ (Eurostat, 2014). Κατά το Β΄ Τρίμηνο του 2015 ο αριθμός των απασχολούμενων ανήλθε σε 3.625.545 άτομα και των ανέργων σε 1.180.141. Το ποσοστό ανεργίας κυμαίνεται στα 24,6%. Για να αντιληφθούμε την έκταση του συγκεκριμένου προβλήματος αρκεί να αναφέρουμε ότι ένα τέτοιο ποσοστό θα αντιστοιχούσε στη Γερμανία σε περίπου 12 εκατομμύρια ανέργους.

2. Από τον Μάρτιο του 2013, η πορεία του ποσοστού ανεργίας στη νεολαία “μεταστράφηκε σε πτωτική”. Παρ’ όλη αυτά, το μεγαλύτερο μέρος της μείωσης του ποσοστού οφείλεται σε μαζική υποχώρηση του εργατικού δυναμικού της εν λόγω ηλικιακής κατηγορίας, ενώ ένα μικρό μόνο μέρος της μείωσης του ποσοστού ανεργίας των νέων οφείλεται στην αύξηση της απασχόλησης (περίπου 6.000 άτομα). Η μείωση του εργατικού δυναμικού οφείλεται πιθανότατα στη μετανάστευση των νέων είτε σε εκπαιδευτικές ευκαιρίες που εμφανίζονται συχνά ως διέξοδος στην αδράνεια και την οδυνηρή καθημερινότητα της ανεργίας. Όσον αφορά την αύξηση της απασχόλησης, τα εμπειρικά στοιχεία που διαθέτει το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ αποδεικνύουν ότι πρόκειται για πρόσκαιρη, μερική και κατά κύριο λόγο επισφαλή απασχόληση, εργασία με **voucher**, ένταξη σε προγράμματα επιδοτούμενης απασχόλησης αμειβομένης με χαμηλούς μισθούς, κ.λπ.

Greeks work the longest hours in Europe

Average weekly working hours in selected EU countries in 2013

© StatistaCharts Source: OECD

100 THE INDEPENDENT statista

Γράφημα 3: Πίνακας κατάταξης εβδομαδιαίων ωρών εργασίας στην ΕΕ για το 2013 σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ (<https://data.oecd.org/>)

Ε. Μετανάστευση

1. Σύμφωνα με έκθεση που χρηματοδότησε το Ι.Σ.Ν., πάνω από 200.000 Έλληνες, οι περισσότεροι των οποίων κάτω των 35 ετών, έχουν φύγει από τη χώρα από την έναρξη της κρίσης και εργάζονται στο εξωτερικό. Η Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο αποτελούν τους πιο δημοφιλείς ευρωπαϊκούς προορισμούς, απορροφώντας πάνω από το 50% των Ελλήνων που μεταναστεύουν. Τα ποσοστά μετανάστευσης είναι τριπλάσια σε σύγκριση με την περίοδο προ κρίσης, και αναμένεται να παραμείνουν υψηλά, ιδιαίτερα από τη στιγμή που περίπου 35.000 νέοι Έλληνες, που σπουδάζουν στο εξωτερικό επιλέγουν πλέον να αναζητήσουν εργασία εκεί, ενώ το ~50% των Ελλήνων που ζουν στη χώρα σκέφτονται το ενδεχόμενο της μετακίνησης στο εξωτερικό (Endeavor Greece, Δημιουργώντας θέσεις εργασίας για τους νέους, Ι.Σ.Ν.).

2. Αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα, περίπου 114.000 - 139.000 Έλληνες νέοι επιστήμονες εργάζονται στο εξωτερικό (Generation E, η γενιά της εξόδου, διαθέσιμο στο www.rpdata.gr). Ταυτόχρονα, φαίνεται να υπάρχει μία σαφής κλαδική κατηγοριοποίηση ανά χώρα, με συγκεκριμένες χώρες να απορροφούν συγκεκριμένους επαγγελματίες (π.χ. χρηματοοικονομικά στο Ηνωμένο Βασίλειο, ιατρική στην Γερμανία, έρευνα και τεχνολογία στις Η.Π.Α., μηχανικοί στη Μέση Ανατολή). Αυτή η τάση δεν μπορεί να μας κάνει να κάνουμε λόγο συλλήβδην για μετανάστευση καριερισμού και κοινωνικής ανόδου. Αν και υπάρχουν τέτοιες πλευρές, η αλήθεια είναι ότι η κατάρρευση ολόκληρων κλάδων (π.χ. μηχανικοί) καθιστούν την προοπτική της μετανάστευσης ως επιλογή επιβίωσης για όλο και πλατύτερα τμήματα της νεολαίας.

Παράρτημα Γ.2 Ολοκληρωτικός καπιταλισμός και επιχειρηματική εκπαίδευση

Α. Εκπαιδευτικό σύστημα και βαθμίδες εκπαίδευσης

1. Η ένταξη της διανοητικής εργασίας στη σφαίρα εκμετάλλευσης του κεφαλαίου, αλλιά και η πλήρης υποταγή των διαδικασιών αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης (πρόνοια, εκπαίδευση, υγεία) στο κέρδος, δίνουν τον τόνο για το νέο τοπίο στην εκπαίδευση. Στοιχεία προς αυτήν την κατεύθυνση είναι η αξιοποίηση του τομέας της έρευνας, η οικονομική διαχείριση των πανεπιστημίων και σχολείων με ιδιωτικονομικούς-επιχειρηματικούς όρους, αλλιά και άλλες δραστηριότητες εντός των εκπαιδευτικών μονάδων που αποφέρουν κέρδη.

2. Η τάση της επιχειρηματοποίησης και του νέου ρόλου που έρχεται να διαδραματίσει η εκπαίδευση στον καπιταλισμό, αλλιάζει και τον κατανομητικό ρόλο του εκπαιδευτικού συστήματος, δηλαδή τη διαμόρφωση του εμπορεύματος εργατική δύναμη και την κατανομή του. Η διαδικασία διαμόρφωσης και κατανομής του εργαζόμενου πρέπει να γίνεται πιο γρήγορα σήμερα, αφού το κεφάλαιο δεν μπορεί να περιμένει πότε οι μελλοντικοί εργαζόμενοι θα μάθουν μια δουλειά, η οποία αλλιάζει και μάλιστα γρήγορα. Χρειάζεται να έχει στη διάθεσή του άμεσα αξιοποιήσιμους εργάτες, με τις κατάλληλες ικανότητες ή δεξιότητες, την «πρέπουσα εργασιακή κουιλτούρα», την κατάλληλη προσαρμοστικότητα και σε τέτοια ποσότητα που να πιέζει τους μισθούς τους προς τα κάτω. Έτσι αναβαθμίζεται, προσθέτοντας, στον καταμερισμό εργασιών στα πλαίσια των αναγκών της παραγωγής, έναν νέο χαρακτηριστικό, αυτό του περαιτέρω κατακερματισμού των αποφοίτων σε εργαζόμενους πολλών ταχυτήτων, ανάλογα με την κάρτη και τα γνωσιοθεωρητικά τους εργαλεία, ακόμα και στα πλαίσια του ίδιου τομέα και κλάδου της παραγωγής, με στόχο την καλύτερη και αποδοτικότερη εκμετάλλευση.

3. Έτσι συντελείται μια διαδικασία όπου ο επιχειρηματικός χαρακτήρας της εκπαίδευσης και ο περαιτέρω κατακερματισμός, εντείνεται ανάλογα με τη σύνδεση της εκάστοτε βαθμίδας εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας. Για την επίτευξη αυτών των στόχων είναι αναγκαία η αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού συστήματος, με την επιχειρηματική λειτουργία της εκπαίδευσης να διαφαίνεται όλο και πιο έντονα στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση και να κορυφώνεται στη μεταλυκειακή, αλλιά και την αλλιαγή του εκπαιδευτικού χάρτη, μέσα από την αναβάθμιση των επαγγελματικών λυκείων, τη δημιουργία μιας πλειάδας μορφών μεταλυκειακής εκπαίδευσης και τη συνεχή προώθηση και δημιουργία προγραμμάτων δια βίου εκπαίδευσης.

4. Ως βασικό εργαλείο για την αναδιαμόρφωση της εκπαίδευσης, την κατανομή και εν τέλει τη δημιουργία μιας βεντάλιας εργαζομένων πολλών ταχυτήτων, χρησιμοποιούνται οι ολοένα και εντεινόμενοι ταξικοί φραγμοί. Οι ταξικοί φραγμοί αποτελούν ένα εγγενές στοιχείο του καπιταλιστικού συστήματος, όπου σε αντίθεση με το κυρίαρχο ιδεολόγημα της αξιοκρατίας διαμορφώνει τα όρια και τις δυνατότητες κοινωνικής κινητικότητας των ανθρώπων με βάση τα ταξικά τους χαρακτηριστικά, προφανώς όχι μόνο για την εκπαίδευση αλλά καθολικά. Η ένταση των ταξικών φραγμών είναι αντικειμενική λόγω της ύπαρξης και του βαθύματος της καπιταλιστικής κρίσης, αλλά οξύνεται και μέσα από τις αναδιαρθρώσεις σε εκπαίδευση και εργασία.

5. Τέλος στα παραπάνω χαρακτηριστικά του εκπαιδευτικού συστήματος προστίθεται ο ιδεολογικός ρόλος της εκπαίδευσης που διασφαλίζει την πολιτική και ιδεολογική κυριαρχία του κεφαλαίου. Έτσι δημιουργεί μια συνεκτική αφήγηση των παραπάνω στόχων και συνδέεται τόσο με τον εμποτισμό της συνείδησης συνολικά των φοιτητών και μελλοντικών εργαζομένων με τις «κατάλληλες» για το σύστημα αξίες και πολιτικές απόψεις και την απαιτούμενη από το σύστημα εργασιακή κουλτούρα και «ευελιξία», όσο και με την παραγωγή εκείνου του εργατικού δυναμικού, με εκείνες τις απόψεις και στάση ζωής, που θα στελεχώσει τομείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα με αποδοτικό –πολιτικά και οικονομικά- τρόπο. Στον σύγχρονο καπιταλισμό η ιδεολογική λειτουργία της εκπαίδευσης έχει θεμελιακό χαρακτήρα και αναβαθμίζεται στο έπακρο. Δεν αποτελεί απλώς επιστέγασμα, εποικοδόμημα ή συμπλήρωμα της οικονομικής λειτουργίας, αλλά διαπλέκεται οργανικά και με νέους όρους με αυτήν, έτσι που η οικονομική αποδοτικότητα να αποτελεί μεν το βασικό, σε τελική ανάλυση, κριτήριο όποιας αλλαγής δρομολογεί το κεφάλαιο, αλλά να έχει νόημα για αυτό μόνο όταν διασφαλίζεται η πολιτική και ιδεολογική του κυριαρχία. Τελικά σκοπός του είναι η εμπέδωση των κυρίαρχων ιδεολογημάτων ως “φυσικούς” και απaráβατους κανόνες και η δημιουργία ενός συγκεκριμένου τρόπου σκέψης στη νέα γενιά που την καθιστά, πειθήνια, αποδοτικότερη και συνολικά καλύτερα εκμεταλλεύσιμη.

B. Το επιχειρηματικό πανεπιστήμιο

6. Θεμέλιο του επιχειρηματικού πανεπιστημίου είναι η άμεση σύνδεση της γνώσης, της επιστήμης και της έρευνας με την κεφαλαιοκρατική παραγωγή, δηλαδή η άμεση υπαγωγή τους στο κεφάλαιο. Στόχευση του επιχειρηματικού πανεπιστημίου είναι η μοντελοποίηση-τυποποίηση της γνώσης στα πλαίσια της βαθύτερης ανάγκης ενός νέου τείλορικού τύπου οργάνωσης των συνδυασμών χειρωνακτικής-διανοητικής εργασίας. Στο επιχειρηματικό πανεπιστήμιο η γνώση προσφέρεται κατακερματισμένη και εφαρμόσιμη, σε θραύσματα εξειδικεύσεων άμεσα εκμεταλλεύσιμων και ελεγχόμενων από το κεφάλαιο, με τρόπο που να ποσοτικοποιείται η αυριανή αξία της εργασιακής δύναμης. Προσφέρεται ως άθροισμα πληροφοριών και δεξιοτήτων, που θα “αλληλάζουν ευέλικτα” με βάση τις τρέχουσες ανάγκες του κεφαλαίου, και καταμετρώνται σε Πιστωτικές Μονάδες, σε μια προσπάθεια “ποσοτικοποίησης της γνώσης”. Αντίστοιχα η έρευνα συντελείται με βάση επιχειρηματικά κριτήρια, υποταγμένη στις ανάγκες της αγοράς και επιδιώκεται να επιφέρει άμεσα ή έμμεσα κέρδος στο κεφάλαιο.

7. Οι νέες επιστημονικές και τεχνολογικές ανακαλύψεις ή η «ωρίμανση» και η ευρεία βιομηχανική αξιοποίηση προγενέστερων ανακαλύψεων (έξυπνα ρομπότ, βιοτεχνολογία, 3D εκτύπωση, κ.λπ.) αναβαθμίζει στο έπακρο τη σημασία της έρευνας (βασικής και εφαρμοσμένης) και πιέζει για τη μετατροπή των αποτελεσμάτων της σε ιδιωτική ιδιοκτησία των πολυεθνικών (πατέντες, copyrights), την ταχύτερη μετατροπή της βασικής έρευνας σε επικερδή εφαρμοσμένη έρευνα, τη στενότερη σχέση ερευνητικών κέντρων-βιομηχανικών μονάδων. Μέσα από αυτήν τη διαδικασία επιτυγχάνεται η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός της αστικής ιδεολογίας που προσπαθεί να απογυμνώσει τη γνώση, την επιστήμη και την έρευνα από τις απελευθερωτικές δυνατότητες που διαθέτουν και να τις συνδέσει βαθύτερα με τις “φυσικές” ανάγκες της αγοράς. Από τα παραπάνω υλοποιείται και ο στόχος της παραγωγής από το επιχειρηματικό πανεπιστήμιο του νέου μοντέλου εργαζομένου. Καθοριστικό στοιχείο στη διαμόρφωσή του αποτελούν τα γνωσιοθεωρητικά εργαλεία που λαμβάνει, που μαζί με τα ιδεολογικά χαρακτηριστικά δημιουργεί ένα

μοντέλο εργαζόμενου καλλίτερα εκμεταλλεύσιμου, αποδοτικότερου, ευέλικτου, πειθήνιου, χωρίς σφαιρική αντίληψη του ρόλου του στην παραγωγή και στην κοινωνία. Αυτές οι πλειυρές περιγράφουν για μας τον όρο του επιχειρηματικού πανεπιστημίου.

8. Παράλληλα μια πτυχή της προώθησης του επιχειρηματικού χαρακτήρα του πανεπιστημίου αποτελεί η δομή και η λειτουργία του με επιχειρηματικά- ανταποδοτικά κριτήρια σε κάθε του πλευρά και αρά η λειτουργία του ίδιου του πανεπιστημίου με όρους επιχείρησης. Η ανάγκη για αμεσότερη προσαρμογή πλευρών του πανεπιστημίου στις τρέχουσες ανάγκες της αγοράς, η διαπλοκή του με τον ατομικό καπιταλιστή, η διαχείριση της γνώσης και της έρευνας ως εμπόρευμα, οι σχέσεις εργασίας στο εσωτερικό του, η αποδοτική και εύρυθμη λειτουργία του, καθώς και το αυταρχικό και τενοκρατικό μοντέλο διοίκησης αποτελούν για μας πλειυρές που κατονομάζουμε με τον όρο πανεπιστήμιο επιχείρηση.

Γ. Τεχνική εκπαίδευση και προγράμματα επανακατάρτισης

1. Τα θεμέλια της στρατηγικής της ΕΕ για την Τεχνική - Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΤΕΕ), όλες οι βασικές κατευθύνσεις δηλαδή μπήκαν πολλή χρόνια πριν. Η «Διακήρυξη της Κοπεγχάγης» αποτέλεσε οδηγό των αλλαγών στην ΤΕΕ. Η «διαδικασία της Κοπεγχάγης» «το έναυσμα για την ανάληψη ριζικών μεταρρυθμίσεων» στα κράτη - μέλη, «δημιούργησε αρχές και κατευθυντήριες γραμμές και μια σειρά από εργαλεία (Europass - ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων, ECVET - ευρωπαϊκό σύστημα πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, EQAVET - ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας της ΕΕΚ)».

2. Η μαθητεία σαν βασικό στοιχείο της ΤΕΕ διαφέρει σε διάφορες βασικές πτυχές από άλλα μοντέλα εναλλασσόμενης κατάρτισης. Για παράδειγμα, συνήθως περιλαμβάνει μια μακρά περίοδο και υψηλότερο ποσό κατάρτισης στο χώρο δουλειάς σε σύγκριση με τις άλλες. Οι μαθητευόμενοι παίρνουν μισθό ή επίδομα. Επιπρόσθετα ο εργοδότης πρέπει να προσφέρει μια μαθητεία που να οδηγεί σε ένα συγκεκριμένο επάγγελμα. Οι κοινωνικοί εταίροι αναλαμβάνουν την ευθύνη για την ποιότητα της μαθητείας που προσφέρεται στην επιχείρηση.

3. Οι στοχεύσεις της ανάπτυξης της ΤΕΕ είναι πολύπλευρες. Βασικό στοιχείο είναι η προσπάθεια για ακόμα μεγαλύτερη ένταση της εκμετάλλευσης - ιδιαίτερα της νεολαίας. Αυτό είναι πασιφανές από τα προγράμματα τα οποία προσφέρει. Στοχεύει στην δημιουργία μιας μεγάλης δεξαμενής φτηνού εργατικού δυναμικού, με σκληρή δυνατότητα προσαρμογής στις ανάγκες του κεφαλαίου. Επιδιώκει την καθυστάθση του κομματιού αυτού της νεολαίας σε ένα μοντέλο διαδρομής κατάρτιση - «μαθητεία» - μισο-δουλειά χωρίς δικαιώματα - ανεργία και τούμπαλιν. Τέλος η ΤΕΕ αποτελεί έναν ακόμα δούρειο ίππο για την κατάργηση κάθε εργατικού δικαιώματος για το σύνολο της νεολαίας και όχημα ισοπέδωσης κάθε κατάκτησης.

Νέοι αγωνιζόμαστε Νέοι θα νικήσουμε!

Η νεολαία στην πρώτη γραμμή για:

- Μόρφωση-Δουλειά-Ελευθερία
- Την αντικαπιταλιστική ανατροπή της επίθεσης και της καπιταλιστικής ανασυγκρότησης
- Την επανάσταση και τον κομμουνισμό της εποχής μας

νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση www.nka.gr